

Úvod

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MK SR“) predkladá Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2018 podľa § 29 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2018 je vypracovaný v zmysle Smernice Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/7764/2019-31 zo dňa 07. januára 2019 na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu a štátnych fondov.

1. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ KAPITOLY

1.1. SÚHRNNÁ CHARAKTERISTIKA KAPITOLY A JEJ HOSPODÁREŇIA V HODNOTENOM ROZPOČTOVOM ROKU

1.1.1. Charakteristika činnosti kapitoly

Ministerstvo plnilo v roku 2018 úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 (ďalej len „program vlády na roky 2016 – 2020“), Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2018 (ďalej len „plán práce vlády“), Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2018 (ďalej len „plán legislatívnych úloh vlády“), uznesení vlády Slovenskej republiky (ďalej len „uznesenie vlády“) a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“), ako aj viaceré operatívne úlohy súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry.

Zámerom rozpočtovej politiky kapitoly v roku 2018 bolo finančne zabezpečiť plnenie rozhodujúcich úloh v oblastiach svojej pôsobnosti, bežných prevádzkových potrieb rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“) a príspevkových organizácií (ďalej len „PO“), ako i schválených priorít rezortu.

A. LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

1.1. Zákon č. 211/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Návrh zákona bol predložený do legislatívneho procesu ako iniciatívny materiál v nadväznosti na prijatie Dohovoru Rady Európy o filmovej koprodukcii (revidovaný), ktorý nadobudol platnosť 1. októbra 2017. V tento deň nadobudol revidovaný dohovor platnosť aj pre Slovenskú republiku.

Zákon reaguje aj na aplikačné problémy, ktoré so sebou priniesla praktická činnosť podporných fondov, ktorými sú Audiovizuálny fond, Fond na podporu umenia a Fond na podporu kultúry národnostných menšín. V zákonoch upravujúcich činnosť jednotlivých podporných fondov sa upravili ustanovenia o ich financovaní a hospodárení.

Zákonom sa spresnilo vymedzenie činností Audiovizuálneho fondu a Fondu na podporu umenia tak, aby bolo zrejmé, že určité činnosti týchto fondov predstavujú realizáciu ich podpornej činnosti vo forme tzv. nefinančnej podpory, precízovali sa niektoré ustanovenia týkajúce sa procesu poskytovania podpory týmito fondmi a upravila sa tiež možnosť riešiť prípadné spory s prijímateľmi finančných prostriedkov na rozhodcovskom súde a podmienky spracúvania osobných údajov Audiovizuálnym fondom.

Zákonom sa rozšírila činnosť Fondu na podporu umenia aj o uskutočňovanie výskumnej činnosti, propagáciu umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu a ďalšie služby a zvýšila sa suma na prevádzku Fondu na podporu umenia o 0,5 % z jeho príjmov.

Návrh zákona schválila vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní dňa 20. apríla 2018 uznesením č.171/2018 a Národná rada Slovenskej republiky schválila návrh zákona uznesením číslo 1229 zo dňa 14. 6. 2018. Zákon nadobudol účinnosť 1. septembra 2018.

1.2. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení zákona č. 125/2016 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení zákona č. 125/2016 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) predložilo ministerstvo na základe úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 573/2017 k Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2018 a z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 111/2018 k Návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc.

Zákon úplne transponuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1564 z 13. septembra 2017 o určitých povolených spôsoboch použitia určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, a o zmene smernice 2001/29/ES o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (ďalej len „smernica“). Smernica je odvodena z Marakéšskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, ktorá bola prijatá Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO). Cieľom zákona je zlepšiť dostupnosť diel a iných predmetov ochrany (kníh, novín, časopisov, audiokníh atď.) v prístupných formátoch pre osoby nevidiace, osoby so zrakovým postihnutím alebo postihnuté inou poruchou čítania, a to prostredníctvom zavedenia novej zákonnej výnimky z autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, ktorú môžu využívať na jednej strane osoby návrhom zákona definované ako osoby s poruchou čítania, ale aj organizácie starajúce sa o napĺňanie ich potrieb na neziskovom základe – v zmysle návrhu zákona tzv. poskytovatelia služieb pre osoby s poruchou čítania. Súčasne zákon reguluje aj obeh a výmenu rozmnožení diel a iných predmetov ochrany v prístupných formátoch na vnútornom trhu Európskej únie, ako aj na medzinárodnej úrovni, čím sa zohľadňuje aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1563 o cezhraničnej výmene rozmnožení určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupných formátoch v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami.

Zákon obsahuje aj riešenie niekoľkých problémov, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe, ako aj legislatívno-technické úpravy viacerých ustanovení, ktorých cieľom je zjednodušenie aplikácie ustanovení Autorského zákona, ako aj ich lepšia zrozumiteľnosť.

Zákonom sa ruší správny poplatok za zápis do zoznamu periodickej tlače a za zápis zmeny v zozname periodickej tlače pri zmene vydavateľa periodickej tlače alebo názvu periodickej tlače. Návrhom zákona sa takisto upravuje tlačový zákon v časti týkajúcej sa výmazu zo zoznamu periodickej tlače, a to z dôvodu požiadaviek aplikačnej praxe.

Zákon bol prerokovaný v Hospodárskej a sociálnej rade Slovenskej republiky a v Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky s pripomienkami a schválený vládou Slovenskej republiky dňa 20.4.2018. Vládny návrh zákona schválila Národná rada Slovenskej republiky dňa 14.6.2018. Účinnosť k 11. októbru 2018 zodpovedá lehote na transpozíciu smernice.

1.3. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov predložilo ministerstvo na základe úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 223/2018 k informatívному materiálu Ochrana a stimulácia tvorby a kolektívna správa práv.

Návrhom zákona sa najmä rieši problematika obsiahnutá v informatívnom materiáli s názvom Ochrana a stimulácia tvorby a kolektívna správa práv, ktorý predložilo ministerstvo na rokovanie vlády Slovenskej republiky v zmysle úlohy od predsedu vlády Slovenskej republiky zo zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky uskutočneného 16. apríla 2018, predložiť na

niektoré z najbližších rokovania vlády Slovenskej republiky prehľad inkasovaných a vyplatených odmien organizácií kolektívnej správy so zameraním na podiel odmien vyplatených zahraničným nositeľom práv.

Materiál obsahoval sumárny prehľad celkových príjmov z výkonu kolektívnej správy práv jednotlivých organizácií kolektívnej správy, ktorým ministerstvo udelilo oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv, ako aj ich režijných nákladov a základného prerozdelenia týchto príjmov medzi nositeľov práv na území Slovenskej republiky a mimo jej územie za ostatné tri uzavreté rozpočtové roky (2014 - 2016). Materiál 16.5.2018 prerokovala vláda Slovenskej republiky a uložila osobitnú úlohu pre ministerstvo predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh novely Autorského zákona, ktorým sa primerane upravia kritériá použité pri výpočte odmeny v sadzobníkoch odmien organizácií kolektívnej správy. Z uvedeného dôvodu došlo k podrobnejšiemu rozpracovaniu kritérií, ako aj k otvoreniu väčšieho priestoru na intenzívnejšie zapojenie používateľov do samotnej tvorby sadzobníkov.

Návrh taktiež rieši niekoľko aktuálnych aplikačných problémov z praxe týkajúcich sa vzťahov medzi organizáciami kolektívnej správy práv a používateľmi a legislatívno-technicky spresňuje viaceré ustanovenia. Opäť sa ešte viac spružňuje inštitút podania žaloby na určenie obsahu licenčnej zmluvy, ak sa organizácia kolektívnej správy a používateľ nedohodnú na jej obsahu (v ťažiskových prípadoch na výške odmeny). Na jednej strane sa znižuje percento poviňne ukladaných prostriedkov počas trvania tohto sporu používateľom zo 100 % na 80 %. Počas sporu však používateľ môže používať predmety ochrany aj bez uzavretej licenčnej zmluvy. Na druhej strane už tieto prostriedky nebudú počas sporu viazané a organizácia kolektívnej správy ich môže prerozdeliť nositeľom práv. Zvyšok dlžnej čiastky odmeny doplatí používateľ až na základe právoplatného rozsudku. Ďalej sa spresňuje spôsob uplatnenia tohto inštitútu v prípade tzv. dohody o spoločnej správe. Taktiež sa zakotvuje povinnosť viesť pri dohode o spoločnej správe aj spoločný sadzobník, pričom sadzby vo svojom súčte nesmú byť vyššie než v prípade samostatných zmlúv s jednotlivými organizáciami.

Návrh zákona bol dňa 22.8.2018 schválený vládou SR a predložený ako vládny návrh zákona do NR SR, ktorá ho dňa 16.10.2018 schválila. Zákon bol publikovaný v Zbierke zákonov pod číslom 306/2018 Z. z. a nadobudol účinnosť 1.1.2019.

1.4. Prijatý Zákon č. 160/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony – tlač 839

Návrh zákona bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky dňa 15. mája 2018 a nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2018.

Návrhom zákona NR SR sa rozširuje okruh predmetov kultúrnej hodnoty, na ktoré sa nevzťahujú podmienky vývozu z územia Slovenskej republiky upravené zákonom č. 207/2009 Z. z., obsahovo spresňuje zoznam kategórií predmetov kultúrnej hodnoty, ktorých vývoz z územia Slovenskej republiky podlieha podmienkam podľa tohto zákona, zavádzza nové tlačivo povolenia na vývoz predmetu kultúrnej hodnoty z územia Slovenskej republiky, ktoré sa obsahovo zosúladuje s navrhovanými zmenami zákona a s medzinárodnými štandardmi pre tlačivo povolenia na vývoz predmetu kultúrnej hodnoty z územia krajiny vývozu a pod.

Zákon nepriamo novelizuje aj zákony: zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériach a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach.

1.5. Zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšíň a o zmene a doplnení niektorých zákonov

V súvislosti s účinnosťou zákona bola agenda kultúry národnostných menšíň delimitovaná z Úradu vlády SR na ministerstvo. Súčasne bol k 1. januáru 2018 zriadený odbor kultúry národnostných menšíň, ktorý sa etabloval ako efektívny a systémovo fungujúci organizačný odbor ministerstva kultúry.

V rámci tohto zákona sa v plnej miere mohli rozvinúť všetky dôležité nástroje na realizáciu cieľov štátnej kultúrnej politiky v oblasti kultúry národnostných menšíň a v ktorej sa naplno presadila systematická starostlivosť o kultúru národnostných menšíň a ich trvalo udržateľný rozvoj. Hlavným finančným zdrojom tohto fondu je príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorý poskytuje ministerstvo v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte, a to najmenej vo výške 8 000 000 eur.

B. NELEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

1.1. Informatívny materiál Ochrana a stimulácia tvorby a kolektívna správa práv

Informatívny materiál s názvom Ochrana a stimulácia tvorby a kolektívna správa práv predložilo ministerstvo na rokovanie vlády v zmysle úlohy od predsedu vlády Slovenskej republiky zo zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky dňa 16.apríla 2018, aby predložilo na niektoré z najbližších rokovaní vlády Slovenskej republiky prehľad inkasovaných a vyplatených odmien organizácií kolektívnej správy so zameraním na podiel odmien vyplatených zahraničným nositeľom práv.

Materiál obsahoval sumárny prehľad celkových príjmov z výkonu kolektívnej správy práv jednotlivých organizácií kolektívnej správy, ktorým ministerstvo udeliло oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv, ako aj ich režijných nákladov a základného prerozdelenia týchto príjmov medzi nositeľov práv na území Slovenskej republiky a mimo jej územia za ostatné tri uzavreté rozpočtové roky (2014-2016).

Materiál dňa 16. mája 2018 prerokovala vláda Slovenskej republiky a uložila osobitnú úlohu pre ministerstvo predložiť na rokovanie vlády návrh novely Autorského zákona, ktorým sa primerane upravia kritériá použité pri výpočte odmeny v sadzobníkoch odmien organizácií kolektívnej správy.

1.2. Stratégia ochrany pamiatkového fondu na roky 2017-2022

Akčný plán na roky 2018-2020 k Stratégii a akčný plán na ochranu pamiatkového fondu na roky 2017-2022 bol schválený Vládou Slovenskej republiky na zasadnutí 5. decembra 2018 (uznesenie vlády SR č. 30/2018).

Materiál definuje prvú etapu konkrétnych opatrení smerujúcich k riešeniu aktuálnych výziev, ktoré sú definované v Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017-2022. Akčný plán uvádzza začlenenie navrhovaných úloh do obsahového rámca priorít a opatrení všetkých strategických oblastí tak, ako boli navrhnuté v Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017-2022. Niektoré z opatrení sú už v súčasnosti plnené priebežne a je potrebné v ich plnení nadálej pokračovať. Druhou skupinou opatrení sú také, ktorých cieľ je možné v horizonte do roku 2020 splniť a tretia skupina opatrení a úloh, ktoré sú prvými krokmi na napĺňanie dlhodobých vízií. Akčný plán uvádzza implementačný a finančný plán, ktorý definuje termíny, merateľné ukazovatele a zodpovednosti za realizáciu úloh. Realizácia mnohých úloh si vyžaduje úzku súčinnosť a spoluprácu iných rezortov aj predstaviteľov samosprávy.

1.3. Stratégia rozvoja miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšíň SR

Ministerstvo zorganizovalo prvé kolo štyroch participatívnych stretnutí s predstaviteľmi národnostných menšíň k pripravovanej Stratégii rozvoja miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšíň SR.

C. ĎALŠIE VÝZNAMNÉ ÚLOHY A AKTIVITY MINISTERSTVA

1. Oblast' médií, audiovízie a autorského práva

1.1. Evidovanie periodickej tlače a povinné výtláčky

V súvislosti s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlače a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo zabezpečovalo aj v roku 2018 úkony spojené s evidovaním periodickej tlače a vedením zoznamu v zmysle § 11 tlačového zákona. K 31. decembru 2018 bolo zaevidovaných 1 852 titulov periodickej tlače.

Priebežne boli prijímané a uchovávané povinné výtláčky periodickej tlače, ktoré v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtláčkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín a audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov zasielajú vydavatelia periodickej tlače ministerstvu.

1.2. Správne konania

- výkon dohľadu v zmysle § 10 zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtláčkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel

V roku 2018 začalo ministerstvo 32 správnych konaní vo veci porušenia povinnosti uvedenej v § 3 písm. a) zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtláčkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov (porušenie povinnosti vydavateľa periodickej publikácie odovzdať bezplatne a na svoje trovy do troch dní od začatia rozširovania povinný výtláčok) a vo veci porušenia povinnosti vydavateľa periodickej tlače podľa § 6 ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlače a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení zákona č. 221/2011 Z. z. (porušenie povinnosti vydavateľa periodickej tlače zabezpečiť, aby každé vydanie periodickej tlače obsahovalo údaje podľa § 6 ods. 2).

Celkom 32 konaní bolo v roku 2018 aj právoplatne skončených. Z toho 29 konaní bolo skončených vydaním rozhodnutia o uložení pokuty a tri vydaním rozhodnutia o zastavení konania. Pokuty v uvedených konaniach boli uložené spolu v sume 11 180 eur.

V roku 2018 právoplatne skončili štyri správne konania, ktoré boli začaté v 2. polroku 2017, a to všetky vydaním rozhodnutia o uložení pokuty, spolu v sume 1 200 eur.

- výkon dohľadu v zmysle zákona č. 40/2015 o audiovízii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 278/2015 Z. z.

V roku 2018 právoplatne skončilo jedno správne konanie, ktoré bolo začaté v 2. polroku 2017 vo veci porušenia povinnosti distributéra audiovizuálneho diela určiť vekovú vhodnosť distribuovaného audiovizuálneho diela podľa jednotného systému označovania podľa § 13 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovízii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 278/2015 Z. z. Uvedené konanie bolo skončené vydaním rozhodnutia o uložení pokuty v sume 1 000 eur.

- kolektívna správa práv

V prvom polroku 2018 bolo začaté správne konanie voči OKS OZIS vo veci neposkytnutia požadovaných podkladov pre výkon dohľadu a bola uložená rozhodnutím poriadková pokuta

1.3. Informačný portál duševné vlastníctvo

V roku 2018 ministerstvo nadálej spravovalo vynovenú slovenskú aj anglickú verziu obsahu portálu Duševné vlastníctvo www.dusevnevlastnictvo.gov.sk, ktorá bola uvedená do prevádzky 1. januára 2018 a dopĺňalo ich novým obsahom.

1.4. Portál Agorateka Slovakia

Koncom júla 2018 spustilo ministerstvo národný portál Agorateka Slovakia, ktorý zhromažďuje webové stránky ponúkajúce legálny on-line obsah. Portál je verejne dostupný na internete, čiže užívatelia môžu vyhľadávať medzi webovými stránkami s najrôznejším legálnym online obsahom – od filmov a hudby, cez televízne programy a elektronické knihy až po športové programy a podujatia. Portál Agorateka Slovakia vznikol z iniciatívy ministerstva zapojiť sa do európskeho projektu Agorateka a bol vytvorený s pomocou Európskeho úradu pre duševné vlastníctvo (EUIPO). Agorateka Slovakia sa tak automaticky stala súčasťou projektu Agorateka, ktorý realizuje EUIPO. Ministerstvo portál Agorateka Slovakia spravuje a pravidelne aktualizuje a dopĺňa.

1.5. Agenda Európskej únie

- Revízia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách

V 2. polroku 2018 boli na pôde Rady Európskej únie zavŕšené rokovania o smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátach týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb s ohľadom na meniaci sa podmienky na trhu (ďalej len „smernica“), ktoré sa začali ešte počas predsedníctva Slovenskej republiky.

Smernica významne reviduje smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách a jej účelom je reagovať na rýchle technologické zmeny a výskyt nových obchodných modelov v tejto oblasti. Medzi najdôležitejšie zmeny, ktoré prinesie patrí rozšírenie jej pôsobnosti aj na platformy na zdieľanie videí (ako napríklad YouTube) a na sociálne siete. Ďalej smernica zavádzza 30 percentné kvóty pre európske diela v ponuke audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, lepšiu ochranu maloletých pred škodlivým obsahom v televíznom vysielaní, ako aj v rámci obsahov ponúkaných audiovizuálnymi mediálnymi službami na požiadanie, či prísnejšie pravidlá zamerané proti nenávistným prejavom a podnecovaniu verejnosti na páchanie teroristických činov.

Nová právna úprava vstúpila do platnosti 18. decembra 2018, t.j. 20 dní po zverejnení smernice v Úradnom vestníku Európskej únie a Slovenská republika je povinná jej ustanovenia transponovať do svojho právneho poriadku do septembra 2020

- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013

Výbor EÚ pre kultúrne záležitosti sa v rámci rokovania o dlhodobom návrhu rozpočtu Európskej únie v 2. polroku 2018 zaoberal návrhom Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013. Program nadvázuje na program Kreatívna Európa (2014 – 2020), ktorý bol ustanovený nariadením č. 1295/2013, pričom zachováva pôvodné delenie programu na tri podprogramy – podprogram Kultúra, podprogram Média a Medzisektoričky podprogram. Rozpočet pre program Kreatívna Európa by sa mal navýsiť na 1,85 miliardy EUR. V rokovaniach o tomto návrhu bude Výbor EÚ pre kultúrne záležitosti pokračovať aj v roku 2019, pričom ambíciou členských štátov je priať čiastočné všeobecné smerovanie k návrhu v prvom polroku 2019.

- Závery Rady EÚ o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve

V druhom polroku 2018 na pôde pracovnej skupiny pre audiovíziu začali taktiež detailné diskusie o návrhu Záverov Rady EÚ o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, ktoré boli dňa 27. novembra 2018 prijaté na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport. Závery Rady EÚ o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve sa zameriavajú najmä na podporu rozmanitosti a viditeľnosti európskeho obsahu, podporu inovácií v kultúrnych a kreatívnych sektorech, vytvorenie rovnakých podmienok a zlepšenie zručností a schopností pracovníkov v týchto oblastiach.

- Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu (ďalej len „návrh“) zverejnila Európska komisia dňa 14. septembra 2016 v rámci druhého balíka iniciatív v oblasti modernizácie a reformy režimu autorského práva EÚ. Modernizácia autorskoprávneho rámca, ktorú má zabezpečiť aj uvedený návrh, vyplýva zo Stratégie pre jednotný digitálny trh, ako aj z Oznámenia Európskej komisie Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorského práva“. Cieľom návrhu je v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality pristúpiť k harmonizácii rôznych oblastí autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, u ktorých si to vyžiadal rýchly rozvoj digitálneho prostredia v EÚ. Návrh je tak rozčlenený do niekoľkých samostatných častí, v ktorých sa postupne dotýka výnimiek a obmedzení z autorského práva, opatrení na zlepšenie licenčných praktík a prístupu k obsahu, prístupnosti európskych diel na platformách videa na požiadanie (video-on-demand), zavedeniu nového práva súvisiaceho s autorským právom špeciálne pre vydavateľov novín a problematiky odmeňovania nositeľov práv za použitie ich predmetov ochrany na internete.

Prvé čítanie návrhu smernice začala pracovná skupina Rady pre autorské právo už pod vedením SK PRES. Vzhľadom na to, že ide o tematicky veľmi rôznorodý a expertne náročný návrh, až BG PRES sa v máji 2018 podarilo získať mandát na trialógy, ktoré sa začali až počas AT PRES v 2. polroku 2018. Do konca roka 2018 sa uskutočnilo päť trialógov a došlo k výrazným posunom, avšak v kľúčových otázkach stále nedošlo ku konsenzu.

- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a s ním súvisiacich práv uplatnitelné na niektoré on-line vysielania vysielacích organizácií a retransmisie televíznych a rozhlasových programov

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a s ním súvisiacich práv uplatnitelné na niektoré on-line vysielania vysielacích organizácií a retransmisie televíznych a rozhlasových programov (ďalej len „návrh“) zverejnila dňa 14. septembra 2016 Európska komisia v rámci druhého balíka iniciatív v oblasti modernizácie a reformy režimu autorského práva EÚ. Modernizácia autorskoprávneho rámca, ktorú má zabezpečiť aj uvedený návrh, vyplýva zo Stratégie pre jednotný digitálny trh, ako aj z Oznámenia Európskej komisie Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorského práva“.

Návrh nariadenia by mal zabezpečiť čiastočnú harmonizáciu on-line vysielania a retransmisie. Vo vzťahu k niektorým časťam on-line vysielania televíznych a rozhlasových vysielateľov návrh nariadenia zavádzají princíp krajiny pôvodu, podľa ktorého sa k vymedzeným autorskoprávnym spôsobom použitia vysporiadajú práva a uzavrú licenčné zmluvy len v členskom štáte vysielateľa. Nebude tak nutné vysporiadať práva aj v iných členských štátoch, kde sú on-line služby súvisiace s vysielaním tiež dostupné. Návrh nariadenia súčasne rozširuje povinnú kolektívnu správu práv na ďalšie spôsoby retransmisie, vrátane retransmisie cez internet v určitej obmedzenej kontrolovateľnej forme, avšak okrem kábovej retransmisie, ktorá je už upravená smernicou 93/83/EHS.

Prvé čítanie návrhu sa uskutočnilo ešte počas SK PRES v druhom polroku 2016 na pracovnej skupine Rady pre autorské právo. V úvode roka 2018 začalo BG PRES trialógy s EP a EK. Na dosiahnutie finálnej dohody bolo potrebných celkovo šesť trialógov, pričom trialógy prebiehali s prestávkami celý rok 2018.

Po prvých troch trialógoch, na ktorých došlo k identifikácii zásadných otázok v návrhu nariadenia (napr. zahrnutie problematiky direct injection, úprava rozsahu aplikácie princípu krajiny pôvodu alebo rozsahu retransmisii), však rokovania uviazli na mŕtvom bode. EP vyhlásil, že je schopný pokračovať v rokovaniach iba za predpokladu, ak Rada ustúpi v otázke rozsahu aplikácie princípu krajiny pôvodu, rozsahu aplikácie povinnej kolektívnej správy práv pri retransmisiách cez otvorený internet a vo vzťahu k problematike direct injection. AT PRES sa snažilo nájsť kompromisné riešenie predovšetkým v otázke direct injection. Po rozpadnutí blokačnej menšiny voči problematike direct

injection a súhlase členských štátov so zmenou právnej formy z nariadenia na smernicu, bol začiatkom októbra 2018 schválený mandát na štvrtý trialóg. Počas štvrtého, piateho a šiesteho trialógu došlo ku kompromisu medzi Radou, EP a EK vo vzťahu k technike direct injection a nakoniec aj ku konsenzu na poslednom otvorenom článku týkajúcemu sa rozsahu aplikácie princípu krajiny pôvodu. Fáza trialógov tak bola ukončená v decembri 2018. Definitívne ukončenie legislatívneho procesu, ako aj zmena právnej formy z nariadenia na smernicu, sa očakávajú v prvom štvrtroku 2019.

- **Agenda EÚ vo vzťahu k WIPO**

Vo vzťahu k medzinárodnej agende duševného vlastníctva, ktorou sa EÚ z dôvodu členstva vo WIPO tiež zaoberá, sa na úrovni EÚ uskutočnila koordinácia na zasadnutie Stáleho výboru pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom WIPO (SCCR). Hlavnou diskutovanou témove bolo predovšetkým problematika ochrany vysielania a vysielacích organizácií. Na úrovni EÚ sa konali aj viaceré koordinácie na zasadnutia Medzivládneho výboru WIPO pre duševné vlastníctvo a genetické zdroje, tradičné vedomosti a folklór.

1.6. Agenda Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO)

- **Marakéšska zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiaciye, zrakovovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania,**

V súvislosti s prijatím Marakéšskej zmluvy v roku 2013 treba uviesť, že zmluva nadobudla platnosť dňa 30. septembra 2016, avšak na úrovni EÚ stále pretrvával spor medzi EÚ a jej členskými štátmi v otázkach kompetencie a právneho základu vo vzťahu k uzavretiu (ratifikácii) zmluvy. Európska komisia preto v júli 2015 požiadala Súdny dvor EÚ o stanovisko s otázkou, či má EÚ výlučnú kompetenciu na uzavretie (ratifikáciu) zmluvy. Súdny dvor EÚ vydal stanovisko dňa 14. februára 2017, v ktorom vyjadril právny názor, že zmluva spadá do výlučnej kompetencie EÚ. Z toho dôvodu EÚ ratifikuje zmluvu vo svojom mene za všetky štaty EÚ.

Európska komisia predložila Návrh rozhodnutia Rady o uzavretí (ratifikácii) Marakéšskej zmluvy v septembri 2017. Návrh rozhodnutia Rady o uzavretí (ratifikácii) Marakéšskej zmluvy bol schválený Európskym parlamentom a následne v októbri roku 2018 došlo k uloženiu ratifikačných listín vo Svetovej organizácii duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“).

Vo vzťahu k medzinárodnej agende duševného vlastníctva, ktorou sa EÚ z dôvodu členstva vo WIPO tiež zaoberá, sa na úrovni EÚ uskutočnila koordinácia na zasadnutie Stáleho výboru pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom WIPO (SCCR). Diskutovanými tématami boli predovšetkým problematika ochrany vysielania a vysielacích organizácií a problematika autorskoprávnych výnimiek a obmedzení.

2. Oblast' kultúrneho dedičstva

Ministerstvo plnilo úlohy vyplývajúce Slovenskej republike z členstva v medzinárodnej organizácii The International Holocaust Remembrance Alliance (ďalej len „IHRA“); v súlade s programom IHRA bola zabezpečená účasť M.A. Michala Vaněka, BSBA (experta za ministerstvo kultúry, zamestnanca SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave) na pravidelnom zasadnutí IHRA pracovnej skupiny pre múzeá a pamätníky (Memorial and Museum Working Group), ktoré sa uskutočnilo v dňoch 27. mája - 1. júna 2018 v Taliansku, v Ríme a účasť PhDr. Martina Korčoka, PhD. (experta za ministerstvo, vedúceho Múzea holokaustu v Seredi – organizačného útvaru SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave) na pravidelnom zasadnutí IHRA pracovnej skupiny pre múzeá a pamätníky (IHRA – Memorial and Museum Working Group), ktoré sa uskutočnilo v dňoch 27. novembra - 29. novembra 2018 v TalianSKU, vo Ferarre.

Ministerstvo zabezpečilo organizáciu 15. ročníka súťaže Múzeum roka/Galéria roka 2017 a kompletnú administráciu súvisiacu so súťažou – spracovanie prihlášok, vymenovanie členov poroty, zabezpečenie rokovania poroty, spracovanie podkladov pre dodávateľa videovizitiek, zabezpečenie

výroby artefaktov a osvedčení. Tituly na slávostnom podujatí 12. júna 2018 odovzdala ministerka kultúry. Múzeom roka 2017 sa stalo Východoslovenské múzeum v Košiciach a Galériou roka 2017 Nitrianska galéria Nitra.

Ministerstvo organizačne zabezpečilo administráciu Ceny Andreja Kmeťa, spracovanie nominačných listov, rokovanie poroty, zhotovenie diplomov pre laureátov a videovizitiek. Ministerka kultúry cenu udelila 6 osobnostiam, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju, ochrane, uchovaniu a využívaniu kultúrneho dedičstva, ceny im odovzdala na slávostnom podujatí 12. júna 2018.

Ministerstvo v súlade so štatútom súťaže Knižnica roka, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2018, vyhlásilo 1. ročník súťaže Knižnica roka. Súťaž sa riadi Pravidlami súťaže a rokovacím poriadkom odbornej poroty súťaže Knižnica roka. Cieľom zriadenia súťaže Knižnica roka je každoročne oceniť jednu regionálnu a jednu obecnú, resp. mestskú knižnicu, ktoré poskytujú trvalo kvalitné knižnično-informačné služby a neustále skvalitňujú svoju knižničnú činnosť. Zároveň má ocenenie motivovať ostatné verejné knižnice k zvyšovaniu svojej profesionality. Každý ročník súťaže sa vyhlasuje k 18. máju pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí. Hodnotené obdobie je od 1. januára do 31. decembra príslušného súťažného ročníka. Vítazovi súťaže bude udelený titul Knižnica roka.

Ministerstvo spolu s partnermi Slovenským plynárenským priemyslom, a.s. a Nadáciou SPP na slávostnom podujatí vo Dvorane ministerstva vyhlásilo dňa 29. novembra 2018 výsledky XIII. ročníka súťaže Fénix-Kultúrna pamiatka roka 2017. V XIII. ročníku súťaže Kultúrna pamiatka roka – Fénix, bolo prijatých 12 súťažných projektov, hodnotených bolo 11. Ocenenie Fénix získali: Ruina veže kostola sv. Kataríny, v k. ú. obce Dechtice, Behrensova synagóga, Žilina, Drevená zvonica, časť Vyšehradné v Nitrianskom Pravne a Kúria rodiny Siebert so záhradou, Koniarovce. Čestné uznanie získali: farár a farnosť Kostola sv. Kataríny Alexandrijskej, Handlová, starostka a obec Veľké Vozokany, Ing. Marek Sobola za zabezpečenie obnovy Sochy sv. Jána Nepomúckeho a prilahlého územia obce Divina a Ing. arch. Jaroslav Kachlík za obnovu Eszterházyovského kaštieľa v Bernolákove.

Ministerstvo sa spolupodieľalo na príprave a realizácii podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva (DEKD) na Slovensku, ktoré sa uskutočnilo z iniciatívy Rady Európy. Podujatia sa konali v mesiaci september 2018 na území celého Slovenska (výstavy, semináre, prednášky, sprístupnenie pamiatkových objektov a kultúrnych inštitúcií, sprievodné kultúrne akcie: tvorivé dielne, trhy, atď.). Cieľom tohto podujatia bolo prehĺbiť záujem občanov o kultúrne dedičstvo a jeho ochranu, zvýšiť kultúrnu identitu národa cez sprístupnenie bežne neprístupných pamiatok, bežne prístupných pamiatok „v inom svetle“, organizáciu seminárov, prednášok, výstav, turistických aktivít, súťaží a hier súvisiacich s historickým prostredím a jeho hodnotami. Rovnako ponúknuté vybrané aktivity zahraničným návštěvníkom a zapojiť sa tak do DEKD v európskom kontexte. Na území Slovenska sa v rámci Dňa európskeho kultúrneho dedičstva uskutočnilo viac ako 400 podujatí. Hostujúcim mestom, kde sa uskutočnil aj otvárací ceremoniál dňa 2. septembra 2018 bolo mesto Nitra. Slávnostné otvorenie sa konalo na Svätoplukovom námestí. Zároveň boli odovzdané výročné ceny časopisu Pamiatky a múzeá v rôznych kategóriách späť s pamiatkovou ochranou. Ústredná téma v roku 2018 bola „Zdieľané dedičstvo“.

Ministerstvo sa podieľalo na práci pracovnej skupiny Európskej komisie k príprave Európskeho roku kultúrneho dedičstva v roku 2018 a taktiež na manažovaní aktivít konaných v rámci Európskeho roku kultúrneho dedičstva.

Ministerstvo zorganizovalo vo februári 2018 medzinárodnú konferenciu „Oživovanie hradov“. Súčasťou konferencie bola výstava, ktorá bola realizovaná ako jedna z nosných akcií Európskeho roku kultúrneho dedičstva 2018 na Slovensku.

Ministerstvo aj nadálej spolupracovalo s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci národného projektu „Obnova kultúrneho dedičstva s pomocou nezamestnaných“, v ktorom bolo v roku 2018 zapojených do obnovy 41 objektov a 689 nezamestnaných v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inkluzia.

2.1. Oblast' nehmotného kultúrneho dedičstva

Ministerstvo v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv zabezpečuje výkon štátnej správy v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva (ďalej len „NKD“) a kultúrno-osvetovej činnosti (ďalej len „KOČ“), v zmysle svojich kompetencií rozvíja iniciatívy smerujúce k tvorbe legislatívnych opatrení a strategických vládnych dokumentov zameraných na rozvoj NKD a KOČ. Ministerstvo spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, mimovládnymi organizáciami, pripravuje podkladové materiály k plneniu úloh vyplývajúcich rezortu kultúry z vládnych i medzinárodných dokumentov na ochranu NKD a KOČ, úzko spolupracovalo s Centrom pre tradičnú ľudovú kultúru, ktoré je súčasťou Slovenského ľudového umeleckého kolektívu, v oblasti implementácie Dohovoru UNESCO na ochranu NKD a vytváralo podmienky pre implementáciu predmetného dohovoru a takisto zabezpečuje plnenie Koncepcie starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020. Ministerstvo participovalo na činnosti pracovnej skupiny, ktorá vznikla v zmysle Pracovného plánu pre kultúru na roky 2015 – 2018 Otvorená metóda koordinácie: Skúsenosti, vzdelávanie a prenos vedomostí v tradičných a novovznikajúcich profesiách v oblasti kultúrneho dedičstva – v prvom polroku 2018 sa uskutočnili dve zasadnutia pracovnej skupiny (Leuven, Belgicko; Mariestad, Švédsko); v druhom polroku 2018 sa uskutočnilo posledné stretnutie pracovnej skupiny v Lisabone (12. – 13. októbra 2018). Ministerstvo zabezpečovalo činnosti Rady na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Uskutočnilo sa zasadnutie Odbornej komisie pre posudzovanie návrhov na zápis do Reprezentatívneho zoznamu (ďalej len „RZ“) NKD SK a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany NKD (ďalej len „Zoznam“) na Slovensku. Z predložených nominácií odporučila zapísť päť prvkov do RZ NKD SK a jeden prvak do Zoznamu. Na 13. zasadnutí medzivládneho výboru na ochranu NKD UNESCO, ktoré sa uskutočnilo v Port Louis, Republika Maurícius bol zapísaný prvak Blaudruck/Modrotisk/Kékfestés/Modrotlač, resist block printing and indigo dyeing in Europe (rezervná tlač a farbenie látky indigom) do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Ministerstvo sa zúčastnilo pracovných rokovania k príprave medzinárodných nominácií.

2.2. Oblast' múzeí, galérií a knižníc

Ministerstvo vedie k 31.decembru 2018 v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky 94 múzeí a 25 galérií, žiadny zriaďovateľ alebo zakladateľ nepožiadal v roku 2018 o zápis ním zriadeného alebo založeného múzea alebo galérie do Registra múzeí a galérií Slovenskej republiky.

Ministerstvo vykonávalo zaevidovanie nových žiadostí a aktualizáciu údajov v Zozname knižníc SR, ktoré vedie ministerstvo; v roku 2018 sa zaevidovalo 27 nových knižníc a údaje boli aktualizované u 44 knižníc; k 31. decembru 2018 je v zozname evidovaných 5 239 záznamov; zoznam je priebežne v aktualizovanej verzii uverejnený na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo v roku 2018 vydalo rozhodnutie v rámci správneho konania na vyhlásenie 683 vzácnych tlačí 16. – 17. storočia za historický knižničný fond z fondu Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici. V súčasnosti je vyhlásených za historický knižničný dokument, resp. historický knižničný fond 44 668 knižničných dokumentov.

Ministerstvo vydalo úplné znenia zriaďovacích listín knižníc v priamej zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva - Slovenskej národnej knižnice, Univerzitnej knižnice v Bratislave, Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici, Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach, Štátnej vedeckej knižnice v Prešove a Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Úplné znenia zriaďovacích listín sú súhrnom pôvodných zriaďovacích listín a dodatkov, ktoré boli vydané do 1. novembra 2018. Úplné znenia sú zverejnené na webových sídlach jednotlivých knižníc a na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo poskytuje súčinnosť národným ústrediam Interpolu v Bratislave a v iných európskych štátoch pri preverovaní pôvodu zadržaných predmetov kultúrnej hodnoty a pri pátraní po odcudzených predmetoch kultúrnej hodnoty; v roku 2018 bolo riešených 16 žiadostí národnej ústrednej Interpolu v Bratislave a 2 sprostredkovanej žiadosti a nôty zahraničných zastupiteľských úradov o pomoc pri pátraní po odcudzených predmetoch kultúrnej hodnoty a 2 žiadosti o redistribúciu 2

informačných plagátov – posterov s najhladanejšími predmetmi kultúrneho charakteru, ktorý Interpol vydáva a distribuuje 2-krát do roka. Ministerstvo postúpilo a sprostredkovalo žiadosti Interpolu a zahraničných zastupiteľských úradov o preverenie informácií o umelkých dielach vybraným múzejným a galérijným inštitúciám v Slovenskej republike a partnerským inštitúciám so žiadostou o preverenie zákonného pôvodu.

Ministerstvo poskytovalo priebežne usmernenia pre žiadateľov vo veci vývozu predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia; spracovalo a odsúhlasilo 43 žiadostí o povolenie na dočasného vývozu zbierkových predmetov do zahraničia za účelom prezentačným, vedecko-výskumným alebo reštaurátoriským, spracovalo a posúdilo 7 žiadostí o trvalý vývoz predmetov kultúrnej hodnoty z územia Slovenskej republiky do zahraničia, z toho jedno podanie bolo bezpredmetné. Ministerstvo rozhodlo o zastavení konania v 1 prípade, 1-krát zamietlo žiadosť o povolenie na trvalý vývoz, 4-krát udelilo povolenie na trvalý vývoz predmetov kultúrnej hodnoty; ministerstvo zaevideovalo aj 11 oznámení o dočasnom vývoze predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia, riešilo 1 oznámenie dočasného vývozu zbierkových predmetov galérie mimo zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva mimo colného územia EÚ, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vývozcu označiť dočasný vývoz z územia Slovenska na územie mimo colného územia EÚ v zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009, v prípade 2 žiadostí ministerstvo žiadateľom nevyhovelo a garanciu na navrátenie zapožičaných zbierkových predmetov neposkytlo.

Ministerstvo prostredníctvom slovenskej ústrednej Interpolu poskytlo ruskej centrálnej Interpolu poradensko-informatívnu konzultáciu z oblasti ochrany zbierkových predmetov na Slovensku z pohľadu platnej legislatívy a praktických skúseností slovenských múzeí a galérií pri vykonávaní základných odborných činností, najmä odbornej evidencie a pri aktualizácii údajov o zbierkových predmetoch v centrálnej evidencii zbierkových predmetov z oblasti vizuálneho umenia a o spôsoboch označovania zbierkových predmetov aj v súvislosti s otázkou pátrania po odcudzených umelkých predmetoch a následnej identifikácii nájdených odcudzených predmetov.

Ministerstvo spolupracovalo s inými členskými štátmi Európskej únie v zmysle zákona č. 416/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov a participovalo na práci expertnej skupiny Európskej komisie pre návratové konanie nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov, pokračovalo v riešení nezákonne vyvezených zbierkových predmetov do Českej republiky a Maďarska.

Ministerstvo v zmysle implementácie smernice č. 2014/60/EÚ v rámci administratívnej spolupráce participovalo na využívaní európskej výmennej informačnej platformy – systému IMI a jeho úložiska zdieľaných informácií v oblasti kultúrnych objektov, najmä o hľadaných a nezákonne vyvezených predmetoch kultúrnej hodnoty.

Ministerstvo podporilo priamu spoluprácu odborných inštitúcií v oblasti mobility a prezentácie vzácných zbierok, k mimoriadnemu výstavnému projektu realizovanému na Slovensku spracovalo pre múzejnú a galérijnú inštitúciu Peterhof v Petrohrade v Ruskej federácii viaceré podporné stanoviská k imunité zapožičaných zbierok; podobne aj pre viaceré štátne inštitúcie v Českej republike pripravilo doklady o rešpektovaní imunity zapožičaných zbierkových predmetov, ktoré boli nevyhnutné pre ich zapožičanie na Slovensko a sprístupnenie vo viacerých výstavných projektoch.

2.3. Oblast' ochrany pamiatkového fondu

Pri plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu spolupracuje ministerstvo s ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sa zúčastňujú na plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu, s orgánmi územnej samosprávy, s odbornými a vedeckými inštitúciami.

Ministerstvo pripravovalo správy k problematike ochrany pamiatkového fondu pre ústredné orgány štátnej správy a iné orgány štátnej správy. V rámci výkonu štátnej správy vydalo 1 rozhodnutie o povolení dočasného vývozu dvoch národných kultúrnych pamiatok; rozhodovalo vo veciach odvolania proti rozhodnutiam Pamiatkového úradu SR (PÚ SR); zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu v zmysle všeobecných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, vytváralo iniciatívy smerujúce k tvorbe legislatívnych opatrení a strategických dokumentov

a participovalo na ich príprave. Ministerstvo pripravovalo stanoviská a správy k problematike ochrany pamiatkového fondu pre iné ústredné orgány štátnej správy a iné orgány štátnej správy. V rámci správneho konania vydalo 7 rozhodnutí vo veci odvolania proti rozhodnutiam PÚ SR. V súvislosti so žalobami na preskúmanie rozhodnutí ministerstva zabezpečovalo ministerstvo účasť na súdnych pojednávaniach; pripravovalo vyjadrenia a stanoviská k územno-plánovacej dokumentácii a strategickým plánom VÚC a k 35 projektom dopravného značenia kultúrnych cieľov podľa schválených technických nariem. Dvakrát do roka ministerstvo realizovalo odborné skúšky na overenie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Ministerstvo realizovalo jarné a jesenné kolo odborných skúšok na overenie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov. V roku 2018 vydalo ministerstvo 12 osvedčení o udelení osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu (v odbore archeologický výskum: 7, v odbore architektonicko-historický výskum: 3, v odbore umelecko-historický výskum: 1). Ministerstvo vydalo celkom 95 osvedčení o predĺžení platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu (v odbore archeologický výskum: 54, v odbore architektonicko-historický výskum: 18, v odbore umelecko-historický výskum: 14, v odbore urbanisticko-historický výskum: 9). V piatich prípadoch ministerstvo rozhodlo o nepredĺžení platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu (z toho v dvoch prípadoch ministerstvo vyhovelo podanému rozkladu a osvedčenie o predĺžení platnosti vydalo). V správnom konaní o udelení oprávnenia pre právnické osoby na vykonávanie archeologických výskumov pre právnické osoby vydalo ministerstvo 1 rozhodnutie. K predkupnému právu štátu v zmysle § 23 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, súbežne spracovalo vydalo 253 vyjadrení, priebežne aktualizovalo a zverejňovalo zoznam národných kultúrnych pamiatok ponúknutých na predkupné právo štátu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Tieto informácie zároveň využívalo pre získanie informácií o zmluvných záväzkoch prijímateľov dotácií z dotačného systému ministerstva. V agende dotačného systému Obnovme si svoj dom bolo v roku 2018 prijatých 868 žiadostí, pričom po hodnotení odbornými komisiemi bolo podporených 594 projektov.

Ministerstvo zabezpečovalo podklady na rokovania poradných orgánov ministerstva a administratívnu agendu Komisie na overenie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu, Komisie na ochranu hnuteľných predmetov kultúrneho dedičstva, Zmiešanej komisie ministerstva a SPP a Medzirezortnej komisie na koordináciu úloh ochrany lokalít svetového kultúrneho dedičstva.

Ministerstvo zabezpečilo participáciu svojich zamestnancov a expertov na zasadnutiach a činnosti pracovných skupín súvisiacich s implementáciou záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva (UNESCO).

2.4. Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva a ľudské práva v oblasti kultúry

Ministerstvo pokračovalo v rozvíjaní kultúrnych práv zraniteľných skupín v zmysle princípov humanizmu, rovnosti príležitostí, prechádzania diskriminácie a eliminácie všetkých foriem násilia - prevencie extrémizmu, rasizmu, antisemitizmu a ďalších foriem intolerancie, podporovalo a vytváralo vhodné právne, inštitucionálne, personálne a finančné prostredie na ochranu a rozvoj kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva a prispievalo tak k zmierneniu sociálnych rozdielov v spoločnosti, k prevencii sociálneho vylúčenia, izolácie a marginalizácii znevýhodnených skupín obyvateľstva. Ministerstvo plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a vo výboroch rady, ktoré sú zamerané na ochranu práv detí a mládeže, osôb so zdravotným postihnutím, príslušníkov národnostných menší a etnických skupín, na podporu rodovej rovnosti, predchádzanie rasizmu, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam. Zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci výborov, ako aj rôznych medzirezortných pracovných orgánov zabezpečujúcich sprístupňovanie kultúrnych formátov a kultúrnych inštitúcií pre zraniteľné skupiny (napr. Rada vlády SR pre seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia, Rada pre duševné zdravie, pracovná skupina MECOMIC, Hlavný kontaktný bod k Dohovoru

o právach osôb so zdravotným postihnutím, apod.). Ministerstvo pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických vládnych materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti ľudských práv, napr. kultúry osôb so zdravotným postihnutím, aktívneho starnutia a seniorov, práv detí, migračnej a integračnej politiky, rodovej rovnosti, prevencie látkových a nelátkových závislostí, kriminality a pod.

Ministerstvo v spolupráci s Národným osvetovým centrom, organizáciou v zriadeností ministerstva, pripravilo odborný seminár "Otvorené – ústredové – prístupné (kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii)", ktorý sa uskutočnil 3. októbra 2018 vo V-klube NOC.

Zástupca ministerstva sa zúčastnil rokovania slovenskej časti Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menších na pôde Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR dňa 7. septembra 2018.

Slovenská republika predložila nomináciu prvku Drotárstvo na zápis do Reprezentatívneho zoznamu NKD ľudstva UNESCO k 31. marcu 2018.

Zástupkyňa ministerstva sa zúčastnila rokovania Valného zhromaždenia členských štátov Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO v Paríži v júni 2018.

Zástupkyňa ministerstva sa zúčastnila slávnostného rokovania Slovenskej a Českej národnej sekcie UNESCO dňa 8. novembra 2018 v Brne pri príležitosti 100. výročia založenia Československa.

Prvok Blaudruck/Modrotisk/Kékfestés/Modrotlač, resist block printing and indigo dyeing in Europe (rezervná tlač a farbenie látky indigom) bol dňa 28. novembra 2018 zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Nomináciu predložilo Slovensko v spolupráci s Českou republikou, Maďarskom, Nemeckom a Rakúskom, pričom hlavným predkladateľom bolo Rakúsko.

Zástupkyňa Slovenskej republiky Mgr. Ľubica Volanská, PhD. bola ako expertka zvolená do tzv. Evaluation Body (Hodnotiaceho orgánu) zmluvných štátov Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO na obdobie rokov 2019 – 2022.

3. Oblast' umenia a štátneho jazyka

Ministerstvo v oblasti umenia a štátneho jazyka v súlade so svojou pôsobnosťou zabezpečovalo podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv výkon štátnej správy na úseku umenia a štátneho jazyka. Podielalo sa na vytváraní podmienok na rozvoj a prezentáciu kultúry vo všetkých oblastiach profesionálneho umenia a na zabezpečení ochrany, rozvoja a postavenia slovenského jazyka ako štátneho jazyka Slovenskej republiky.

Prostredníctvom sekcie umenia koordinovalo činnosť 12 organizácií – Slovenského národného divadla, Slovenskej filharmónie, Divadla Nová scéna, Štátneho divadla Košice, Štátnej opery, Štátnej filharmónie Košice, Štátneho komorného orchestra Žilina, Divadelného ústavu, Hudobného centra, Slovenského centra dizajnu, Literárneho informačného centra, BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti. Dramaturgickým dôrazom činnosti organizácií v roku 2018 boli aktivity reflektujúce výročia dejinných udalostí medzi Slovenskou republikou a Českou republikou pripadajúce na rok 2018. Z predložených návrhov organizácií posúdilo návrhy na podporu RO a PO v rámci jednotlivých prvkov programovej štruktúry, vypracovalo súhrn hlavných úloh a činností na rok 2018 jednotlivých organizácií ako súčasť rozpisu rozpočtu, spracovalo vyhodnotenie merateľných ukazovateľov programového rozpočtovania organizácií a spolupracovalo na vyhodnotení štatistických zistovaní v príslušných oblastiach umenia.

Ministerstvo predložilo na rokovanie Vlády SR v poradí už štvrtú *Správu o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky*, ktorá ju schválila 11. apríla 2018 uznesením vlády č. 150/2018. Správu pripravuje ministerstvo v zmysle § 10 zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov od roku 2012 v dvojročných intervaloch. Uvedená správa zdokumentovala situáciu v oblasti používania slovenského jazyka v niektorých

základných oblastiach verejného styku (štátnej správa, ochrana spotrebiteľa, školstvo, terminológia, médiá). Pri jej vypracúvaní spolupracovalo ministerstvo s viacerými odborníkmi, s vedecko-výskumnými, vzdelávacími a kultúrnymi inštitúciami, s orgánmi verejnej správy a s inými orgánmi vykonávajúcimi dohľad nad používaním štátneho jazyka, ktoré na základe príslušných ustanovení zákona o štátnom jazyku poskytli ministerstvu informácie a písomné podklady o používaní štátneho jazyka v oblasti ich pôsobnosti. V zmysle uznesenia vlády č. 150/2018 ministerstvo vypracovalo v decembri 2018 *Metodické usmernenie Ministerstva kultúry SR pre obce* týkajúce sa dodržiavania slovenskej spisovnej normy pri pomenúvaní ulíc a iných verejných priestranstiev, ktoré je zverejnené na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo pripravilo v súlade s úlohou č. 26 z *Akčného plánu na roky 2018 – 2020 schváleného vládou SR uznesením č. 149 z 11. apríla 2018 k Stratégii rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020* materiál *Návrh na vyhlásenie roka 2020 za Rok slovenského divadla a jeho organizačné a finančné zabezpečenie*. Návrh materiálu bol 16. októbra 2018 prerokovaný a schválený Radou vlády SR pre kultúru, následne materiál prerokovala a schválila vláda SR na svojom zasadnutí 6. novembra 2018. Podnetom na vyhlásenie roka 2020 za Rok slovenského divadla sú viaceré významné výročia v dejinách našej národnej kultúry a v histórii slovenského divadla – 100. výročie vzniku Slovenského národného divadla, ktorým sa datuje aj vznik slovenského profesionálneho divadla (storčica slovenského profesionálneho divadla). Na rok 2020 pripadá aj 190. výročie prvého uvedenia ochotníckeho divadelného predstavenia v slovenskom jazyku na našom území, či viaceré okrúhle výročia umelcov, ktorí svojím tvorivým a osobitým vkladom významne ovplyvňovali a usmerňovali vývoj divadelného umenia na Slovensku. Zámerom podujatia je pripomenúť si bohatú história divadelníctva na Slovensku, jeho kultúrny a celospoločenský význam a dôstojne osláviť tieto dôležité medzníky v dejinách národnej kultúry a kultúrnej identity. Predkladaný materiál obsahuje východiská a konceptiu príprav a spôsob financovania vybraných podujatí rezortných organizácií zo štátneho rozpočtu.

Ministerstvo koordinovalo činnosť hodnotiacej komisie, ktorá posudzovala návrhy na udelenie *Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v oblastiach profesionálneho umenia za rok 2017*. Laureáti sa stali: spisovateľ *Anton Baláz*, herečka *Mária Kráľovičová*, vokálna sólistka *Gizela Veclová*, publicista a organizátor v oblasti populárnej hudby *Pavol Zelenay*, skladateľ a muzikológ *Ladislav Burlas*, hudobný folklorista a zberateľ ľudových piesní *Ondrej Demo*, sochár *Alexander Vika*, teatrológ *Jaroslav Blaho*, choreograf *Juraj Kubánka* a keramikár *Ignác Bizmayer*. Slávnostné odovzdanie cien sa uskutočnilo 14. júna 2018 vo Dvorane ministerstva.

Ministerstvo v zmysle § 3 a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 40/2015 Z. z. viedlo evidenciu profesionálnych divadiel a hudobných inštitúcií a evidenciu slovenských zvukových záznamov umeleckých výkonov. V roku 2018 bolo do evidencie slovenských zvukových záznamov zaradených 19 záznamov umeleckých výkonov, spolu je evidovaných 617 hudobných, resp. slovesných zvukových titulov – nosičov. Všetky tri evidencie sú zverejnené na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo schválilo materiál *Slovenská republika – čestný host medzinárodného knižného veľtrhu Livre Paris 15. – 18. marca 2019*, informáciu o pripravovanej účasti a prehľad kompletného finančného zabezpečenia účasti. Výrazne finančne posilnilo Literárne informačné centrum, ktoré realizuje kompletnú prípravu a zabezpečenie čestného hostovania vo formáte „la ville invitée“ – pozvané mesto. Ide najmä o preklady diel slovenských autorov do francúzskeho jazyka, ich prezentáciu s aktívou účasťou autorov aj prekladateľov a doplnením sprievodných podujatí. Slovensko upriami pozornosť na svoju minulosť s pripomienutím 100. výročia úmrtia Milana Rastislava Štefánika. Slovenské vydavateľstvá pripravujú viaceré hodnotné publikácie, ktoré budú vystavené v centrálnej expozícii, aby zviditeľnili bohatú tradíciu knižného umenia a knižného dizajnu slovenskej knižnej tvorby.

Ministerstvo schválilo materiál *Dnes si dáme operu*, ktorý pripravilo v rámci plnenia úloh vyplývajúcich z *Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020* rozpracovaného na podmienky rezortu kultúry. Edukačný projekt sa realizuje v spolupráci so Štátnym divadlom Košice a Prešovskou univerzitou a reflektuje potrebu budovania vzťahu s mladým publikom

a dokumentuje spoluprácu kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií pri kultúrnej výchove v súlade so štátnym vzdelávacím programom.

Ministerstvo sústredilo finančné zdroje na posilnenie oblasti literatúry v podpornom programe SLOLIA určeného na vydávanie diel slovenských autorov v zahraničných vydavateľstvách. Príprava prezentácie Slovenskej republiky na Medzinárodnom knižnom veľtrhu v Paríži *Livre Paris 2019* si vyžiadala aj dvojnásobne vyšší objem finančných prostriedkov na takúto podporu nad rámec bežného roka. Prostredníctvom SLOLIA sa 25 prekladov do francúzskeho jazyka a preklady do ďalších jazykov.

Ministerstvo spolu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MSVVŠ“, Slovenskou národnou knižnicou (SNK) a Zväzom polygrafie Slovenska vyhlásilo 26. ročník súťaže *Najkrajšie knihy Slovenska*, ktorú organizačne zabezpečuje BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti. Podujatie dokumentuje vrcholné výkony ilustrátorskej, grafickej a vydavateľskej práce, graficko-ilustračných riešení a celkového technického spracovania knihy. Slávostné odovzdávanie cien a otvorenie výstavy sa konalo 17. mája 2018 vo Dvorane MK SR v Bratislave.

Uskutočnil sa 15. ročník súťaže *Národná cena za dizajn*, tentoraz so zameraním na komunikačný dizajn, ktorej vyhlasovateľom je Slovenské centrum dizajnu spolu s ministerstvom kultúry. Do súťaže sa prihlásilo 252 prác, ktoré v dvoch kolách hodnotila medzinárodná porota. Výstava prác finalistov bola inštalovaná na Fakulte architektúry STU, vyhlásenie výsledkov sa uskutočnilo 12. októbra 2018 v priestoroch Novej Cvernovky.

Dňa 1. januára 2018 sa na pôde Slovenskej filharmónie uskutočnil slávostný koncert pri príležitosti 25. výročia vzniku SR. Koncert, ktorý bol v zmysle uznesenia vlády č. 381/2016 z 13. septembra 2016 zaradený medzi plánované podujatia štátno-reprezentačného charakteru a podporený zo štátneho rozpočtu, sa uskutočnil za účasti najvyšších ústavných činiteľov a v priamom televíznom prenose ho vysielala RTVS.

4. Oblast' cirkevnej problematiky

4.1. Problematika financovania cirkví a náboženských spoločností

V zmysle aktuálneho Programového vyhlásenia vlády SR má vláda záujem pokračovať v odbornom partnerskom dialógu s cirkvami a v príprave novej legislatívnej úpravy financovania cirkví a náboženských spoločností, pokračovala vo svojej činnosti na pôde ministerstva Expertná komisia na riešenie problematiky financovania cirkví a náboženských spoločností, ktorá je poradným orgánom ministra kultúry.

Na základe záverov predchádzajúcich rokovaní expertnej komisie vypracovalo ministerstvo návrh nového modelu príspevku štátu na činnosť cirkví a náboženských spoločností. Model vychádza z modifikácie súčasného systému priamych dotácií zo štátneho rozpočtu tak, aby bol založený na zásadách spravodlivosti, transparentnosti, solidarity, nezávislosti cirkví a rešpektovaní ekonomických možností štátu.

Dňa 23. apríla 2018 sa uskutočnilo stretnutie zástupcov cirkví s predsedom vlády Petrom Pellegrinim a ministerkou kultúry p. Ľubicou Laššákovou. Jeho cieľom bola dohoda na spoločnom návrhu, ktorý by mal byť následne predložený v legislatívnej podobe. Následne prebiehala intenzívna komunikácia medzi ministerstvom a cirkvami za účelom nájdienia finálnej podoby textu návrhu zákona. V súčasnosti je návrh textu pripravený do legislatívneho procesu v podobe vládneho návrhu.

4.2. Valorizácie základných platov duchovných v roku 2019

Zákonom č. 318/2018 Z. z. z 23. októbra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol zákon č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom v znení neskorších predpisov doplnený o ustanovenie, že základný plat duchovného sa v roku 2019 zvýší o 10% od 1. januára 2019.

Toto ustanovenie o valorizácii platov duchovných kopíruje úroveň nárastu platových tarifov zamestnancov pri výkone práce vo verejnem záujme. Valorizácia sa týka približne 3600 duchovných a vyžiada si v roku 2019 celkovú sumu 3 mil. eur.

4.3. Navýšenie rozpočtu cirkví a náboženských spoločností v roku 2018

Najvyšší predstavitelia cirkví a náboženských spoločností sa dlhodobo obracali na ministerstvo s problémom nedostatku finančných prostriedkov na platy duchovných a prevádzku ústredí i napriek pravidelnej valorizácii ich platov. Ich celkový rozpočet sa s výnimkou valorizácie dlhodobo nemenil a nezohľadňoval tak nárast počtu duchovných a zvyšujúce sa náklady na chod cirkevných ústredí. Nástupný základný plat duchovného je 373 eur, čo bolo hlboko pod úrovňou minimálnej mzdy 480 eur (v roku 2018). Cirkvi museli tieto rozdiely hradieť z rozpočtových prostriedkov prevádzky ústredí, čo ešte viac prehľbovalo finančný deficit.

Finančnú požiadavku cirkvi vyčíslili na cca 2 mil. eur a obrátili sa v roku 2017 aj priamo na predsedu vlády SR. Intenzívne rokovania o tejto téme prebiehali v roku 2018 medzi ministerstvom, Úradom vlády SR, Ministerstvom financií Slovenskej republiky a predstaviteľmi cirkví. Rozpočtovým opatrením bol upravený a navýšený rozpočet prevádzkových potrieb cirkví o celkovú sumu 2 000 000 eur. Ministerstvo zabezpečilo rozdelenie a úpravu predmetných rozpočtov cirkví v decembri 2018.

4.4. Registračný proces Cirkvi kresťanské spoločenstvá Slovenska (CKSS)

Najvyšší súd SR 26. septembra 2012 zrušil rozhodnutie ministerstva o odmietnutí registrácie CKSS a vrátil vec ministerstvu na ďalšie konanie. Zároveň Najvyšší súd SR stanovil, že je potrebné dôkladne zistiť skutkový stav a zadovážiť aktualizované stanoviská subjektov, ktoré sa vyjadrovali k pôsobeniu CKSS.

Po časovo náročnom a zložitom registračnom konaní vydalo ministerstvo, cirkevný odbor dňa 13. marca 2018 rozhodnutie č. MK-194/2018-260/4504, ktorým odmietlo návrh na registráciu CKSS. Prípravný orgán CKSS, zastúpený advokátskou kanceláriou podal proti predmetnému rozhodnutiu rozklad v zákonnej lehote. Rozklad proti tomuto rozhodnutiu zamietla a rozhodnutie potvrdila ministerka rozhodnutím č. MK-4513/2018-110/10888 z 22. augusta 2018.

4.5. Štatistické zisťovanie o cirkvách a náboženských spoločnostiach

Ministerstvo je gestorom i spracovateľom štatistického zisťovania o cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti. V prvom polroku 2018 boli spracované podklady o cirkvách a náboženských spoločnostiach za rok 2017. Spravodajskými jednotkami je 32 ústredí registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

4.6. Evidencia cirkevných právnických osôb

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov a Opatrenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k evidencii právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a/alebo náboženských spoločností, do evidencie právnických osôb bolo zaradených 9 nových subjektov. Zaevidovaných bolo 76 zmien v názvoch, sídlach, alebo štatútoch evidovaných subjektov.

Ministerstvo vydalo spolu 462 potvrdení o právnej subjektivite, resp. výpisov z predmetnej evidencie, z toho 48 v súvislosti s udelením pobytu pre cudzincov v Slovenskej republike. K 31. decembru 2018 v predmetnej evidencii bolo evidovaných 2 910 subjektov osemnástich registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

V rámci elektronizácie štátnej správy poskytovalo ministerstvo súčinnosť Štatistickému úradu SR na projekte „Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov“, ktorého cieľom je vytvorenie jednotného a dátovo konzistentného zdroja údajov o všetkých právnických osobách, podnikateľoch, orgánoch verejnej správy, ktoré budú použiteľné pre potreby štátnej správy, ale i pre potreby podnikateľskej sféry a obyvateľov. V roku 2018 boli ministerstvu aktivované prístupové práva

do informačného systému generického registra. Ministerstvo registrujúci orgán cirkví a náboženských spoločností tak mohlo začať proces zapojenia evidencie registrovaných cirkví a náboženských spoločností a právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností do registra právnických osôb (RPO) podľa zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4.7. Analytická, konzultačná a prednášková činnosť v oblasti tradičnej i netradičnej religiozity

Ministerstvo vykonávalo analytickú činnosť a poskytovalo konzultačné služby o rôznych formách religiozity, náboženskom terorizme a problematike extrémizmu, xenofóbie, rasovej neznášanlivosti a antisemitizme.

Vypracovali sme stanoviská pre orgány štátnej správy a ďalšie inštitúcie. Táto činnosť spočívala aj v príprave materiálov a podkladov pre ústredné orgány štátnej správy: MV SR (žiadosti o registráciu občianskych združení - posudzovanie ich príp. náboženského charakteru), MZVaEZ SR, NR SR, Kanceláriu prezidenta SR, ÚV SR, PPZ SR, Slovenskú akadémiu vied, zahraničné ambasády v SR a iné inštitúcie.

V súvislosti s plnením Národného akčného plánu k Sčítaniu obyvateľov, domov a bytov 2021 ministerstvo aktívne participovalo na príprave návrhu zákona o integrovanom sčítaní obyvateľov, domov a bytov 2021 a Štúdie o osobitnom prístupe k sčítaniu špecifických skupín obyvateľstva v nadváznosti na náboženské vyznanie.

Dňa 12. apríla 2018 ministerstvo spolu s Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity organizovali medzinárodnú konferenciu Medzináboženský dialóg a migračná kríza. Cieľom konferencie je podniesť odbornú diskusiu na tému uplatnenia medzináboženského dialógu pri riešení súčasnej migračnej krízy, predovšetkým v zmysle uplatnenia cirkví a náboženských spoločností pôsobiacich na území SR pri riešení tohto aktuálneho spoločenského problému. Aktívnymi účastníkmi konferencie budú popri odborníkoch z akademickej oblasti, zástupcovia cirkví a náboženských spoločností so záujmom o danú tému. Jedným z cieľov konferencie je vytvoriť priestor pre dialogické stretnutie zástupcov akademickej a náboženskej obce, ktoré môže podniesť inovatívne prístupy k danej problematike.

Dňa 23. mája 2018 ministerstvo spolupracovalo s NOC pri organizovaní tretieho ročníka vzdelávacej aktivity Rozvoj sociálnych a komunikačných zručnosti pracovníkov v rezorte kultúry. Vzdelávanie nadvázuje na aktivitu realizovanú v roku 2016, 2017 a boli určené osvetovým pracovníkom a zástupcom cirkví a náboženských spoločností.

Dňa 14. júna 2018 sme sa zúčastnili seminára organizovaného MZVaEZ SR, v spolupráci s Úradom OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva, Židovskou náboženskou obcou v Bratislave a Múzeom židovskej kultúry, spojeného s prezentáciou praktickej príručky OBSE o antisemitizme a bezpečnosti židovských komunit.

Dňa 26. júna 2018 sa zamestnankyňa ministerstva zúčastnila ako lektorka edukačného podujatia pre mládež vybraných bratislavských škôl zamerané na vybrané nežiaduce sociálne javy a sociálnopatologické javy.

V dňoch 4. - 5. októbra 2018 sa zamestnanci ministerstva zúčastnili na odbornom seminári na tému Prevencia vybraných sociálnopatologických javov, ktorý organizovalo Národné osvetové centrum Bratislava – oddelenie vzdelávania, referát sociálnej prevencie s Považským osvetovým strediskom v Považskej Bystrici. Cieľom podujatia bolo poukázať na vybrané sociálno-patologické a ďalšie nežiaduce spoločenské javy a iniciovať inovatívne preventívne aktivity v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti zamerané na znevýhodnené skupiny obyvateľstva (deti a mládež, ženy, seniori a iné znevýhodnené skupiny).

V dňoch 21. -23. októbra 2018 sa odborníci ministerstva zúčastnili na konferencii „Boj s intoleranciou a diskrimináciou, založenou na príslušnosti k náboženstvu a viere“ organizovaná talianskym predsedníctvom Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

Spomienka na ukončenie 1. svetovej vojny – ministerstvo sprostredkovalo cirkvám medzinárodnú iniciatívu vlády Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spolkovej republiky Nemecko pripomnenutia si 100. výročia konca 1. svetovej vojny formou zvonenia zvonov v mestách a dedinách v nedeľu 11. novembra 2018 o 13.30 hod.

Pracovníci ministerstva vypracovali viacero odborných článkov a rozhovorov na tému nových náboženských hnutí, financovania cirkví a náboženských spoločností, ktoré uverejnili masmédiá.

5. Oblast' medzinárodnej spolupráce

5.1. Agenda EÚ

Rok 2018 charakterizovalo predsedníctvo Bulharska (I. polrok) a Rakúska (II. polrok) v Rade EÚ (ďalej len „BG PRES“ a „AT PRES“). BG PRES akcentovalo tému kultúrneho dedičstva so zámerom zachovania európskej integrity a včlenenia strategického prístupu k nemu do sektorových politík a programov ČS EÚ a samotnej Únie. V kontexte prípravy Viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) EÚ po r. 2020 BG PRES nastolilo otázku potrebnosti zabezpečenia primeraných finančných prostriedkov pre kultúru, kultúrne dedičstvo a kreatívny sektor v rámci programu Kreatívna Európa. V rámci *Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport* (ďalej len „Rada EYCS“), časť Kultúra a audiovizia, ktorá sa konala 23. mája 2018, ministri kultúry EÚ zohľadnili vyššie uvedené priority a prijali *závery Rady k potrebe zdôrazňovania kultúrneho dedičstva v politikách EÚ* a viedli politickú diskusiu na tému „*Ďalší postup: dlhodobá vízia pre príspevok kultúry k rozvoju EÚ po roku 2020*“. AT PRES nadviazalo na výsledky práce BG PRES reflektujúc tieto v prijatých *záveroch Rady k Pracovnému plánu pre kultúru na r. 2019 – 2022* na pôde Rady EYCS, ktorá sa uskutočnila 27. novembra 2018. Došlo na nej tiež k prijatiu *záverov Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve* a z hľadiska legislatívnych nástrojov sa ministri zaoberali *návrhom nariadenia EP a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027)* a *ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013* (ďalej len „návrh nariadenia o Kreatívnej Európe“), v rámci ktorého vzali na vedomie správu o pokroku. V kontexte politickej diskusie sa ministri kultúry EÚ zaobrali tému s názvom „*Boj proti šíreniu dezinformácií on-line: výzvy pre mediálne prostredie*“. Z pohľadu odborných formácií Rady EYCS boli v zmysle expertného pôsobenia ministerstva ťažiskovými: *výbor pre kultúrne záležitosti* (ďalej len „CAC“) a *pracovná skupina pre audioviziu* (ďalej len „PS AUDIO“). Z pohľadu odborných formácií Rady EÚ pre konkurencieschopnosť, časť Vnútorný trh a priemysel, do pôsobnosti ktorej spadá oblasť autorského práva, bola kľúčovou *pracovná skupina pre autorské právo* (ďalej len „PS COPYRIGHT“). Na pôde pracovných skupín Rady EYCS vo výbere CAC a PS AUDIO sa MK SR zaoberalo témami:

- návrh smernice EP a Rady, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením členských štátov týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu,
- návrh nariadenia o Kreatívnej Európe,
- návrhu záverov Rady k potrebe zdôrazňovania kultúrneho dedičstva v politikách EÚ,
- návrhu záverov Rady k Pracovnému plánu pre kultúru na obdobie 2019-2022,
- návrh záverov Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve.

V oblasti autorského práva v roku 2018 ministerstvo v rámci PS COPYRIGHT spolupracovalo na:

- návrhu smernice EP a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu,
- návrhu nariadenia EP a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania autorských práv a s nimi súvisiacich práv, ktoré sa uplatňujú na určité on-line prenosy vysielacích organizácií a retransmisie televíznych a rozhlasových programov.

V neposlednom rade v druhej polovici r. 2018 rezonovala tiež téma *záverov Rady o strategickom prístupe EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom a rámci pre konanie*, ktoré nadvázovali na viaceré dokumenty: *závery Rady o strategickom prístupe EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom* (z mája

2017), vyšie zmienené závery Rady o potrebe zdôrazňovania kultúrneho dedičstva v politikách EÚ alebo závery Rady o Pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019-2022 . Východiskovým ľažiskom dokumentu bolo spoločné oznamenie Európskej komisie a Vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku s názvom *Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy* (z júna 2016). Rezort kultúry predmetné závery Rady podporil, najmä z hľadiska nevyhnutnosti strategického prístupu k medzinárodným kultúrnym vzťahom a prispel pripomienkami so zámerom sprehľadniť materiál, ktorého cieľom je o. i. posilniť účinnosť a implikácie zahraničnej politiky EÚ integrovaním medzinárodných kultúrnych vzťahov v širokom spektri nástrojov zahraničnej politiky Únie (tento nelegislatívny dokument bol prijatý na úrovni Rady pre zahraničné veci 8. apríla 2019, *pozn.*).

V rámci činnosti rezortnej koordinačnej skupiny ministerstva pre európske záležitosti (ďalej len „RKS“) bola v r. 2018 vykonaná komplexná revízia štatútu RKS. RKS sa zaoberala pozičnými dokumentmi ministerstva k návrhu nariadenia o Kreatívnej Európe, k programu Rady EYCS a tieto boli po súhlase ministerky kultúry SR postúpené Výboru Národnej rady SR pre európske záležitosti v zmysle príslušných právnych predpisov SR. Ministerstvo vystupovalo aj ako spolugestor¹ vo vzťahu k týmto dvom právnym aktom EK: „Akčný plán proti dezinformáciám“ a Správa EK „Boj proti dezinformáciám na internete: európsky prístup“, pri ktorých ministerstvo zaslalo MZVEZ SR ako hlavnému gestorovi odborné vstupy a súhlasilo s indikovanou nižšou mierou dôležitosti.

Pri medziresortnej spolupráci ministerstva a MZVEZ SR v rámci participácie na práci Komisie pre európske záležitosti a jej strategicj úrovne dominovala téma aktuálnych verejných konzultácií EK, príprava návrhu VFR po r. 2020 (vrátane návrhu nariadenia o Kreatívnej Európe) a spustenie elektronického systému tvorby stanovísk k aktom EÚ. Ako osobitná téma rezonovala agenda tzv. Brexitu, kde MK SR poskytovalo MZVEZ SR plnú súčinnosť definovaním politických priorít MK SR k vzťahom SR a Spojeného kráľovstva. Na úrovni štátneho tajomníka 1 MK SR I. Sečíka sa MK SR zapájalo do práce Medziresortnej koordinačnej skupiny pre Brexit, ktorú viedli štátny tajomník MZVEZ SR I. Korčok a následne F. Ružička.

V rámci Hodiny otázok v Národnej rade SR boli ministerkou kultúry SR prednesené príspevky: 29. novembra 2018 v odpovedi na otázku poslance NR SR M. Nemkyho k záverom z novembrového zasadnutia Rady EYCS a 6. decembra 2018 v odpovedi na otázku poslance NR SR M. Klusa ohľadom očakávaných dopadov Brexitu na MK SR v oblasti audiovízie a autorského práva.

5.2. Oblast' medzinárodnej spolupráce – bilaterálna a multilaterálna úroveň

V oblasti medzinárodnej spolupráce Ministerstvo kultúry SR realizovalo nasledovné aktivity:

5.2.1. Bilaterálna spolupráca

V dňoch 21. - 22. marca 2018 sa v Bratislave uskutočnilo zasadnutie pracovnej skupiny pre kultúru Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi SR a Ruskou federáciou (ďalej len „RF“). Témou stretnutia bolo zhodnotenie doterajšej spolupráce v rokoch 2013 až 2017 a nastavenie programu na ďalšie obdobie. Súčasťou stretnutia boli aj dva okrúhle stoly a diskusia zástupcov najvýznamnejších slovenských a ruských kultúrnych inštitúcií v oblasti muzeálnej a galérinej činnosti a divadelného umenia. Následne 22. marca 2018 bol podpísaný nový Program spolupráce medzi MK SR a MK RF na roky 2018 – 2022. Nasledujúce päťročné obdobie by malo priniesť ďalšie zintenzívnenie a prehĺbenie slovensko-ruskej spolupráce v oblasti kultúry.

V apríli 2018 MK SR realizovalo v Iráne Dni slovenskej kultúry. Podujatie otvoril štátny tajomník MK SR K. Rigó. Na podujatí sa predstavila Univerzitná knižnica v Bratislave (ďalej len „UKB“) s výstavou Bašagicovej zbierky, UKB zároveň podpísala Memorandum o spolupráci s Iránskou národnou knižnicou, v rámci podujatia sa uskutočnila aj výstava slovenských a iránskych ilustrácií ocenených na Bienále ilustrácií Bratislava v rokoch 1967 – 2017 a dva koncerty Muchovho kvarteta. Okrem iného štátny tajomník K. Rigó absolvoval množstvo bilaterálnych stretnutí týkajúcich sa spolupráce s Iránskou islamskou republikou v nasledujúcich rokoch.

¹ spolu s MV SR a NBÚ SR

Pri príležitosti 70. výročia založenia Izraela otvorila ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková výstavu fotografií Magdalény Robinsonovej v Jeruzaleme. Výstava pod názvom „Izrael – zamurované fotografie“ odzrkadľuje autorkine spomienky na Izrael z obdobia 2. svetovej vojny. MK SR predmetnú výstavu realizovalo v spolupráci s Múzeom židovskej kultúry.

Ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková sa zúčastnila 26. mája 2018 na otvorení multižánrového festivalu „Re:publika“ v Brne, v Českej republike, v dňoch 3. – 4. júna 2018 sa zúčastnila na záverečnom koncerte 73. ročníka Medzinárodného hudobného festivalu Pražská jar v Prahe v Českej republike v dňoch 30. septembra – 2. októbra 2018 zúčastnila na slávnostnom podujatí Pocta československej architektúre a staviteľstvu, ktoré sa konalo pri príležitosti osláv 100. výročia založenia spoločného štátu Čechov a Slovákov v roku 1918 a v dňoch 25. – 28. 10. 2018 sa zúčastnila na slávnostnom otvorení Česko-slovenskej/Slovensko-českej výstavy pri príležitosti osláv 100. výročia vzniku Československa.

Štátny tajomník MK SR Konrád Rigó sa v novembri 2018 zúčastnil na oslavách 70. výročia Zväzu Slovákov v Maďarsku. MK SR podporilo uvedené podujatie sumou 3.000 Eur. Počas ZPC štátny tajomník zároveň absolvoval bilaterálne rokovanie so štátnym tajomníkom Úradu vlády Maďarskej republiky pre národnostné menšiny Arpádom Potápim.

Ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková v novembri 2018 uskutočnila ZPC do Kubánskej republiky. Počas nej podpísala so svojím kubánskym partnerom Alpidom Alonsom Grauom Program spolupráce medzi MK SR a MK Kubánskej republiky, ktorý má za cieľ posilniť spoluprácu medzi SR a Kubou v oblasti divadelného umenia a tanca, hudby, tradičnej ľudovej kultúry, literatúry a viaže sa aj na oblast filmovej tvorby či autorského práva. Ministerka kultúry SR zároveň otvorila podujatie Dni slovenského filmu na Kube, na ktorom bolo premietnutých šest slovenských filmov.

Ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková sa v decembri 2018 zúčastnila na ZPC v Tureckej republike. Počas ZPC podpísala Memorandum o spolupráci medzi našimi krajinami v oblasti kultúry, zúčastnila sa na medzinárodnom fóre UNESCO a UNWTO pre kultúru a cestovný ruch v Istanbule a taktiež si vypočula koncert Bratislavského chlapčenského zboru v Istanbule.

Ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková sa 15. novembra 2018 zúčastnila na slávnostnom otvorení 2. medzinárodnej konferencie „Kultúrne cesty Slovanského sveta na mape Európy“ v Petrohrade v RF. Podujatie zorganizovali medzinárodná nadácia Fórum slovanských kultúr v spolupráci s MK RF v rámci VII. Petrohradského medzinárodného kultúrneho fóra.

Ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková slávnostne otvorila 5. decembra 2018 v priestoroch UKB medzinárodnú výstavu „100 slovanských románov“, ktorej cieľom bolo prezentovať všetkých 10 krajín, v ktorých sa hovorí slovanskými jazykmi a ktorých romány sa vzájomne preložia do jazykov ostatných krajín zapojených do projektu. MK SR sa do projektu zapojilo prostredníctvom Literárneho informačného centra (ďalej len „LIC“) v r. 2008. Doteraz LIC vydalo v slovenskom preklade 3 tituly - slovinský román Volám sa Damián, srbský román Dar na rozlúčku a ruský román 2017. Sprievodným podujatím bola literárna diskusia a autorské čítanie za účasti slovinskej autorky Suzany Tratnik a slovenského spisovateľa Pavla Vilikovského, ktorí predstavili v diskusii knihy Volám sa Damián (S. Tratnik) a Posledný kôň Pompejí (P. Vilikovský) zaradené medzi najlepšie slovanské literárne diela súčasnosti.

5.2.3. Multilaterálna spolupráca

UNESCO (Organizácia OSN pre vzdelávanie, vedu a kultúru)

MK SR v rámci pôsobenia v oblasti UNESCO:

- zorganizovalo v marci 2018 pri príležitosti osláv EYCH 2018 a pripomenutia si 50. výročia Pražskej jari kultúrne podujatie „Zlatý vek československej kultúry 60-tych rokov“, nad ktorým patronát prevzala generálna riaditeľka UNESCO Audrey Azoulay,
- poskytlo súčinnosť Slovenskej komisii pre UNESCO a postúpilo vstupy za oblasť kultúra do Výročnej správy Slovenskej komisie pre UNESCO,

- postúpilo UNESCO nomináciu SR prvku *Drotárstvo* do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Ľudstva UNESCO,
- realizovalo množstvo podporných aktivít v záujme úspešnej kandidatúry SR do Medzivládneho výboru k Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO,
- zúčastnilo sa na prieskume „Implementácia doporučení 1980 o štatúte umelca“ v rámci spolupráce s predsedom SVÚ,
- poskytlo v novembri 2018 súčinnosť Veľvyslanectvu Japonska v SR v otázkach týkajúcich sa Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov,
- zaslalo v decembri 2018 v zmysle výzvy UNESCO návrhy na oslavu výročia osobnosti/udalostí na roky 2020 - 2021 (P. O. Hviezdoslav a SND),
- participovalo na odbornej úrovni v decembri 2018 v Paríži na 12. zasadnutí Medzivládneho výboru k Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov.

Ministerka kultúry SR sa zúčastnila na 3. Svetovej konferencii UNWTO a UNESCO na tému „*Cestovný ruch a kultúra v prospech všetkých*“ (3. – 5. december 2018, Istanbul).

Rada Európy

V rámci pôsobenia SR v štruktúrach Rady Európy MK SR:

- pokračovalo vo výkone členstva v Rozšírenej parciálnej dohode o kultúrnych cestách s cieľom zapojiť sa do súvisiacich cezhraničných projektov a byť aktívnym partnerom kultúrnych trás, ktorých tematické zameranie je späť s kultúrnym dedičstvom SR,
- poskytlo súčinnosť Rade Európy pri realizácii komunikačnej stratégie za účelom propagovania Stratégie európskeho kultúrneho dedičstva pre 21. storočie a postúpilo jej príklady z dobrej praxe implementovania stratégie na národnej úrovni,
- vypracovalo aktualizáciu kultúrneho profilu Slovenska: Kompendium kultúrnych politík a trendov v Európe (august 2018), ktoré je dostupné na stránke: <http://www.culturalpolicies.net/web/countries-profiles-download.php>,
- zabezpečilo zapojenie SR do projektu Rady Európy „*Transromanica*“, ktorý mapuje románske pamiatky európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku.

OSN – agenda Ľudských práv

V rámci agendy OSN MK SR:

- v januári 2018 poskytlo súčinnosť MZVEZ SR v súvislosti s posúdením návrhu Situačnej správy o stave dodržiavania Ľudských práv v SR pre potreby 3. kola univerzálneho periodického hodnotenia SR Radou OSN pre Ľudské práva (ďalej len „správa k UPR“) a nevznieslo žiadne pripomienky k materiálu „Situačná správa o ochrane Ľudských práv v Slovenskej republike“, ktorý MZVEZ SR predložilo do MPK v júni 2018,
- v súvislosti s 38. zasadnutím Rady OSN pre Ľudské práva (18. jún – 6. júl 2018) v Ženeve participovalo na odbornej diskusii konanej na pôde MZVEZ SR v rámci medzirezortného pracovného stretnutia,
- v novembri a decembri 2018 sa zúčastnilo na príprave podkladov pre 3. kolo UPR pred Radou OSN pre Ľudské práva (vrátane podkladov pre úvodné slovo vedúceho delegácie a zastúpenia MK SR v delegácii SR v rámci príprav na 32. zasadnutie pracovnej skupiny pre UPR, ktoré sa uskutočnilo 28. januára 2019 v Ženeve).

OBSE

V rámci agendy OBSE MK SR:

- sa zúčastnilo na Ľudskoprávnej implementačnej schôdzke OBSE konanej v dňoch 10. - 21. septembra 2018 vo Varšave, kde boli z pohľadu pôsobnosti MK SR hlavnými bodmi programu sloboda médií a sloboda vyjadrovania,

- v decembri 2018 zaslalo MZVEZ SR kladné stanovisko k návrhu rozhodnutia o zapojení sa OBSE do boja proti nelegálnemu cezhraničnému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty so zámerom zabrániť nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrneho dedičstva, a to aj v kontexte širšieho boja proti terorizmu a organizovanému zločinu.

OECD

V rámci agendy OECD:

- sa vo februári 2018 sa na MZVEZ SR za účasti zástupcu MK SR konalo zasadnutie Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD, ktorého obsahom bolo hodnotiť návrhy projektov na r. 2018 a hodnotiť spoločné projekty za r. 2017. Išlo o posudzovanie žiadostí jednotlivých rezortov na spolufinancovanie projektov z dobrovoľných príspevkov SR pre OECD. MK SR sa do spoločných projektov s OECD nezapojilo;
- MK SR v novembri 2018 postúpilo MZVEZ SR návrh prioritných oblastí spolupráce medzi SR a OECD pre rok 2019 (Digitálna transformácia pre rozvoj nových zručností, systému vzdelávania a politiky zamestnanosti/Adaptácia kultúrneho a kreatívneho sektora pomocou nových zručností, systému vzdelávania a politiky zamestnanosti v podmienkach digitálnej transformácie a Digitálna transformácia pre udržateľný hospodársky rozvoj - prínos inovácií a nových technológií pre zvyšovanie produktivity a pre inteligentné riešenia zlepšujúce životný štandard populácie/Podpora medzisektorových inovácií v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu a Podpora medzisektorových inovácií medzi kultúrnym a kreatívnym priemyslom a širšou ekonomikou (vzdelávanie, zdravotná oblasť, sociálna oblasť a životné prostredie).

5.2.4. Vyšehradská spolupráca

Na základe pozvania ministra zodpovedného za kultúru na Ministerstve ľudských zdrojov Maďarska Pétera Feketeho sa ministerka kultúry SR Lubica Laššáková zúčastnila na 28. rokování ministrov kultúry krajín Vyšehradskej spolupráce, ktoré sa na záver predsedníctva Maďarska vo Vyšehradskej skupine uskutočnilo v maďarskom meste Vác v dňoch 29. – 30. júna 2018.

V dňoch 9. – 15. júla 2018 sa v Poľsku uskutočnil ďalší ročník Akadémie dedičstva V4. Letný kurz riadenia lokalít kultúrneho dedičstva UNESCO v krajinách V4 sa konal v Krakove, Wroclavi a Świdnici a sústredil sa na manažment dvoch tzv. kostolov mieru, unikátnych drevených chrámov vybudovaných v Świdnici a susednom meste Jawor v druhej polovici 17. storočia po skončení 30-ročnej vojny. Oba sú zapísané v Zozname svetového dedičstva. Kurz sa uskutočnil pri príležitosti 370. výročia podpisania Vestfálskeho mieru v roku 1648.

ASEM

MK SR bolo na 8. zasadnutí ministrov kultúry ASEM (Zasadnutie Ázie a Európy), ktoré sa konalo v dňoch 28. februára. – 2. marca 2018 v Sofii, zastúpené veľvyslancom SR v Bulharsku Manuelem Korčekom.

Formát Čína + 16 krajín strednej a východnej Európy

V dňoch 17. – 22. septembra 2018 sa v Hangzhou v Číne uskutočnilo 2. expertné fórum zamerané na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva v Čínskej ľudovej republike a v 16 krajinách strednej a východnej Európy. MK SR bolo zastúpené na úrovni dvoch expertov z ÚĽUV Košice.

Zoznam bilaterálnych zmluvných dokumentov uzatvorených v roku 2018:

- Program spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Ruskej federácie na roky 2018 – 2022, podpísané v Bratislave 22. marca 2018,
- Akčný plán slovensko-francúzskeho strategického partnerstva na roky 2019 – 2024, kapitola XI. Spolupráca v oblasti kultúry, podpísané v Paríži v júni 2018 počas návštevy premiéra SR pána Petra Pellegriniho vo Francúzsku,

- Program spolupráce medzi Ministerstvom kultúry SR a Ministerstvom kultúry Kubánskej republiky (2018-2022),
- Memorandum o porozumení medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry a turizmu Tureckej republiky o spolupráci v oblasti kultúry na roky 2019 – 2023.

V súčasnosti má ministerstvo rozpracované tieto dokumenty, ktorých uzavretie po odsúhlásení zmluvnými stranami predpokladáme v roku 2019:

- Program spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom ľudských zdrojov Maďarska na roky 2018 – 2022,
- Memorandum o porozumení medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Cyperskej republiky na roky 2018 – 2022,
- Program kultúrnej výmeny medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Indickej republiky na roky 2018 – 2020,
- Program spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Chorvátskej republiky na roky 2019 – 2023,
- Program spolupráce v oblasti školstva a kultúry medzi Helénskou republikou a Slovenskou republikou na roky 2018 – 2021,
- Program spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a ministrom kultúry a národného dedičstva Poľskej republiky na roky 2019 – 2023.

V neposlednom rade treba zmieniť nadchádzajúce 5. zasadnutie Zmiešanej slovensko-rakúskej komisie podľa čl. 13 Dohody medzi vládou SR a vládou Rakúskej republiky o spolupráci v oblasti kultúry, vzdelávania a vedy, ktoré sa uskutoční koncom júna 2019 a výsledkom ktorého bude podpis Protokolu, v zmysle ktorého bude tento program spolupráce platný do konca r. 2024 (resp. do konca r. 2025 v prípade, že nedôjde k podpisu nového programu spolupráce). Gestorom predmetného je MZVEZ SR.

6. Oblast' kultúry národnostných menšíν

V zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov ministerstvo vykonalо zber dát k ročnému štátному štatistickému zisťovaniu v oblasti kultúry s cieľom získania informácií o subjektoch a aktivitách v oblasti financovania kultúry národnostných menšíν v Slovenskej republike za rok 2018.

Ministerstvo plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a vo Výbere pre národnostné menšiny a etnické skupiny. Zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci v rôznych medzirezortných pracovných orgánov. Ministerstvo pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti kultúry národnostných menšíń.

Ministerstvo zabezpečilo účasť svojho zástupcu na:

- slovenskej časti Medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre národnostné menšiny, školstvo a kultúru, ktoré sa konalo na MZVaEZ SR 14. júna 2018, ktorého predmetom bolo prerokovanie bodov Protokolu zo XIV. zasadnutia Medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre národnostné menšiny, školstvo a kultúru, ku ktorej pripravilo podkladové materiály;
- Ľudsko-právnej implementačnej schôdzke OBSE vo Varšave, ktorá sa konala v dňoch 10. – 21. septembra 2018, konkrétnie panelom venovaným téme tolerancie a nediskriminácie vrátane práv osôb patriacich k národnostným menšinám a prevencii agresívneho nacionálizmu, rasizmu a šovinizmu a otázkam týkajúcich sa Rómov a Sintov spolu s implementáciou Akčného plánu OBSE zameraného na zlepšenie situácie Rómov a Sintov, ktoré sa uskutočnili 14. septembra 2018;
- medzinárodom workshopu Nové výzvy v oblasti ochrany jazykov národnostných menšíń, ktorý zorganizoval Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny v

- spolupráci s Nadáciou Hannsa Seidela v Bratislave dňa 26. októbra 2018;
- návšteve zástupcov Výboru expertov Charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike dňa 5. decembra 2018, ku ktorej pripravilo podkladové materiály.

7. Oblast' Integrovaného regionálneho operačného programu pre Prioritnú os 3 – Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Ministerstvo bolo určené uznesením vlády č. 232 zo 14. mája 2014 v súlade s § 4, písm. a) bod 2 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program pre Prioritnú os 3 – Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch – v rozsahu celej alokácie určenej na prioritnú os. 17. novembra 2015 nadobudla účinnosť Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaná medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a ministerstvom. Prioritná os č. 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch prispieva k tematickému cieľu Spoločného strategického rámca č. 8 Podpora udržateľnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Na tematický cieľ nadväzuje investičná prioritita 3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétné oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov. Z tejto investičnej priority vychádza aj špecifický cieľ prioritnej osi 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu.

Práve tvorba pracovných miest je klúčovým aspektom špecifického cieľa 3.1 a zároveň aj výsledkovým ukazovateľom. Projekty implementované prostredníctvom tohto špecifického cieľa budú prispievať k definovanému výsledkovému ukazovateľu, ktorým je celkový počet pracovných miest v KKP.

Špecifický cieľ 3.1 je napĺňaný nasledovnými aktivitami:

Centralizovaná podpora: rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií – bude zabezpečené prostredníctvom zakladania kreatívnych centier a podpory kreatívnych činností; podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents) – je nevyhnutnou súčasťou rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu, a tým aj zamestnanosti v tomto sektore.

Decentralizovaná podpora: umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam malých a stredných podnikov v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest.

Dopytovo orientovaná výzva pre aktivitu č. 3 Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora) bola vyhlásená 17. októbra 2016 a je zverejnená na stránke ministerstva <http://www.culture.gov.sk/podpora-projektov-dotacie/irop-po3-mobilizacia-kreativneho-potencialu-v-regionoch-/vyzva-decentralizovana-podpora-2fc.html>.

Do termínu ukončenia výzvy – 11. apríl 2017, bolo predložených 619 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadosť“ alebo „ŽNFP“) s celkovou výškou požadovaných finančných prostriedkov vyše 93 mil. EUR (zdroje EÚ + štátny rozpočet). Proces odborného hodnotenia, do ktorého bolo postúpených 466 žiadostí, bol ukončený v závere roka 2017, rozhodnutia o schválení/neschválení žiadostí boli priebežne distribuované žiadateľom začiatkom roka 2018. Posielanie rozhodnutí bolo pozastavené z dôvodu kontroly výkonu úloh SO realizovanej na základe poverenia č. 01/2018/SO-MK SR 1. februára 2018 a v zmysle dodatku č. 1 k uvedenému povereniu, ktorým bola kontrolná skupina poverená výkonom kontroly delegovaných právomocí Riadiaceho orgánu pre Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) na Sprostredkovateľský orgán pre IROP – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Ministerstvo bolo povinné: a) prijať v lehote určenej RO pre IROP opatrenia na nápravu nedostatkov uvedených v čiastkovej správe alebo v správe (ďalej len „správa z kontroly“) a odstrániť príčiny ich vzniku; b) predložiť RO pre IROP v určenej lehote

písomný zoznam splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku; c) prepracovať a predložiť v lehote určenej RO pre IROP písomný zoznam opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, uvedených v správe z kontroly.

Dňa 28. júna 2018 SO pre IROP PO3 požiadal RO pre IROP na základe listu č. MK-2528/2018-170/8741 o predĺženie lehoty na splnenie navrhovaných opatrení na nápravu do 31. decembra 2018. Následne dňa 14. decembra 2018 listom MK-3856/2018-170/17294 sme žiadali o predĺženie lehoty na splnenie navrhovaných opatrení na nápravu do 31. marca 2019. Po odstránení predmetných nedostatkov bude ministerstvo ďalej môcť pokračovať v konaní o ŽoNFP.

K 31.12.2018 sekcia SO pre IROP PO3 pokračuje v plnení prijatých opatrení. Vzhľadom na zachovanie princípu nediskriminácie a jednotného prístupu pri posudzovaní ŽoNFP, je potrebné preskúmať rozhodnutia vydané v konaní o ŽoNFP ako aj postupy a spôsob hodnotenia v rámci procesu odborného hodnotenia. Predmetom preskúmavania sú všetky žiadosti o NFP ktoré splnili podmienky administratívneho overovania, t. j. celkovo 476 žiadostí. MK SR vyhlásilo v júli výzvu na nových odborných hodnotiteľov. Po doplnení databázy odborných hodnotiteľov bol začiatkom septembra 2018 začatý proces opäťovného odborného hodnotenia žiadostí o NFP. Počet odborných hodnotiteľov zapojených do procesu hodnotenia je 47. Termín na preskúmanie rozhodnutí bol stanovený do 30.03.2019.

Vzhľadom na výsledok procesu posudzovania predložených žiadostí z ukončenej výzvy pre decentralizovanú podporu ministerstvo plánuje v polovici roka 2019 vyhlásiť ďalšiu takúto výzvu so zámerom podporiť malé a stredné podniky v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Po zazmluvnení projektov z prvej výzvy pre decentralizovanú podporu, bude stanovená finálna alokácia pre druhú výzvu.

Výzva na predkladanie projektov pre centralizovanú výzvu (kreatívne centrá) – plánovaná výzva

Výzva na predkladanie projektových zámerov pre centralizovanú podporu bola predložená na schválenie riadiacemu orgánu IROP v septembri 2017. V časovom období september – december 2017 sa uskutočnilo niekoľko vysvetľujúcich stretnutí medzi ministerstvom a RO pre IROP na ktorých sa riešila problematika prípadnej existencie štátnej pomoci a pomoci de minimis pri kreatívnych centrách, riešenie problematiky podmienok poskytnutia pomoci a pod.

Následne v januári 2018 predložilo ministerstvo výzvu na predkladanie projektových zámerov na schválenie Úradu vlády SR (CKO).

Na základe medializovaných informácií v denníku SME zo dňa 19. februára 2018 s možným konfliktom záujmov v rámci výzvy IROP PO 3 a v nadväznosti na prebiehajúcu kontrolu výkonu delegovaných právomocí na SO týkajúcu sa decentralizovanej výzvy, bola výzva na projektové zámery pozastavená do skončenia výkonu kontroly a následného prijatia opatrení. Vzhľadom na zistenia kontroly a na základe výstupov zasadnutia Interného výboru na predchádzanie neoprávnených záväzkov ÚPPVII, požiadalo ministerstvo dňa 14. júna 2018 o stiahnutie návrhu výzvy na predkladanie projektových zámerov z procesu posudzovania. V súčasnej dobe sa ministerstvo nachádza v etape plnenia opatrení zo zistení kontroly. Upravený návrh výzvy bude predložený na schválenie po splnení opatrení vyplývajúcich zo správy z kontroly č. 01/2018/SO-MK SR. Predpokladaný termín vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok je na mesiac marec - apríl 2019. Zároveň prebiehajú rokovania so všetkými potenciálnymi prijímateľmi (vyššie územné celky, krajské mestá a organizácie ministerstva) tak, aby výzva v maximálnej možnej miere uľahčovala a urýchľovala čerpanie.

Využitie finančných nástrojov

V súvislosti s plnením miľníka pre plnenie pravidla n+3, pripravilo ministerstvo analýzu možností implementácie prioritnej osi 3 „Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch“ prostredníctvom finančných nástrojov. Ministerstvo plánuje využitie možností implementácie finančných nástrojov v oblasti podpory rekonštrukcie národných kultúrnych pamiatok ako aj

rekonštrukcie kultúrnych domov s cieľom tvorby pracovných miest pre oblasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu. V novembri 2018 bol uzatvorený dodatok č. 2 ku Zmluve o financovaní medzi Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Slovak Investment Holding, a.s. prostredníctvom ktorého sa alokovali finančné prostriedky vo výške 50 mil. EUR na zabezpečenie uvedeného finančného nástroja. Do čerpania v roku 2018 bola započítaná suma 12,5 mil. EUR. V nadväznosti na vyššie uvedené, pracovné rokovanie so zástupcami Slovak investment holding na zadefinovanie bližších podrobností sa uskutoční v januári 2019 na spustenie finančného nástroja.

D. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V ZRIAĎOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI

I. Hlavné činnosti organizácií vo vecnej pôsobnosti sekcie médií, audiovízie a autorského práva

Slovenský filmový ústav

V roku 2018 Slovenský filmový ústav (SFÚ) oslávil 55. výročie svojho vzniku. Rôznymi aktivitami si pripomenal aj celospoločenské historické výročia a okrúhle životné jubileá významných slovenských tvorcov. Aj v roku 2018 SFÚ transparentne pokračoval v napĺňaní základnej činnosti, v realizácii prioritných projektov a zopakoval aj svoj rekord návštevnosti v Kine Lumière, hoci celoslovenská návštevnosť zaznamenala pokles. Opakovane dosiahol ziskový hospodársky výsledok.

Projekt obnovy a záchraný audiovizuálneho dedičstva

V oblasti komplexných dlhodobých projektov inštitúcia v roku 2018 pokročila. V závere roka bol vypracovaný návrh aktualizácie projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva a jeho sprístupňovanie na roky 2019 – 2021, ktorého cieľom je pokračovanie plnenia úloh súvisiacich s ochranou audiovizuálneho dedičstva SR s ohľadom na aktuálny stav a vývoj technológií. Najkomplikovanejšiu oblast' prác priniesla v roku 2018 opäť obnova fondu dlhometrážnych filmov, obnovilo sa celkovo 21 dlhometrážnych a 80 krátkometrážnych filmov. Procesom kompletnej odbornej kontroly a ošetrenia v roku 2018 prešlo 526 689 metrov filmových materiálov. Úlohy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva zabezpečoval SFÚ v prioritnom projekte zákonného depozitára audiovizuálnych diel, systematicky pokračovali aj práce v digitalizovaní dokumentačných zbierok a knižnice. SFÚ v roku 2018 získal akvizičnou činnosťou do svojich zbierok vzácné dokumenty, napríklad od grafika Ladislava Hruškoviča, filmových historikov Emila Lehuta a Richarda Blecha, od Rudolfa Urca, teatrologičky Štefánie Polákovej i ďalších.

V projekte SK CINEMA, ktorý je základom integrovaného automatizovaného informačného systému audiovizuálneho dedičstva, narástoľ vďaka nepretržitému napĺňaniu počet záznamov na 576 131. Tento projekt je dnes so svojimi databázami rešpektovaným verifikovaným zdrojom informácií o slovenskej kinematografii. V národnom projekte Digitálna audiovília, ktorý je od roku 2016 v udržateľnosti na obdobie piatich rokov, sa v digitalizačnom pracovisku SFÚ zdigitalizovalo 63 filmových objektov. Diváci si digitalizované filmy z archívneho fondu inštitúcie mohli pozrieť napríklad pri príležitosti Svetového dňa audiovizuálneho dedičstva, keď bola v Kine Lumière uvedená kolekcia digitálne reštaurovaných dokumentárnych filmov pod názvom 1963. Na potrebu venovať sa téme audiovizuálneho dedičstva v nových súvislostiach upozornil medzinárodný seminár Audiovizuálne dedičstvo: výskum, reštaurovanie, distribúcia, programovanie, ktorý za účasti zahraničných odborníkov zorganizoval SFÚ v Kine Lumière v nadväznosti na svoje 55. výročie vzniku.

Rozsiahly dlhodobý projekt Prezentácia slovenskej kinematografie v zahraničí sa z roka na rok rozširuje. Klúčovou je predovšetkým pravidelná účasť na filmových podujatiach aj s presahom do oblasti filmového priemyslu, predovšetkým na MFF Berlín a filmovom trhu European Film Market prostredníctvom prezentačného stánku Central European Cinema a na MFF Cannes a filmovom trhu Marché du Film v Pavilóne Slovenskej republiky a Českej republiky, ale aj na MFF Karlove Vary, kde bol okrem iného v medzinárodnej premiére uvedený digitálne reštaurovaný film Signum laudis (1980) Martina Hollého z archívneho fondu SFÚ.

V roku 2018 sa SFÚ ako organizátor, spoluorganizátor či partner podieľal celkovo na 123 podujatiach v zahraničí až v 38 krajinách a na 25 podujatiach na Slovensku. Uvedených bolo 145 dlhometrážnych a 246 krátkometrážnych slovenských filmov. Najviac uvádzanými súčasnými slovenskými filmami boli Čiara (2017) Petra Bebjaka, Piata loď (2017) Ivety Grófovej a filmy Hmyz (2018) Jana Švankmajera a Po strništi bos (2017) Jana Svéráka, z archívnych titulov dokumentárny film o obrodnom procese v Československu v roku 1968 Čas ktorý žijeme (1968), na ktorom sa režisérsky podieľali Ivan Húšťava, Vlado Kubenko, Ladislav Kudelka, Otakar Krivánek a Jaroslav Pogran, ďalej Obrazy starého sveta (1972) a Ružové sny (1976) Dušana Hanáka. Najvýznamnejšou udalosťou roka bola svetová premiéra digitálne reštaurovaného filmu Petra Solana Prípad Barnabáš Kos (1964) na prestížnom festivale archívneho filmu Lumière – Grand Lyon Film Festival.

Náročné licencovanie TOP filmov pre slovenské a české televízie

K náročným úlohám patrila realizácia obchodnej verejnej súťaže na podávanie cenových návrhov na získanie výhradných licencií z ponuky 45 TOP filmov pre teritórium Slovenska. V roku 2018 sa uskutočnili tri výzvy a uzatvorené boli zmluvy na vysielanie celovečerných hraných filmov s RTVS, TV Markíza, TV JOJ, tiež s regionálnou televíziou TV RAJ, ale aj s Českou televíziou a televíziou CSFILM. V roku 2018 pokračovala aj spolupráca s televíziou TA3 pri vysielaní týždenníkov Týždeň vo filme. Celkovo nadobudli účinnosť licenčné zmluvy na televízne šírenie audiovizuálnych diel k 149 celovečerným filmom a 208 týždenníkom. Najsledovanejšími titulmi SFÚ v slovenských televíziach sa v roku 2018 stali filmy Perinbaba (1985) Juraja Jakubiska, Soľ nad zlatom (1982) Martina Hollého a Pacho, hybský zbojník (1975) Martina Čapáka. Tieto tri filmy sa dokonca dostali do rebríčka TOP 25 nasledovanejších filmov v slovenských televíziach za celý rok 2018. V roku 2018 SFÚ opäť vstúpil aj do koprodukčných projektov, sú medzi nimi napríklad antropologický dokumentárny film Zatopené Sone G. Lutherovej alebo projekty o Dušanovi Hanákovi, Milanovi Sládkovi a Svetozárovi Stračinovi.

Kino Lumière zopakovalo rekordnú návštevnosť nad 100 000 divákov. Celková návštevnosť v roku 2018 sa v Kine Lumière vyšplhala na 103 589 divákov, čím jeho návštevníci deklarovali priazeň, ktorú ku kinu a jeho dramaturgii majú. Najvyššiu návštevnosť zaznamenali opäť európske filmy, prišlo si ich pozrieť 53 199 ľudí, čo predstavuje 51 percent z celkového počtu divákov. Rebríček najnavštevovanejších filmov vedie životopisná hudobná dráma Bohemian Rhapsody (2018), nasleduje za ňou kriminálna dráma Tri billboardy kúsok za Ebbingom (2017) a trojicu uzatvára pol'sko-britský film S láskou Vincent (2017). V desiatke najnavštevovanejších titulov figurujú aj dva slovenské. Hned za prvou trojicou skončilo roadmovie Tlmočník (2018) Martina Šulíka, v TOP 10 sa umiestnil aj dokumentárny film Patrika Lančariča Válek (2018). Celkovo sa realizovalo 3 827 predstavení, okrem aktuálnej produkcie kino premietalo aj archívne snímky vo Filmotéke. Úspešne sa realizoval vzdelávací cyklus Filmový kabinet a Filmový kabinet deťom, pokračoval jedinečný špecializovaný cyklus Music & Film a v decembri sa Kino Lumière ako jediné na Slovensku zapojilo do medzinárodného projektu European Cinema Night, ktorého cieľom bolo osláviť mimoriadne európske diela. Aj v roku 2018 sa kino stalo „domovským“ miestom pre mnohé filmové festivaly, počas roka hostovalo 27 podujatí, medzi nimi MFFK Febiofest, Projekt 100, Be2Can, Týždeň slovenského filmu, odborný seminár KADU i ďalšie. Pri príležitosti 55. výročia vzniku SFÚ a pripomienutia si 50. výročia vstupu vojsk Varšavskej zmluvy generálny riaditeľ SFÚ Peter Dubecký na pôde kina odovzdal ocenenia Dlažobná kocka '68 tvorcom spravodajských a dokumentárnych filmov z augusta 1968 a roku 1969. Do nového roka Kino Lumière vstúpilo s vlastnou zvučkou, s ktorou sa budú diváci stretávať na plátne pred každou projekciou.

V oblasti edičnej produkcie SFÚ v roku 2018 vydal štyri publikácie. V druhom vydaní vyšla reprezentatívna obrazová publikácia v anglickom jazyku od britského filmového historika Petra Hamesa Best of Slovak Film 1921 – 1991, k čitateľom sa dostali aj zborníky Iluzívne a antiiluzívne vo filme s príspevkami z 18. česko-slovenskej filmologickej konferencie v Kráčove a Slovenský film v roku 2017 s referátmi z odborných panelov prehliadky Týždeň slovenského filmu. SFÚ spolupracoval aj na monografickej publikácii Eduard Grečner a jeho filmy z pera českého filmového vedca Milana Cyroňa, ktorá je prvou ponovembrovou českou monografiou venovanou výlučne tvorbe slovenského filmára. Počas roka sa autorsky a redakčne pripravoval aj druhý zväzok význačnej publikácie Dejiny slovenskej kinematografie Václava Maceka a Jeleny Paštékovej. Tradične vyšli dve čísla časopisu pre vedu o filme

a pohyblivom obraze Kino-Ikon a pravidelne vychádzal tiež jediný mesačník o filmovom dianí na Slovensku Film.sk, ktorý v roku 2018 prešiel viditeľnou zmenou formátu, vizuálu, farebnosti i obsahu. Významne sa v SFÚ rozvíjala vedecko-výskumná činnosť, realizoval sa základný výskum pre projekt venovaný filmovej tvorbe Alaina Robbe-Grilleta na území Slovenska v 60. rokoch minulého storočia a formuloval sa aj výskumný projekt na tému dejín svetovej kinematografie od vzniku filmu po nástup zvuku.

So záujmom sa stretla DVD a blu-ray produkcia – celkom 12 titulov. Vyšla 3DVD kolekcia Best of Viktor Kubal s filmami Zbojník Jurko (1976), Krvavá paní (1980) a s výberom tvorcových krátkych animovaných diel. Pri príležitosti životných jubileí vyšli na DVD nosičoch filmy Tichá radosť (1985) a Súkromné životy (1990) Dušana Hanáka a Nevera po slovensky I-II (1980) Juraja Jakubiska. Vydania na DVD a blu-ray nosiči sa dočkali aj film Petra Solana Prípad Barnabáš Kos (1964), reedícia už vypredaného 2DVD 6x Dežo Ursiny s umelcovými dokumentárnymi filmami a SFÚ participoval aj na DVD Obrazy (proti) extrémizmu obsahujúcim šestnásť krátkometrážnych, najmä non-fiction filmov o spoločensky závažných témach. Minuloročným úspechom je vydanie slovenských filmov z archívnych fondov SFÚ v zahraničných vydavateľstvách, ide o tituly Panna zázračnica (1966) Štefana Uhra (Second Run, Veľká Británia), Boxer a smrť (1962) Petra Solana (Bildstörung, Nemecko) a tri kolekcie slovenských animovaných filmov (Clavis Films, Francúzsko). K celkovo najpredávanejším DVD nosičom SFÚ za minulý rok nielen v jeho predajni Klapka.sk patrili kolekcia dokumentárnych portrétov Prvá a filmy Tisícročná včela (1983) a Perinbaba (1985) Juraja Jakubiska, z publikácií bol najväčší záujem o časopis Kino-Ikon 1/2018, zborník Iluzívne a antiiluzívne vo filme a Neviditeľné dejiny dokumentaristov od Rudolfa Urca.

Osobitnou zložkou SFÚ je kancelária Creative Europe Desk (CED) Slovakia, ktorá zabezpečuje informačný a konzultačný servis pre subjekty žiadajúce o podporu v rámci programu Európskej únie Kreatívna Európa. V roku 2018 podali slovenské subjekty celkom 78 žiadostí, 48 z nich bolo podporených. Celková podpora pre slovenské spoločnosti aj vrátane kín v sieti Europa Cinemas v roku 2018 dosiahla 498 009 eur.

Odozvy na činnosť SFÚ ukazujú, že SFÚ má ako reprezentatívna archívna filmová inštitúcia dobré meno doma aj v zahraničí. Jeho odborní pracovníci v roku 2018 zastupovali SFÚ i slovenskú kinematografiu na medzinárodných podujatiach a v porotách, aj na filmových kongresoch. Takou bola účasť na 74. kongrese Medzinárodnej federácie filmových archívov FIAF v Prahe alebo na prestížnej Letnej škole filmového reštaurovania FIAF 2018 vo svetoznámych talianskych filmových ateliéroch v Bologni. V rešpektovanom medzinárodnom periodiku Journal of Film Preservation, ktoré vydáva FIAF, bola zverejnená relevantná recenzia na trojdierlu blu-ray kolekciu Best of Viktor Kubal od Michaela Brooka, pravidelného prispievateľa uznávaného filmového periodika Sight & Sound.

SFÚ v roku 2018 splnil záväzné ukazovatele plánu činnosti a rozpočtu a opakovane dosiahol zlepšený výsledok hospodárenia. Súčasne intenzívne a efektívne zabezpečoval správu majetku štátu v súlade s príslušnými osobitnými predpismi. SFÚ pokračoval v realizácii rozpracovaných prioritných projektov. Zároveň zabezpečoval kontinuálny výkon všetkých svojich hlavných činností a úloh, ktoré sú nevyhnutné a nezastupiteľné z hľadiska uchovávania audiovizuálneho dedičstva, ako aj z hľadiska rozvoja a prezentácie nových hodnôt kinematografickej a audiovizuálnej kultúry Slovenskej republiky v súlade so zákonom č. 40/2015 Z. z. o audiovízii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o audiovízii“).

SFÚ je jediná štátна organizácia pôsobiaca v oblasti audiovízie na Slovensku. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím napĺňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto svoje poslanie vykonáva najmä prostredníctvom

prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. V roku 2014 sa súčasťou odborných pracovísk SFÚ stalo moderné digitalizačné pracovisko, ktorého vybudovaním a vybavením modernými technológiami získal SFÚ technické, technologické a personálne zázemie na konverziu kinematografických diel do digitálnych formátov. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion (v zameraní najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu Slovenskej republiky) a zároveň pôsobí ako servisné pracovisko pre kinematografický fond Rady Európy Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium (EAO), kde je zároveň členom pracovnej skupiny EFARN (European Film Agencies Research Network) zo zameraním na skúmanie problematiky štatistického vykazovania údajov z oblasti audiovízie v členských krajinách EÚ. Kino Lumière, ktoré od roku 2011 prevádzkuje SFÚ, je členom medzinárodnej siete kín Europa Cinemas. Základnou organizačnou zložkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC), osobitnou zložkou SFÚ je od 1. januára 2014 kancelária Creative Europe Desk Slovakia. V zmysle zákona o audiovízii sú orgánmi SFÚ generálny riaditeľ, Rada SFÚ a Komisia pre audiovizuálne dedičstvo. Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj, vedecko-výskumnú činnosť SFÚ garantuje Vedecká a edičná rada SFÚ (VaER SFÚ).

II. Hlavné činnosti organizácií vo vecnej pôsobnosti sekcie kultúrneho dedičstva

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky Bratislava

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „PÚ SR“) a krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“) boli zriadené zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) PÚ SR je špecializovaným orgánom štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu. PÚ SR vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu § 10 pamiatkového zákona. KPÚ sú preddavkovými organizáciami PÚ SR bez právej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu § 11 pamiatkového fondu vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja. KPÚ konajú a rozhodujú v administratívnoprávnych veciach samostatne.

Tažisko prác PÚ SR a KPÚ v roku 2018 sa sústredilo predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a v zmysle Plánu hlavných úloh PÚ SR na rok 2018.

Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR a príprava Súpisu národných kultúrnych pamiatok SR, ako aj revízia pamiatkových území. PÚ SR aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia PÚ SR pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou.

Výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona spočíval predovšetkým vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. V sledovanom období vydal PÚ SR vrátane KPÚ celkovo 4927 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy a 11 212 záväzných stanovísk.

V roku 2018 sa Odborno-metodická komisia PÚ SR zišla na dvanásťti riadnych zasadnutiach. Posúdených bolo 85 dokumentácií k pamiatkovým výskumom, vydaných bolo 23 posudkov o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu. Subkomisia Odborno-metodickej komisie pre archeológiu posudzovala 393 výskumných dokumentácií z archeologických výskumov, bolo vydaných 59 posudkov o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum.

V priebehu roka 2018 bolo vedených 163 správnych konaní (ukončené a prebiehajúce) vo veci vyhlásenia, zmeny a zrušenia vyhlásenia veci za NKP. V rámci týchto správnych konaní bolo

pripravených 480 odborných materiálov a procesných podkladových dokladov. Bolo vydaných celkom 142 rozhodnutí, 127 stanovísk a vyjadrení a 725 potvrdení, oznámení a výpisov z ÚZPF.

PÚ SR v Ústrednom zozname pamiatkového fondu k 31.12.2018 eviduje 15169 hnuteľných NKP (ktoré tvorí 34934 predmetov), 9990 nehnuteľných NKP (ktoré tvorí 16963 objektov), 28 pamiatkových rezervácií a 82 pamiatkových zón. Bolo vyhodnotených 126 ukončených akcií obnovy NKP. Zároveň aktualizoval údaje v rámci Automatizovaného informačného systému ochrany pamiatok.

PÚ SR ako garant za SR vykonával pravidelný monitoring lokalít svetového kultúrneho dedičstva zapísaných v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, ktorý slúži pre posúdenie stavu zachovania ich jedinečnej svetovej hodnoty, autenticity a integrity a uplatnenie účinných nástrojov pri ich ochrane, ako je adekvátny riadiaci systém a aktualizáciu hodnotenia stavebno-technického stavu a stavu zachovania objektov NKP v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.

V oblasti ochrany lokalít Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, konkrétnie v oblasti prípravy nominačných projektov na ďalšie slovenské lokality, sa PÚ SR zameral najmä na dokončenie nominačného projektu Frontiers of the Roman Empire - The Danube Limes (Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes) na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Projekt bol spracovaný ako spoločná cezhraničná nominácia v spolupráci Nemecka, Rakúska, Maďarska a Slovenska. Na príprave nominácie sa podieľal rozsiahly kolektív autorov zastrešený inštitúciami Bayerisches Landesamt für Denkmalpflege, Bundesdenkmalamt Österreich, Miniszterelnökség – örökségvédelmi szakértő a PÚ SR. Nominácia zahŕňa celkovo 164 pamiatok dokumentujúcich niekdajšie hranice Rímskej ríše na rieke Dunaj. Zo slovenských lokalít sú súčasťami projektu národné kultúrne pamiatky: Rímsky vojenský tábor (kastel) Gerulata v Bratislave - Rusovciach a Rímsky vojenský tábor (kastel) v Iži. Nominačný projekt bol v stanovenom termíne, k 01. 02. 2018, predložený Centru svetového dedičstva.

Na základe upozornenia Sektoru kultúry UNESCO, ktoré poukazuje na nedostatky pri používaní emblému svetového dedičstva pri označovaní slovenských lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO, vykonal PÚ SR v priebehu februára 2018 prieskum stavu a spôsobov označenia lokalít Svetového kultúrneho dedičstva na Slovensku. PÚ SR spracoval Metodické usmernenie k označovaniu lokalít svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Usmernenie bolo vydané pre zjednotenie spôsobu označovania lokalít Svetového kultúrneho dedičstva na Slovensku a jeho zosúladenie s regulatívmi UNESCO.

V záujme rozšírenia povedomia o Značke Európske dedičstvo a zväčšenia okruhu potenciálnych záujemcov o jej udelenie bol vytvorený nový formálny mechanizmus na predkladanie nominácií, a to prostredníctvom otvorenej verejnej výzvy. Výzva bola publikovaná na webovom sídle PÚ SR. PÚ SR zaslal informáciu o vyhlásení výzvy partnerským organizáciám (verejná správa, mimovládne organizácie) spoločne so žiadostou o jej ďalšie šírenie.

Zo stretnutia pracovnej skupiny Archeopark Mikulčice-Kopčany vzišlo rozhodnutie o opäťovnej nominácii spoločnej česko-slovenskej lokality Pamiatky Veľkej Moravy, ktorá sa začala pripravovať v roku 2018. Predpokladaný termín predloženia nominácie je rok 2021.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatok a historických sídiel (18. apríl) sa 21.4.2018 uskutočnil XI. ročník slávnostného odovzdávania Cien Alžbety Güntherovej-Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

PÚ SR pripravil a spolupracoval na niekoľkých výstavách (Napr.: Odkaz Karola Veľkého, Architekt Friedrich Weinwurm : Nová cesta, Dušan Jurkovič pre Zvolen , Fadrusz - exteriérová výstava na nábreží Dunaja, výstava Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes: od Trajána po Marka Aurélia,...), zúčastnil a spoluorganizoval viaceré konferencie (Napr.: Monumento Salzburg 2018. Res Pálffyana – príspevky k dejinám rodu Pálffyovcov, Najnovšie poznatky výskumov sakrálnej architektúry na Gemeri, Bardkontakt 2018, atď.). V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti úrad pripravoval niekoľko publikácií, zborníkov, metodických materiálov. PÚ SR v rámci vedecko-výskumnnej činnosti realizoval základný výskum pamiatkového fondu, pamiatkové výskumy a iné špecializované výskumy a prieskumy.

V rámci medzinárodnej spolupráce sa PÚ SR zúčastnil na viacerých aktivitách (Fórum riaditeľov európskych inštitúcií, Prieskumy pre Centrum svetového dedičstva UNESCO, Ad-hoc pracovná skupina pri Výbere svetového dedičstva UNESCO, Spolupráca v rámci EHHF Economic Taskforce a príprava medzinárodného projektu štatistického vyhodnocovania ekonomickej prínosu hmotného kultúrneho dedičstva, Seminár Heritage of the Borderlands, Pracovná skupina pri Karpatskom dohovore).

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 -2020 pokračoval ďalšou etapou prípravy Štúdie uskutočniteľnosti, ktorá v spolupráci s ministerstvom bola spracovaná a predložená na pripomienkové konanie Úradu pre investície a informatizáciu SR.

V rámci poskytovania informačných služieb z evidencie Ústredného zoznamu pamiatkového fondu PÚ SR poskytoval vlastníkom NKP, štátnym orgánom a organizáciám a ďalším fyzickým a právnickým osobám výpisy k pamiatkovým objektom a predmetom, poskytoval ďalšie výstupy, štatistické hlásenia a zostavy z databáz automatizovaných registrov a poskytoval informácie sprostredkovaných písomnou, e-mailovou alebo telefonickou formou podľa požiadavky žiadateľa.

PÚ SR v súlade s pamiatkovým zákonom vedie archív v oblasti pamiatkového fondu. V roku 2018 zabezpečoval predarchívnu starostlivosť v registratúrach PÚ SR a KPÚ (školiaca, metodická a kontrolná činnosť), odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme), sprístupňoval archívne a knižničné dokumenty bádateľskej verejnosti, digitalizáciu archívnych dokumentov, pokračovalo sa vo fotografovaní NKP a tvorbe zbierky digitálnych fotografií pamiatkového fondu Slovenska a akvizičnej činnosti. Digitálne kópie sú zároveň sprístupňované prostredníctvom databázy archívneho informačného systému on-line na webovom sídle www.pamiatky.sk. Spolu bolo zdigitalizovaných 1178 inventárnych jednotiek, v rámci ktorých je 3424 digitálnych objektov a 985 iných textov. Fotografovanie kultúrnych pamiatok sa realizovalo na základe objednávok pracovníkov PÚ SR v rámci revízie a aktualizácie ÚZPF, tvorby aktualizačných listov, návrhov na vyhlásenie veci za kultúrne pamiatky. Bolo vyhotovených 1805 záberov.

V rámci reštaurátorských činností vykonávaných oblastnými reštaurátorskými ateliérmi (ORA) v Bratislave a v Levoči - organizačnými zložkami PÚ SR boli na základe zmlúv vykonané reštaurátorské práce na 22 projektoch obnovy NKP (ORA BA) a 22 objektoch (ORA Levoča).

Základný výskum pamiatkového fondu a revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu je od roku 2000 nosnou úlohou PÚ SR. Jej harmonogram je postavený na postupnom spracovávaní aktualizačných listov jednotlivých nehnuteľných aj hnuteľných NKP s aktualizáciou údajov z katastra, opisom stavu, vyhotovením fotodokumentácie, podrobným rozpisom objektovej skladby, dôkladným poznaním a špecifikáciou pamiatkových hodnôt NKP v rámci jedného okresu a kraja. Na riešení tejto úlohy sa podieľajú všetky KPÚ so svojimi pracoviskami a všetky odbory úseku výkonu štátnej správy a odborných činností PÚ SR. V roku 2018 bola spracovaná revízia 138 nehnuteľných NKP a 156 hnuteľných NKP. Súčasne sa spracováva aktualizácia revízie pamiatok po ukončenej obnove a opravy aktualizačných listov. Revízia nehnuteľných pamiatok je ukončená na 90%, revízia hnuteľných pamiatok na 81%. Súčasne s pokračujúcou revíziou jestvujúceho fondu NKP boli dokumentované aj ďalšie nehnuteľné a hnuteľné pamiatky v riešených územiach.

V roku 2018 bolo na základe výstupov z Revízie ÚZPF v registroch AISOP aktualizovaných 404 pamiatkových predmetov hnuteľných NKP a do databáz vložených 1223 fotografií pamiatkových predmetov a 367 pamiatkových objektov nehnuteľných NKP a do databáz vložených 1056 fotografií pamiatkových objektov. Výstupy z revízie ÚZPF - aktualizačné listy NKP sú do formulárov automatizovaného registra AISOP zavedené na 75% pri nehnuteľných NKP a na 53 % pri hnuteľných pamiatkach. Na základe ostatných podnetov boli aktualizované údaje 119 pamiatkových predmetov a 275 pamiatkových objektov.

PÚ SR pokračoval v príprave digitálnych mapových podkladov vyhlásených pamiatkových zón, pamiatkových rezervácií a ich ochranných pásiem pre zverejnenie na webovom sídle PÚ SR. V roku

2018 zrealizoval PÚ SR kontrolu (implementáciu) 45 území ochranných pásiem. Z toho implementácia nasledovných 37-tich území bola uzavretá.

PÚ SR pokračoval na vytváraní a spravovaní elektronického archívu a databázy pamiatkových území a ochranných pásiem; dopĺňaní registrov pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkového fondu.

Po ukončení projektu OPIS 2 - Projekt: Digitálny pamiatkový fond - Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry (rok 2015) nasleduje 5 ročné obdobie udržateľnosti v rokoch 2016-2020. PÚ SR pokračoval v roku 2018 digitalizáciou pamiatkového fondu SR.

Pro Monumenta – prevencia údržbou, zložka v činnosti PÚ SR, ktorá do systému pamiatkovej starostlivosti v SR zaviedla kontinuálne zisťovanie stavebno-technického stavu nehnuteľného pamiatkového fondu. Prostredníctvom Odboru preventívnej údržby pamiatok PÚ SR, ktorý projekt implementoval, sa zlepšuje poznanie o aktuálnom stave vybraných nehnuteľných kultúrnych pamiatok, na mieste sa odstraňujú ich drobné poruchy, no zároveň sa zlepšuje informovanosť vlastníkov či správcov nehnuteľného kultúrneho dedičstva na Slovensku o možnostiach ich údržby. V roku 2018 PÚ SR zrealizoval 86 inšpekčných prehliadiok a vypracoval obdobný počet technických správ o kultúrnych pamiatkach, vydali certifikáty o stave kultúrnej pamiatky pre vlastníkov pamiatok. Pre potreby hodnotiacej komisie MK SR, podprogramu 1.6 dotačného programu Obnovme si svoj dom vypracúvali nezávislé správy o technickom stave NNKP.

Knižnice a knižničná činnosť

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti knižničného systému, ochrany historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov. V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR sú Slovenská národná knižnica v Martine, univerzálne vedecké knižnice – Univerzitná knižnica v Bratislave, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Štátна vedecká knižnica v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Prešove a špeciálna knižnica – Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

Slovenská národná knižnica v Martine

Slovenská národná knižnica (ďalej len SNK) v roku 2018 zabezpečovala úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206//2009 Z. z. o múzeach a o galériach a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a zriadovacej listiny.

V roku 2018 fond SNK obsahoval 3 378 103 knižničných jednotiek (kn. j.) (v r. 2017 - 3 350 267 kn. j.). V oblasti doplňovania fondov SNK získala 27 836 (v r. 2017 - 28 225 kn. j.) z toho 22 458 kn. j. (v r. 2017 - 23 198) povinným výtlakom. V rámci sledovania základných ukazovateľov bol zaznamenaný nárast návštěvnosti na 113 441 (v r. 2017 - 85 462) a pokles výpožičiek 147 892 (v r. 2017 - 159 614). V uvedenom počte návštěvníkov je zahrnutá aj návštěvnost podujatí, výstav, jednotlivých expozicí a Národného cintorína. Počet aktívnych používateľov narástol na 8 534 (v r. 2017 - 8 362).

Používateľom bolo poskytnutých 42 955 registrovaných faktografických informácií a 4 546 rešerší, z toho 21 klasických rešerší. V rámci pasportizácie SNK v roku 2018 spracovala 5 661 zväzkov starých tlačí z Trnavskej diecézy, elektronicky bolo zaevdovaných 5 661 titulov z dekanátu Smolenice v Trnavskej diecéze. V roku 2018 zreštaurovala 261 kníh kn. j. (v r. 2017 - 265), z toho 40 kníh si vyžadovalo veľmi náročné reštaurovanie na protokol. Národná agentúra ISBN a ISMN pridelila: 12 718 čísel ISBN (v r. 2017 - 12 968) a 198 čísel ISMN (v r. 2017 - 106). Do systému medzinárodného standardného číslovania kníh sa prihlásilo 349 nových vydavateľov.

V roku 2018 SNK sa v rámci udržateľnosti národného projektu Digitálna knižnica a digitálny archív sústredilo konzervačné a digitalizačné centrum vo Vrútkach na skenovanie konzervačného fondu SNK. Okrem toho boli spracované a naskenované aj historické knižničné dokumenty a fondy, archívne dokumenty Literárneho archívu SNK a zbierkové predmety Literárneho múzea SNK. V roku 2018 SNK systematicky sprístupňovala zdigitalizované objekty prostredníctvom katalógu digitálnej knižnice

www.dikda.snk.sk. K 31.12.2018 bolo v priestoroch knižnice sprístupnených 216 664 plnotextovo spracovaných periodických digitálnych objektov a 61 004 analyticky spracovaných periodických digitálnych objektov. Z toho bolo vyťažených 810 000 článkov.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti SNK pracovala na 9 úlohách. 4 z týchto výskumných úloh boli ukončené a výsledky výskumu boli publikované v odborných publikáciach. Rezultáty vedeckovýskumnej činnosti SNK boli prezentované aj na 4 vedeckých podujatiach.

SNK v roku 2018 zabezpečila kompletnú prevádzku (systémovú aplikačnú) knižnično-informačného systému Virtua v rámci projektu KIS3G (Knižnično-informačný systém tretej generácie). V súčasnosti projekt KIS3G združuje 40 členských knižníc. SNK pokračovala v distribúcii knižničného a informačného softvéru pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK).

V rámci novej, inovatívnej koncepcie stálej expozície Literárneho múzea SNK odborní pracovníci vytvorili schému scenára novej stálej expozície, a to v nadväznosti na plánovanú rekonštrukciu budovy, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. V roku 2018 bolo v systéme CEMUZ spracovaných 252 zbierkových predmetov z fondu LM SNK a 100 zbierkových predmetov z fondu SMASP. Stálu expozíciu a výstavy LM SNK navštívilo v roku 2018 6 953 návštevníkov. Národný cintorín ako expozíciu in situ navštívilo 33 330 návštevníkov.

Národný biografický ústav SNK v roku 2018 pracoval na tvorbe a redakcií hesiel do VII. zväzku publikácie Bibliografický lexikón Slovenska (písm. O – Q) a plnil úlohy v oblasti budovania biografickej dokumentácie. V roku 2018 získal 327 pôvodných biografických dokumentov, 162 biografických výstrižkov, 2 235 výstrižkových záznamov.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) ako vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je štátou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Jej základným poslaním je zabezpečovať prostredníctvom knižnično-informačných služieb kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať jej celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

V roku 2018 fond UKB obsahoval 2 806 858 kn. j. (v r. 2017 - 2 784 062 kn. j.). Celkový prírastok knižničného fondu bol 22 855 kn. j. (v r. 2017 - 28 448 kn. j.), z toho 3 169 kn. j. (v r. 2017 - 3 476 kn. j.) bolo nadobudnutých kúpou. Počet výpožičiek v roku 2018 bol 619 882 (v r. 2017 - 647 732); edičnou činnosťou knižnica zabezpečila vydanie 6 titulov. V oblasti sledovania základných ukazovateľov bol oproti minulému roku zaznamenaný nárast počtu návštevníkov knižnice spolu 188 166 (v r. 2017 - 180 894) a pokles aktívnych používateľov 18 993 (v r. 2017 - 19 063).

V rámci vedeckovýskumnej činnosti bolo v roku 2018 zabezpečené kontinuálne plnenie 2 dlhodobých výskumných úloh – Spracovanie tlačí 16. storočia vo fonochoch UKB a Bibliografia almanachov, ročeniek a zborníkov na Slovensku za roky 1701 – 1918. Pracovníci Národnej agentúry ISSN a depozit digitálnych prameňov riešili dve úlohy v rámci vedeckovýskumných projektov UKB – Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov a Výskum publikáčnych formátov e-Born seriálových publikácií.

Rok 2018 je štvrtým rokom v období udržateľnosti pracoviska ochrany digitálnych objektov kultúrneho dedičstva pre rezort Ministerstva kultúry SR a ďalšie pamäťové a fondové inštitúcie. Poslaním CDA je systematické uchovávanie digitálnych kultúrnych objektov, ktoré sa vytvorili a vznikajú v rámci digitalizačných projektov programu OPIS PO2. Pracovisko je medzinárodne certifikované podľa normy ISO 27001. V roku 2018 boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku troch archívnych lokalít CDA a na dôveryhodnú dlhodobú archiváciu kópií digitalizovaných objektov; v decembri 2018 sa uskutočnil externý audit podľa normy ISO/IEC 27001 – Systémy manažérstva informačnej bezpečnosti; spolupráca a metodická podpora je zmluvne zabezpečená a poskytovaná pre 17 slovenských PFI.

Multifunkčné kultúrne centrum UKB v priebehu roka realizovalo 376 kultúrno-vzdelávacích podujatí (v r. 2017 - 363), ktoré navštívilo 12 923 návštevníkov (v r. 2017 - 12 567).

UKB aktívne spolupracovala so zahraničnými inštitúciami – pokračovala v realizácii projektu Česká knižnica v UKB a Slovenská knižnica v Národní knihovni v Prahe. Pokračovala spolupráca s knižnicami v zahraničí a medzinárodnej výmene publikácií. Úspešne pokračovala činnosť centra INFO USA, Informačného a dokumentačného strediska UNESCO, Depozitnej knižnice NATO, Rakúskej knižnice, Britského centra. Plnila aj úlohy, ktoré jej vyplynuli zo zapojenia knižnice do medzinárodných projektov a mimovládnych združení a organizácií pod záštitou OSN, UNESCO a EÚ. Stredisko UNESCO v UKB vykonávalo funkciu Sekretariátu Slovenského výboru pre program UNESCO Pamäť sveta. Počas 1. ročníka Dňa slovenskej kultúry v Iráne, v rámci ktorých boli medzi členmi oficiálnej delegácie Ministerstva kultúry SR aj zástupcovia UKB, bolo medzi Iránskou národnou knižnicou a archívom v Teheráne a UKB podpísané generálnymi riaditeľkami inštitúcií Silviou Stasselovou a Ashraf Boroujerdi Memorandum o spolupráci knižníck na nasledujúcich päť rokov. Aj v oku 2018 pokračoval rozvoj služby EOD (E-kniha na objednávku) a ESO (Expresné skenovanie na objednávku). Pracovníci agentúry zabezpečovali správu databázy ISSN. Spracovalo sa 274 nových záznamov (84 pracovných, 190 registrovaných) a 1 402 aktualizovaných záznamov. Aktualizácia záznamov v databáze ISSN sa vykonávala priebežne podľa nahlásení od vydavateľov, z oddelení UKB, z iných knižníck a na základe vlastných zistení. Databáza ISSN obsahovala k 31. 12. 2018 celkovo 6 767 záznamov (3 258 vychádzajúcich a 3 509 nevychádzajúcich titulov).

Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici

Štátnej vedeckej knižnici ako univerzálnu vedeckej knižnici so špecializovaným organizačným útvaram Literárnym a hudobným múzeom, je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti. Fond knižnice v roku 2018 obsahoval 1 733 909 kn. j. (r. 2017 - 1 730 910 kn. j.). Do knižničného fondu bolo v priebehu roka 2018 zaradených 10 326 spracovaných kn. j. (v r. 2017 – 10 342), v dôsledku revízie knižničného fondu bolo vyradených 7 327 kn. j. (v r. 2017 – 1 992 kn.j.). Formou povinného výtlačku bolo nadobudnutých 4 291 dokumentov, formou darov 2 075 dokumentov, zvyšok získala knižnica výmenou, bezodplatným prevodom a vlastnou edičnou činnosťou. Významným zdrojom akvizície knižničného fondu sú okrem kúpy a povinného výtlačku dary od fyzických osôb a inštitúcií. Jazykové centrá si doplnili fond vďaka darom: Veľvyslanectva USA (132 dokumentov), Šanghajskej knižnice (128 dokumentov) a z ďalších. Celkovo boli v roku 2018 na nákup informačných zdrojov vynaložené finančné prostriedky vo výške 61 824,72 eur (monografie – 46 452,20 eur, periodiká – 4 845,22 eur, databázy – 10 527,30 eur).

V roku 2018 zabezpečila knižnica 213 656 výpožičiek (v r. 2017 – 227 151) pre 7 541 aktívnych používateľov (v r. 2017 – 8 214). Celkový počet návštevníkov knižnice, vrátane návštevníkov podujatí bol 142 709, z uvedeného počtu bolo 72 264 návštevníkov, využívajúcich knižnično-informačné služby.

V roku 2018 pripravila knižnica pre svojich používateľov a pre širokú verejnosť 611 podujatí, z toho 49 výstav. V zahraničí boli prezentované 2 medzinárodné výstavy: Michal Ďurovka: Lesy a roviny – výstava olejomalieb a Bylinky v tradičnej čínskej medicíne – výstava čínskeho profesora Li Chun-Ri. Literárne a hudobné centrum zorganizovalo 305 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí a aktivít.

Odborní zamestnanci knižnice, vrátane Literárneho a hudobného múzea, vykonávali výskumnú činnosť na základe udeleného osvedčenia o spôsobilosti pracoviska vykonávať výskum a vývoj. Osvedčenie bolo v roku 2016 opäťovne udelené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na obdobie ďalších šiestich rokov. V rámci plánovanej vedeckovýskumnej činnosti sa zapájali do riešenia 13 plánovaných úloh (z toho LHM riešilo 7 úloh). Medzi hlavné úlohy v rámci vedecko-výskumnej činnosti LHM patrilo: Ochotnícke divadlá v Banskej Bystrici a okolí, Tradície bábkarstva v banskobystrickom regióne, Beatová hudba v Banskej Bystrici, Nonkonformná literatúra v konformnej dobe, Osobnosti v múzeu – Jozef Murgaš, Hudobný skladateľ Tibor Andrašovan a Vydavateľstvo

Drewo a srd. Výskumné úlohy oddelenia bibliografie: Bibliografický systém národného odbaja a SNP, Bibliografický výskum osobnosti s väzbou na banskobystrický región, Dejiny knižnej kultúry, Program regionálnej retrospektívnej bibliografie a Knižničná a informačná veda (sociálne súvislosti). V priebehu celého roka 2018 bola zabezpečovaná odborná správa, bezpečnosť zbierkových predmetov a ich odborná ochrana. Literárne a hudobné múzeum zabezpečilo základné odborné ošetrenie 232 zbierkových predmetov. Zo všetkých podujatí a výstav LHM boli zhromažďované propagáčné a dokumentačné materiály. Archívne a elektronicky bola spracovaná dokumentácia vlastných podujatí, výstav a edičnej činnosti LHM. Na špecializovanom audiovizuálnom pracovisku bola vytvorená elektronická databáza audio nosičov, ktorá v súčasnosti obsahuje viac ako 2 000 položiek. Bolo zrealizovaných 40 video záznamov z podujatí, spracovaných 16 záznamov pre partnerské inštitúcie, 63 záznamov pre kurátorov a bádateľov, zdigitalizovaných spolu 204 audio a videonahrávok, premagnetovaných bolo 204 dokumentov.

V priebehu roka bolo zdigitalizovaných 473 dokumentov. Tieto boli používateľom knižnice sprístupnené prostredníctvom databázy Ebrary, formou vzdialého prístupu. V roku 2018 pokračoval výskum fondu starých a vzácných tlačí ŠVK.

Literárne a hudobné múzeum ako organizačná súčasť knižnice na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďuje, zhodnocuje a odborne spracováva zbierkové predmety ako súčasť kultúrneho dedičstva. Múzeum je zamerané na literárny a hudobný život na Slovensku, dokumentáciu výroby a uplatňovanie ľudových hudobných nástrojov a bábkarské tradície na území Slovenska.

Zbierkový fond múzea sa rozrástol o 477 jednotiek (v r. 2017 – 341 jednotiek) Komisia pre tvorbu zbierok zasadla štyrikrát. Zbierkové predmety boli získavané kúpou - 373, darom – 31 a vlastnou činnosťou pracovníkov – 73 v súlade so zameraním múzea na dokumentáciu literárneho a hudobného života regiónu. Všetky zbierky boli spracované v elektronickej prvostupňovej evidencii v počte 511 prírastkových čísel. V systéme ESEZ 4G bolo spracovaných 453 jednotiek. Retrospektívne bolo do systému ESEZ 4G spracovaných 453 jednotiek. Na druhostupňovej evidencii sa podieľali štýria kurátori. Bolo spracovaných 928 jd/928 ks zbierkových predmetov. Plán druhostupňovej elektronickej evidencie 1 200 j. nebol splnený z dôvodu odchodu jednej katalogizátorky na materskú dovolenkú.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Štátna vedecká knižnica v Košiciach je kultúrna, informačná, vedecká a vzdelávacia inštitúcia, ktorá dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje svoj knižničný fond. Základným poslaním knižnice je zabezpečovať slobodný prístup k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, uspokojovať kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby používateľov a podporovať ich celoživotné vzdelávanie.

Knižničný fond knižnice v roku 2018 dosiahol 2 247 438 kn. j. (r. 2017 - 2 241 692 kn. j.). Prírastok knižničného fondu predstavoval 12 332 kn. j. (r. 2017 - 12 732 kn. j., z toho povinné výtlačky tvorili 6 719 kn. j. (r. 2017 - 6 767 kn. j.) a kúpou bolo nadobudnutých 3 613 kn. j. (r. 2017 - 4 126 kn. j.). Úbytok fondu bol 6 586 kn. j. (r. 2017 - 10 930 kn. j.).

Knižnica poskytuje svoje služby registrovaným i neregistrovaným používateľom, najmä študentom a pedagógom košických univerzít, stredných a základných škôl, odborníkom a vedcom z vedecko-výskumných ústavov, zamestnancom štátnej správy, podnikateľom a pracovníkom firiem a ostatnej verejnosti. K 31.decembru 2018 bolo v databáze používateľov registrovaných 4 996 aktívnych používateľov (r. 2017 – 5 427). Z tohto počtu je 2 704 používateľov s obnoveným členstvom a 2 292 nových používateľov. V roku 2018 bolo z fondu knižnice absenčne vypožičaných 150 323 dokumentov. Na miernom náraste tejto služby sa podieľalo aj zavedenie víkendového vypožičania dokumentov zo študovne kníh a študovne periodík, ako aj absenčného vypožičania vybraných titulov nezviazaných periodík na dobu 1 týždňa. Služby knižnice využilo spolu 505 179 fyzických a virtuálnych návštěvníkov, z toho fyzicky navštívilo knižnicu 107 177 osôb. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je to výrazný štatisticky vykazovaný pokles. Knižnica pripravila pre svojich používateľov 319 odborných, vzdelávacích, informačných a kultúrnych podujatií. Na týchto podujatiach sa zúčastnilo 10 490 návštěvníkov.

V roku 2018 bolo v knihárskej dielni opravených 171 kníh, 455 zväzkov novín a časopisov. V roku 2018 referát reštaurovania a konzervovania dokončil reštaurovanie 4 historických tlačí. Procesmi potrebnými pri reštaurovaní týchto kníh prešlo 821 listov: vodná a dezinfekčná kúpeľ, neutralizácia, doglejovanie, dolievanie – strojové, príp. ručné, sušenie, lisovanie, zabrusovanie, vystužovanie listov japonským papierom a ī. Zakonzervovaním, v prípade potreby aj zaplyňovaním v dezinfekčnej komore, prešlo 375 tlačí z fondu. V prípade 10 dokumentov bola na základe nefunkčnej, resp. chýbajúcej väzby zrealizovaná ich preväzba.

Bibliografická a výskumná činnosť v Štátnej vedeckej knižnici patrí medzi základné odborné činnosti inštitúcie. Obidve oddelenia pokračovali v rozpracovaných vedecko-výskumných projektoch, ktoré sú súčasťou programu slovenskej národnej retrospektívnej bibliografie. Oddelenie historických fondov organizačne zabezpečilo viacero podujatí určených pre odbornú verejnosť, ktoré boli venované významným výročiam našich dejín: medzinárodnú vedeckú konferenciu v spolupráci s Klubom vojenskej histórie Beskydy pod názvom Slovensko a 1. sv. vojna za účasti prednášajúcich zo Slovenska a okolitých krajín, konferenciu Obce za prevratu: mocenské, etnické a hospodárske zvraty na vidiek v rokoch 1918 – 1920, výstavu o významných Košičanoch Oprášené dejiny 2. Košickí remeselníci a obchodníci v minulosti a putovnú výstavu Košická Bohéma na stránkach časopisu Kassai Szinházi Ujság bola inštalovaná v maďarskom meste Encs.

Referát starých tlačí spolupracuje na celoštátnych výskumných úlohách v oblasti slovenskej národnej retrospektívnej bibliografie a historických fondov. V roku 2018 bolo spracovaných 701 titulov starých tlačí s vročením do 1918. Knižnica je riešiteľom celoslovenskej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. Storočia zachovaných na území Slovenska, v rámci nej boli spracovávané tlače biskupskej knižnice v Košiciach deponované v priestoroch Teologickej fakulty Katolíckej univerzity. Všetky spracované tituly sú on-line prístupné v elektronickom katalógu knižnice v databáze HIS. Zároveň sa začali počiatocné prípravy na vydanie katalógu Súpis zahraničných periodík vydaných do roku 1918 vo fonde ŠVKK, 1. časť. V rámci úlohy Bibliografia článkov z inorečových novín a časopisov 1901 – 1918 Referát retrospektívnej bibliografie excepval periodiká vydávané v historickom regióne Spiša a Gemera – spolu bolo spracovaných 895 záznamov.

Štátна vedecká knižnica v Prešove

Štátna vedecká knižnica v Prešove ako univerzálna vedecká knižnica je kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, vedecko-výskumnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti. K 31. decembru 2018 knižnica evidovala vo svojom knižničnom fonde 617 859 kn. j. (r. 2017 – 604 820 kn. j.) v celkovej hodnote 2 532 899,53 eur. V roku 2018 rozšírila svoj fond o 13 055 kn. j. (r. 2017 - 12 700 kn. j.), z toho povinné výtlačky tvorili 4 841 kn. j. (r. 2017 - 4 239 kn. j.), darom bolo získaných 2 106 kn. j. (r. 2017 - 2 162 kn. j.) a kúpou 5 668 kn.j. (r. 2017 - 6 129 kn. j.), formou výmeny 156 kn. j., formou bezodplatného prevodu 153 kn. j. a 17 kn. j. bola vlastná edičná činnosť. V roku 2018 knižnica zabezpečila 251 513 výpožičiek (r. 2017 - 269 924 výpožičiek) pre 4 335 aktívnych používateľov (r. 2017 - 4 611). Knižnicu navštívilo spolu 363 251 návštevníkov. Uvedené číslo zahŕňa návštevnosť požičovne v počte 68 171 používateľov (r. 2017 - 78 133), návštevnosť čítárne a študovní v počte 5 583 používateľov (r. 2017 - 6 075), on-line katalóg knižnice 142 993 návštev, webovej stránky knižnice 135 391 návštev, portálu knižnice 5 342 návštev a na podujatiach knižnice sa zúčastnilo 5 771 návštevníkov. Prezenčné knižnično-informačné služby knižnica zabezpečuje v 7 študovniach a v 1 čítarni.

Knižnica v roku 2018 zorganizovala 174 kultúrno-vzdelávacích podujatí, rovnako ako v roku 2017 a zúčastnilo sa na nich 5 771 návštevníkov (r. 2017 - 2 604). Kultúrno-vzdelávacie podujatia zahŕňali výstavy, prednášky, prezentácie, besedy, výstavky nových kníh, informačnú výchovu, odborné podujatia pre knihovníkov a podobne. V roku 2018 knižnica vydala 3 publikácie, do tlače na Slovensku a v cudzine bolo zaslaných 7 odborných príspevkov – vedeckých štúdií.

Na úseku spracovania starých tlačí sa aj v roku 2018 systematicky spracovávali tlače 16. st.-20. st. - s vročením do roku 1918. Spracovaných a zaradených do fondu bolo 91 kn. j., z toho 77 tlačí a periodik, ktoré predstavujú historické dokumenty s vročením do roku 1918. Išlo o dar fragmentu

spolkovej knižnice Združenia evanjelickej mládeže Jednota Mateja Bahila, ktoré pôsobilo v 1. polovici 20. storočia v Prešove a ktoré boli vyradené zo Štátneho archívu v Prešove. Ojedinele, t. j. v prípade výskytu, sa spracovávali historické dokumenty z daru osobnej knižnice prof. Mikuláša Mušinku ako aj ukrajiník politológ a redaktora Slobodnej Európy Jána Hvat'a, pochádzajúceho z obce Rešov v okrese Bardejov. Celkovo bolo spracovaných 1 003 dokumentov historického knižničného fondu.

V roku 2018 sa národný projekt Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry (DICRK) nachádzal v 4. roku trvalej udržateľnosti, ktorá musí byť garantovaná minimálne 5 rokov po finančnom ukončení projektu (od 16.06.2015). Dokumentovanie prejavov rómskej kultúry začína mapovaním a identifikáciou rôznorodých prejavov rómskej kultúry v troch zadefinovaných oblastiach: orálna história a literatúra, hudobné dedičstvo Rómov, vrátane divadelnej činnosti, a Rómovia a remeslá vrátane výtvarného umenia. Po analýze a selekcii zmapovaných informácií sa realizuje nahrávanie kultúrnych prejavov v teréne.

Ťažisko činnosti DICRK bolo v spracovávaní nahrávok až do finálnej podoby, čiže vrátane popisných metadát, a ich sprístupnenie na prezentačnom portáli ŠVK a portáli Slovakiana. Hlavné typy digitálnych kultúrnych objektov sú audiodokumenty, videodokumenty, skeny a fotografie. V roku 2018 sme okrem slovenských, rómskych, anglických titulkov začali vybrané objekty prekladať aj do maďarského jazyka, čím sa nás obsah dostáva k širšiemu publiku. V roku 2018 bolo spracovaných 90 digitálnych kultúrnych objektov (DKO).

Začiatkom roka 2018 bol schválený *Plán hlavných úloh na rok 2018*, ktorý bol z pohľadu DICRK členený na plán spracovania digitálnych kultúrnych objektov, plán nových nahrávaní, plán pravidelných podujatí a edičnú činnosť. V rámci plánu nových nahrávaní sa uskutočnilo:

1. Dokumentovanie podujatia s názvom *Tábor pamäti Rómov* (Poľsko);
2. Mapovanie rómskych osád o stave rómskeho jazyka, remesiel, miestnych špecifík (východné Slovensko);

Podujatie Tábor pamäti Rómov (Poľsko) sa konalo v dňoch 24.-27. júla 2018. Je to kočovný tábor a jeho putovanie sa koná na počest rómskych vojnových obetí v Poľsku od roku 1996. Cieľom niekoľkodňového putovania je návšteva miest Žabno, Bielcza, Borzęcin a Szuczurowa, kde boli počas druhej svetovej vojny zavraždení Rómovia, preto podujatie je zároveň spomienkou na obete nacizmu. Mapovanie rómskych osád na východnom Slovensku sa uskutočňovalo v súlade s plánom aktivít DICRK s cieľom získať informácie o stave v nasledujúcich oblastiach:

- *rómsky jazyk* – overiť úroveň jeho ovládania, rozsah a originalitu slovnej zásoby, špecifika v jednotlivých lokalitách a dialektoch, schopnosť vyjadrenia abstraktných pojmov;
- *hudobná kultúra* – zachytiť hudobnú pamäť v jednotlivých segregovaných komunitách, originalitu melodií a celistvosť textu prezentovaných ľudových piesní;
- *tradičné a nové remeslá* – zmapovať prevádzku tradičných remesiel typu kováčstvo, ako aj rozvoj moderných remesiel.

V zmysle uvedených informácií sa v roku 2019 bude pokračovať v zbere dát tak, aby výsledný materiál bol komplexný a použiteľný pre účely komparácie a vyhodnocovania.

Za nové kultúrne objekty, ktoré boli nahrávané, možno považovať aj pravidelné podujatia knižnice venované najmä pamätným dňom Rómov. V roku 2018 boli realizované tri takéto podujatia, a to:

- *Živá kniha k Svetovému dňu Rómov* – v priestoroch Divadla Alexandra Duchnoviča v Prešove sa uskutočnilo podujatie, na ktorom bol živou knihou Ivan Akimov, vedúci rómskeho folklórneho súboru Kesaj Tcháve. Samotný súbor sa predstavil svojim hudobno-tanečným vystúpením (17.04.2018);
- *Živá kniha: Rómovia a remeslá* – v priestoroch Krajského múzea v Prešove sa uskutočnilo podujatie zamerané na typické remeslo Rómov – kováčstvo. Hlavnou živou knihou bol Igor Radič, umelecký kováč z Klenovca, ktorý nielen rozprával o sebe a svojej práci, ale priniesol niekoľko svojich výrobkov na ukážku.
- *Živá kniha k holokaustu Rómov* – cieľom podujatia bolo predstaviť študentom stredných škôl v Prešove tému rómskeho holokaustu a priniesť im viac informácií o tomto období života Rómov.

Najdôležitejším projektom v roku 2018 bola realizácia 4. etapy (1. časť) prioritného projektu Implementácia technológie RFID v knižnici. Pridelením požadovaných kapitálových prostriedkov sa začal proces verejného obstarávania a následného nákupu a inštalácie návratového automatu v pripravených zrekonštruovaných priestoroch oddelenia knižnično-informačných služieb. Po ukončení verejného obstarávania bolo dôležité zabezpečiť prepojenie SNK v Martine, ktorá je prevádzkovateľom KIS Virtua, s knižnicou prostredníctvom IPsec tunela, ktorý vytvára nepretržité šifrované spojenie medzi týmito dvoma bodmi. Od augusta začala bežať testovacia prevádzka pre používateľov. Automat je umiestnený v zádverí oddelenia a je prístupný používateľom 24 hodín denne, otváranie je zabezpečené platným preukazom používateľa. ŠVK ako prvá knižnica na Slovensku spustila prevádzku samoobslužného návratového automatu, ktorý využíva technológiu RFID a slúži používateľom 24 hodín denne, 365 dní v roku na vrátenie dokumentov požičaných z fondu knižnice.

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len „SKN“) ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby prostredníctvom komplexných knižnično-informačných služieb, výroby, vydávania, sprístupňovania a distribuovania periodických a neperiodických publikácií v špeciálnych formách (Braillovo písme, tlač so zväčšeným typom písma, zvukové záznamy, elektronická forma a reliéfná grafika) a zároveň pôsobí ako metodické, poradenské, koordinačné a vzdelávacie centrum pre nevidiacich a slabozrakých na Slovensku.

K 31. decembru 2018 Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči evidovala vo svojom knižničnom fonde 54 819 knižničných jednotiek (v roku 2017 – 52 129 kn. j.), z toho 34 575 zvukových dokumentov (v roku 2017 – 32 843 kn. j.) a 20 244 dokumentov v Braillovom písme (v roku 2017 – 19 296 kn. j.). Do knižničného fondu bolo v priebehu roka doplnených 5 198 knižničných jednotiek (v roku 2017 – 4 951 kn. j.), z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 2 515 knižničných jednotiek (v roku 2017 – 2 562 kn. j.). Doplňovanie knižničného fondu prebiehalo formou vlastnej výroby dokumentov vo zvukovom zázname a v Braillovom písme, kúpou, povinným výtlačkom a darom. V roku 2018 SKN poskytovala absenčné a prezenčné výpožičky, ústne faktografické a bibliografické informácie. Pokračovala v zásielkovej službe zvukových a braillovských dokumentov používateľom na Slovensku i v zahraničí a v cirkulačnej výpožičnej službe prostredníctvom pracovísk pre zdravotne postihnutých vo verejných knižničach. Pre levočských starších a imobilných používateľov zabezpečovala pravidelnú týždennú donášku kníh do domu. Záujemcom o digitálnu knižnicu boli po splnení podmienok registrácie sprístupňované on-line zvukové knihy a časopisy z webovej stránky.

K 31. decembru 2018 knižnica registrovala 1 119 aktívnych čitateľov (r. 2017 – 1 109), z toho 100 používateľov do 15 rokov (r. 2017 – 103), čo je porovnatelné s rokom 2017. Nových čitateľov bolo zaregistrovaných 61. V digitálnej knižnici je zaregistrovaných 572 používateľov (r. 2017 – 490), z ktorých aktívne využívalo jej služby 361 používateľov (r. 2017 – 307). SKN v roku 2018 zrealizovala 66 317 výpožičiek, z toho 25 914 výpožičiek zvukových dokumentov, 29 165 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN, 10 626 výpožičiek braillovských dokumentov a 29 periodík. V porovnaní s rokom 2017 bolo zrealizovaných o 2 835 výpožičiek menej. Pokles bol zaznamenaný vo výpožičkách elektronických dokumentov, keďže čitatelia začali uprednostňovať stiahovanie celých zvukových kníh v ZIP formáte. Počet stiahnutých celých zvukových kníh v ZIP formáte je však za posledné 3 roky stabilný a pohybuje sa v rozmedzí od 14 200 do 14 600. V prímere si jeden používateľ vypožičal 60 dokumentov, čo je porovnatelné s rokom 2017.

Ukazovateľ návštevnosti pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice, taktiež zahŕňa počet účastníkov kultúrno-výchovných podujatí a návštevnosť čítárne. SKN v roku 2018 evidovala spolu 26 150 návštevníkov, z toho 3 528 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 9 952 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 11 211 návštevníkov a 98 využilo služby čítárne. Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť široké spektrum kultúrno-spoločenských aktivít. V roku 2018 bolo zorganizovaných 46 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 361 návštevníkov. Knižnicu navštívilo 20 exkurzii, ktorí sa oboznámili

s činnosťou a službami knižnice. Do programu exkurzií je v prípade záujmu zaradená aj návšteva izby Mateja Hrebenu, stálej expozície venovanej životu a dielu tejto významnej osobnosti.

SKN v roku 2018 vydala 17 titulov časopisov v šiestich formátoch prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím (v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma, vo zvukových nahrávkach vo formáte MP3 na CD nosičoch, vo zvukových nahrávkach vo formáte WMA DRM 10 cez webové rozhranie – audioweb, v textovom formáte (TXT, RTF) na CD nosičoch – CD balíček, v textovom formáte (TXT, RTF) elektronickou poštou – e-mailový balíček). Časopisy si predplatilo celkom 555 abonentov. Redakcia časopisov knižnice pripravila na vydanie 6 druhov kalendárov na rok 2019. K 31. decembru 2018 bolo vykonaných 94 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom cirkulačných súborov bolo týmto pracoviskám dodaných 6 560 zvukových dokumentov (r. 2017 - 5 966). Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňovala v pravidelných štvrtročných intervaloch.

Múzeá a galérie

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť múzeí a galérií. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Slovenské národné múzeum, Slovenské technické múzeum, Múzeum Slovenského národného povstania a Slovenská národná galéria. Uvedené múzeá a galéria sú vrcholné zbierkové, vedecko-výskumné, metodické a kultúrno-vzdelávacie inštitúcie s celoštátnou pôsobnosťou, ktorých poslaním je nadobúdať, odborne spravovať, ochraňovať a prezentovať zbierkové predmety tvoriace významnú súčasť kultúrneho dedičstva. Popri výkone základných odborných múzejných a galérijných činností zabezpečujú aj výkon metodickej činnosti pre sústavu múzeí a galérií v SR.

Slovenské národné múzeum

Slovenské národné múzeum (ďalej len „SNM“) je vrcholnou zbierkovou, vedecko-výskumnou, metodickou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou s celoštátnou pôsobnosťou pre oblasť základných múzejných odborných činností, ktorej poslanie a predmet činnosti ustanovuje zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériach a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a zriaďovacia listina Slovenského národného múzea.

V priebehu roka 2018 SNM zabezpečovalo realizáciu základných múzejných odborných činností ako nadobúdanie zbierkových predmetov, odborná evidencia zbierkových predmetov, odborná revízia zbierkových predmetov, bezpečnosť a ochrana priestorov a objektov, v ktorých sú tieto predmety uchovávané a prezentované, odborná ochrana zbierkových predmetov (odborné uloženie a odborné ošetrenie zbierok), pokračovalo v riešení vedecko-výskumných úloh a v sprístupňovaní zbierkových predmetov a historických objektov v správe SNM verejnosti.

V roku 2018 SNM nadobudlo 11 551 ks zbierkových predmetov (z toho darom 2 529 ks, kúpou 4 904 ks, vlastným výskumom 3 868 ks a prevodom 250 ks), ktoré boli v prvostupňovej odbornej evidencii SNM zaevidované pod 3 034 prírastkovými číslami. V odbornej evidencii SNM vzrástol počet kusov skatalogizovaných zbierkových predmetov na 3 945 860 ks (čo predstavuje 857 284 evidenčných čísel).

SNM pokračuje v budovaní Centrálnej evidencie zbierkových predmetov múzeí (CEMUZ). Celkový počet záznamov k 31. decembru 2018 je 1 386 522. V systéme na správu zbierkových predmetov, ktorú vede SNM, t. j. ESEZ 4G, je k 31. 12. 2018 počet aktívnych užívateľov 614. K tomuto dátumu sa v systéme ESEZ 4G nachádzajú záznamy riadenej terminológie Múzejného tezaura (múzejné autority) počte: 9 750 pojmov, 1 977 predmetov, 7 647 geografických mien, 38 459 osobných mien, 5 425 korporácií.

Odborné ošetrenie zbierkových predmetov (konzervovaním, reštaurovaním, preparovaním) bolo realizované v prípade 10 433 ks predmetov (z toho 8 305 vlastnými prostriedkami).

SNM ako akreditované vedecko-výskumné pracovisko pokračovalo v realizácii vedecko-výskumnej činnosti v súlade s Koncepciou vedecko-výskumnej činnosti SNM. V roku 2018 riešilo 220 vedecko-výskumných úloh.

V roku 2018 bolo spravovaných a verejnosti sprístupňovaných 57 expozícií. V sledovanom období pripravilo SNM 171 výstav (z toho 86 vlastných, 33 prevzatých, 11 privezených do zahraničia, 2 realizované v zahraničí, 9 repríz a 30 výstav realizovaných v spolupráci s inými inštitúciami).

SNM v roku 2018 vydalo 6 zborníkov, dve monografie (Majster Pavol z Levoče a jeho doba, Galantrá scéna v parku), 6 katalógov a dve periodiká (Múzeum, Pamiatky a múzeá), každé so 4 číslami.

V rámci kultúrno-vzdelávacej činnosti a tzv. inej prezentácej činnosti SNM pokračovalo v organizovaní sprievodných a vzdelávacích podujatí určených predovšetkým pre návštěvníkov výstav a stálych expozícií. Realizované boli interaktívne vzdelávacie programy a aktivity, komentované prehliadky stálych expozícií a výstav, kurátorské lektoraty, prednášky, tvorivé dielne a pod. v celkovom počte 2564 kultúrno-vzdelávacích podujatí. Veľká časť týchto aktivít sa aj v roku 2018 týkala kultúrno-vzdelávacej činnosti realizovanej v rámci dlhorčného vzdelávacieho projektu Škola v múzeu.

Realizované boli aj aktivity v oblasti odborno-metodickej a vzdelávacej činnosti pre sústavu múzeí. Aj v roku 2018 Muzeologický kabinet SNM zabezpečoval preverovanie podmienok na výkon základných múzejných odborných činností u žiadateľov o zápis múzea do Registra múzeí a galérií SR. Zároveň poskytoval odbornú pomoc múzejným zariadeniam a iným vlastníkom či správcom predmetov kultúrnej hodnoty. Pre rozširovanie odbornosti zamestnancov múzeí SNM zorganizovalo 2. ročník kurzu Múzejná pedagogika, pre ktorý získalo akreditáciu MŠVVŠ. V spolupráci so Slovenskou technickou univerzitou pod záštitou Slovenskej komisie pre UNESCO bol zorganizovaný 4. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie CSTI 2018 (Conservation Science, Technology and Industry) s názvom Premosťovanie disciplín a druhov dedičstva – efektívna ochrana dedičstva v 21. storočí. Okrem toho SNM zorganizovalo pre odborných pracovníkov múzeí semináre s názvami Osirelé diela a Ochrana osobných údajov v múzejnej praxi - aplikácia nariadenia o GDPR, ale aj sériu pracovných stretnutí dokumentátorov múzeí zapísaných v Registri múzeí a galérií SR (v Košiciach, Trenčíne, Banskej Bystrici a Bratislave).

Knižnica SNM pokračovala v zabezpečovaní uloženia, odborného spracovania a sprístupňovania knižničných jednotiek a historických knižničných dokumentov, v budovaní knižnično-informačného fondu a v realizácii priebežnej medzinárodnej a vnútroštátnej výmeny publikácií a časopisov. V roku 2018 získala 3 557 nových knižničných jednotiek (z toho kúpou 1325, darom 1532, výmenou 649 a bezodplatným prevodom 51). Počet registrovaných používateľov k 31. decembru 2018 je 519, navštívilo ju 1 303 čitateľov. Činnosť v roku 2018 vykonával aj Archív SNM, ktorý zabezpečoval odborné archívne činnosti – predarchívnu starostlivosť, práce súvisiace so správou registratúry v SNM, spracovanie vybraných archívnych fondov. Počas 184 prezenčných bádateľských návštev preštudovali bádatelia 56 bežných metrov archívneho materiálu.

V roku 2018 navštívilo expozície, výstavy a kultúrno-vzdelávacie podujatia SNM 1 227 428 návštěvníkov a výnosy zo vstupného dosiahli výšku 3 911 700,48 eur.

Slovenská národná galéria

Slovenská národná galéria (ďalej len „SNG“) je vrcholná štátna zbierková, vedecko-výskumná, metodická a kultúrno-výchovná inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou. Odborné činnosti realizovala v roku 2018 v súlade so schváleným Plánom hlavných úloh a činností na rok 2018.

SNG v roku 2018 nadobudla 577 zbierkových predmetov (z toho 180 kúpou za 85 840 eur) a zapísala ich do svojej prvostupňovej odbornej evidencie. Významnou akvizíciou roka 2018 bolo získanie 152 zbierkových predmetov zo súkromnej zbierky LINEA, a to darom.

Reštaurátorské a konzervátorské pracoviská SNG odborne ošetrili 2937 zbierkových predmetov (z toho 120 komplexne zreštaurovali).

Odborní zamestnanci SNG realizovali osem vedecko-výskumných úloh s cieľom odborne spracovať a prezentovať zbierky v expozičných, výstavných a publikačných projektoch SNG a na troch vedecko-výskumných projektoch spolupracovali. SNG vydala v roku 2018 dvanásť edičných titulov.

Umenovedná knižnica SNG aj v roku 2018 pôsobila v dočasných priestoroch v Hurbanových kasárňach v Bratislave (pre verejnosť je otvorená tri dni v týždni). V roku 2018 ju navštívilo 774 čitateľov, fond sa rozrástol o 942 knižných jednotiek (z toho 586 bolo nadobudnutých darom). Knižnica odoberá 68 zahraničných a domáčich titulov časopisov. Vo svojich priestoroch zabezpečuje prístup do multiodborových databáz GALE Academic OneFile, a General OneFile, ktorú zabezpečuje Slovenská národná knižnica prostredníctvom národnej licencie.

Archív výtvarného umenia SNG v roku 2018 poskytol služby 83 bádateľom, ktorí v bádateľni uskutočnili 151 návštev a bolo im poskytnutých 219 výpožičiek.

SNG v roku 2018 zrealizovala 17 výstav, ku každej bolo pripravených viacero sprievodných a výchovno-vzdelávacích aktivít.

Výchovno-vzdelávacie a prezentačné aktivity boli veľmi dôležitou súčasťou odborných činností SNG (na všetkých jej vysunutých pracoviskách) aj v roku 2018, zrealizovaných ich bolo 1000. Išlo o krátkodobé alebo dlhodobé vzdelávacie programy pre deti / rodiny / dospelých, kurátorské výklady, prednášky, workshopy, diskusie, projekcie dokumentov so sprievodným slovom, koncerty, čítania a pod. SNG nevníma vizuálne umenie izolované, sprístupňuje ho preto rôznymi žánrami a v spolupráci so širokým spektrom odborníkov. Vzdelávacie aktivity realizuje i mimo budov SNG, napríklad sprievodnými exkurziami ulicami Bratislavы počas trvania výstavy Architekt Fridrich Weinwurm: Nová cesta. V roku 2018 bola realizovaná česko-slovenská konferenciu Otvorená galéria so 120 účastníkmi a vydaným zborníkom.

Do Centrálnej evidencie diel výtvarného umenia (CEDVU) bolo v roku 2018 zapísaných 116 nových autorít a 4435 záznamov, z toho 3051 patrí SNG (a ostatné galériám zapísaným v Registri múzeí a galérií SR). K 31. decembru 2018 je v CEDVU zapísaných 203 307 a evidovaných 97 097 záznamov zbierkových predmetov, ktoré majú uložené digitálne reprodukcie z národného projektu PO2 Digitálna galéria (oproti stavu k 31. decembru 2017 nárast o 4 087 záznamov). V roku 2018 prebehlo interné zálohovanie dát na páskové jednotky LTO Ultrium 6. Do podateľne CAIR boli odoslané dátá k 6 224 zbierkovým predmetom v tzv. SIP balíkoch. V roku 2018 bolo zdigitalizovaných 6 191 zbierkových predmetov zo zbierok siedmich galérií zapísaných v Registri múzeí a galérií SR a 3 338 fotografií, 9 videí, 4 výstavy (boli zdokumentované technológiou panoramatického snímania). V roku 2018, v jeho ôsmom roku existencie, si Web umenia pozrelo 171 000 používateľov (denne priemerne 468), čo je v porovnaní s návštěvnosťou v roku 2017 nárast o 37 000. Web umenia sa v roku 2018 rozvíjal nielen ako online katalóg, ale aj ako open-source nástroj, ktorý lab.SNG upravuje pre potreby ďalších galérií a vytvára pre ne samostatné web stránky. Aktuálne patria k inštitúciám, ktoré využívajú Web umenia ako nástroj na zverejňovanie zbierok Národná galéria v Prahe, Moravská galéria, alebo Památník národného písemníctví. S využitím zdrojového kódu Webu umenia vyvinul lab. SNG pre Kunsthalle Bratislava web stránku Artbase – on-line databázu súčasného vizuálneho umenia. Najvýraznejším digitálnym projektom z dielne lab.SNG bola v roku 2018 webová aplikácia Fill a Fulla Chat, svojich on-line užívateľov si našli i aplikácie Second Canvas Zvolenský zámok a Povstanie 1848.

Celková návštěvnosť expozícií, výstav a sprievodných programov (kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích) za rok 2018 v SNG (Esterházyho palác, Schaubmarov mlyn, Zvolenský zámok, Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku a Kaštieľ Strážky a Slovenské centrum vizuálnych umení) dosiahla počet 166 824 návštěvníkov.

Tržby zo vstupného (vstup do expozícií a na výstavy v Esterházyho paláci a v Schaubmarovom mlyne je zdarma) k 31. decembru 2018 dosiahli 59 420eur.

Slovenské technické múzeum

Slovenské technické múzeum (ďalej len „STM“) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciu vykonávajúcou komplexnú múzejnú dokumentáciu v oblasti dejín a vývoja vedy a techniky, výroby,

priemyslu a dopravy v Slovenskej republike. Zároveň je ústredným informačným, metodickým, koordinačným, vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti svojej špecializácie.

STM vykonávalo úlohy vo všetkých oblastiach svojej činnosti v súlade s hlavným poslaním a predmetom činnosti múzea definovanými v zákone č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériach a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a v zriaďovacej listine STM. Zabezpečované bolo vykonávanie základných odborných činností, ktorými sú nadobúdanie, odborná evidencia, ochrana a bezpečnosť a odborná revízia zbierkových predmetov, ako aj riešenie vedecko-výskumných úloh a prezentácia zbierok STM formou stálych expozícií, výstav, publikačnej a edičnej činnosti a iných odborných, výchovno-vzdelávacích a prezentačných aktivít.

V roku 2018 STM nadobudlo 380 ks zbierkových predmetov (čo predstavuje 294 prírastkových čísel v odbornej evidencii zbierkových predmetov), z toho 247 ks kúpou, 79 ks vlastným prieskumom, 49 ks darom a 5 ks prevodom. Pokračovalo sa v odbornom spracovávaní zbierkových predmetov formou prvostupňovej a druhostupňovej odbornej evidencie, vrátane ich elektronického spracovania. STM má k 31. decembru 2018 v ESEZ 4G spracovaných 16 690 prvostupňových záznamov a 17 988 katalogizačných záznamov zbierkových predmetov.

Odborne ošetrených konzervovaním a reštaurovaním bolo 150 ks zbierkových predmetov (z toho 3 dodávateľsky) - 42 zbierkových predmetov bolo ošetrených v rozsahu reštaurovania a 108 zbierkových predmetov bolo konzervovaných.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti bolo v hodnotenom období riešených 7 interných úloh zameraných na hutníctvo a baníctvo (objekty banskej ťažby a železiarskej výroby); strojárstvo (strojárske meradlá); fyzika (fyzikálne pomôcky – medziinštitucionálna úloha); doprava železničná (staničné dopravné prostriedky); doprava lodná (remorkér).

V rámci edičnej činnosti STM vydalo v roku 2018 jednu elektronickú publikáciu, jeden zborník príspevkov z odborného seminára Veda a technika v období Československa a jedno číslo múzejných novín STM-Aktuálne.

V roku 2018 bolo v STM a jeho pobočkách prístupných 30 expozícií technického zamerania (v tom 1 špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technického centra pre deti a mládež), 5 expozícií je návštěvníkom prístupných iba sezónne. V rámci výstavnej činnosti STM pripravilo 48 výstav (z toho 5 nových vlastných, 2 reprízy vlastných výstav, 4 v spolupráci, 26 prevzatých, 10 dovezených zo zahraničia).

V roku 2018 bolo usporiadaných celkovo 679 podujatí kultúrno-vzdelávacieho charakteru a sprievodných podujatí, ktoré navštívilo spolu 20 264 osôb (napr. edukačné programy a interaktívne aktivity pre školskú mládež, špecializované tematické lektorské výklady v expozíciah a k výstavám, sprievodné programy v Planetáriu, participácia na medzinárodnom projekte Noc múzeí).

Aj v roku 2018 STM pokračovalo v poskytovaní odborno-metodickej pomoci v oblasti dokumentácie dejín vedy, výroby a techniky a v otázkach ochrany a sprístupňovania technického kultúrneho dedičstva.

Knižnica STM pokračovala v zabezpečovaní uloženia, odborného spracovávania a sprístupňovania knižničných jednotiek. V roku 2018 knižnica získala 143 knižničných jednotiek (kúpou 11, darom 132) a poskytla 345absenčných a 10 prezenčných výpožičiek.

V roku 2018 navštívilo expozície, výstavy, kultúrno-vzdelávacie programy a aktivity tzv. inej prezentačnej činnosti múzea 107 937 návštěvníkov. Výnosy zo vstupného dosiahli objem 154 113 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania

Múzeum Slovenského národného povstania (ďalej len „Múzeum SNP“) je špecializovaným múzeom s celoštátnou pôsobnosťou na dokumentáciu dejín 2. svetovej vojny, protifašistického odboja a slovenskej spoločnosti v rokoch 1938 až 1945. Je vrcholnou zbierkovou, vedecko-výskumnou, kultúrno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti svojej špecializácie a je ústredným informačným,

metodickým, koordinačným a vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti predmetnej specializácie. Odborné činnosti realizovalo v roku 2018 v súlade so schváleným Plánom hlavných úloh a činností na rok 2018.

Do prvostupňovej evidencie zbierkového fondu Múzea SNP bolo v roku 2018 zaevidovaných 16 kusov zbierkových predmetov nadobudnutých v roku 2018 kúpou. Odborná evidencia vedená v programe ESEZ 4G bola v roku 2018 doplnená o 66 katalogizačných záznamov.

Konzervátorské pracovisko Digitálneho centra Múzea SNP v roku 2018 konzervovalo 529 zbierkových predmetov (z toho 40 Múzea SNP) a reštaurovalo 53 zbierkových predmetov (z toho 5 Múzea SNP, ostatné sú v správe múzeí zapísaných v Registri múzeí a galérií SR). Digitálne centrum Múzea SNP v roku 2018 zdigitalizovalo 4 324 zbierkových predmetov.

V roku 2018 odborní pracovníci múzea riešili 24 vedecko-výskumných úloh. V rámci edičnej činnosti boli v roku 2018 vydané dva tituly (Rusko/Sovietsky zväz a Slovensko v priesečníkoch dejín a dve čísla špecializovaného časopisu Múzea SNP s názvom Vojnová kronika). Múzeum SNP zorganizovalo v roku 2018 tri konferencie (Mníchovský diktát 1938, Slovensko a Európa 1948, Vojna očami mladých).

Múzeum SNP v roku 2018 pripravilo 11 výstav vo svojich priestoroch a 3 putovné výstavy realizovalo mimo svojich priestorov.

V roku 2018 Múzeum SNP zrealizovalo 137 kultúrno-výchovných aktivít (z toho 129 vzdelávacích aktivít pre 4 921 účastníkov, 5 kultúrno-spoločenských podujatí pre 13 234 návštěvníkov, tri akreditované kurzy pre 66 pedagógov). Okrem toho pripravilo aj 61 filmových predstavení vo filmovom klube, ktoré navštívilo 4 000 ľudí.

Múzeum SNP v roku 2018 zabezpečovalo aj činnosť svojho archívu a knižnice. Do archívu nadobudlo 222 dokumentov (z toho 7 darom). Poskytol služby 69 bádateľom, prezenčne poskytol 5 643 archívnych jednotiek. Do knižnice pribudlo 169 knižných jednotiek (60 darom, 18 prevodom, 33 výmenou a 58 nákupom). Knižnica poskytla 234 absenčných a 74 prezenčných výpozičiek.

Expozície Múzea SNP (stála expozícia v Pamätníku, expozícia Lietadlo Li-2, NKP Nemecká, NKP Kalište, Múzeum tokajickej tragédie Tokajík, Slovenská národná expozícia v Osvienčime, Skansen ťažkej bojovej techniky) v roku 2018 navštívilo 338 048 návštěvníkov. Výstavy v Múzeu SNP videlo 32 050 návštěvníkov (a výstavy Múzea SNP realizované mimo jeho priestorov 9 054 návštěvníkov). Po prirátaní účastníkov výchovnovzdelávacích aktivít a kultúrno-spoločenských aktivít predstavuje celková návštěvnosť za rok 2018 v Múzeu SNP 401 373 osôb. Tržby zo vstupného dosiahli 40 506 eur.

Kultúrno-osvetová činnosť

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Národné osvetové centrum (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so všeobecným zameraním) a Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním).

Národné osvetové centrum

Národné osvetové centrum (ďalej len „NOC“) je štátna príspevková organizácia MK SR, ktorá zabezpečuje funkciu celoslovenského odborno-metodického pracoviska pre kultúrno-osvetovú činnosť (ďalej len „KOČ“). NOC podporuje rozvoj kultúrnych a kultúrno-osvetových aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach, a to najmä prostredníctvom teoreticko-koncepcnej činnosti, poradensko-vzdelávacej činnosti, informačno-dokumentačnej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti (ďalej len „ZUČ“), edičnej a vydavateľskej činnosti, činnosti v oblasti výskumu a štatistiky kultúry a činnosti v oblasti kreatívneho priemyslu. Činnosť NOC zahŕňa aj pôsobenie Európskeho kontaktného bodu (ďalej len „EKB“) a Multifunkčného kultúrneho centra V-klub. NOC ako prijímateľ troch národných infraštrukturých projektov OPIS PO2 realizovalo ich udržateľnosť. V oblasti KOČ zabezpečuje odborné poradenstvo, metodickú pomoc, spracúva systémové koncepcie, iniciuje a predkladá celoštátne

programy v oblasti osvetovej činnosti, vypracúva projekty a spolupodieľa sa na súťažných a prehliadkových aktivitách, významných celoštátnych podujatiach, odborne garantuje celoštátne súťaže a prehliadky ZUČ, eviduje a dokumentuje tradičnú ľudovú kultúru a dbá na jej využitie v KOČ. V rámci vzdelávania v kultúre pripravuje projekty, realizuje záujmové a voľno-časové vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania, uskutočňuje akreditované aj neakreditované formy vzdelávania v oblasti kultúry (tvorivé dielne, tréningy, semináre, kurzy, školenia a iné) pre zamestnancov štátnej správy, samosprávy, pre mimovládne inštitúcie, súkromný sektor a dobrovoľných pracovníkov. V oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti zabezpečuje vydávanie teoretických a odborno-metodických materiálov, repertoárových a notových materiálov, vydáva odborné časopisy Javisko, Národná osveta a Sociálna prevencia. V rámci dokumentácie a tvorby databáz NOC dokumentuje KOČ a zozbierané poznatky a podklady následne využíva na rozvoj miestnej a regionálnej kultúry, zabezpečuje zber, evidenciu a vyhodnocovanie informácií, spracúva súhrnné analýzy, informačné a štatistické prehľady a iné materiály o stave a rozvoji KOČ a miestnej a regionálnej kultúry. V oblasti výskumu a štatistiky kultúry vykonáva koncepčnú, metodickú a analytickú činnosť, realizuje sociologické výskumy reflekujúce aktuálne potreby rezortu a spoločenskej praxe, plní úlohy vyplývajúce z priatých koncepčných a strategických materiálov rezortu, koordinuje a zabezpečuje úlohy a povinnosti súvisiace s výkonom štátneho štatistického zisťovania, pripravuje správu o výsledkoch štátneho štatistického zisťovania za príslušný kalendárny rok a predkladá ju MK SR, predkladá návrhy súvisiace s prípravou satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu, spolupracuje s MK SR a Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho príprave. NOC pripravuje a realizuje projekty vyplývajúce z medzinárodných dohôd, z bilaterálnych projektov, projektov V4 a EÚ a projektov vysielania a prijímania kolektívov a jednotlivcov z oblasti živej neprofesionálnej kultúry. V oblasti centrálnej aplikačnej infraštruktúry digitalizovaného obsahu kultúrneho dedičstva zabezpečuje systémy evidencie, ochrany a sprístupnenia digitálneho obsahu a poznatkov o kultúrnom dedičstve, zabezpečuje centrálné odborné poradenstvo pre správu a rozvoj aplikačných informačných systémov na získavanie, spracovanie, ochranu a využitie poznatkov digitalizovaného obsahu kultúrneho dedičstva v správe pamäťových a fondových inštitúcií (ďalej len „PFI“), systémové prepojenie informačných systémov PFI a centrálnej aplikačnej infraštruktúry a registratúry, správu národných registrov, medzisektorové sprístupnenie a prezentáciu, poskytovanie centrálnych právnych služieb v oblasti autorského práva pre poskytovanie elektronických služieb a on-line služieb v rámci digitalizácie kultúrneho dedičstva a vzdelávania v oblasti centrálnej aplikačnej infraštruktúry a registratúry. V oblasti projektov finančovaných z fondov EÚ a iných fondov zabezpečuje ich prípravu, implementuje schválené projekty a zabezpečuje komunikáciu s riadiacimi orgánmi Úradu vlády SR a MK SR v rámci monitorovacích procesov. EKB NOC zabezpečuje propagáciu programu Európa pre občanov, uskutočňuje informačné stretnutia, vykonáva konzultácie o možnostiach grantovej podpory pre projekty občianskych aktivít s medzinárodným charakterom.

V oblasti ZUČ a neprofesionálnej uměleckej tvorby (ďalej len „NUT“) poskytuje NOC metodické poradenstvo, podporuje činnosť kolektívov a jednotlivcov v rôznych oblastiach NUT, zabezpečuje postupové súťaže a prehliadky NUT, realizuje vzdelávanie, prezentačné a súťažné podujatia v nasledujúcich oblastiach: divadlo a umělecký prednes, scénický folklorizmus, hudba (zborový spev, inštrumentálna, populárna a dychová hudba), filmová, fotografická, výtvarná a literárna tvorba. V rámci svojej činnosti sa NOC venuje vyhľadávaniu, uchovávaniu, ochraňovaniu, sprístupňovaniu, dokumentovaniu, inventarizácii a tvorivému využívaniu nehmotného kultúrneho dedičstva. V roku 2018 NOC z poverenia MK SR vyhlásilo, odborne garantovalo a spoluorganizovalo 14 celoštátnych postupových súťaží a prehliadok NUT, z toho: 5 v oblasti divadelného umenia a uměleckého prednesu, 3 v oblasti scénického folklorizmu, 3 v oblasti hudby a zborového spevu, 1 v oblasti filmovej tvorby, 1 v oblasti fotografickej tvorby, 1 v oblasti výtvarnej tvorby. V súlade s propozíciami sú ich súčasťou hodnotiace semináre. V roku 2018 NOC spolupracovalo pri organizovaní súťaže detí v prednese slovenskej povesti Šaliantsky Maťko, 19. ročníka celoslovenskej súťažnej prehliadky recitátorov a literárnych tvorcov so zrakovým postihnutím Dni Mateja Hrebendu, 10. ročníka výtvarno-literárnej súťaže pre žiakov základných škôl, základných uměleckých škôl, detí z detských domovov, centier voľného času a komunitných centier Farebný svet – Coloriskeri luma 2018, 25. ročníka celoslovenskej súťaže literárnej tvorby autorov, členov literárnych klubov a krúžkov Literárny Zvolen, 11. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže na tému Ako môže vzdelanie

a pracovitost' jednotlivca ovplyvniť osud celého národa Hodžov novinový článok 2018, 6. ročníka celoslovenskej prehliadky humornej hudobnej a textárskej tvorby Petržalská Baretka 2018, 5. ročníka celoslovenskej prehliadky vokálnych zoskupení a cappella Vianoce a cappella, 54. ročníka súťaže amatérskych recitátorov z Českej republiky a Slovenskej republiky Medzinárodný festival poézie vo Valašskom Meziříčí, pri prezentácii kolekcie fotografií z AMFO 2017 na národnej súťaži amatérskej fotografie vo Svitavách, Česká republika, 39th FIAP Youth DIGITAL Biennial 2018 – 39. Bienále digitálnej fotografie mladých autorov FIAP, 80. svetového kongresu a festivalu amatérskych filmov UNICA 2018, pri zabezpečení a prezentácii slovenskej kolekcie filmov na českej národnej súťaži amatérskej filmovej tvorby na Českom videosalóne. Zároveň bolo NOC hlavným organizátorom 64. ročníka Folklórneho festivalu Východná, 96. ročníka vrcholnej celoštátnej divadelnej prehliadky so zahraničnou účasťou Scénická žatva, pilotného ročníka Dní neprofesionálneho umenia TvorBA 2018.

V roku 2018 NOC uskutočnilo odborné vzdelávacie a metodicko-poradenské aktivity smerujúce k zvyšovaniu kľúčových kompetencií riadiacich pracovníkov a manažérov miestnej a regionálnej kultúry. Cieľom aktivít realizovaných ako profesijné, sociokultúrne a občianske vzdelávanie bolo iniciovať a podporovať nové trendy v oblasti KOČ a kultúry. Aktivity boli určené predovšetkým riadiacim pracovníkom a metodikom z oblasti KOČ. Súčasťou edukačných činností bolo okrem podujatí z oblasti sociálnej prevencie a národných a kresťanských tradícií aj odborné interaktívne vzdelávanie podujatie zamerané na zlepšenie prístupu ku kultúre pre osoby so zdravotným postihnutím a na skvalitnenie procesu debarierizácie kultúrnych inštitúcií v pôsobnosti MK SR. Uskutočnil sa aj 10. ročník celoštátnej súťaže Slovenská kronika. Edukačné aktivity boli realizované v oblasti záujmového, profesijného a občianskeho vzdelávania, sociálnej prevencie so zameraním na vybrané sociálnopatologické javy, národných a kresťanských tradícií. V roku 2018 sa uskutočnili tieto podujatia: Tréning Marketing v praxi kultúrnych organizácií, Tréning Manažment kultúrnych organizácií – Ako byť efektívnym manažérom so spokojným tímom, Tréning Manažment zmien v kultúrnych organizáciách, Tréning Leadership v kultúrnych organizáciách – Ako byť efektívnym lídrom, Seminár Otvorené – ústretové – prístupné (kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii) v spolupráci s MK SR, Metodické stretnutie zástupcov NOC a kultúrno-osvetových zariadení s regionálnou a krajskou pôsobnosťou, Sociálne siete a kultúra, Porada riaditeľov krajských a regionálnych kultúrno-osvetových zariadení. Vzdelávanie v oblasti sociálnej prevencie: Prevencia vybraných sociálnopatologických javov, Participácia na primárnej prevencii látkových a nelátkových závislostí – pilotný projekt vzdelávania pre kultúrne inštitúcie Nitrianskeho samosprávneho kraja, Rozvoj sociálnych a komunikačných zručností pracovníkov v kultúre. V oblasti národných a kresťanských XXII. Gorazdovo výtvarné Námestovo, XXVI. spomienka na sv. Gorazda v hlavnom meste SR Bratislave, XXIX. slávnosť sv. Gorazda, XXIII. Gorazdove organové dni 2018, VIII. Gorazdova duchovná pieseň. Metodicko-poradenská činnosť sa realizovala s cieľom podporovať kultúrne subjekty v regiónoch a skvalitňovať ich výchovno-vzdelávacie pôsobenie. Pozornosť sa venovala problematike celoživotného vzdelávania v oblasti kultúry a podpore národných programov a akčných plánov priatých vládou SR. Poradenstvo sa uskutočňovalo na základe konkrétnych požiadaviek jednotlivých subjektov osobne aj sprostredkovane.

V rámci dokumentačnej činnosti pokračovalo NOC v revitalizácii knižnice, ktorej cieľom je sprístupniť fond špecializovaných publikácií a časopisov z oblasti kultúry a KOČ pre odbornú verejnosť.

Cieľom výskumu kultúry v NOC je získavanie poznatkov o kultúre a jej fungovaní v spoločnosti. Tento cieľ sa napĺňa dvoma základnými výskumnými prístupmi – zberom a analýzou údajov. Výskumní pracovníci sa sústredia na kultúru v jej rôznych významoch. Nejde len o kultúru v zmysle umenia a tradícií, ale aj o štrukturálne vlastnosti spoločnosti alebo jej skupín. Kultúra môže byť v našom výskumnom ponímaní takmer stotožnená so spoločnosťou, pretože kultúru prežívame v každodennosti, dodáva skupine identitu, riadi našu orientáciu vo svete a napomáha napĺňanie našich základných potrieb. Hlavná výskumná činnosť bola v priebehu roka 2018 zameraná najmä na spracovanie výsledkov z výskumu Kultúra a hodnotové orientácie obyvateľov Slovenska a príprava publikácie vychádzajúcej z tohto výskumu, realizáciu výskumnej úlohy Pamätnica Výskumného ústavu kultúry, prípravu a publikovanie analytických výstupov, sympózium Kultúrna politika – Dáta a hodnota, kolokvium Výskum v službách kultúry k vydaniu monografie Pamätnica Výskumného ústavu kultúry. V oblasti štatistiky kultúry sa NOC zaoberala realizáciou zberu a spracovaním

štatistických údajov za rok 2017, ako aj administratívnym zabezpečením vytvárania satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu.

NOC v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2 (ďalej len „OPIS PO2“) realizovalo 3 národné projekty - Národný projekt č. 7 (ďalej len „NP7“) Centrálna aplikačná infraštruktúra a registratúra, Národný projekt č. 9 (ďalej len „NP9“) Harmonizácia informačných systémov, Národný projekt č. 13 (ďalej len „NP13“) Digitalizácia a multimediálne prezentačné produkty Národného osvetového centra. Činnosti NOC za rok 2018 pri všetkých troch národných projektoch zahŕňali najmä hlavné oblasti prevádzkovanie výstupov, pokračovanie v činnosti v období udržateľnosti, pokračovanie v digitalizácii kultúrnych objektov a všetkých s tým súvisiacich aktivít, hľadanie nových možností na ďalší rozvoj, nadvádzovanie spolupráce.

Kultúra a kreatívny priemysel bola predmetom činnosti odboru kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ktorý v NOC vznikol 1. apríla 2017 a od 1. októbra je začlenený do oddelenia európskych politík. Predmetom jeho činnosti je príprava projektov zameraných na štrukturálne fondy v programovom období 2014 – 2020, prioritne z Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej len „IROP“). NOC v priebehu roka 2018 pripravovalo podklady pre projektový zámer a žiadosť o nenávratný finančný príspevok na Kreatívne centrum Bratislava, ktorého cieľom bude vytvorenie pracoviska poskytujúceho komplexné služby pre potenciálne i existujúce podnikateľské subjekty a fyzické osoby pôsobiace v kultúrnom a kreatívnom priemysle, čím bude naplnený špecifický cieľ prioritnej osi č. 3 IROP: Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií a podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents). Zároveň NOC rokovalo s potenciálnymi partnermi projektu: Audiovizuálnym fondom, Ústredím ľudovej umeleckej výroby, Slovenským centrom dizajnu a Asociáciou herných vývojárov Slovenska.

V priestoroch multifunkčného kultúrneho centra V-klub sa počas roka 2018 uskutočnilo množstvo podujatí rôzneho zamerania, rôznych umeleckých žánrov a pre všetky vekové kategórie návštevníkov. Priestor dostali amatérske aj profesionálne divadelné zoskupenia, konali sa koncerty menšinových žánrov, populárnej i ľudovej hudby, literárne večery, spevácka súťaž detí a mládeže, debatná súťaž v nemeckom jazyku, diskusie na rôzne témy (hudba, politika, história), medzinárodný maratón argentínskeho tanga, krsty kníh, krst LP platne a podobne. Realizovalo sa niekoľko významných festivalov: Festival poézie ARS POETIKA, 5. ročník medzinárodného festivalu raného jazzu GOLDEN AGE FESTIVAL, WORLD MUSIC FESTIVAL, festival vedy NOC VÝSKUMNÍKOV, ako aj festivalu TvorBa 2018. Aj v roku 2018 sa odovzdali vo V-klube ocenenia za Detský čin roka pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku a záver roka patril charitatívnemu podujatiu Vianočný bazár chalaňov, ktorý sa vo V-klube konal už deviaty rok. Pokračovala aj spolupráca s Veľvyslanectvom Francúzskej republiky v SR, Francúzskym kultúrnym inštitútom, Goethe inštitútom, združením VOTUM, ktoré sa venuje deťom a mladým ľuďom so špecifickými potrebami, a s bratislavskými základnými umeleckými školami. NOC spolupracovalo so SLUUK-om a Slovenskou národnou galériou pri organizovaní pravidelných programov.

EKB je súčasťou medzinárodnej siete podobných kancelárií, ktoré sú zriadené v 26 štátoch Európskej únie. Jeho úlohou je propagácia programu Európa pre občanov prostredníctvom informačných podujatí v regiónoch Slovenska, poskytovanie konzultácií a poradenstva žiadateľom o granty, konzultácie pri hľadaní možností grantovej podpory pre projekty občianskych aktivít s medzinárodným charakterom. V roku 2018 EKB zorganizoval alebo sa zúčastnil na 12 podujatí so 301 účastníkmi.

Na základe všetkých uvedených skutočností môžeme konštatovať, že NOC bolo v priebehu roka 2018 ekonomicky stabilnou a efektívne hospodáriacou príspevkovou organizáciou. V plnom rozsahu a hospodárne zabezpečovalo úlohy vyplývajúce zo zriaďovacej listiny NOC, plánu hlavných úloh NOC, konaktu uzatvoreného medzi Ministerstvom kultúry SR a NOC na rok 2018 a úloh vyplývajúcich zo zákona o kultúrno-osvetovej činnosti.

Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove

Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (ďalej len „SÚH“) patrí medzi historicky najstaršie a najvýznamnejšie inštitúcie vedecko-kultúrneho charakteru na Slovensku. Poslaním SÚH je ciel'avedomou činnosťou zhromažďovať, vedecky a odborne spracovávať poznatky z astronómie a príbuzných prírodných vied za účelom ich sprístupňovania širokej verejnosti. SÚH v roku 2018 v súlade s predmetom svojej činnosti priebežne zabezpečovala svoje hlavné činnosti a úlohy v oblasti múzejnej činnosti (Múzeum Mikuláša Thegeho - Konkolyho); expozičnej, výstavnej a prezentácej činnosti; v oblasti poskytovania metodicko-odborných, poradenských, konzultačných a vzdelávacích činností; v oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti; v oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov a v oblasti vedecko-výskumnej činnosti.

Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho je astronomické múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou a je organizačne začlenené do SÚH. Múzeum vyvíjalo v úzkej spolupráci s oddeleniami SÚH zbierkovornú, výskumno-dokumentačnú, kultúrno-výchovnú a prezentáčnu činnosť.

V rámci expozičnej, výstavnej a prezentácej činnosti SÚH realizovala 6 podujatí (Medzinárodná súťaž Astrofoto, Celoslovenská vedomostná súťaž Čo vieš o hviezdach, Celoslovenská vedomostná súťaž Astronomická olympiáda, Celoslovenská výtvarná súťaž Vesmír očami detí, Medzinárodná súťaž Svieťme si na cestu.nie na hviezdy, Astrofilm).

V oblasti poskytovania metodicko-odborných, poradenských, konzultačných a vzdelávacích činností SÚH pripravila 2 odborné semináre pre pracovníkov hvezdárni a planetárií a učiteľov základných a stredných škôl na Slovensku, pravidelne sa konali odborné konzultácie s učiteľmi základných a stredných škôl, študentmi astronómie a príbuzných vied a tiež záujemcom o problematiku histórie hvezdárne v Hurbanove celkovom počte 11, bol zrealizovaný cyklus prednášok na pôde Gymnázia v Komárne, v spolupráci s SPŠS Hurbanovo SÚH zabezpečovala obsahovú náplň pomaturitného štúdia astronómie, zrealizovali sa 2 sústredenia pre mládež, bol vytvorený 1 program pre planetárium, 1 program bol doplnený o ďalšie informácie a celkovo bol obnovený 1 audiovizuálny program vrátane 1 dabingu v maďarskom jazyku.

V roku 2018 bolo vydaných 6 čísel vedecko-populárneho časopisu Kozmos. Vydaniu každého čísla predchádzalo zasadnutie Redakčnej rady, v celkovom počte 6, ktorá schvaľovala obsahovú aj grafickú formu príslušného čísla, ako aj predošlého čísla. SÚH vydala 6 neperiodických publikácií. Medzi tradičné neperiodické publikácie SÚH patria Astronomická ročenka 2019 a Astronomický kalendár 2019. V novembri 2018 bola vydaná publikácia Storočia astronómie v Prešove. Ďalej boli vydané tituly - zborník referátov z vedeckej konferencie v elektronickej podobe (DVD), v edícii Pramene astronómie Monografia Hvezdáreň v Partizánskom s podnázvom 30 rokov v zrkadle času zostavil p. Vladimír Mešter a publikácia vydaná v spolupráci s terminologickou komisiou (TK) Slovenskej astronomickej spoločnosti (SAS) pri SAV pod názvom Astronomická terminológia. Knižničný fond bol obohatený o 10 jednotiek, vrátane historických kníh.

Pracovníci SÚH sa zúčastnili na zahraničných konferenciach a seminároch a odborných pozorovaniach, kde prezentovali aktivity SÚH formou posterov a prednášok a radom ďalších aktivít (Medzinárodná konferencia „International Planetarium Society (IPS) Conference 2018 – Planetarium Live, Tolouse, Francúzsko, 1. - 5. júla. 2018, 1 zamestnanec, prezentovaná 1 prednáška, Valné zhromaždenie IAU (IAUGA), Viedeň, Rakúsko, 19. - 24. augusta 2018, 1 zamestnanec, prezentovaný 1 poster, prezentácie v rámci spolupráce SÚH s Posztóczky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum (Hvezdáreň a múzeum), Tata, Maďarsko, 9. a 30. novembra 2018, 2 zamestnanci, 2 prednášky pre odbornú verejnoscť).

V roku 2018 SÚH realizovala 12 vedecko-výskumných aktivít (zakreslovanie Slnka a vyhodnotenie denného Wolfsovo čísla, pozorovanie slnečnej chromosféry pomocou spektrohelioskopu, vizuálne a digitálne (CCD kamera Astropix 1.4) pozorovanie a zaznamenávanie slnečných spektier pomocou horizontálneho slnečného ďalekokohľadu so spektrografom vo vybraných spektrálnych čiarach, meranie toku kontinua v oblasti Balnerovho skoku počas slnečných erupcií, sledovanie ionosférických zmien zemskej atmosféry, sledovanie variácií horizontálnej zložky magnetického poľa Zeme, pozorovanie a fotografovanie slnečných protuberancií, registrácia slnečných rádiových vzplanutí,

nepretržité rádiové pozorovanie meteorov a videoregistrácia bolidov, modifikovaný koronálny index slnečnej aktivity, modifikovaný homogénny rad intenzít slnečnej koróny, fotometria vybraných premenných hviezd a tranzitujúcich extrasolárnych planét, pozorovanie dotyčnicových zákrytov hviezd planétkami a Mesiacom).

SÚH pri plnení úloh postupovala v zmysle uzavoreného Kontraktu na rok 2018, riadila sa ekonomickými opatreniami o zmenách v rozpočte. SÚH plnila svoje poslanie vo všetkých oblastiach, a to v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutých.

Ludová umelecká výroba

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby ako zložky kultúrneho dedičstva. Ministerstvo je zriaďovateľom Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Pôsobnosť ústredia ľudovej umeleckej výroby (ďalej len „ÚĽUV“) vymedzujú zákon SNR č. 4/1958 Zb. a štatút ÚĽUV vydaný Ministerstvom kultúry SR v auguste roku 2008. Hlavné činnosti, ktoré organizácia vykonáva v rozsahu zákona SNR č. 4/1958 Zb., sú ochrana a rozvoj ľudovej umeleckej výroby, jej výskum, dokumentácia a monitorovanie, starostlivosť o uchovávanie tradičných remeselných zručností. ÚĽUV tieto činnosti vykonáva formou vzdelávania, edičnej a knižničnej činnosti, propagáciou ľudovej umeleckej výroby, výstavnou činnosťou, organizovaním vývoja nových výrobkov a ich výroby a zabezpečovaním odbytu ľudových umeleckých výrobkov. Platný štatút ustanovuje okrem hlavných činností tiež múzejnú činnosť organizácie v rozsahu zákona NR SR č. 206/2009 Z. z. v rámci pôsobenia odborného pracoviska ÚĽUV – Múzea ľudovej umeleckej výroby (ďalej len „Múzeum ĽUV“). ÚĽUV ako národná kultúrna inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou je inštitucionálnym vykonávateľom ochrany národného kultúrneho dedičstva. Zodpovedá za kontinuitu v uchovávaní poznatkov, zručností, kultúrnych a estetických hodnôt reprezentovaných ľudovými umeleckými výrobami. Podiel ÚĽUV-u na propagácii najhodnotnejších prejavov tradičného remesla a ľudovej umeleckej výroby znamená pre celé odvetvie trvalú garanciu utvárania kriterálneho prostredia, ktoré nemá alternatívu v regulácii daného odvetvia trhom. Z tohto pohľadu je pôsobenie ÚĽUV-u v kultúrnom prostredí SR výnimcočné, merateľné a celospoločensky dlhodobo prínosné. Predmetom ochrany sú: nehmotné kultúrne dedičstvo v podobe vedomostí a zručností uplatňovaných ľudovými výrobcomi a ich súčasnými pokračovateľmi a estetické bohatstvo vzorov využívaných v práci s prírodnými materiálmi, hmotné kultúrne dedičstvo v zbierkovom fonde Múzea ĽUV – Otvoreného depozitára ÚĽUV. V ÚĽUV-e bol na riadenie projektov v roku 2018 využívaný overený systém projektového riadenia, ktorý sa v organizácii uplatňuje kontinuitne už od roku 2009. Katalóg projektov ÚĽUV na rok 2018 definoval celkovo desať hlavných činností z kontraktu: múzejná činnosť, vedecko-výskumná činnosť, knižničná činnosť, starostlivosť o ľudovú umeleckú výrobu, výchova a vzdelávanie, expozičná, výstavná a prezentačná činnosť, public relations a marketing (propagačná činnosť), edičná a vydavateľská činnosť, správa a prevádzka (prevádzková a riadiaca činnosť), sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov, udržateľnosť projektu financovaného z ROP PO 3.

Múzejnú činnosť v roku 2018 vykonávali odborní zamestnanci Múzea ĽUV so sídlom v Stupave prostredníctvom dvoch projektov – správa fondov múzea a odborné uloženie a ošetroenie fondov múzea. V roku 2018 bolo do zbierkového fondu múzea nadobudnutých 1.655 zbierkových predmetov. V rámci odbornej evidencie zbierkových predmetov bolo v chronologickej evidencii vytvorených 1.280 záznamov, v rámci katalogizácie zbierkových predmetov bolo vytvorených 145 záznamov. V rámci rekatalogizácie katalogizačných záznamov bolo editovaných spolu 306 záznamov. Do dokumentačného fondu múzea bolo nadobudnutých a zaevdovaných spolu 393 predmetov / prameňov – 138 digitálnych obrazových záznamov, 12 pamäťových nosičov, zaevdovaných 5 výskumných správ. Do pracovného fondu múzea bolo nadobudnutých 19 predmetov. Počas roka 2018 prebiehala aj digitalizácia časti dokumentačného fondu múzea. Zdigitalizovaných bolo spolu 2.164 dokumentačných fotokariet zo skupín - keramika (hrnčiarstvo, fajansa), sklo, hračky (textil), kov (liate

zvonce, roľničky, kovové a mosadzné pracky, kovové kazety, nože), modrotač (vystrihované zvieratká). Realizované boli 3 výskumy – Pozostatky rohovinárstva na Slovensku, Výskum rífovej píšťalky v Brvništi, Hvozdnici a v Lúkach pod Makytou, Textilné krojované záložky – Hildegarda Skalická. Tiež boli realizované 2 dokumentácie postupov zanikajúcej výroby – Zadymovaná keramika na Slovensku, Lubové koše.

Do knižničného fondu bolo v roku 2018 zaradených 378 prírastkov spolu (vrátane neviazaných periodík), z toho 165 knižničných dokumentov a 213 došlých čísel periodík. Vytváraním bibliografických záznamov prostredníctvom knižnično-informačného systému Virtua boli skatalogizované všetky nadobudnuté knižničné jednotky v počte 165 knižničných dokumentov a 213 došlých čísel periodík. V roku 2018 bolo realizovaných celkovo 3 347 výpožičiek, z toho 1 809 absenčných výpožičiek a 1 538 prezenčných výpožičiek. V rámci knižničných služieb boli v roku 2018 knižnicou poskytované výpožičné, referenčné, rešeršné, skenovacie, kopírovacie a medziknižničné výpožičné služby.

V rámci podporovania vzniku nových ľudových umeleckých výrobkov a úžitkových predmetov nadvážujú konzultanti styky s výrobcami, ktorí zatial nepracovali pre ÚĽUV, ale majú o to záujem a s výrobcami, ktorí spolupracujú s ÚĽUV-om. Do sortimentu ÚĽUV bolo zaradených 638 nových návrhov, ktoré boli zapísané v Registri výrobkov. ÚĽUV sa v roku 2018 sústredil v organizovaní výroby hlavne na textilnú výrobu krojovaných bábik, textilných figúrok, paličkovaných čipiek, prikrývok, obrázkov s paličkovanou čipkou, závesných ozdôb, obrusov a na výrobu krojov a krojových súčiastok. V oblasti výroby tradičných textilných výrobkov bolo vyrobených spolu 981 výrobkov, v rámci krojovej výroby bolo vyrobených 116 výrobkov, 12 sa nachádza v procese výroby.

Odbyt ľudovoumeleckých výrobkov a výrobkov vlastnej výroby sa zabezpečoval prostredníctvom 5 predajní a galérií – 2 v Bratislave, v Banskej Bystrici, Tatranskej Lomnici a v Košiciach. V rámci vzdelávania špecifických cielových skupín sa ÚĽUV zameral na lektorov remesiel, a pedagógov. Metodické dni boli organizované pre interných a externých lektorov a tiež záujemcov o lektorskú spoluprácu s ÚĽUV s cieľom vzdelávať špecifickú cielovú skupinu účastníkov (pedagógovia a lektori) v oblasti ľudovoumeleckej výroby a vzdelávania. Realizovali sa 4 metodické dni, z toho dva pre lektorov a dva pre pedagógov (RCR ÚĽUV Bratislava, RCR ÚĽUV Banská Bystrica, RCR ÚĽUV Košice, RCR ÚĽUV Bratislava).

V RCR Bratislava bolo za dané obdobie celkovo realizovaných 159 kurzov, z toho pre deti a mládež 36 kurzov v programovej skladbe: Textilná dielňa, Paličkovaná čipka, Drotárska dielňa, Remeselnická dielňa, Rezbárska dielňa a Hrnčiarska dielňa. Pre dospelých sa uskutočnilo 123 kurzov. Najvyšší počet účastníkov mali už tradične kurzy hrnčiarskej výroby. V RCR Banská Bystrica bolo celkovo realizovaných 76 kurzov, z toho pre deti a mládež 22 kurzov v programovej skladbe: Textilná dielňa. Paličkovaná čipka, Remeselnická dielňa, Rezbárska dielňa a Hrnčiarska dielňa. Pre dospelých sa uskutočnilo 54 kurzov. Najvyšší počet účastníkov mali už tradične kurzy hrnčiarskej výroby a paličkovania čipiek. V RCR Bratislava sa zorganizovalo 122 tvorivých dielní pre 2 853 žiakov a študentov. Úhrada za tvorivé dielne pre deti bola z časti realizovaná kultúrnymi poukazmi vydanými MK SR v počte 4586. V RCR Banská Bystrica sme zorganizovali 144 tvorivých dielní pre 3 003 žiakov a študentov. Úhrada za tvorivé dielne pre deti bola z časti realizovaná kultúrnymi poukazmi vydanými MK SR v počte 1163. Pravidelné stretnutia priateľov remesiel sa na pôde ÚĽUV nadálej realizovali prostredníctvom klubov Priadky, Džarek, Sporoфа, Vretienko a Klub priateľov maľby na sklo v RCR ÚĽUV Bratislava a Riečička“, „RezKlub Pohoda“ v RCR Banská Bystrica, ktorým organizácia vytvorila priaznivé podmienky na pravidelné stretnutia. Celkovo ÚĽUV v roku 2018 podporoval činnosť 7 klubov.

ÚĽUV pripravil v roku 2018 vo svojich výstavných priestoroch celkovo 11 výstav, z toho 8 nových a 3 výstavy s presahom z predchádzajúceho roka (Galéria a predajňa Tatranská Lomnica – 4 výstavy: Ako doma. Majolikový príbeh manželov Pečukovcov, Majstri svojho remesla I. Tvorba majstrov ľudovej umeleckej výroby Ladislav Jurovatý ml., Ján Fotta, Milan Stieranka, Majstri svojho remesla II. Tvorba majstrov ľudovej umeleckej výroby Tomáš Mihok, Anna Kováčová, Jozef Svoreň, S kožou na trh, Galéria ÚĽUV Bratislava, Obchodná 64 - 4 výstavy: Vlnenie, Koníčky, Dizajn štúdio, Bratislava, Dobrovičova ul. – 4 výstavy: Ľsti plsti, Vivien Babicová Vždy príde večer a po ňom ráno,

Zamatové jazero (tradícia inak) Beáta Gerbocova, Henrieta Kurčíková, Zárezy a erózie- Tibor Uhrín). Prezentácia ľudovej umelleckej výroby ako súčasti tradičnej ľudovej kultúry sa uskutočnila prostredníctvom organizovania 42 sprievodných a 9 odborných podujatí k plánovaným výstavám.

ÚĽUV sa už po niekoľko rokov podielal ako spoluorganizátor na podujatí Východná. V roku 2018 zabezpečoval: Jarmok remesiel- 40 výrobcov, tvorivé dielne pre deti a dospelých, detskú zónu- ľudové hry a zábavky pre deti.

Organizácia v roku 2018 pripravila 28. ročník celoslovenského festivalu remesiel a ľudových výrob Dni majstrov ÚĽUV. Program Dni majstrov ÚĽUV bol rozdelený do siedmich zón: Hviezdoslavovo námestie sa pomySELNE rozdelilo na 3 kraje – na západoslovenský, stredoslovenský a východoslovenský, kde návštevníci mohli stretnúť hrnčiarov, kováčov, tkáčky, krasličiarky, paličkárky, drevorezbárov, drotárov a veľa iných výrobcov, ktorí sa usilujú o uchovanie tradičných remeselných výrob.

V roku 2018 boli na základe edičného plánu vydané 3 čísla časopisu Remeslo, umenie, dizajn.

V reprezentačnej edícii ÚĽUV-u Tradícia dnes vyšla v novembri v náklade 900 ks kniha Arneho B. Manna Rómski kováči na Slovensku. Edícia Škola tradičnej výroby a remesiel priniesla v nadväznosti na aktivity ÚĽUV-u z roku 2017 na poli využitia vlny publikáciu Silvie Geringovej Vlnené tkané kapsy. V edícii ÚĽUV deťom sa začalo s novou sériou publikácií Ako sa kedysi pre deti školského veku, ktorú autorsky pripravuje renomovaná etnologička prof. Rastislava Stoličná. Prvé dva diely – Ako sa kedysi hospodárisko a Ako sa kedysi stravovalo – vyšli v náklade po 700 ks. ÚĽUV premiérovo cez spoločnosť DIBUK, s. r. o., vstúpil aj do segmentu elektronického vydania kníh, konkrétnie publikáciou Mojmíra Benžu Tradičný odev Slovenska z roku 2015. ÚĽUV tiež začal zabezpečovať dotlač niektorých publikácií, ktoré sa už nenachádzajú na sklage, konkrétnie diela Modrotlač na Slovensku. Blueprint in Slovakia z edície Tradícia dnes autorky Oľgy Danglovej (náklad 500 ks) a dvoch diel z edície Škola tradičnej výroby a remesiel, a to Party autorky Moniky Zapletalovej (náklad 500 ks) a Spojovacie švíky autorky Aleny Rybárikovej (náklad 500 ks). Rozširovanie elektronickej encyklopédie Tradičné remeslá a domácke výroby (<http://www.uluv.sk/sk/encyklopedie/tradicne-remesla-a-domacke-vyroby/tradicne-remesla-a-domacke-vyroby/>) kontinuálne pokračovalo aj v roku 2018. K doterajším 17 heslám o našich tradičných remeslách a domáckych výrobách, ktoré boli verejnosti sprístupnené v rokoch 2016 a 2017, príbudovalo ďalších 10 hesiel.

Počas roka 2018 sa ÚĽUV aktívne podieľal na tvorbe a finalizovaní programov pre kreatívne centrum v Banskej Bystrici, obsahovo orientovaných na remeslá s prienikom na súčasný dizajn a remeselné orientovaný dizajn, či už po obsahovej alebo rozpočtovej stránke. ÚĽUV tiež v rámci koordinácie celého projektu KC BB oslovoval a nadväzoval spoluprácu s ďalšími partnermi s modifikáciou programov podľa ich vlastných potrieb. Práce na projekte KC BB boli v júni 2018 pozastavené. Súčasne ÚĽUV spolupracoval na finalizácii programov v odvetví tradičné remeslá pre Kreatívne centrum v Bratislave. Zástupca ÚĽUV absolvoval semináre na podporu kreatívneho priemyslu a následného prepojenia s výrobcami ÚĽUV a nadviazal spoluprácu s VŠVU a MODSPE Bratislava o budúcej spolupráci. V roku 2018 organizácia udržiavala členstvo v medzinárodných organizáciách: Európska federácia ľudového umenia a remesiel, Svetová rada remesiel (The World Craft Council – International), ICOM – Medzinárodná rada múzeí, OIDFA – Medzinárodná organizácia paličkovanej a šitej čipky.

V hodnotení činnosti a hospodárenia organizácie za rok 2018 možno konštatovať, že ÚĽUV plní všetky úlohy uložené zákonom SNR č. 4/1958 Zb., riadi sa cieľmi vyplývajúcimi zo štatútu ÚĽUV a v zhode s plánovanými úlohami plní záväzky z kontraktu uzavoreného so zriaďovateľom na rok 2018. V hodnotenom období nedošlo k žiadnym mimoriadnym odchýlkam, ktoré by mali negatívny vplyv na plnenie stanovených cieľov, práve naopak, v mnohých oblastiach vysoko prekračovala zadané záväzky.

Umelecké súbory

V oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej interpretácie pôsobia v rámci rezortu kultúry tri organizácie, ktoré sa zameriavajú na jej scénické a umelecké spracovanie – Slovenský ľudový umelecký kolektív, Tanečné divadlo Ifjú Szivek a Umelecký súbor Lúčnica.

Slovenský ľudový umelecký kolektív (SL'UK)

Slovenský ľudový umelecký kolektív (ďalej len „SL'UK“) je štátna profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru, ako aj v oblasti starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Slovenska. V rámci svojho predmetu hlavnej činnosti plní najmä tieto úlohy: vytvára umelecké, výchovné a vzdelávacie programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadvádzajú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju; verejne predvádzajú umelecké, výchovné a vzdelávacie programy na vlastnej umeleckej scéne, ktorou je Divadlo SL'UK, mimo nej doma i v zahraničí; zachováva, dokumentuje a prezentuje staršie i súčasné prejavy tradičnej ľudovej kultúry Slovenska, zvlášť dokumentuje a prezentuje svoju vlastnú činnosť; prostredníctvom Centra pre tradičnú ľudovú kultúru plní funkciu kompetenčného centra vo vzťahu k implementácii Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a štátnej kultúrnej politiky v oblasti tradičnej ľudovej kultúry pre organizácie v zriadeností Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, iné štátne organizácie, ako aj neštátne subjekty zaoberejúce sa tradičnou ľudovou kultúrou; v Divadle SL'UK, mimo neho, doma i v zahraničí organizuje kultúrno–spoločenské podujatia, ktoré propagujú jeho činnosť a ktoré sú zamerané na ochranu, šírenie, dokumentáciu, propagáciu, sprístupnenie a umelecké spracovanie tradičnej ľudovej kultúry Slovenska; vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity v oblasti svojej činnosti; spolupracuje s verejnoprávnymi médiami a inými štátnymi inštitúciami pri napĺňaní základných účelov a predmetu svojej činnosti; pripravuje a vydáva printové, zvukové, obrazové a iné multimediálne nosiče, ktoré rozširuje za účelom dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako aj za účelom výchovy a vzdelávania; vykonáva sprostredkovateľskú a agentúrnu činnosť v rámci predmetu činnosti; vykonáva reklamnú a propagačnú činnosť v rámci predmetu činnosti; vyrába scénické dekorácie a kostýmy pre vlastnú umeleckú činnosť; prenajíma nebytové priestory, alebo ich časti, prípadne iný majetok štátu, ktorý má vo svojej správe a dočasne ho nevyužíva.

SL'UK je prevažne zájazdovým telesom. Ťažisko jeho prezentačnej činnosti tak spočíva vo vystupovaní v teréne. Podľa organizačného charakteru pôsobí SL'UK: na vystúpeniach organizovaných vlastným manažmentom – zväčša ide o kultúrne domy, divadlá, na podujatiach organizovaných iným subjektom – festivaly, slávnostné príležitosti, amfiteatre a pod., na spoločenských podujatiach organizovaných iným subjektom.

V rámci tvorivej, umeleckej a prezentačnej činnosti (divadelnej činnosti) bolo hlavnou dramaturgickou náplňou pre rok 2018 doštudovanie nového programu Krajinka, ktorý mal premiéru v Divadle SL'UK v apríli 2018. Vyvrcholením roka bolo uvedenie galaprogramu pri príležitosti 90 narodenín dlhoročného umeleckého vedúceho súboru Juraja Kubánku. Pokračovala aj spolupráca s Radošinským naivným divadlom v koprodukčnom predstavení Jááánoššííík po 300 rokoch. Okrem tohto predstavenia sa pripravil a naštudoval nový titul pod názvom Malý veľký muž. SL'UK sa predstavil aj na medzinárodnom folklórnom festivale v Strážnici a vo Východnej.

V roku 2018 SL'UK úspešne pokračoval aj v spolupráci s hudobnou skupinou Billy Barman. Ženská spevácka skupina SL'UK-u spolu so skupinou Billy Barman pripravila projekt pod názvom „Potichu“.

Pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa sa 25. októbra v Pretórii, v Južnej Afrike uskutočnil slávnostný galaprogram v ktorom účinkovali aj Ľudová hudba a spevácka skupina SL'UK-u. Ďalej sa uskutočnila príprava a realizácia ďalších projektov: Oslava tanca, Deň detí v SL'UK-u. Hostujúce divadelné produkcie: Premiéra študentského absolventského večera VŠMU - Emmerich Kálmán: Čardášová princezná, Hra Petra Lomnického – PamiatKAR, Etnofilm Čadca v Kine SL'UK, Slovensko 2018 Advent.

Spustenie prevádzky digitálneho kina umožňuje rozšírenie priestoru SL'UK-u o nové funkcie. Dramaturgia kina je zameraná najmä na prezentáciu európskej a slovenskej tvorby, ale SL'UK sa snaží prinášať divákom aj aktuálnu ponuku distribútorov.

Činnosť Centra pre tradičnú ľudovú kultúru (ďalej len „CTLK“) sa riadi najmä Zriaďovacou listinou SL'UK-u, vládnou Koncepciou starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru a Dohovorom UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Jednou z hlavných činností Centra je dokumentovanie, spracovanie, archivácia a sprístupňovanie javov tradičnej ľudovej kultúry. Prostredníctvom webového sídla www.fondtlk.sk (sprístupneného v roku 2017) bolo ku koncu roka 2018 dostupných online 3.552 digitálnych objektov, pričom počet zverejnených objektov neustále narastá. Stránku za rok 2018 navštívilo 7.535 používateľov a priemerná mesačná návštevnosť bola 627 návštevníkov. CTLK sa okrem iného podarilo zrealizovať niekoľko nových akvizícií zameraných na tradičný ľudový odev z obcí Zvolenská Slatina, Malachov, Žibritov, Prenčov, Kráľovce-Krnišov a tiež dokumentáciu piesňového materiálu významnej nositeľky tradícií z obce Rejdová Márie Brdárskej. Po postprocessingu budú tieto objekty takisto sprístupnené prostredníctvom portálu www.fondtlk.sk. V rámci udržateľnosti národného projektu „Digitálny fond tradičnej ľudovej kultúry“ v rámci OPIS PO2, Digitalizácia kultúrneho dedičstva, ktorý bol financovaný cez Operačný program Informatizácia spoločnosti, Prioritná os 2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry počas celého roka 2018 zabezpečovalo vybudované digitalizačné pracovisko kontinuálny výskum, zber, digitalizáciu a post-processing objektov TLK. Centrum tiež intenzívne pracovalo na napojení sa na Centrálnu aplikáčnu infraštruktúru a registratúru (CAIR) a Centrálny dátový archív (CDA). Do CAIR dodalo Centrum v roku 2018 postupne 1860 digitálnych objektov, z ktorých je väčšina dostupná na www.slovakiana.sk. S CDA prebiehala komunikácia ohľadom formátov a zloženia balíčkov a následná príprava balíčkov na testovanie. Ďalšie aktivity CTLK: Mobilná výstava „reprezentatívne zoznamy NKD Slovenska“, v rámci medzinárodných aktivít na poli nehmotného kultúrneho dedičstva pripravilo Centrum, v spolupráci s externou spolupracovníčkou a expertkou na nehmotné kultúrne dedičstvo Lubicou Voľanskou, nomináciu pod názvom „Drotárstvo – Wire Craft and Art“, ako návrh na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva (UNESCO), ďalej sa Centrum zúčastnilo na rokovaní (6. 2. 2018) k príprave nadnárodnej nominácie prvku súvisiaceho s chovom plemena koní Lipican v slovinskom meste Lipica, Nehmotné poklady Česka a Slovenska, Slovenský Loutkář 1928.

SL'UK sa v roku 2018 v súlade so svojím poslaním zameral najmä na tvorbu umeleckých programov a koncertnú činnosť. S veľkým úspechom sa stretlo podujatie Deň detí v SL'UK-u. Významnú časť činnosti organizácie v roku 2018 predstavovala aj udržateľnosť aktivít v rámci projektu Digitálny fond tradičnej ľudovej kultúry v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti a jej sprístupnenie verejnosti. V budúcnosti sa SL'UK okrem zájazdovej a koncertnej činnosti chce zameriť najmä na tvorbu nových programov a aktivity zamerané na mladého diváka, ale aj propagáciu činnosti Centra pre tradičnú ľudovú kultúru – dokumentácie, archivácie a ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Dôležitým cieľom je častejšie uvádzanie vlastných produkcii SL'UK-u, ale aj koprodukčných a hostujúcich produkcii na domácej scéne a celkové oživenie priestoru Divadla SL'UK k čomu prispieva aj prevádzka kina SL'UK ktorá si už našla svojich pravidelných návštevníkov.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek

Tanečné divadlo Ifjú Szivek (ďalej len „TDISZ“) je štátou, profesionálnou umeleckou inštitúciou s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru. Tvorivá, umelecká, prezentačná činnosť TDISZ je zameraná na: vytváranie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov, ktoré nadvádzajú na tradičnú kultúru občanov maďarskej národnosti žijúcich na území SR; zachovávanie, rozvoj a interpretácia ľudových tancov, piesní, hudby, ako i vokálnych a inštrumentálnych diel klasického dedičstva európskej hudobnej a tanečnej kultúry; verejné predvádzanie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov na vlastnej umeleckej scéne, mimo nej doma i v zahraničí; zachovávanie, dokumentácia a prezentovanie prejavov tradičnej ľudovej kultúry Maďarov a iných národností; príprava a vydávanie printových, zvukových, obrazových a iných multimediálnych nosičov a rozširovanie ich za účelom dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako

aj za účelom výchovy a vzdelávania; organizácia festivalov, prehliadok a výskum v oblasti tradičnej kultúry a tanečného umenia.

TDISZ v rámci svojho poslania a predmetu činnosti plní tieto úlohy: pestuje živé i oživené ľudové tradície Maďarov žijúcich v SR, národnov a národností strednej Európy, ich integrovanie do súčasných kultúr v rámci zachovania kontinuity, na báze týchto tradícii vykonáva tanečno-divadelnú prax, scénické spracovanie folklórnej tradície, v prvom rade s využitím vlastných kapacít, poskytuje možnosť prezentácie významným ľudovoumeleckým aj inozánrovým telesám na vlastnej scéne.

TDISZ v roku 2018 plnilo svoje poslanie a ciele vo všetkých oblastiach svojho pôsobenia plnohodnotne a úspešne. Najväčší dôraz kládla inštitúcia na umeleckú/scénickú činnosť, najväčšie úspechy uplynulého roka sa spájajú s touto oblasťou. Kolektív prezentoval produkcie a absolvoval 67 predstavení s piatimi inscenáciami na repertoári. Umelecká činnosť organizácie upútala pozornosť nielen domáceho, ale aj zahraničného obecenstva, ako aj odborníkov a médií. Podujatia TDISZ mali v uplynulom roku vyše 10 000 návštevníkov. TDISZ svojím minuloročným pôsobením šírilo dobré meno slovenského a maďarského tanečného umenia ako aj maďarskej komunity žijúcej na Slovensku a samotnej Slovenskej republike na obsiahlej medzinárodnej úrovni. Rozhodujúce aktivity roka 2018: Medzinárodný úspech Finetuningu pokračoval aj v roku 2018, predstavil sa na medzinárodnom umeleckom festivale Xintiandi, Shanghai, TDISZ účinkoval na dvoch významných celoštátnych folklórnych festivaloch v Gombaseku a v Železovciach, a na odborných celoštátnych podujatiach amatérskeho folklórneho hnutia Maďarov žijúcich na Slovensku, na Tanečnej Antológii – Celostátnom festivale folklórnych súborov a IX. Eszterlánc – Celostátnom festivale detských folklórnych súborov, ďalej sa rozvíjal a zdokonaloval archív audio- a videozáznamov a vlastná scéna TDISZ v centre Bratislavы dala priestor aj v roku 2018 okrem vlastného kolektívu viacerým hostujúcim telesám.

V roku 2018 TDISZ pripravilo viacero nových choreografií: Tance zo Szatmár, Verbunk zo Szék, Tance z Felcsík a Gyimesközéplök, Tance z Bídoviec, Verbunk z Vŕbovky a Sallaiho verbunk, Ringó vállú csengeri violám. V roku 2018 TDISZ uviedlo predstavenie pre deti a mládež s názvom Dejiny tanca a hudby. Mládežnícka tanečná zložka uviedla vlastné celovečerné predstavenie s názvom Karpaty.

TDISZ je jediný maďarský umelecký kolektív na Slovensku s profesionálnou základňou a celoštátnou pôsobnosťou. Jeho zamestnanci sú vysoko kvalifikovaní odborníci a umelci v oblasti tradičnej ľudovej kultúry. S ich vedením sa v roku 2018 zrealizovalo na území Slovenska vyše 58 workshopov a vzdelávacích programov, z ktorých bola väčšina zameraných na deti a mládež a 9 pre širokú verejnosť.

Hlavnou činnosťou TDIS je interpretácia tradičného tanca a tradičnej hudby strednej Európy doma i v zahraničí, nadväzujúc hlavne na tradície ľudového umenia občanov maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky. TDISZ vyvíjala svoju hlavnú činnosť v súlade so svojou zriaďovacou listinou a splnila svoje ciele v súlade s kontraktom na rok 2018.

Umelecký súbor Lúčnica

Umelecký súbor Lúčnica (ďalej len „US Lúčnica“) má významné postavenie v oblasti slovenskej kultúry. Jeho poslaním je vytvárať umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju. V súlade so zriaďovacou listinou sa v roku 2018 inštitúcia zamerala na realizáciu nasledovných činností: tvorivú, umeleckú a prezentačnú činnosť US Lúčnica na Slovensku a v zahraničí, výstavnú a prezentačnú činnosť Domu umenia Piešťany.

Tanečný súbor realizoval 35 predstavení tanečného súboru a orchestra v celkovej dĺžke trvania viac ako 60 minút, z toho štyri predstavenia s premiérovým programom k 70. výročiu Lúčnice. Vystúpenia tanečného súboru, orchestra a speváckej skupiny videlo celkovo 37 850 divákov (33 600 na Slovensku, 4 250 v zahraničí). Tanečný súbor vystupoval začiatkom roka s jubilejným programom k 70. výročiu Lúčnice s názvom „Štefan Nosáľ 90“ a od júna 2018 s novým naštudovaným programom „Z tvorby prof. Štefana Nosáľa“. Vystúpil na piatich folklórnych festivaloch na Slovensku: Medzinárodný

detský folklórny festival „Kunovské léto“ Kunovice, Kopaničiarske slávnosti Starý Hrozenkov, Šarišské slávnosti piesní a tancov Raslavice, Gemersko-malohontské folklórne slávnosti Klenovec, Medzinárodný novohradský folklórny festival Lučenec. Tanečný súbor vystúpil aj v 8 komorných predstaveniach na Slovensku.

Spevácky zbor realizoval 36 koncertov, z toho 27 domácich a 9 zahraničných vystúpení. Koncerty si prišlo vypočuť spolu 36 180 poslucháčov (31 480 na Slovensku a 4 700 v zahraničí). Spevácky zbor naštudoval v prvom polroku 80 minút novej tvorby: Katarzyna Gärtnerová, arr. Marek Bielik: „Prišli sme aj s muzikou“ z muzikálu Na skle maľované (70. výročie), Štefan Németh-Šamorínsky: Bratislavská omša, Operné zbory Wagner, Puccini, Bellini, Vokálna tvorba Eugena Suchoňa - koncert pri príležitosti 110. výročia narodenia. Nahrávacia činnosť zboru - vydané CD: „Die Wildrose“ na básne A. van Wildrode, Johann Strauss – Na krásnom modrom Dunaji, Art Music Orchestra + Spevácky zbor Lúčnica, Leoš Janáček: Rákos Rákóczi (obrázok z moravského Slovenska).

V dramaturgickom pláne Domu umenia Piešťany v roku 2018 boli pripravené kultúrno-spoločenské podujatia pre všetky vekové kategórie návštevníkov. Dramaturgia obsahovala aktivity mestského, regionálneho, celoštátneho i medzinárodného významu, pričom boli využívané overené skúsenosti z minulých rokov. Dom umenia ako kultúrno-spoločenská inštitúcia splnila aj v uplynulom roku charakter viacúčelového zariadenia. V roku 2018 boli v oblasti kultúrnej činnosti zrealizované všetky podujatia podľa dlhodobo stanoveného harmonogramu. Veľký význam v činnosti už tradične zaujímajú štyri festivalové podujatia: 63. music festival Piešťany, 19. ročník Organových dní v Piešťanoch a 13. ročník MFF Cinematik. Najvýznamnejší bol jubilejný 20. ročník česko-slovenského festivalu Piešťanské rendezvous. V priestoroch Domu umenia sa konalo spolu 139 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 60 593 návštevníkov.

US Lúčnica dôsledne plní všetky úlohy, ktoré mu vyplývajú zo zriaďovacej listiny - vytvára umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadvážajú na folklórne prejavy, ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju.

III. Hlavné činnosti organizácií vo vecnej pôsobnosti sekcie umenia a štátneho jazyka

Divadlá a divadelná činnosť

Divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (Slovenské národné divadlo, Divadlo Nová scéna, Štátна opera Banská Bystrica a Štátne divadlo Košice) splnili stanovené ciele v súlade so zriaďovacou listinou a kontraktom, pričom jednotlivé ukazovatele sú porovnatelne s predchádzajúcim rokom. Uviedli v premiére spolu 36 inscenácií (o 2 viac ako v roku 2017), odohrali spolu 1 362 predstavení (o 12 viac oproti roku 2017), z toho 1 301 na domácich scénach, 38 na scénach v SR a 23 v zahraničí. Predstavenia uvedených štátnych divadiel navštívilo spolu 472 712 divákov (o 13 420 viac ako v roku 2017). Do pôsobnosti MK SR patrí aj Divadelný ústav ako odborné pracovisko v oblasti divadla, ktoré organizačne a produkčne zabezpečuje prevádzku Štúdia 12. V roku 2018 bolo v programe 91 podujatí pre verejnosť, ktoré navštívilo 3 166 divákov.

Slovenské národné divadlo (SND)

Plnilo stanovené ciele v súlade s kontraktom a Štatútom SND aj napriek personálnym zmenám vo vedení organizácie. Ministerka kultúry odvolala k 1. 8. 2018 z funkcie generálneho riaditeľa SND Mariána Chudovského a zastupovaním poverila riaditeľa ekonomickeho a technického úseku SND Ing. Vladimíra Antalu.

SND uvádzalo tituly, ktoré osloвили širokú divácku aj odbornú verejnosť doma i v zahraničí ich režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou a umeleckým spracovaním scény a kostýmov. Divácky záujem udržiavalо inscenovaním nových titulov a uvádzaním inscenácií z repertoáru divadla, v ktorom bola zastúpená klasická svetová i súčasná tvorba, ako aj pôvodná slovenská tvorba. V roku 2018 uviedlo SND 17 premiér inscenácií (o 1 menej ako v roku 2017). Z celkového počtu uviedla činohra 11 premiér, opera 4 premiéry a balet 2 premiéry. Súbory SND

odohrali spolu 692 predstavení (o 7 menej ako v roku 2017), z toho 191 pre deti a mládež. Na domácich scénach odohrali súbory spolu 665 predstavení, v rámci hostovania v SR 17 predstavení a v zahraničí 10 predstavení. Predstavenia všetkých súborov SND videlo 265 932 divákov (o 1 131 viac oproti roku 2017). Okrem plnenia základného predmetu činnosti zrealizovali jednotlivé umelecké súbory SND viaceru významných podujatí: Medzinárodný festival európskeho divadla Eurokontext.sk zameraný v roku 2018 na hudobno-dramatické divadlo (3. ročník), medzinárodnú konferenciu pod názvom Rozmanitosť v akcii za účasti zástupcov divadiel ETC, medzinárodné sympózium Dramaplan pre 21. storočie, na ktorom sa stretli zástupcovia – dramaturgovia divadiel V4, galavečer Na krídlach slobody, ktorý uviedol Balet SND v spolupráci s Poľským kultúrnym inštitútom pri príležitosti výročia vzniku Československa a znovuzískania nezávislosti Poľska (8. 11. 2018), v spolupráci so SL'UK-om uviedol Balet SND **galaprogram** ako poctu celoživotnému dielu významného choreografa Juraja Kubánku pri príležitosti jeho životného jubilea 90 rokov (24. 11. 2018). Na javiskách SND sa prezentovalo 21 slovenských a 14 zahraničných súborov. SND pokračovalo aj v realizácii vlastných projektov ako napr. nový diskusný projekt Slovenské osmičky, poetické a tematické večery v Modrom salóne, Deň otvorených dverí, Noc divadiel a iné. S mesačnou periodicitou vydávalo časopis Portál SND. Vo svojich priestoroch sa spolupodieľalo na realizácii výstav, ktoré mapovali činnosť divadla a jeho protagonistov. Umelecko-dekoračné dielne SND v roku 2018 vyrobili 12 kostýmových a scénických výprav do inscenácií.

Činohra SND – v januári 2018 začala svoju činnosť pod vedením nového riaditeľa Činohry SND Michala Vajdičku, ktorý začal aktívne koncipovať umelecké formovanie súboru na najbližšie dve sezóny. V roku 2018 uviedla 11 premiér inscenácií rôznych divadelných poetík. Šest z nich napĺňalo ešte generálnu dramaturgickú líniu sezóny 2017/2018 pod názvom návrat ku klasike: dielo F. M. Dostojevského Krotká v réžii Eduarda Kudláča, H. Ibsena Hedda Gablerová v réžii Romana Poláka, Sofoklovu Antigonu v réžii Ondreja Spišáka, drámu G. Hauptmanna Pred západom slnka v réžii Michala Vajdičku, hru B. Bjørnsona Nad našu silu II. v réžii Jána Luterána a dramatizáciu románu L. N. Tolstého Vojna a mier v réžii Mariána Amslera. Ďalšie dve premiéry boli otvorením novej sezóny a novej tematickej línie venovanej intelektu: pôvodná hra Istvána Tasnádiho Vysoká škola diváckeho umenia (réžia József Czajlik) a k 100. výročiu vzniku ČSR voľnú adaptáciu na motívy próz Jozepha Rotha pod názvom Projekt 1918, ktorá mapuje míľnik v našej histórii – obdobie medzi rokmi 1914 – 1920. Posledné tri premiéry reprezentovali novú dramaturgickú líniu pod názvom Dobrodružná dramaturgia: autorská konceptuálna performancia autorov Tomáša Procházku a Petra Tilajčíka Artaudia/Autopsy v réžii Tomáša Procházku, inscenácia tRip poľského autora Radosława Paczochu v réžii Adriany Totikovej a dielo kolektív tvorcov Morena. Činohra SND hostila účastníkov medzinárodného sympózia Dramaplan pre 21. storočie a zástupcov divadiel ETC počas medzinárodnej konferencie pod názvom Rozmanitosť v akcii (29. november – 2. december 2018), pokračovala vo svojich vzdelávacích projektoch a zrealizovala ďalších 35 sprivedných podujatí ako napr. diskusný projekt Slovenské osmičky, poetické a tematické večery v Modrom a podujatie Trochu inak. Činohra SND odohrala 485 predstavení, z toho 17 v mestách v SR a 6 v zahraničí (ČR, Maďarsko, Nórsko a Rusko), ktoré navštívilo 155 347 divákov.

Opera SND – prišlo k zmene na poste riaditeľa Opery SND. Slovomíra Jakubeka nahradil vo funkcií jej dovedajší šéfdirigent Rastislav Štúr (od 25. september 2018), ktorý svoje plány a vízie na zlepšenie operného súboru začal operatívne napĺňať. Opera SND priniesla v roku 2018 bohatu štruktúrovanú repertoárovú ponuku. Tituly uvedené v roku 2018 priniesli kontrastné autorské poetiky i rôznosť interpretačných prístupov, kombinovali domáce interpretačné zázemie s hostujúcimi osobnosťami s cieľom zúročiť v maximálnej miere domácu kvalitu a ďalej ju zhodnotiť a pozdvihnúť v kooperácii s výraznými inscenačnými tvorcami. Opera SND uviedla 4 premiéry inscenácií: operu N. A. Rimského-Korsakova Sadko (réžia Daniel Kramer, hudobné naštudovanie Rastislav Štúr), klasickú operetu Oskara Nedbala Poľská krv (réžia Marián Chudovský, hudobné naštudovanie Marián Vach), operu Giacoma Pucciniho Tosca (réžia Martin Bendik, hudobné naštudovanie Rastislav Štúr), operné dielo Giuseppe Verdiho Don Carlo (réžia Diego de Brea, hudobné naštudovanie Martin Leginus). Opera SND odohrala 127 predstavení na domácej scéne (z toho 1 koncertný cyklus Voci da kamera a 4 koncertné podujatia) a pravidelné cykly Kontinuity a Predpremiérové matiné. Predstavenia opery navštívilo 56 504 divákov. Pokračovala aj v úspešnom projekte Martina Vaneka Z opery do opery. Domácomu publiku spestrila programovú ponuku obsadením slovenských spevákov pôsobiacich v

zahraničí do viacerých titulov a hostovaním umeleckých osobností zo zahraničia v predstaveniach SND, ktoré výrazne zarezonovali v širšej, nielen slovenskej verejnosti. Z pohľadu budovania nových kontaktov a partnerstiev Opery SND v zahraničí a z pohľadu jej integrácie do európskeho divadelného priestoru prišlo v roku 2018 k výraznému posunu vpred. Opera SND v spolupráci s Baletom SND usporiadali tretí ročník festivalu Eurokontext.sk venovaný hudobnodramatickému divadlu. Súbor opery sa prezentoval najnovšími umeleckými počinmi, ktoré mali premiéru v sezóne 2017/2018, alebo v krátkom čase pred ňou. Hosťujúce súbory priniesli rôznorodú ponuku dramaturgicky, inscenačne aj interpretačne zaujímavých titulov.

Balet SND – v roku 2018 doplnil súbor o nových kvalitných členov v snahe vybudovať silné baletné teleso schopné interpretovať významné baletné diela na európskej úrovni. Dramaturgia nadvázovala na hlavnú líniu dlhodobej dramaturgie: pôvodnú tvorbu a svetovú klasiku. Balet SND uviedol 2 premiéry inscenácií: klasický epos Mariusa Petipu Esmeralda v choreografii Vasilija Medvedeva a Stanislava Feča a pôvodný projekt autora Petra Breinera Beatles go Baroque v hudobnom naštudovaní Petra Breinera, v choreografii piatich tvorcov, najmä z radov Baletu SND (Adriana Ducina, Igora Holováča, Andreja Petroviča, Glena Lambrechta a Reony Sato). Balet SND zrealizoval aj netradičný projekt v spolupráci s vokálnou skupinou Fragile. Balet SND odohral 80 predstavení pre 46 344 divákov vrátane galavečera Na krídłach slobody, ktorý pripravil v spolupráci s Poľským kultúrnym inštitútom a konal sa pri príležitosti výročia vzniku Československa a znovuzískania nezávislosti Poľska. V zahraničí odohral 3 predstavenia (v ČR a v Maďarsku). V spolupráci so SLUK-om uviedol pri príležitosti životného jubilea slovenského choreografa Juraja Kubánku (90 rokov) slávnostný program ako poctu celoživotnému dielu majstra, ktorý významne ovplyvnil vývoj slovenského tanečného umenia. V roku 2018 pokračovala v činnosti aj Baletná prípravka SND a spolupráca s oboma hlavnými tanečnými vzdelávacími inštitúciami – Tanečným konzervatóriom a VŠMU.Divadlo Nová scéna (DNS)

Pokračovalo v plnení vytýčených úloh z predchádzajúceho obdobia s orientáciou na uvádzanie hudobno-dramatických diel svetovej klasiky, pôvodných muzikálových titulov, operetného diela, žánrovo ľahších činoherých titulov. Dramaturgickú líniu obohatili inscenácie projektu Mladá nová scéna a rovnocenný priestor dostali aj inscenácie zamerané na detského diváka, či edukatívna práca s mládežou – diskusie po predstaveniach s odborníkmi a divákmi na dané témy. V roku 2018 uviedlo divadlo 3 premiéry inscenácií a 1 príležitosný koncert: pôvodný slovenský muzikál zachytávajúci dramatické momenty zo života tajomného muža ruských dejín s názvom Rasputin z autorskej dielne libretistu, choreografa a režiséra Jána Ďurovčíka, hudobného skladateľa Henricha Leška a textára Jána Štrassera. Druhou premiérou bola dramatizácia novely dánskej autorky Janne Tellerovej DOMOV (kde je ten tvoj?), ktorú uviedlo divadlo v rámci širšie koncipovanej dramaturgickej línie s názvom Mladá Nová scéna. Inscenácia je zameraná na tému utečenectva, straty akýchkoľvek istôt a vykorenenosť určená deťom a mládeži od 11 rokov. Detskú tvorbu obohatilo divadlo o titul Šľahačková princezná autorov Kamila Peteraja, Pavla Hammela a Jána Ďurovčíka. K 100. výročiu vzniku ČSR pripravilo divadlo koncert česko-slovenských muzikálových hitov pod názvom Spojení SK/CZ a zrealizovalo aj iné koncertné podujatia či benefičné podujatia. DNS odohralo v roku 2018 na domácej scéne spolu 199 (o 19 viac ako vlanej) predstavení vrátane koncertov a zaznamenalo aj vyššiu návštevnosť 90 580 divákov (o 12 800 viac oproti roku 2017). Mimo domovskej scény odohralo 5 predstavení v mestách v SR. V priestoroch Štúdia Olympia Divadlo Nová scéna ponúklo deťom projekt Nová scénička – zahrajme sa na divadlo. Projekt sa realizoval 22-krát pre 1039 detí.

Štátnej opera Banská Bystrica (ŠO)

Dramaturgia v roku 2018 bola koncipovaná v súlade s dlhodobým plánom so zámerom osloviť čo najširšie divácke spektrum. ŠO sa podarilo zostaviť programovú ponuku, ktorá oslovuje náročných divákov, ale aj divákov, ktorí sa so žánrami hudobno-dramatického divadla a tanca len zoznamujú. V roku 2018 ŠO zaradila do svojho repertoáru 5 nových žánrovo odlišných titulov, dva z nich boli svetovými premiérami a vznikli priamo na objednávku divadla: baletné dielo na hudbu S. Prokofieva Romeo a Júlia (choreografia a rézia Robert Balogh, hudobné naštudovanie Ján Procházka), taliansku romantickú operu A. Ponchielliho La Gioconda, ktorá sa zaradila k inscenačným, interpretačným aj dramaturgickým vrcholom opernej sezóny 2017/2018 (rézia Dominik Beneš, hudobne naštudovanie

Igor Bulla), pantomimicko-vizuálnu scénickú báseň pod názvom Dubčekova jar pri príležitosti 50. výročia Pražskej jari (koncepcia a réžia Milan Sládek, hudba Jozef Vlk), pôvodnú hudobnú rozprávku pre deti autorov Jozefa Slováka a Vladimíra Šarišského Ružové kráľovstvo (hudobné naštudovanie Ján Procházka, réžia Peter Oravec) a klasický americký muzikál Hello, Dolly! v réžii Dany Dinkovej a hudobnom naštudovaní Igora Bullu. Slávnostnými koncertmi prispeala ŠO k 100. výročiu ukončenia 1. svetovej vojny, k oslavám 74. výročia SNP a k oslavám 100. výročia vzniku ČSR v spolupráci s Operou Sliezskeho divadla v Opave. Programovú ponuku ŠO obohatili viaceré podujatia: Hviezdy jún, Hudobné soirée, či ďalšie príležitostné a komorné koncerty. V roku 2018 uviedla ŠO 122 predstavení vrátane koncertných a tanečných diel (o 2 viac ako vlni) pre 34 703 návštevníkov. Z uvedeného počtu odohrala ŠO 104 predstavení na domácej scéne, 9 v mestách SR a 9 v zahraničí. Sólisti ŠO opäťovne absolvovali dve koncertné umelecké turné v Japonsku. ŠO bola v roku 2018 poctená Cenou ministra zahraničných vecí Japonska za zásluhy pri prehlbovaní vzájomného porozumenia medzi Japonskom a Slovenskou republikou prostredníctvom hudby.

Štátne divadlo Košice (ŠDK)

ŠDK v roku 2018 naplnilo ciele definované v súlade s kontraktom a zriaďovacou listinou. Premiérové inscenácie priniesli do repertoáru divadla rôznorodé žánre aj rôzne divadelné postupy, čím sa podarilo naplniť potrebu rozmanitosti a prispiet' k rastu všetkých troch umeleckých súborov a priniesť diela určené všetkým cieľovým skupinám. ŠDK uviedlo v roku 2018 spolu 10 premiér inscenácií (o 1 viac ako v roku 2017), z toho 5 činoherých, 3 operné a 2 baletné inscenácie. Súbory ŠDK odohrali spolu 344 predstavení (o 26 menej ako v roku 2017), z toho pre deti a mládež 37 predstavení (o 5 menej ako v roku 2017), ktoré navštívilo celkovo 79 061 divákov. Na domácej scéne odohrali súbory ŠDK 333 predstavení pre 76 260 divákov (o 1 540 menej ako vlni), čo bolo spôsobené nižším počtom odohraných predstavení.

ŠDK sa v roku 2018 zapojilo do osláv 100. výročia vzniku Československej republiky operným koncertom (20. 10. 2018), premiérou činohernej inscenácie hry L. Stroupežnického Naši furianti (9. 11. 2018) a premiérou autorského tanečného predstavenia O. Šotha a Z. Mistrikovej Rodná zem (30. 11. 2018). Sprievodným podujatím osláv storočnice ČSR bola aj výstava Českí divadelníci a hudobníci v Košiciach po roku 1918, ktorú pripravilo divadlo v spolupráci so Štátou vedeckou knižnicou v Košiciach (20. 10. – 20. 11. 2018). V rámci výchovných koncertov sa uskutočnili štyri workshopy s názvom Opera ako ju nepoznáme určené žiakom druhého stupňa ZŠ a študentom stredných škôl (22. 10. a 23. 10.). V rámci vznikajúceho Štúdia Malej scény mal premiéru koprodukčný projekt určený pre detského diváka Herci čítajú Dobinského (9. 12.). V rámci premiérového ročníka Medzinárodného festivalu umenia TRANS/MISJE v poľskom meste Rzeszow (25. 8. – 31. 8.) ŠDK zastrešovalo program Slovenského dňa (29. 8.), na ktorom sa prezentovali predovšetkým Košice ako multikultúrne a multinárodnostné mesto a súbor činohry sa prezentoval inscenáciou A. Goldflama Doma u Hitlerovcov: Historky z kuchyne. V roku 2018 zrealizovalo ŠDK viaceré podujatí určených pre širokú verejnosť, ktorých cieľom bola propagácia divadla ako inštitúcie a zároveň zvyšovanie povedomia verejnosti o divadle.

Balet ŠDK – uviedol 2 nové tituly: klasické baletné dielo Labutie jazero v choreografii Vladimíra Malakhova, ktorým si ŠDK pripomienulo 200. výročie narodenia zakladateľa klasického baletu Mariusa Petipu. Druhou premiérou bola inscenácia Rodná zem v réžii Ondreja Šotha. Umelecká činnosť baletu sa v roku 2018 sústredila na reprízovanie úspešných titulov z repertoáru Baletu ŠDK, ktorý odohral spolu 72 predstavení, z toho 70 domácej scéne a 1 v Bratislave a 1 v zahraničí.

Činohra ŠDK – v rámci dramaturgických línií pokračovala činohra v uvádzaní pôvodných slovenských hier, súčasných hier a klasiky. Témy odzrkadľovali problémy komunity v tom najširšom i najužšom zmysle slova, ale i historiu komunity, či sa priamo dotýkali života mesta. Činohra ŠDK uviedla 5 premiér inscenácií: pôvodnú slovenskú hru košickej autorky a herečky Adriany Krúpovej Ešte sa to dá zachrániť v réžii Juraja Bielika, hru Joëla Pommerata Znovuzjednotenie Koreií v réžii Júlie Rázusovej (ocenená cenou Dosky za rok 2018 za najlepšiu réžiu) hru dánskej autorky Line Knutzonovej Remeselníci v réžii Michala Spišáka, pôvodnú slovenskú hru autora a režiséra Kamila Žišku Sára Salkházi a českú veselohru L. Stroupežnického Naši furianti v réžii Ľubomíra Vajdičku, ktorou prispeala k oslavám 100. výročia vzniku ČSR. Činohre ŠDK sa v roku 2018 podarilo naštartovať

aj nový projekt Štúdio Malej scény na realizáciu netradičnej dramaturgie malých javiskových foriem. Prvou premiérou bola inscenácia Herci čítajú Dobšinského. Činohra ŠDK odohrala spolu 202 predstavení, z toho 196 na domácich scénach, 5 predstavení v mestách v SR a 1 v zahraničí (poľskom v Rzeszówe v rámci 1. ročníka medzinárodného festivalu Trans/Misje). Zrealizovala 27 sprievodných podujatí.

Opera ŠDK – uviedla 3 premiéry inscenácií: operu Jacquesa Offenbacha Hoffmannove poviedky (hudobné naštudovanie Maroš Potokár, rézia Imre Halasi), operu Wolfganga Amadea Mozarta Don Giovanni (hudobné naštudovanie Vinicius Kattah, rézia Juraj Nvota) a operetu Johanna Straussa ml. Netopier (hudobné naštudovanie Robert Jindra, rézia Michal Spišák). Okrem spomínaných operných premiér tradične zrealizovala aj viaceré koncerty. Mimoriadnym koncertom si pripomenula 100. výročie vzniku ČSR, ktorý dirigoval nový šéfdirigent opery Vinicius Kattah. Celé podujatie bolo zároveň koncipované ako jeho inauguračný koncert. Opera ŠDK hostovala na festivale Eurokontext.sk v Bratislave s inscenáciou R. Wagnera Víly pod taktovkou dirigenta Roberta Jindru a predstavila sa aj na letnom opernom festivale v maďarskom Fertőrákosi s operou Giuseppe Verdiho Falstaff. Opera ŠDK odohrala na 70 predstavení vrátane koncertov, z toho 68 na domácej scéne, 1 v SR a 1 predstavenie v zahraničí.

Divadelný ústav (DÚ)

DÚ je celoslovenskou odbornou inštitúciou, ktorá sa zaoberá komplexným výskumom, dokumentáciou a poskytovaním informácií vo vzťahu k divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920. Na základe rozhodnutia MV SR z 27. 9. 2002 plní DÚ funkciu Archívu osobitého významu, v roku 2005 bol Archív Divadelného ústavu zaradený medzi Špecializované verejné archívy SR s akreditovaným pracoviskom výskumu a vývoja. Od roku 2006 realizuje ďalšie odborné činnosti ako Múzeum Divadelného ústavu. Rozhodnutím MŠVVŠ z roku 2010 získal Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj. Táto akreditácia bola v roku 2016 Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2016-6715/2082:1-15F0 10. 2. 2016 predĺžená na ďalších päť rokov. DÚ je členom viacerých medzinárodných mimovládnych organizácií, prostredníctvom ktorých sa zapája odborných teatrologických aktivít a projektov a napomáha prezentácii slovenského divadla v zahraničí. S krajinami V4 spolupracuje na dlhoročnom projekte PACE – Performing arts in Central Europe.

Dokumentačná činnosť je zameraná na zhromažďovanie, odborné spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie archívnych, dokumentačných, knižničných, audiovizuálnych a scénografických historických zbierok a fondov o divadelnej kultúre na Slovensku. Zbierky a fondy sa priebežne dopĺňajú a spracovávajú v jednotlivých databázach. Databáza IS THEATRE – elektronický archív inscenačnej tvorby profesionálneho divadelníctva na Slovensku. K 31. decembru 2018 bol stav záznamov 832 807 (prírastok 111 458 záznamov). Sledovaný ukazovateľ v rámci monitorovania plnenia cieľov programov kapitoly – bol upravený na nárast o 6 % oproti roku 2015 (stav v roku 2015 bol 572 310 záznamov). Organizácia v roku 2018 dosiahla nárast 19,47%, čo je spôsobené intenzívnym napĺňaním databázy/informačného systému v súvislosti s blížiacimi sa oslavami 100. výročia vzniku profesionálneho divadla na Slovensku. IS THEATRE.SK poslúži ako báza na vytvorenie virtuálneho múzea divadelnej kultúry na Slovensku.

Verejný špecializovaný archív DÚ vykonával najmä napĺňanie databázy BACH, ako aj ďalšie spracovanie archívnych jednotiek. Do uvedeného archívneho evidenčného softvéru bolo za rok 2018 vnesených 1008 záznamov, ich celkový počet je 13 703. Špecializovaná knižnica DÚ zhromažďuje, spracúva, uchováva a sprístupňuje divadelnú i ostatnú príbuznú literatúru. K 31. decembru 2018 je celkový počet knižničných jednotiek 47 727 (prírastok 786 jednotiek). Múzeum DÚ – jednotný systém evidencii pre scénografiu sa zjednocuje s ďalšími evidenciami zbierok DÚ. Kompatibilný je s databázou CEMUZ, do ktorej je DÚ povinný raz ročne konvertovať údaje. Do systému bolo konvertovaných necelých 22 000 záznamov a pracovníci Múzea DÚ záznamy priebežne kontrolujú a pracujú na napĺňaní databázy novými údajmi. V roku 2018 pribudlo do evidencie scénografik 1 170 nových prírastkov.

Edičná činnosť a vydavateľská činnosť – okrem redakčnej a vydavateľskej činnosti zahŕňa aj prezentáciu vydaných publikácií a pravidelný chod informačného centra Prospero, ktoré zabezpečuje aj distribúciu kníh DÚ na knižných veľtrhoch a podujatiach doma i v zahraničí. Z hľadiska počtu vydaných kníh prekročil DÚ stanovený plán 8 publikácií. V roku 2018 vydal celkom 18 odborných publikácií v rôznych ediciách (vrátane elektronického vydania). Po Dejinách slovenskej drámy 20. storočia vydal v roku 2018 jednu z najvýznamnejších historických publikácií v oblasti mapovania slovenského profesionálneho divadla Dejiny slovenského divadla 1, na ktorej sa podieľal kolektív autorov pod vedením V. Štefka. V roku 2018 získal DÚ za svoju publikačnú činnosť ocenenie Literárneho fondu (za vydanie publikácie divadelných hier J. Fosseho, prekladateľka A. Fosse získala Prémium Literárneho fondu). V roku 2018 uskutočnil DÚ viacero verejných prezentácií svojich knižných noviniek s účasťou tvorcov zo zahraničia i Slovenska.

Výstavná činnosť je jednou z hlavných prezentáčnych činností DÚ na Slovensku i v zahraničí. Výstavy prezentujú osobnosti činoherného a hudobného divadla, dramatikov, scénických a kostýmových výtvarníkov, jubilujúce divadlá, divadelnú architektúru, divadelnú fotografiu a divadelnú literatúru. DÚ zrealizoval v roku 2018 celkom 36 výstav na Slovensku (vrátane reinštalácií) a 2 v zahraničí (obidve v Česku).

Prezentačná činnosť, edukačná činnosť a činnosť Štúdia 12 – prináša jasné dramaturgické línie orientujúcu sa na súčasnú drámu, nové divadelné formy, divadelné vzdelanie, workshopy a podporu marginalizovaných skupín. V roku 2018 bolo do programu Štúdia 12 zaradených 91 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 3 166 návštěvníkov. Štúdio 12 nadviazalo spoluprácu aj s predstaviteľmi nezávislej umelcnej scény, čo prinieslo nových divákov a rozmanitosť do programovej skladby divadla. Koprodukčná inscenácia s divadlom Pôtoň Americký cisár získala v rámci ocenení Dosky 2018 Cenu za najlepšiu inscenáciu sezóny, ako aj niekoľko nominácií v ďalších kategóriach. Štúdio 12 bude pokračovať v snahe udržania a tvorby vlastného repertoáru.

Analytická činnosť a štatistická činnosť – na základe požiadavky ministerstva a Ministerstva životného prostredia SR vypracoval DÚ viacero podkladov a stanovísk k návrhom medzinárodných zmlúv, pripomienky k návrhom legislatívnych zmien, spracoval analýzy niektorých čiastkových kultúrno-politickej otázok. Z poverenia MK SR v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní (§ 30 zákona č. 540/2001 Z. z.) vykonal DÚ štatistické zisťovanie o činnosti štátnych divadiel, divadiel v pôsobnosti samosprávnych krajov a o činnosti iných divadiel zriadených inými právnickými alebo fyzickými osobami za rok 2017 prostredníctvom Ročného výkazu o profesionálnych divadle KULT (MK SR) 12-01), ako aj štatistické zisťovanie o prehliadkach, festivaloch a tvorivých dielňach v Ročnom výkaze o divadelných festivaloch a prehliadkach KULT (MK SR) 17-01. Účelom štatistických zisťovaní bolo získať informácie o činnosti a financovaní profesionálnych divadiel a zmapovať festivalové dianie so sprievodnými podujatiami na Slovensku za príslušný rok.

DÚ zrealizoval viacero významných podujatí na Slovensku: 14. ročník festivalu inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama (14. – 19. mája). Patronát nad festivalom prevzal nemecký dramatik Roland Schimmelpfennig. Významným sprievodným podujatím festivalu bola v roku 2018 medzinárodná konferencia Divadlo v konfliktných zónach. DÚ bol spoluorganizačným súčasťou o najlepší dramatický text v slovenskom alebo českom jazyku DRÁMA (19. ročník), 8. ročníka súťaže Dramaticky mladí, koordinátorom 9. ročníka podujatia Noc divadiel, realizátorom projektu Mliečne zuby, koordinátorom a realizátorom vzdelávacieho projektu Dielne kreatívneho písania. Spolupracoval na projekte Monitoring divadiel na Slovensku. Vydal 10 čísel mesačníka o divadelnom dianí a umení na Slovensku kde – konkrétnie o divadle. DÚ systematicky prezentuje slovenské divadlo aj v zahraničí. S krajinami V4 spolupracuje DÚ na dlhoročnom projekte PACE – Performing Arts in Central Europe. V rámci tejto spolupráce sa podporil vznik projektu Remembering 1918/European dreams of becoming modern, ktorý si pripomína vznik národných štátov po 1. svetovej vojne. Myšlienku inicioval český Divadelný ústav spoločne s kultúrnym centrom Bozar v Bruseli. DÚ nadviazal spoluprácu s európskou platformou pre prezentáciu súčasnej drámy Fabulamundi, ktorá v súčasnosti prezentuje dramatikov z ôsmich európskych krajín a rozširuje sa o ďalších osem, medzi ktoré patrí aj Slovensko. DÚ s polským Inštitútom Adama Mickiewicza sa zapojil do medzinárodného projektu Klasika v komixe iniciovaného SLOGI – Slovinským divadelným inštitútom z Ljubľany.

Oblast' hudby

V oblasti hudby v pôsobnosti sekcie umenia vyvíjali činnosť 3 organizácie s vlastnými umeleckými súbormi – Slovenská filharmónia, Štátnej filharmónie Košice a Štátneho komorného orchestra Žilina, ktoré zabezpečili spolu 340 výkonov, z toho 81 v zahraničí. Do pôsobnosti MK SR patrí aj Hudobné centrum ako odborné pracovisko v oblasti hudby, ktoré organizačne a produkčne zabezpečilo 440 koncertných podujatí a akcií. Organizácie vo svojej dramaturgii zohľadnili významné výročia dejinných udalostí Slovenskej republiky a Českej republiky a ich spoločnej histórie pripadajúce na rok 2018. 1. januára 2018 sa na pôde Slovenskej filharmónie uskutočnil slávnostný koncert pri príležitosti 25. výročia vzniku SR. Koncert, ktorý bol v zmysle uznesenia vlády č. 381/2016 z 13. septembra 2016 zaradený medzi plánované podujatia štátno-reprezentatívneho charakteru a podporený zo štátneho rozpočtu, sa uskutočnil za účasti najvyšších ústavných činiteľov a v priamom televíznom prenose ho vysielala RTVS.

Slovenská filharmónia (SF)

V roku 2018 (rozhranie 69. a 70. sezóny) splnila SF všetky kontraktom stanovené ciele, pričom jednotlivé ukazovatele sú porovnateľné s predchádzajúcim rokom. SF zastrešovala činnosť troch umeleckých súborov – Orchestra Slovenská filharmónia, Slovenského filharmonického zboru a Slovenského komorného orchestra. SF je tiež hlavným organizátorom festivalu Bratislavské hudobné slávnosti (BHS) a od roku 2007 aj Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela, ktorá sa koná ako trienále. Dramaturgickými akcentmi roku 2018 na vlastnom pódiu i v rámci hostovania v zahraničí boli dejinné udalosti Slovenskej republiky a Českej republiky a ich spoločnej histórie pripadajúce na rok 2018.

Celkový počet všetkých výkonov telies SF (188) je vyšší v porovnaní s rokom 2017 (177), z nich sa až 51 uskutočnilo v zahraničí, čo je výrazný nárast oproti roku 2017 (28), na Slovensku – mimo vlastného pódia – zrealizovali telesá 18 výkonov, čo je porovnateľné s rokom 2017 (19). Rovnako porovnateľný je počet výkonov na vlastnom pódiu (116), v roku 2017 to bolo 128 výkonov. V jednotlivých abonentných cykloch, vrátane BHS, organizácia na svojej pôde zrealizovala vlastnými i hostujúcimi telesami 153 koncertov, čo je porovnateľné s rokom 2017 (152 koncertov).

SF v roku 2018 uviedla 52 diel slovenských skladateľov, z toho 10 v premiére, čo výrazný nárast oproti prechádzajúcemu roku (v roku 2017 uviedla 34 diel slovenských skladateľov, z toho 3 premiérovo). SF sa cielenými aktivitami kontinuálne venuje výchove mladého poslucháča – v roku 2018 zrealizovala 24 takto zacielených koncertov v troch koncertných cykloch. Veľkej obľube sa opäťovne teší výchovný cyklus koncertov pre školy Hudobná akadémia, rozšírený o záber aj pre materské školy pod názvom Filharmonická škôlka, na ktorej spolupracujú aj poslucháči Hudobnej výchovy PF UK. Pre väčšiu motiváciu žiaci po úspešnom absolvovaní všetkých HA v danej koncertnej sezóne získajú Diplom Akademika Slovenskej filharmónie. Pre mladých poslucháčov je určený aj cyklus Rodinné koncerty. Na koncertoch spoluúčinkujú baletní umelci či bábkoherci, do déjà sú zapojené aj deti z publike, SF zhodnocuje technické vybavenie sály, používa obrazovú animáciu na veľkorozmernom projekčnom plátnе. Cyklus koncertov Junior je pre vekovú skupinu žiakov 2. stupňa ZŠ a študentov stredných škôl, pričom mladí ľudia nie sú iba v hľadisku, ale aj na pódiu – ako budúci profesionálni umelci účinkujú v rámci orchestrov konzervatória či HTF VŠMU. Cieľová skupina mladých poslucháčov sa znásobuje prostredníctvom záZNAMOM koncertov na internetovej stránke. Okrem hlavných symfonických a symfonicko-vokálnych koncertných cyklov pokračoval aj projekt Hudba v chránoch, cykly komorných koncertov (Organové koncerty, Hudobná mozaika a Stará hudba, cyklus koncertov Slovenského komorného orchestra) a cyklus sólových recitálov Organové koncerty a Klavír a klaviristi, ktorý sa opäťovne stretol s veľkým poslucháčskym záujmom. K podujatiám s najvyššou návštevnosťou patria už tradične sviatočné mimoriadne koncerty – vianočné koncerty, silvestrovský/novoročný koncert ako aj koncerty filmovej hudby. Pre veľký záujem návštevníkov o vianočné koncerty boli v roku 2018 dodatočne pridané dve podujatia – jeden mimoriadny vianočný koncert a jedna verejná generálka. Pri porovnateľnom počte koncertov sa zvýšil počet ponúknutých miest; zvýšil sa aj absolútny počet návštevníkov na 69 403 (v roku 2017 to bolo 66 484). Priemerná návštevnosť koncertov v roku 2018 mierne poklesla (78,69 %) oproti roku 2017 (82,36 %), pričom návštevnosť v hlavných symfonických cykloch, rodinných koncertoch či na mimoriadnych koncertoch

je porovnatelná s predchádzajúcim rokom. Potešiteľným je nárast počtu publika na komorných koncertoch. SF pri práci s verejnosťou využíva moderné technológie, internet, sociálne siete i médiá. Pre tých, ktorí sa nemohli na koncertoch osobne zúčastniť, prípadne si ich chcú opäťovne pripomenúť, ponúka SF záznamy koncertov prostredníctvom svojej internetovej stránky. V roku 2018 bolo zverejnených 70 koncertov, celkovo bolo prístupných 308 koncertov, ktoré si pozrelo 173 342 návštěvníkov. SF realizovala so svojimi telesami tri CD nahrávky. Za CD nahrávku s dielami slovenského skladateľa Petra Kolmana získala SF na jubilejnem desiatom ročníku Radio_Head Awards v kategórii klasická hudba ocenenie Radio_Head Awards 2017. V priebehu roka 2018 organizácia pokračovala na obnove nástrojového vybavenia, keď z účelovo pridelených finančných prostriedkov zakúpila predovšetkým kvalitné sláčikové nástroje a dvojmanuálové čembalo.

Orchester Slovenská filharmónia pracoval pod vedením svojho šéfdirigenta Jamesa Judda, stálych hostujúcich dirigentov Rastislava Štúra a Leoša Svárovského, ktorého od 70. sezóny v tejto funkcií nahradil ďalší významný český dirigent Petr Altrichter. So svojím šéfdirigentom Jamesom Juddom pripravila SF viaceré umělecky významné projekty, na ktorých popri dielach svetovej hudobnej literatúry uviedol aj skladby slovenských autorov (Eugen Suchoň, Egon Krák, Lubica Čekovská). V období pred Veľkou nocou zarezonovalo naštudovanie rozsiahleho oratória Paulus od Felixa Mendelssohna Bartholdyho (28. a 29. marca). James Judd s veľkým ohlasom uviedol s SF a SFZ koncerty v Bratislave a následne na festivale Pražská jar (31. mája a 1. júna), ktoré programovo reflektovali 100. výročie vzniku Československej republiky – odznel Žalm zeme podkarpatskej Eugena Suchoňa a diela českých skladateľov Zdeňka Fibicha a Leoša Janáčka. V októbri James Judd slávnostným koncertom otvoril jubilejnú 70. sezónu. Orchester SF spolupracoval aj s ďalšími významnými hostujúcimi dirigentmi ako napr. Alexander Rahbari, George Pehlivanian, Piotr Gribanov, Juraj Valčuha, Pinchas Steinberg, Ernst Theis, Kaspar Zehnder a iní. Príspevkom k Medzinárodnému dňu pamiatky obetí holokaustu (25. a 26. januára) bolo uvedenie kantáty Arnolda Schönberga Ten, čo prežil Varšavu s izraelským dirigentom Pinhasom Steinbergom a hercom Jurajom Kukurom v úlohe recitátora. Na koncertoch s rakúskym dirigentom Ernstom Theisom (10. a 11. mája) účinkoval hráč na lesný roh Felix Klieser, ktorý sa napriek svojmu vážnemu telesnému postihnutiu vypracoval na špičkového profesionálneho sólistu. Svetoznámý slovenský dirigent Juraj Valčuha uviedol 4. symfóniu B dur L. v. Beethovena a 13. symfóniu b mol Babij jar D. Šostakoviča (22. a 23. novembra). Spomedzi mnohých významných hostujúcich sólistov je nutné spomenúť také osobnosti ako sú napr. huslisti Juraj Čižmarovič, Dalibor Karvay, Jan Mráček a Dami Kim, Yoon-hee Kim, Alena Baeva, klaviristi Ladislav Fančovič, Wayne Marshall, Rem Urasin, Jasminka Stancul, Jakub Čižmarovič, Stephen Hough, Jean-Frédéric Neuburger, Matej Arendárik, Elisabeth Leonskaja. Orchester SF zrealizoval spolu 92 výkonov, z toho 18 v zahraničí a 4 na Slovensku. Pri príležitosti 25. výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky pod taktovkou stáleho hostujúceho dirigenta Rastislava Štúra a so sólistom Daliborom Karvayom vystúpil 4. mája 2018 v Berlíne v budove Konzerthausu na koncerte, ktorý zorganizoval Slovenský inštitút v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v SRN. V júni uskutočnil orchester svoje trináste koncertné turné do Japonska s Leošom Svárovským a ruským dirigentom Danielom Raiskinom, následne spolu so SFZ účinkoval v Rakúsku s dirigentom Stefanom Vladarom a v novembri absolvoval koncertné turné 5 koncertov v Južnej Kórei (o. i. v slávnej koncertnej sieni Lotte Hall v Soule). Orchester nahral na propagačné účely 2 CD nosiče, oba zostavené z diel slovenských autorov – Petra Breinera a skladateľiek Iris Szeghy a Ľubice Čekovskej.

Slovenský filharmonický zbor (SFZ) pokračoval v uměleckej práci pod vedením zbormajstra Jozefa Chabroňa, spolupracoval aj so zahraničnými zbormajstrami, ktorí prispievajú k rastu jeho uměleckého potenciálu. Zbor zrealizoval 52 výkonov, z toho 25 na domácom pódiu, 7 hostovaním na Slovensku a 19 v zahraničí. Na domácom pódiu účinkoval vo viacerých významných projektoch uvedenia symfonicko-vokálnych diel, napr. rozsiahleho oratória Paulus od F. Mendelssohna Bartholdyho, kantáty Žalm zeme podkarpatskej Eugena Suchoňa, ktorá odznela aj na festivale Pražská jar, kantáty Ten, čo prežil Varšavu A. Schönberga, Janáčkovej Glagolskej omše s dirigentom Petrom Altrichterom, Žalmovej symfónie I. Stravinského (29. a 30. novembra) a Messa di gloria G. Pucciniho. SFZ účinkoval aj v iných mestách Slovenska – dvakrát so Štátnym komorným orchestrom Žilina (Franz Schubert: Omša č. 5 As dur a na jeseň v kantáte Ľudstvo slovenskej skladateľky Iris Szeghy, uvedenej pri príležitosti 100. výročia ukončenia 1. svetovej vojny), s orchestrom SF v Skalici a Piešťanoch, pri príležitosti 50. výročia založenia ŠF Košice v diele L. v. Beethovena Missa solemnis. SFZ realizoval 19

koncertov v zahraničí: vystúpil v Prahe so Symfonickým orchestrom Českého rozhlasu a dirigentom Ondrejom Lenárdom, v júni okrem účinkovania na Pražskej jari v Prahe sa predstavil aj na festivale Opera Nova 2018, kde v rámci 100. výročia založenia ČSR uviedol dielo Apolloopera Mareka Piačeka, na jeseň účinkoval na festivale Dvořákova Praha v rámci 100. výročia založenia Československej republiky. Významným bolo účinkovanie SFZ s orchestrom Rai Torino v Turíne, kde pod taktovkou svetového dirigenta Jamesa Conlona uviedol operu R. Wagnera Blúdiaci Holandčan. V júli v SRN (Dortmund) spoluúčinkoval pri uvedení Symfónie č. 8 G. Mahlera, hostoval s orchestrom SF a dirigentom Stefanom Vladarom v Rakúsku. V októbri spoluúčinkoval pri premiére novej produkcie opery H. Berlioza Trójania vo Viedenskej štátnej opere. Spolu s SOSR nahral na CD Kantáty pre zbor a orchester Jána Levoslava Bellu s anglickým dirigentom Andrewom Parrottom.

Slovenský komorný orchester (SKO) – uskutočnil 44 výkonov, čo je mierny nárast oproti prechádzajúcemu roku (40), z toho na domácej scéne 23, na Slovensku zrealizoval 7 koncertov, zvýšil sa však počet koncertov v zahraničí (14) oproti roku 2017 (4). Popri pravidelných koncertoch vlastného cyklu na domácom pódiu realizoval SKO oblúbenú sériu koncertov cyklu Hudba v chrámoch. Súbor uviedol 11 diel slovenskej hudby. SKO spolupracuje so zahraničnými i domácimi sólistami. K najvýznamnejším podujatiám roka patrilo kompletné uvedenie Brandenburských koncertov J. S. Bacha (27. mája) v naštudovaní švajčiarskeho dirigenta Kaspara Zehndera. SKO pravidelne účinkuje na koncertoch SF určených pre mladého poslucháča, realizoval koncert pre Detskú Univerzitu Komenského v Divadle aréna (21. augusta) a v Stĺpovej sieni SF účinkoval na podujatí pre zdravotne znevýhodnených Koncert bez bariér. Pozitívnym je účinkovanie SKO po celom Slovensku: účinkoval v Hlohovci v rámci Piešťanského hudobného festivalu, v Skalici (festival Divergencie), v Banskej Štiavnici (Festival peknej hudby), v Čadci, Žiline, Terchovej a Liptovskom Mikuláši. SKO absolvoval turné v Japonsku, účinkoval vo Švajčiarsku, v Španielsku a v Nemecku na slávnostnom koncierte k 100. výročiu vzniku Československa (27. októbra v Berlíne).

54. ročník festivalu Bratislavské hudobné slávnosti sa uskutočnil 28. septembra – 14. októbra 2018. Na festivale odznelo 25 koncertov, na ktorých popri telesách SF a slovenských orchestroch (ŠF Košice, ŠKO, Žilina, Slovenský komorný orchester, Musica Aeterna, Quasars Ensemble) účinkovalo 9 zahraničných orchestrov s renomovanými sólistami aj dirigentmi, ako napr. Mozarteumorchester Salzburg, Veľký symfonický orchester P. I. Čajkovského s dirigentom Vladimirom Fedosejevom, Filharmónia Artura Rubinstaina Lodž, Orchestre de Paris pod taktovkou Thomasa Hengelbrocka, Petrohradská filharmónia s Jurijom Temirkanovom, Lotyšský národný symfonický orchester. V nadväznosti na hlavný dramaturgický akcent osláv 100. výročia spoločného štátu vystúpila Česká filharmónia spolu s Českým filharmonickým zborom pod taktovkou svojho aktuálneho šéfdirigenta svetoznámeho Semjona Byčkova aj Janáčkova filharmónia Ostrava a ďalší česki sólisti, dirigenti a súbory. Orchester SF na BHS účinkoval až štyrikrát – úvodný koncert festivalu dirigoval James Judd, ako sólista účinkoval francúzsky huslista Renaud Capuçon, slovenský dirigent svetového renomé Juraj Valčuha naštudoval s SF projekt koncertného uvedenia 1. dejstva z opery Valkýra R. Wagnera – diela, ktoré nezaznelo v Bratislave niekoľko desaťročí. SF sa predstavila aj pod taktovkou Georgea Pehlivianiana a na záverečnom konci pod taktovkou nórskeho Eivinda Gullberga Jensaena s japonskou huslistkou Akiko Suwanai. Dramaturgia festivalu pripomenula 110. výročie narodenia skladateľov Oliviera Messiaena a Eugena Suchoňa a venovala pozornosť uvádzaniu diel slovenských skladateľov – na 10 koncertoch zaznelo 20 diel od 13 slovenských skladateľov, z nich v premiére boli uvedené diela Egona Kráka a Vladimíra Godára. O festivalové koncerty bol opäťovne veľký záujem – z 25 koncertov bolo 13 vypredaných, návštevnosť dosiahla 90,14 %.

Štátny komorný orchester Žilina (ŠKO)

V roku 2018 (rozhranie 44. a 45. sezóny) splnil ŠKO všetky kontraktom stanovené ciele, pričom jednotlivé ukazovatele sú porovnatelné s predchádzajúcim rokom. ŠKO spolu s hostujúcimi telesami zrealizoval 103 koncertov, čo je mierny pokles oproti roku 2017 (92 koncertov). Zvýšil sa počet koncertov na Slovensku – 16 koncertov (oproti 11 v roku 2017), porovnatelný je počet koncertov v zahraničí – 18 (v roku 2017 to bolo 17). Podstatne sa zvýšil počet výkonov vlastného telesa na 83 (oproti 73 v roku 2017), zvýšil sa tiež počet koncertov na vlastnom pódiu (69), v roku 2017 to bolo 64. Porovnatelný je počet koncertov venovaných výchove mladého poslucháča (22) oproti 20 v roku 2017.

Vo funkcií šéfdirigenta pôsobil do konca 44. sezóny (do 30. júna) Simon Chalk, ktorý v spolupráci s orchestrom pokračuje ako hlavný hostujúci dirigent, funkciu čestného šéfdirigenta zastáva Leoš Svárovský. Orchester pracoval aj s ďalšími domácimi i zahraničnými dirigentmi – Mishom Katzom, Christianom Pollackom, Theodorom Kucharom, indickým dirigentom Debachishom Chaudhurim, Pavlom Przytockim, so slovenskými dirigentmi Oliverom Dohnányim, Karolom Kevickým, Jurajom Čižmarovičom, Petrom Breinerom, Martinom Leginusom, Marošom Potokárom a inými. So záujmom publiku sa stretli vianočné a novoročné koncerty, veľkonočné koncerty so sólistom Daliborom Karvayom a so SFZ s uvedením Schubertovej omše, dramaturgicky prítâžlivý koncert Hommage à Ella Fitzgerald a Barbra Streisand, koncert ruskej hudby, koncert inšpirovaný indickou húdbou, koncert z francúzskej hudby, uvedenie Slovenských tancov s Petrom Breinerom, galakoncert mezzosopranistky Jany Kurucovej, či koncert s mimoriadne talentovanými detskými sólistami – 12-ročným klaviristom Ryanom Bradshawom, 10-ročným huslistom Teom Gertlerom) a s deťmi zo ZUŠ v orchestri pod vedením Olivera Dohnányho. Dramaturgia koncertov zohľadnila významné historicko-spoločenské udalosti roku 2018 – najmä 100. výročie vzniku ČSR so zdôraznením česko-slovenskej kultúrnej vzájomnosti a 100. výročie od skončenia 1. svetovej vojny. ŠKO, ktorý je veľkým propagátorom slovenskej hudby, v roku 2018 uviedol 20 slovenských diel, z nich 3 premiérovo (Štefan Németh-Šamorínsky, Egon Krák a Peter Machajdik), zohľadnila životné jubileá a výročia skladateľov (E.Suchoň, E. Krák, A. Albrecht, G. Dusík, B. Kéler). ŠKO s dirigentom Martinom Leginusom realizoval CD nahrávku z árií W. A. Mozarta s poprednou slovenskou mezzosopranistkou Janou Kurucovou.

Hostovaním na Slovensku mimo vlastného pódia ŠKO výrazne prispieva k rozvoju kultúrneho diania v regiónoch – účinkoval na významných hudobných festivaloch v Piešťanoch, Trenčianskych Tepliciach, Kremnici, Terchovej, Topoľčanoch, Banskej Štiavnici, Ružomberku, Bytči. Predstavil sa aj v Bratislave – v Dóme sv. Martina k 10. výročiu Bratislavskej arcidiecézy s uvedením Bratislavskej omše Štefana Németha - Šamorínskeho a na festivale BHS s programom k 100. výročiu vzniku ČSR.

Dôležitým akcentom činnosti organizácie sú koncerty na výchovu a rozvoj kreativity mladého poslucháča, na ktorých sa zúčastňujú aj deti z okolia, nevynímajúc deti z domovov, špeciálnych škôl a deti rómskej národnosti. Oblúbenými sú interaktívne koncerty cyklu Matiné pre deti a rodičov s prepracovaným hudobno-výchovným scenárom. ŠKO pokračoval v spolupráci zahraničných orchestrov s podporou Európskej komisie – ONE in Creative Europe, pričom ide v jeho rámci už o piaty projekt, ktorý pod názvom One is more bude trvať do roku 2019. Do projektu sa zapájajú orchestre ďalších 6 krajín (Poľsko, ČR, Slovinsko, Francúzsko, Nemecko, Bulharsko) a univerzita University for the Creative Arts z Canterbury (Veľká Británia). Študenti univerzity pripravili animácie k hudobným dielam, ktoré sa premietajú spolu so živou húdbou a rozširujú zážitok z hudby o vizuálne vnímanie diela mladými umelcami. V roku 2018 mal premiéru animovaný film Kráľovstvo zvuku, ktorý je kresleným stvárnením Sprievodcu mladého človeka orchestrom od B. Brittena a vzdelávací program Darwinovský orchester, ktorý predstavuje vývoj hudobných nástrojov od najstaršej najdenej flauty až po najmodernejšie hudobné nástroje – smartfóny. Zbor smartfónistov tvorili študenti Konzervatória v Žiline a zapojili sa aj žiaci a študenti z publiku s vopred stiahnutou aplikáciou. V rámci koncertu TUTTI PRO sa do orchestra včlenili aj deti zo ZUŠ. Projekt ONE opäťovne umožnil aj výmeny hráčov medzi ŠKO a partnerskými orchestrami.

ŠKO uskutočnil 18 koncertov v zahraničí – začiatkom roka orchester absolvoval turné v Číne, hostoval v Taliansku, Bulharsku, Poľsku, ČR a SRN. Suchoňovo kvinteto, Komorný súbor ŠKO Žilina, vystúpil na Veľvyslanectve SR v Londýne 22. januára 2018 pri príležitosti 25. výročia samostatnej Slovenskej republiky a 25. výročia nadviazania diplomatických vzťahov medzi SR a Spojeným kráľovstvom. Organizácia si udržala vyše 80 % návštěvnosť, počet návštěvníků na domácej scéne bol 20 736, čo je nárast oproti roku 2017 (19 234). ŠKO má prepracovaný systém zliav pre rôzne vekové i sociálne skupiny a cielene sa venuje práci s publikom, pričom využíva moderné technológie.

Štátnej filharmónie Košice (ŠFK)

Svoju činnosť v roku 2018 realizovala na rozhraní 49. a jubilejnej 50. umeleckej sezóny. ŠFK splnila kontraktom stanovené ciele, pričom jednotlivé ukazovatele sú porovnatelné s rokom 2017. V priebehu roka prebehli v Dome umenia, sídle organizácie, stavebne i časovo náročné práce na

výmene časti sedadiel publika a koncertného pódia, čím sa podarilo sa odstrániť dlhodobo pretrvávajúci havarijný stav. Práce obmedzili umeleckú prevádzku a niektoré plánované koncerty bolo nutné zrušiť. ŠFK zrealizovala 79 koncertov (vrátane výjazdov a účinkovania hostujúcich umelcov a telies), pre porovnanie v roku 2017 to bolo 82. Orchester na domácom pódiu i hostovaním zrealizoval 60 vlastných výkonov (v roku 2017 to bolo 65). Z uvedeného počtu bolo 41 na domácom pódiu, 7 mimo svojho sídla v mestách Slovenska a 12 koncertov v zahraničí. ŠFK je popri svojej hlavnej koncertnej činnosti aj organizátorom troch hudobných festivalov: Košická hudobná jar, Medzinárodný organový festival Ivana Sokola (MOF) a spoluorganizátorom festivalu súčasného umenia ARS NOVA.

Dramaturgia koncertov ŠFK akcentovala 50. výročie svojho založenia, ale aj významné výročia a udalosti pripadajúce na rok 2018, predovšetkým 100. výročie vzniku ČSR, 25. výročia vzniku SR 100. výročie konca 1. svetovej vojny, pripomenula okrúhle výročie narodenia M. Schneidera-Trnavského, E. Suchoňa, T. Freša a B. Urbanca M. Krajčího, zo svetovej hudby 100. výročie narodenia skladateľa a dirigenta Leonarda Bernsteina. ŠFK v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom pripravila 5. 9. 2018 slávnostný koncert k 100. výročiu Československa, ktorý sa kvôli neukončeným prácам v rámci obnovy sedenia v koncertnej sále DU uskutočnil v Dóme sv. Alžbety. Slávnostný koncert k 50. výročiu ŠFK (24. októbra) sa uskutočnil na pódiu Domu umenia, predchádzalo mu spoločenské stretnutie za účasti ministerky kultúry a ďalších významných predstaviteľov politického, spoločenského a kultúrneho života. Pod taktovkou šéfdirigenta Zbyňka Müllera ŠFK uviedla Missu solemnis L. v. Beethovena, spoluúčinkoval SFZ a slovenskí a českí vokálni sólisti. K jubileu svojho založenia vydala ŠFK účelovú publikáciu a uviedla nové logo.

ŠFK popri svojom poslaní udržiavania koncertného života na Slovensku prispieva aj k estetickej a hudobnej výchove mladej generácie. Celkový počet koncertov organizovaných pre mladých poslucháčov a koncertov s mladými umelcami (11) je porovnatelný s rokom 2017 (14). Pokračovala v objavných formách práce s poslucháčom – pokračovali projekty koncertov Mladí mladým – umelci vedcom, Konzervatoristi hrajú s filharmonikmi, Stretnutia s hudbou, vianočné koncerty, verejné generálky, literárno-hudobné večery. Orchester pracoval pod vedením svojho šéfdirigenta Zbyňka Müllera, medzi hostujúcimi dirigentmi boli napríklad Leoš Svárovský, Ondrej Lenárd, Adrián Kokoš, predstavili sa viacerí významní vokálni aj inštrumentálni sólisti a súbory, napríklad: Peter Mikuláš, Štefan Margita, Simona Šaturová, Eva Hornyáková, Jana Kurucová, Michal Lehotský, Miki Skuta, herec Robert Roth, vokálna Skupina FRAGILE. ŠFK uviedla 20 diel slovenských skladateľov, z toho 2 diela boli uvedené ako premiéry, 4 diela zazneli v premiére v rámci festivalu Ars Nova na komorných koncertoch iných telies. Návštevnosť na domácom pódiu dosiahla 69,9%, čo je nárast oproti roku 2017 (68,3%). ŠFK sa predstavila na 12 koncertoch v zahraničí – v rámci dlhoročnej spolupráce zrealizovala 3 koncerty v Maďarsku (Békešská Čaba, Miškoltc a Sarvaš), turné 7 koncertov v SRN a 2 koncerty v ČR, ktoré dramaturgicky súviseli s oslavami 100. výročia vzniku ČSR. S veľkým úspechom pod taktovkou Leoša Svárovského účinkovala v Španielskej sále Pražského hradu na otváracom koncerte 20. ročníka medzinárodného festivalu České doteky hudby (16. decembra), na ktorom viedla o. i. dielo slovenského skladateľa Ilja Zeljenku.

63. ročník Košickej hudobnej jari (19. apríla – 17. mája 2018) ponúkol 4 symfonické, 4 komorné koncerty a jednu komornú inscenáciu. Viaceré diela zazneli v Košiciach po prvýkrát a okrem domáceho orchestra ŠFK sa predstavili významné hudobné zoskupenia a umelci medzinárodného renomé – napríklad francúzsky violončelista Bruno Philippe, český huslista Jan Mráček, klavirista Miki Skuta, dirigenti Ondrej Lenárd, Leoš Svárovský, Yu-An Chang. Dramaturgia ponúkla zaujímavé projekty ako uvedenie Rekviem F. v. Suppého, Operné pêle-mêle, Kabaret normalizácia, alebo Modlitba pre Martu ako pripomienutie si udalostí roka 1968, recitál klaviristu Mikuláša Skutu s Goldbergovými variáciami J. S. Bacha a iné. Koncerty sa uskutočnili v budove Domu umenia, ale aj v ŠD Košice, v historických či netradičných priestoroch Košíc. V rámci 48. ročníka Medzinárodného organového festivalu Ivana Sokola (18. septembra – 4. októbra) sa uskutočnilo 8 organových recitálov, pričom 5 sa konalo v mestách regiónu – Rožňava, Poprad, Spišská Nová Ves, Sabinov, Kežmarok. Na festivale sa predstavili domáci i zahraniční umelci (Švajčiarsko, Maďarsko, Holandsko, SR), pričom na každom koncerte bolo uvedené dielo slovenského skladateľa Jozefa Grešáka. Na 16. ročníku medzinárodného festivalu súčasného umenia ARS NOVA, ktorého spoluorganizátorom je ŠFK, realizovala symfonický koncert pod taktovkou Leoša Svárovského a 2 komorné koncerty (Cluster

Ensemble, koncert študentov košického konzervatória), tiež výstavu fotografií slovenského skladateľa a dirigenta Objektívom Mirka Krajčího pri príležitosti jeho jubilea 50 rokov.

Hudobné centrum (HC)

HC vykonávalo činnosť odborného informačno-servisného a metodického pracoviska s vlastnou edičnou a organizačnou činnosťou v oblasti hudobnej kultúry, je tiež organizátorom pravidelných i mimoriadnych koncertných podujatí doma i v zahraničí. V roku 2018 splnilo HC všetky kontraktom stanovené ciele, jednotlivé ukazovatele sú porovnateľné s predchádzajúcim rokom.

HC zrealizovalo alebo produkčne zabezpečilo 440 koncertov a podujatí, ktorími sa výrazne podieľa na šírení a podpore koncertnej činnosti profesionálnych sólistov, komorných telies a orchestrov. HC bolo v roku 2018 organizátorom viacerých periodických koncertných cyklov, festivalov i príležitostných podujatí – Koncerty v Galérii mesta Bratislava (Nedeľné matiné v Mirbachu), Allegretto Žilina – stredoeurópsky festival koncertného umenia, Medzinárodný festival Dni starej hudby, vykonával aj odbornú prípravu a organizáciu podujatí konaných v spolupráci s ďalšími subjektmi Festival peknej hudby v Banskej Štiavnici, festivaly Pro musica nostra a ďalšie.

HC ako hlavný organizátor zrealizovalo 28. ročník festivalu Allegretto Žilina, ktorý sa konal v Dome umenia Fatra (16. – 21. apríla 2018). V rámci festivalu zameraného na mladých interpretov sa uskutočnilo 7 koncertov, na ktorých sa sólisticky a koncertne predstavilo jedenásť interpretov z desiatich krajín Európy, Japonska a Taiwanu. Okrem ŠKO Žilina vystúpil Slovenský mládežnícky orchester, súbor Musica aeterna a ŠF Košice. Slovenským zástupcom bol talentovaný trubkár Stanislav Masaryk. Hlavnú cenu festivalu získal francúzsky violončelista Bruno Philippe. HC v spolupráci s Centrom starej hudby organizačne zabezpečilo 23. ročník festivalu Dni starej hudby (27. mája – 10. júna 2018). Festival prostredníctvom 8 koncertov poskytol pohľad na európsku hudobnú kultúru od 16. do začiatku 19. storočia interpretovanú na dobových hudobných nástrojoch alebo ich verných kópiach. Hlavná téma DSH 2018 Florilegium hudobných štýlov ponúkla zaujímavé prepojenia európskych dejín s ich sociálnymi, kultúrnymi a hudobnými súvislostami. HC iniciovalo vznik nového festivalového podujatia pod názvom Pro musica nostra, ktorého zámerom je oživiť záujem verejnosti o vzácne sakrálné i svetské pamiatky prostredníctvom kvalitných koncertných podujatí v historicky cenných priestoroch. Po úspechu projektu v Žilinskom kraji sa HC rozhodlo ešte v tom istom roku realizovať jeho pokračovanie v Nitrianskom (september) i Prešovskom kraji (október), spolu zrealizovalo 18 koncertov. Pre priaznivú odozvu zo strany regiónov i publiku bude HC v projekte pokračovať. HC vstúpilo do spolupráce pri príprave a realizácii 19. ročníka medzinárodného Festivalu peknej hudby v Banskej Štiavnici. V rámci festivalu odznelo 7 koncertov dramaturgicky zameraných na prezentáciu českej a slovenskej hudby. V rámci cyklu nedelňných matiné v bratislavskom Mirbachovom paláci sa uskutočnilo 39 komorných koncertov, na ktorých sa predstavili účinkujúci všetkých generačných vrstiev z radov aktívnych výkonných umelcov s programovým akcentom na uvádzanie pôvodnej tvorby.

V rámci výchovno-vzdelávacej činnosti venovalo HC veľkú pozornosť príprave a realizácii výchovných koncertov pre školy s možnosťou využitia kultúrnych poukazov. Zrealizovalo 219 koncertov, čo je mierny pokles oproti roku 2017 (249), ktoré videlo temer 15 500 detí rôznych vekových skupín zo všetkých regiónov Slovenska. HC spolupracuje aj so školami pre znevýhodnených žiakov – či už zdravotne, alebo sociálne, a to najmä na východnom Slovensku. Táto spolupráca sa teší veľkej obľube a HC v nej plánuje pokračovať v rozšírenej miere. HC iniciaje vznik nových scenárov koncertov, ktoré posudzuje odborná komisia. V roku 2018 vybrala 6 nových programov, medzi nimi aj projekt pre deti rómskej národnosti. Školy vítajú a využívajú možnosť úhrady návštevy výchovného koncertu kultúrnymi poukazmi. Tým že ich distribúcia sa koná až v marci, prípadne neskôr, nepriaznivo ovplyvňuje organizáciu koncertov v prvých mesiacoch roka. HC opäťovne zrealizovalo projekt na podporu mladých interpretov Fórum mladých talentov (19 koncertov a podporených umelcov), vďaka ktorému podporuje ich účasť na domáčich i medzinárodných súťažiach, zorganizovalo výberové konanie do Orchestra mladých Európskej únie (EUYO), ktorému prechádzal workshop pod vedením Petra Starka (Veľká Británia) pre prihlásených uchádzačov. Na základe konkurzu sa riadnym členom EUYO opakovane stal violista Šimon Truszka. HC ďalej zorganizovalo 6 koncertov v spolupráci so

Slovenským inštitútom vo Viedni a 1 koncert v Berlíne, čím nadviazalo na tradične výbornú spoluprácu a dalo priestor na prezentáciu predovšetkým mladým začínajúcim umelcom v tomto kultúrnom prostredí. HC v Bratislave zabezpečilo podujatie Sviatok hudby pripadajúci na 21. jún, ktorý je celosvetovo uznávaný dátum tzv. Fête de la Musique po prvýkrát vyhlásený vo Francúzsku v roku 1982. Sviatok hudby nadväzuje na Noc hudby, ktorú HC pripravovalo od roku 2012. Ku Sviatku hudby sa pridali aj organizátori v iných mestách Slovenska. HC vykonáva aktivity aj v oblasti džezovej hudby podporou koncertnej činnosti umelcov doma i v zahraničí, ako aj vzdelávacím aktivitám, realizáciám nahrávok či účasťou na konferenciach a na veľtrhu; v roku 2018 v oblasti džezu zrealizovalo 19 takýchto aktivít. Mimoriadnu pozornosť HC venovalo pozitívному napredovaniu projektu Slovenského mládežníckeho orchestra (SMO), ktorý vznikol z iniciatívy HC na základe celoslovenského konkurzu zo študentov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl. Cieľom projektu SMO je podpora prípravy mladej generácie hudobníkov na pôsobenie v profesionálnej umeleckej praxi a pozdvihnutie úrovne slovenského interpretačného umenia. Aktuálne v ňom pôsobí 60 mladých hudobníkov. SMO sa v roku 2018 verejnosti predstavil na 5 koncertoch, o. i. účinkoval na otváracom koncerte festivalu Allegretto Žilina, na koncerte so svetovou huslistkou Midori, pre členov pripravil 3 pracovné sústredenia. HC sa v roku 2018 zapojilo do výmenného programu EFNYO, zastrešovateľa súvisiaceho európskeho projektu MusXchange 2018 – 2020, ktorého je súčasťou.

Oddelenie dokumentácie a informatiky spracovalo a pripravilo vyhodnotenie štatistických výkazov v oblasti hudby za rok 2017 – KULT (MK SR) 5-01, KULT(MK SR) 16-01 a KULT(MKSR) 19-01 – Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel. HC pokračovalo v dlhodobom projekte zahrnutého do Registra kultúrneho dedičstva – Prieskum historických organov na Slovensku. V priebehu roka 2018 sa na pôde HC uskutočnilo 10 pravidelných pracovných zasadnutí Komisie odborníkov pre historické organy, ktorých predmetom bolo posúdenie organov v databáze HC a revízia zápisov organov v evidencii ÚZPF SR na území 12 okresov, pracovníci HC vypracovali pre elektronickú databázu Pamiatkového úradu SR aktualizovaný dokumentačný materiál aj s návrhmi na zápisy ďalších organov do ÚZPF SR v jednotlivých lokalitách. V roku 2018 pribudla do informačného systému HC elektronická dokumentácia 64 nástrojov z územia Košického kraja. HC budovalo databázový systém SNORKA s nárastom počtu záznamov o 8,0035 % oproti roku 2015, čo zodpovedalo kontraktom stanovenej výške nárastu (8 %). HC zabezpečovalo aj činnosť verejnej študovne, archívu a digitalizáciu hudobných materiálov – bolo spracovaných 60 partítr, nót a kníh.

Významnou aktivitou HC je edičná činnosť, výstupom ktorej sú najmä notové a knižné publikácie, hudobné nosiče a odborný časopis Hudobný život. Mesačník Hudobný život je jediným slovenským odborným časopisom v oblasti klasickej hudby vrátane syntetických hudobných žánrov (opera, tanečné umenia), s presahom do džezu a menšinových žánrov, ktorý sprostredkúva pravidelné spravodajstvo a reflexiu najdôležitejších podujatí hudby na Slovensku. Aktualizovaná podoba webovej stránky časopisu ponúka možnosť vyhľadávania v aktuálnych i archívnych vydaniach. HC v roku 2018 významne zvýšilo počet vydávaných neperiodických publikácií – nót a kníh. Úspešným titulom bolo vydanie titulu v anglickom jazyku Jazz in Europe od trojice autorov Igor Wasserberger, Antonín Matzner a Peter Motyčka – zasvätené texty o osudech džezu v Európe od jeho začiatkov až po súčasnosť. Ide o celosvetovo prvú publikáciu zhŕňajúcu túto širokú tému do jedného zväzku. Kniha vyšla v spolupráci s vydavateľstvom Peter Lang Ltd., získala pozitívne recenzie v renomovaných jazzových periodikách a bola prezentovaná na medzinárodnom veľtrhu a festivale Jazzzahead! v Brémach. V edícii Pramene vyšiel dvojzväzkový titul Ilja Zeljenka: Rozhovory a texty (ed. Vladimír Godár), v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici vyšlo súborné kritické vydanie piesňového dedičstva Záhoria 1200 piesní zozbieraných Jankom Blahom Záhorácké pjesničky (ed. Peter Michalovič), biografická publikácia slovenskej etnografky, venovaná Darine Laščiakovej od Miriam Gažovej: Darina Laščiaková. Cesty za ľudovou piesňou, v súbornom zväzku vyšli štyri publikácie Eugena Suchoňa pod názvom: Hudobnoteoretické dielo, vydalo francúzsko-slovenskú mutáciu publikácie Hudobný sprievodca po Bratislave (Zuzana Godárová – Ján Vyhnánek) a redakčne spracovalo tituly pripravované na rok 2019 – Peter Mikuláš: Ako spievať prvú ligu a muzikologicky významný titul Diether de la Motte: Kontrapunkt. HC pokračovalo vo vydávaní notovej literatúry v edícii Súborné dielo Jána Levoslava Bellu. vydalo 3 tituly venované dielam bratislavského rodáka skladateľa Štefana Németha-Šamorínskeho. Vyšli jeho organové skladby, klavírne skladby a omša Missa posoniensis, ktorá odznela aj na koncerte BHS. HC vydalo 3 notové tituly Wenzela Kalluscha

(Václava Kaluša), ktorého skladateľská pozostalosť sa nachádza vo Viedni i v Bratislave. Vyšiel notový materiál piesňového odkazu Alexandra Albrechta: Piesne. V rámci inštruktívnej tvorby vydalo HC titul Klavírne skladby pre deti slovenského skladateľa a pedagóga Jána Zimera.

Oblast' výtvarného umenia, fotografie, architektúry a dizajnu

Slovenské centrum dizajnu (SCD)

SCD je celoslovenská špecializovaná odborná inštitúcia, ktorá skúma, hodnotí a objasňuje pôsobenie dizajnu v spoločnosti, zhromažďuje, ochraňuje, odborne spracúva a sprístupňuje dokumentačné a knižničné fondy a zbierky múzejnej a galérinej hodnoty z oblasti dizajnu, úžitkového umenia, architektúry a súvisiacich disciplín ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Formou členstva v profesijných organizáciach BEDA (The Bureau of European Design Associations) a ICOM (Medzinárodný výbor múzeí) propaguje slovenský dizajn. Od roku 2018 sa SCD zapojilo aj do štatistického zberu údajov BEDA o dizajne.

SCD v roku 2018 naplnilo všetky aktivity, ktoré boli predmetom Kontraktu na rok 2018 uzavretého s MK SR. Počet realizovaných činností vo viacerých prípadoch prekročil plánované hodnoty. Pre odbornú aj širokú verejnosť na Slovensku a v zahraničí realizovalo SCD 36 edičných, výstavných a prezentačných aktivít alebo cyklov aktivít. Národnú cenu za dizajn (NCD) v spolupráci s MK SR vyhlasuje a organizuje SCD od roku 1993, je jednou z kľúčových aktivít. Udeľovanie NDC je najvyššou formou ocenenia v tejto oblasti, podporuje profesionálnu prácu tvorcov dizajnu a výrobcov v SR a ich uplatnenie v medzinárodnom prostredí, špeciálne v rámci Európskej únie. Súťaž je určená pre profesionálnych grafických dizajnérov, študentov komunikačného dizajnu a súvisiacich odborných disciplín. Pätnásť ročník súťaže bol zameraný na hodnotenie a oceňovanie komunikačného dizajnu. Do súťaže sa prihlásilo 252 prác, ktoré v dvoch kolách hodnotila medzinárodná porota. Odovzdávanie cien sa konalo v priestoroch Novej Cvernovky a výstava finalistov, prierez najkvalitnejšieho komunikačného dizajnu na Slovensku za roky 2016 a 2017, v priestoroch Fakulty architektúry STU v Bratislave. Počas výstavy prebiehala konferencia In the Midl Design Forum, diskusie a workshopy (Grafický dizajnér autorom?, Dizajnéri architektom, Energia na papieri) aj komentované prehliadky. Cenu za kultúrny prínos v oblasti dizajnu získal kľúčový grafický dizajnér 20. storočia na Slovensku s tăžiskom v oblasti knižnej tvorby, Vladislav Rostoka.

V oblasti dokumentačnej činnosti pokračovalo SCD v napĺňaní elektronickej databázy, ktorá sa orientuje na systematické dopĺňanie informačného systému Dizajn, získavanie a spracovanie dokumentačných materiálov a informácií o dizajne na Slovensku a budovanie špecializovanej knižnice a knižničných služieb pre verejnosť. SCD pokračovalo vo vytváraní kartotéky článkov a profilov slovenských dizajnérov (74), článkov o dizajne, umení a architektúre (78), RTVS vysielaní (9) a ohlasov a informácií o SCD (152). Za rok 2018 vytvorilo 769 nových záznamov.

Činnosť v oblasti medzinárodnej prezentácie sa zamerala na pripomnenutie 100. výročia vzniku Československej republiky a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky. Po európskych mestách sa realizovalo celkom 7 výstav Súčasný dizajn zo Slovenska a Hľadanie krásy. Na základe členstva v sieti múzeí dizajnu a úžitkového umenia vznikla spolupráca s múzeom MAK vo Viedni. Spoločný projekt Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 presahuje historický výskum dizajnu a venuje sa aktuálnym otázkam funkcie dizajnérov a dizajnu v súčasnej spoločnosti. Projekt podporuje aj Bratislavský samosprávny kraj a Nadácia Cvernovka, na rakúskej strane Austrian Institute of Technology, Kunsthalle Wien a Architekturzentrum Wien. Pokračovala spolupráca s odbornými partnermi v oblasti výmeny informácií, literatúry, výsledkov výskumu, ide predovšetkým o múzeá v ČR – Moravská galerie/Uměleckoprůmyslové muzeum a Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze (UPM), UJEP Ústí nad Labem, Muzeum umění Olomouc, v Nemecku (Bauhaus Archiv Berlin, Bauhaus Dessau, DDR Museum Berlin, August Horch Museum Zwickau, Museum Europäischer Kulturen, Werkbundarchiv – Museum der Dinge, Designtransfer UDK Berlin).

Na Bratislavskom hrade bola v priestoroch Historického múzea SNM v závere roka ako súčasť osláv 100. výročia založenia ČSR sprístupnená výstava *Nebáť sa moderny!* 90. výročie založenia Školy umeleckých remesiel v Bratislave venovaná fenoménu Školy umeleckých remesiel v Bratislave

(1928 – 1939). Táto škola patrila medzi najpokrokovejšie umelecké školy v Európe a počas roka 2019 bude súčasťou medzinárodných osláv storočnice Bauhausu, ktorý vznikol vo Weimare v roku 1919. Na príprave spolupracoval rozsiahly tím odborníkov a množstvo inštitúcií, ktoré poskytli originálne diel, reprodukcie a dobové dokumenty a predstavuje aj jej pedagógov Ľudovíta Fullu, Mikuláša Galandu, Zdeňka Rossmanna, Františka Trösteru a ďalších. Výstavu dopĺňala spoločná česko-slovenská výstava Automat na výstavu: Československý pavilón na Expo 67 v Montreale, ktorá pripomienula druhú z trojice povojnových prezentácií Československa na svetových výstavách. Otvorenie prvej stálej expozície Slovenského múzea dizajnu (SMD) 100 rokov dizajnu/Slovensko 1918 – 2018 získalo aj ocenenie Ceny Nadácie Tatra banky za umenie 2018 v kategórii Dizajn. Prvá expozícia historie a súčasnosti slovenského dizajnu a úžitkového umenia, výsledok niekol'koročnej vedecko-výskumnej a zbierkovornej práce SMD, obsahuje viac ako 500 predmetov z oblasti dizajnu a úžitkového umenia. Sprievodným programom k expozícii boli komentované prehliadky (21) a séria workshopov Deti vo forme s témami keramika, textil a dezén, produktový dizajn, plagát, drevo. SCD predstavilo aj monografickú výstavu slovenského typografa, kaligrafa a grafického dizajnéra Ľubomíra Krátkeho Typografia a kaligrafia s dôrazom na knižnú tvorbu a prácu s písmom. Projekt Platforma pre dizajn a nové formy práce s verejnosťou pripravil v galérii dizajnu Satelit spolu 9 výstav.

V rámci edičnej činnosti vyšla publikácia Fonts SK/Dizajn digitalizovaného písma na Slovensku, publikácia o dizajnérskej tvorbe Miroslava Cipára a Milana Veselého, pripravovalo sa pokračovanie dejín slovenského grafického dizajnu od Ľubomíra Longauera. Odborný časopis Designum zameraný na dizajn a príbuzné disciplíny a nový formát e-designum získava a rozširuje najaktuálnejšie informácie o dizajne. Knižničný fond obsahuje 3520 ks publikácií. V roku 2018 boli schválené dva nové výkazy Kult (MK SR) 20-01 o multimédiach a Kult (MK SR) 21-01 o špecializovaných dizajnérskych činnostiach, ktorých spracovateľom je SCD.

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti (BIBIANA)

BIBIANA tvorivo rozvíja teoretickú a praktickú činnosť doma i v zahraničí v oblasti umenia pre deti ako samostatného druhu umeleckej tvorby zameranej na výchovu detí umením a k umeniu. Pracuje s profesionálnym umením určeným detom a mládeži bez rozdielu náboženského vyznania, národnosti, úrovne talantu či vzdelania. Rozvíja a šíri umeleckú a knižnú ilustračnú tvorbu pre deti, podporuje skvalitňovanie detskej literatúry určenej všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže doma aj v zahraničí v bohatom spektri druhov a žánrov. Svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí – UNESCO, UNICEF (Medzinárodný detský fond OSN pre pomoc v nádzore), IBBY (International Board on Books for Young People), HANDS ON! EUROPE (International Association of Children in Museums), Európska asociácia múzeí pre deti (European Children's Museum Network), ASIFA (Association internationale du film animation), CIFEJ (Centre internationale du film pour l'enfance et la jeunesse), BARFIE Network (Books and Reading for Intercultural Education). Súčasťou umeleckých výstav a interaktívnych expozícií sú doplnkové vzdelávacie a zábavné programy, tvorivé dielne, divadelné predstavenia domácej i medzinárodnej proveniencie. BIBIANA pristupuje k rozličným tématam špecifickým spôsobom, pričom využíva literatúru, výtvarné umenie, divadlo a hudbu. Činnosť BIBIANY sa nedelí na programovú ponuku pre zdravú detskú populáciu a handicapovanú časť, pri absolútnej väčšine výstav, programov, besied, súťaží a dielní prihliada aj na potreby postihnutých detí, ktoré majú rovnaké možnosti zúčastňovať sa pri zábave i tvorbe. Témy sú podávané prístupnou formou, deti majú možnosť objekty a exponáty kedykoľvek vziať do rúk, vnímať ich zrakom, ale aj ostatnými zmyslami, rovnako je tomu aj pri príprave tvorivých dielní a programov. Deti si zvykajú na vzájomnú komunikáciu a majú možnosť prezentovať svoje schopnosti a zručnosti.

BIBIANA prezentovala celkom 75 výstav (20 na Slovensku, 41 v 13 krajinách) a 325 programov. Vo vlastných priestoroch pripravila 14 výstav a 165 predstavení. Novozriadené centrum detskej literatúry, čítania a Sk IBBY pripravilo spolu 69 programov.

Bienále animácie Bratislava (BAB), 14. ročník festivalu, sa konal 8. – 12. októbra 2018. Koncepcia festivalu a programová skladba nadviazali a rozvíjali komunikáciu s malým i dospelým divákom. BAB sa prenesol aj do štyroch regiónov Slovenska, Prievidze, Prešova, Košíc a Myjav. Filmové predstavenia, profilové prehliadky osobností animovaného filmu rovnako aj diskusie sa

uvádzali s osobnou účasťou tvorcov. Tohtoročná programová skladba zdôraznila prepojenie rozmanitosti kultúr, ale aj ich spoločné hodnoty v kvalitnej tvorbe pre deti. Otvorila deťom skryté poklady rozprávok zdľavek i zblízka, aj pestré možnosti animácie. Spolu s filmovou kolekciou pripravila BIBIANA veľkú interaktívnu výstavu mladej slovenskej animácie v podobe hrajej dobrodružnej cesty naprieč celým polstoročným vývojom animovanej tvorby na Slovensku. BAB venovalo pozornosť aj 25. výročiu vzniku katedry animovanej tvorby na VŠMU. Významnou sprievodnou aktivitou bola interaktívna výstava venovaná japonskej animovanej tvorbe Svet japonských rozprávok. Pripomenula prepojenie rozmanitosti kultúr, výtvarných a animačných prístupov, ako kvalitatívny prínos do nekomerčnej kultúry. V spolupráci s Prešovskou univerzitou sa uskutočnilo medzinárodné diskusné fórum, videokonferencia na VŠMU Od ilustrácie k animovanému filmu. Významnou osobnosťou festivalu bol výtvarník a režisér Michael Dudok de Wit, nositeľ Oscara za krátky film Otec a dcéra a tiež Európskej filmovej ceny za svoju prvú celovečernú snímku Červená korytnačka. Osobné uvedenie jeho filmov spojených s prednáškou boli cennou kultúrnou udalosťou, spolu s výstavou výtvarných návrhov k filmu Červená korytnačka. Pokračovalo aj podujatie vzdelávacieho charakteru Podte sa hrať s filmom, ktoré sa realizuje už od roku 2008. Pri príležitosti otvorenia Maďarského predsedníctva bola v Budapešti kolekcia filmov slovenských tvorcov súčasťou programu Animované filmy pre deti krajín V4.

Počas festivalu BAB videli diváci vyše 300 animovaných filmov z celého sveta, medzinárodná porota hodnotila 86 súťažných festivalových predstavení z 27 krajín. Po prvýkrát sa počas BAB uskutočnilo zasadnutie poroty Medzinárodnej asociácie filmov pre deti (ECFA) so sídlom v Bruseli. BAB získal členstvo v Európskej asociácii filmov pre deti ECFA a udelil Cenu ECFA za najlepší európsky film.

Bienále ilustrácií Bratislava (BIB) po ostatnom ročníku v roku 2017 riešilo otázku vhodného výstavného priestoru. Po dohode s Historickým múzeom Slovenského národného múzea sa od roku 2019 bude BIB prezentovať v priestoroch bratislavského hradu. BIB v roku 2018 realizoval viacero propagačných výstav v zahraničí, napr. v Slovenskom inštitúte v Moskve výstavu Albín Brunovský a jeho žiaci, v priestoroch Niavarán Cultural Center v Teheráne v rámci dní slovenskej kultúry v Iráne sa za účasti iránskych ilustrátorov uskutočnila výstava Slovenskí a iránski ilustrátori ocenení na BIB 1967 – 2017. Vďaka spolupráci s účastníkom workshopu BIB Leonardom Messom z Kolumbie sa bola v Medeline výstava Ilustrátori ocenení na BIB 2017, reinštalovaná v Jorge Tadeo Lozano University, Bogota. Úspech malá aj výstava Labyrint imaginácie. Slovenskí a grécki ilustrátori na BIB v Kultúrnom centre Melina, Atény, Grécko. Výstava bola príspevkom SR k projektu Athens 2018 World Book Capital. Na vernisáži sa zúčastnili veľvyslanci a diplomati z diplomatických misií akreditovaných v Aténach, zástupcovia štátnej a miestnej správy, umeleckej obce a zástupcovia diplomatického zboru SR a slovenskej komunity. V júli bola vernisáž prvej z putovných výstav originálov ilustrácií ocenených ilustrátorov na ostatnom ročníku BIB v Kurume City Art Museum v Japonsku, reinštalovaná v NARA, Prefectural Museum of Art a putuje po japonských galériach aj v roku 2019. BIBIANA sa zúčastnila na zasadnutí poroty súťaže 2. ročníka Times Prize for Picture Books, zameranej na podporu rozvoja čínskej literatúry a ilustrácie pre deti a mládež. V priestoroch radnice v Tel Avive uskutočnilo v októbri otvorenie výstavy Ilustrátori ocenení na BIB 2017. Za účasti izraelských ilustrátorov, zástupcov diplomatických zborov a predstaviteľov mestského zastupiteľstva sa v Tel Avive konalo sympózium Súčasný stav svetovej ilustrácie kníh pre deti a mládež v zrkadle BIB a Význam BIB pre svet obrázkovej knihy pre deti a mládež vo svete a kritéria hodnotenia ilustrácií, ktoré dopĺňali filmy o BIBANE a BIB 2017.

Z výstavných projektov v BIBIANE to boli napr. interaktívna výstava Československo, ktorá hravou formou priblížila reálne a udalosti spred sto rokov, rozpad Rakúsko-Uhorska a vznik prvej Československej republiky aj postavy M. R. Štefánika. Česko-slovenský interaktívny multimediálny projekt Tajomný svet bábok reagoval na zapísanie českého a slovenského bábkárstva do prestížneho reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO a zároveň na 100. výročie založenia prvej Československej republiky. Výstava predstavila viac než tridsaťročnú tvorbu autorov v Prahe, Brne a v Bratislave. Vďaka nápaditému výtvarnému spracovaniu mala mimoriadny úspech výstava Izmy a Izby, ktorá poskytla prehľad hlavných výtvarných smerov konca 19. a začiatku 20. storočia. Zázračnú jedinečnosť zemskej atmosféry a slnečnej sústavy (cyklóny, tornáda, kolobehu

vody, ticho vo vesmíre, magnetické pole a pod.) priblížila veľká interaktívna výstava Až naprší a uschnie. Upútala interaktívna výstava Zmysel to má aj bez zmyslov o živote detských vrstvovníkov so špeciálnymi potrebami (Výnimočné knihy pre a o deťoch s rôznymi typmi postihnutia). Výberovú kolekciu Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY) z celého sveta za rok 2017 doplnili tituly z fondu knižnice BIBIANY aj knihy s Braillovým písmom s hmatovými ilustráciami. V roku 2019 bude reinštalovaná v ďalších mestách Slovenska. V spolupráci s Katedrou východoázijských štúdií, odbor Japonológia, Filozofickej fakulty UK a Veľvyslanectvom Japonska v SR prebiehali v BIBIANE interaktívne hudobné podujatia so sopranistkou Akiyo Chiba, hudobnou pedagogičkou na klavírnej škole Yamaha, ktorá predstavuje japonské piesne v duchu interkultúrnej komunikácie a porozumenia a od roku 2014 pravidelne spieva slovenským deťom.

V rámci projektu BIBIANA ON LINE boli prioritnými úlohami kompletizácia digitálneho archívu, digitálnych zbierok BIBIANY, informačných a obrazových podkladov a ich spracovanie do jednotlivých databáz. Centrum literatúry pre deti a mládež a podpory čítania vzniklo 1. januára 2018 Uznesením vlády SR č. 554/2017 z 29. 11. 2017. Nadväzuje na doterajšie aktivity Oddelenia knižnej kultúry a Sekretariátu Slovenskej sekcie IBBY. Vzniklo z potreby zhodnocovať situáciu v oblasti čítania na Slovensku, pozitívne ju ovplyvňovať prostredníctvom odbornej, konzultačnej a metodickej činnosti, vyvíjať nové inovatívne formy čítania. Jeho úlohou je budovanie a pestovanie kultúry čítania na Slovensku a zmena krízového stavu čítania detí v rámci rezortu kultúry a v úzka spolupráca s MŠVVŠ SR. S presahom na predchádzajúce činnosti BIBIANY používa názov Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY. Organizuje vlastné programy venované kultivovanému čítaniu a vytvára priestor na výchovu detí vo všetkých oblastiach umenia. Medzinárodnú platformu predstavuje IBBY inštitút Bratislava, ktorý v čase konania BIB pripravuje medzinárodné konferencie o čítaní za účasti odborníkov z celého sveta. Centrum realizovalo cyklus seminárov Brána knihy otvorená (vzdelávací program pre dospelých), Od ucha k uchu (kreatívny projekt pravidelných workshopov pre rodičov s deťmi), Advokáti čítania (dlhodobý vzdelávací projekt pre starších žiakov). semináre o podpore čítania a rozvíjaní vnímavosti detí Čítame, počúvame, vnímame v priestore knihy I. a II. Celoslovenské podujatie Dni detskej knihy organizované ako súčasť osláv Medzinárodného dňa detskej knihy na Slovensku sa konalo v apríli v spolupráci s Krajskou knižnicou v Žiline. Súčasťou boli besedy, workshopy a odborný seminár o čítaní s najmenšími. BIBIANA bola spoluorganizátorom 10. ročníka festivalu Zázračný oriešok v Piešťanoch, na ktorom udelila cenu víťazke medzinárodnej výtvarnej súťaže Neodíď nám, rozprávočka venovanej zberateľom rozprávok Pavlovi Dobšinskému a Božene Němcovej. Úspešne pokračoval open-air festival čítania pre deti, ich rodičov, starých rodičov a milovníkov detských kníh, Knižné hody, s využitím rôznych druhov umenia predstavili kreatívne formy práce s knihou, pri ktorých sa deti učia orientovať v priestore knihy, utvárať si vlastné názory, postoje a čerpať hodnoty, dôležité pre ich život a budúcnosť. BIBIANA organizovala súťaž Najkrajšie knihy Slovenska, Najkrajšie a najlepšie detské knihy jari, leta, jesene a zimy. Nositeľom Ceny Ľudovíta Fullu sa stala ilustrátorka Kristína Šimková, cenu Trojruža dostala spisovateľka Jana Šimulčíková. Pokračovalo aj vydávanie odborného periodika o umení pre deti – štvrtročníka Revue BIBIANA.

Oblast literatúry

Ministerstvo zabezpečovalo hlavné úlohy v oblasti literatúry, umeleckého prekladu a knižnej kultúry v rámci príspevkovej organizácie Literárneho informačného centra. Oblast literatúry pôsobí vo voľnom konkurenčnom prostredí, nemá vytvorenú širšiu inštitucionálnu bázu a značnú časť činností realizuje prostredníctvom privátnych subjektov a profesijných občianskych združení. V súčasnosti sa úspešne využíva aj v tejto oblasti Fond na podporu umenia.

Literárne informačné centrum (LIC)

V oblasti dokumentačnej činnosti LIC pokračovalo v napĺňaní elektronickej databázy, ktorá sa orientuje na tvorbu a sprístupňovanie informácií o súčasnej literatúre. Za rok 2018 pribudlo 2801 záznamov v členení na adresár (56), databáza diel (1919), zoznam spisovateľov (20), podujatia (320), články a periodiká (486). Súčasná databáza obsahuje spolu viac ako 54964 zverejnených záznamov: adresár (3 480), databáza diel (31984), zoznam spisovateľov (1 587), podujatia (6097), periodiká (11 816). Projekt LINDA vytvára najmä sofistikovanejšie súbory informácií o súčasných slovenských

spisovateľoch a ich tvorbe. Súčasťou internetovej databázy sú aj informácie o dielach slovenských autorov vydaných v zahraničí. Databáza Slovenskí spisovatelia sa dopĺňala o nových autorov, aktualizovali a doplnili sa staršie heslá žijúcich a literárne činných autorov (životopisné údaje, nové diela, ukážky z tvorby, literárnokritické hodnotenia, recenzie, ocenenia, citáty o ich tvorbe, fotografie a ī.) Spracovalo sa hodnotenie aktuálnej literárnej tvorby za predchádzajúci rok, analýza odborných informácií z oblasti literatúry doma i v zahraničí.

Súčasnú slovenskú literatúru prezentovalo LIC v zahraničí na profesionálnej úrovni a programovo vytváralo podmienky na jej vydávanie v zahraničných vydavateľstvách. V roku 2018 organizovalo LIC formou slovenského národného stánku účasť na siedmich medzinárodných knižných veľtrhoch (MKV) v Londýne, Paríži, Lipsku, Bologni, Solúne, Prahe a Frankfurte. Na knižnom festivale v Budapešti bola aj v tomto roku účasť podporená v rámci krajín V4, v spolupráci so Slovenským inštitútom v Budapešti sa realizovali viaceré sprievodné podujatia. Veľmi dôležitá bola účasť na MKV Livre Paris, kde sa uskutočnilo viacero rokovania, stretnutí a návštev súvisiacich s pripravovaným čestným hostovaním Slovenska v roku 2019 vo formáte Bratislava – la ville invitée. Zameranie pozornosti na slovenskú knižnú kultúru cez naše hlavné mesto sa stretlo so záujmom francúzskych vydavateľov, prekladateľov, aj našich krajanov, ktorí dlhodobo žijú vo Francúzsku. Na MKV Londýn sa zúčastnil rekordný počet slovenských vydavateľov. Vďaka intenzívnym rokovaniam sa podarilo na veľtrhoch rozpracovať početné projekty súvisiace s prekladmi pôvodných slovenských diel do cudzích jazykov a ich vydaním v zahraničí s podporou komisie SLOLIA. Pracovník LIC sa zúčastnil aj na medzinárodnom veľtrhu detských kníh v Šanghaji.

Ministerstvo sústredilo aj v tomto roku zvýšené finančné zdroje pre komisiu SLOLIA, dotačného systému LIC určeného na podporu vydania diel slovenských autorov v zahraničných vydavateľstvách. V súvislosti s prípravou čestného hostovania Slovenska na Livre Paris 2019 sa podpora zamerala najmä na podporu prekladov diel do francúzskeho jazyka, celkovo sa v roku 2019 pripravuje 25 titulov. V roku 2018 sa spolu podporilo 78 nových vydavateľských projektov v 20 jazykoch: anglický (3), amharský (1), bieloruský (1), bulharský (6), český (9), francúzsky (17), grécky (1), hindský (3), chorvátsky (1), macedónsky (5), maďarský (2), nemecký (8), poľský (3), rumunský (1), ruský (2), slovinský (2), srbský (6), španielsky (2), taiwanský (1) a ukrainský (4). V zahraničných vydavateľstvách vyšlo 60 titulov v 19 jazykoch autorov: Ľubomír Feldek, Milan Richter, Ivan Štrpka, Stanislav Rakús, Michal Hvorecký, Pavel Vilikovský, Balla, Jana Juráňová, Monika Kompaníková, Ivana Dobrakovová, Zuska Kepplová, Jozef Karika, Dušan Šimko, Alexandra Salmela a ďalších.

LIC zabezpečovalo alebo spoluorganizovalo podujatia zamerané na prezentáciu slovenskej literatúry a jej autorov. V roku 2018 pripravilo 170 prezentácií slovenskej literatúry z toho 55 v zahraničí. Všetky prezentácie sa tešili záujmu odbornej i laickej verejnosti. Uskutočnili sa ako sprievodné podujatia na knižných veľtrhoch v Bologni, Prahe, Lipsku, a v Budapešti a na Bibliotéke alebo na konkrétnych podujatiach napr. v Londýne, Bruseli, Ríme, Štutgarte, Užhorode, Ľvove, Vilniuse, Göteborgu, Kyjeve a iných mestách, kde slovenskú literatúru a svoje diela prezentovali okrem ďalších aj Mila Haugová, Anton Hykisch, Mária Ferenčuhová, Michal Hvorecký, Svetlana Žuchová, Martin Solotruk, Pavol Rankov, Jana Juráňová, Jana Bodnárová, Zuska Kepplová, Balla, Viliam Klimáček, Marek Vadas, Marta Součková.

V Univerzitnej knižnici sa za účasti ministerky kultúry uskutočnilo stretnutie so slovinskou organizáciou Forum slovanských kultur spojenou s výstavou kolekcie 100 slovenských románov. Nositel'ka Európskej ceny za literatúru Svetlana Žuchová predstavila svoje diela na fóre OstSüdOst v Lipsku. Daniel Pastirčák viedol prekladateľský seminár v pobočke Bolonskej univerzite vo Forli. Na 25. ročníku MKV v Budapešti prezentovali preklady svojich diel do maďarčiny autorky Jana Juráňová, Agneša Kalinová, Irena Brežná, Uršuľa Kovalyk. Pri príležitosti 100. výročia vzniku Československej republiky sa konali autorské besedy a výstava slovenskej knižnej tvorby v spoločnej expozícii 100 let – 100 kníh počas multižánrového festivalu Republika v Brne. Autorka a publicistka Zuska Kepplová reprezentovala našu krajinu na medzinárodnom knižnom veľtrhu vo Vilniuse, ktorý pri príležitosti 100. výročia ukončenia 1. svetovej vojny pozval zástupcov krajín, ktorých sa táto historická udalosť bezprostredne dotkla a formovala ich nové dejiny. Na piatom ročníku Medzinárodnej noci poézie v Ríme, ktorá sa konala vo významnej rímskej inštitúcii Conservatorio Santa Cecilia reprezentovala Slovensko Mila Haugová. K téme Propagácia a šírenie národných literatúr v zahraničí a Danteho myš-

lienkový odkaz v súčasnosti vystúpila na medzinárodnom seminári riaditeľka LIC Miroslava Vallová. Martin Solotruk sa predstavil na Európskom festivale poézie (The European Poetry Festival) v Londýne, v Manchestri a Middlesbroughu a aj ako host' známeho podujatia The European Camarade, ktoré sa zameriava na vytváranie nových medzinárodných sietí v oblasti avantgardnej poézie. Finalisti Ceny Anasoft litera Ondrej Štefánik a Richard Pupala priblížili svoje prozaické diela posluchácom Filologickej fakulty Belehradskej univerzity a Univerzity v Novom Sade. Medzinárodný literárny festival vo Lvove patrí na Ukrajine k najvýznamnejším podujatiám svojho druhu a spolu s Kyjevským veľtrhom Arsenal je pre Slovensko dôležitým centrom na sprístupňovanie súčasnej slovenskej literatúry našim východným susedom. Na Arsenali sa predstavili Peter Balko a Michal Hvorecký s prekladom svojej knihy Trol v ukrajincine. Vo Lvove sa na festivale za Slovensko zúčastnili poetka Mária Ferenčuhová s prekladom diela Imunita a spisovateľ Balla. s ukrajinským prekladom V mene otca. Viliam Klimáček v stánku V4 reprezentoval slovenskú literatúru na knižnom veľtrhu Foire du Livre, na MKV v Göteborgu sa panelovej diskusie zúčastnila spisovateľka Jana Juráňová. Na pozvanie Medzinárodného knižného festivalu v Monterrey a v hlavnom meste Mexico City, ako aj na univerzitnej pôde vysokej školy Instituto Tecnológico (TEC) de Monterrey prezentovali svoju tvorbu Ivan Štrpka a Michal Habaj.

V roku 2018 sa uskutočnil ôsmy ročník esejistického písania stredoškolákov Ezej Jána Johanidesa. Vypisovateľmi súťaže sú okrem LIC mesto Šaľa a Mestská knižnica Jána Johanidesa v Šali. Spolu vypisovateľmi sú úrady Nitrianskeho a Trnavského samosprávneho kraja, Záhorská knižnica v Senici, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave a Malokarpatská knižnica v Pezinku. Na súťaži sa zúčastňujú stredoškoláci, ktorí spracujú esej na jednu z troch myšlienok, vybratých z diela Jána Johanidesa. Z iniciatívy mesta Šaľa, LIC a Honorárneho konzula SR v Hesensku vznikla roku 2010 ako výraz úcty k tomuto spisovateľovi Cena Jána Johanidesa. Udeľuje sa raz za dva roky za významné prozaické dielo a za najlepšie prozaické dielo mladého autora do 35 rokov. Vzbudíť záujem stredoškolákov o čítanie a zoznámiť sa s kvalitnou súčasnou literatúrou podporuje Cena René Anasoft litera gymnazistov. Na druhom ročníku súťaže sa zúčastnilo 17 gymnázií a 2 stredné odborné školy. V závere roka sa v budmerickom kaštieli konalo slávnostné vyhlásenie výsledkov 10. ročníka celoštátnej súťaže mladých básnikov Cena Rudolfa Fabryho. Na jubilejnom desiatom ročníku festivalu rozhlasových rozprávok Zázračný oriešok v Piešťanoch udelilo LIC za významný umelecký prínos Cenu Márie Ďuríčkovej spisovateľovi, básnikovi a aforistovi Tomášovi Janovicovi. V roku 2018 odštartoval siedmy ročník Vyšehradského literárneho rezidenčného programu určený spisovateľom, básnikom, literárnym kritikom, umeleckým prekladateľom či novinárom zo všetkých štyroch vyšehradských krajín, osem zo Slovenska.

V rámci edičnej činnosti vyšli významné historické a literárnikritické diela: Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov XIII d – Slováci a Československo, v ktorom zachytáva tridsať rokov najnovšej slovenskej histórie, politické dejiny aj veci národné, hospodárstvo, veda, cirkevný život a kultúru. Kniha sleduje spletitý vývoj Slovenska v období rokov 1960 až 1989. Najvýznamnejšie básnické dielo slovenskej literatúry s protivojnovou tematikou P. O. Hviezdoslav – Krvavé sonety vyšlo v anglickom preklade. Ostré odsúdenie morálneho a spoločenského úpadku, ktoré prináša vojnový konflikt je stále aktuálne. Vyšla práca Vladimíra Petríka a Vladimíra Barboríka Pohyb k nehybnosti, Literárny život od začiatku 60. do konca 70. rokov objektívom Antona Šmotláka, Archívy priestorov Mily Haugovej a ďalšie. LIC vydávalo dvojtýždenník Knižná revue s tematickými prílohami vrátane hodnotenia ročnej slovenskej literárnej produkcie vo všetkých žánroch, bibliografie kníh vydaných v SR. V spolupráci so Združením vydavateľov a kníhkupcov SR pripravilo vyhlásenie výsledkov čitateľskej ankety Kniha roka 2017. Mesačník Slniečko, ktorý spolupracuje so školami, knižnicami a združeniami na čitateľských aktivitách pre deti pripravil 11 besied, 5 výtvarných workshopov, 2 výstavy a 11 ďalších súťažných a propagáčno-vzdelávacích podujatí pre deti vo viacerých slovenských regiónoch. V spolupráci so sekciou štátneho jazyka MK SR sa realizovalo Slniečko aktivačné besedy na podporu čítania a propagáciu súťaže Prečo mám rád slovenčinu.

Oblast' štátneho jazyka

Ministerstvo sa prostredníctvom svojich zástupcov sa zúčastnilo na odbornej konferencii *Sto rokov od oficiálneho vyhlásenia slovenského jazyka ako vyučovacieho jazyka na Slovensku* (Revúca 14. – 15. februára 2018), ktorú organizovalo MŠVVŠ SR ako jedno z podujatí v rámci osláv 100. výročia vzniku ČSR a nad ktorou spolu s ním prevzalo ministerstvo kultúry záštitu. V zmysle záverov z rokovania ministerstva a Združenia miest a obcí Slovenska z októbra 2017 začalo ministerstvo od marca 2018 uverejňovať v dvojtýždenníku Obecné noviny (od čísla 9 – 10) v rubrike Naša slovenčina cyklus príspevkov zameraných na popularizáciu štátneho jazyka a na jazykovú kultúru vo verejnej správe s upozorneniami na najčastejšie nedostatky v používaní slovenského spisovného jazyka v úradnom styku.

Ministerstvo sa zúčastnilo na šiestom stretnutí Rady zdrojových jazykov, ktoré sa konalo dňa 19. marca 2018 v Nice. Stretnutie bolo organizované pre všetkých členov projektu Európskej koordinácie jazykových zdrojov ELRC (European Language Resource Coordination). Program stretnutia bol zameraný na organizovanie seminárov v krajinách Európskej únie, týkajúcich sa projektu automatického prekladu vo verejnej správe. Ministerstvo bolo jedným zo spoluorganizátorov druhého slovenského seminára v rámci projektu Európskej koordinácie jazykových zdrojov (ELRC), ktorého cieľom je vytvorenie funkčného jednotného digitálneho trhu v Európe odstránením jazykových bariér. Seminár sa konal 30. mája 2018 v Bratislave. Projekt iniciovala Európska komisia, ktorej zámerom je uláhačiť komunikáciu a výmenu informácií medzi jednotlivými verejnými inštitúciami v rámci EÚ, pričom sa zachovávajú národné jazyky jednotlivých štátov Únie ako vzácna súčasť európskeho kultúrneho dedičstva. SR sa do projektu zapojila v roku 2015 prostredníctvom dvoch zástupcov, pričom slovenskú verejnú správu zastupuje zamestnankyňa ministerstva.

Ministerstvo pokračovalo v podpore projektu vytvárania Slovenského národného korpusu, ktorý na základe Zmluvy o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu č. 0323/2017 medzi MK SR, MŠVVŠ SR a SAV realizuje Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied (JÚĽŠ SAV). Ministerstvo sledovalo, posudzovalo a vyhodnocovalo aktuálne úlohy, priebežné výsledky, stav dopĺňania jednotlivých korpusov, ako aj problémy súvisiace s plnením zmluvy. Stretnutie so zástupcami JÚĽŠ SAV zamerané na vyhodnotenie výsledkov plnenia zmluvy v roku 2017 sa uskutočnilo 16. mája 2018, v priebehu novembra a decembra sa podieľalo na tvorbe návrhu Dodatku č. 1 k Zmluve o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu podpísanej ministerstvom, MŠVVŠ SR, SAV a JÚĽŠ SAV platnej do 31. decembra 2021. Prijatie dodatku súvisí s procesom transformácie SAV a jej ústavov.

Ministerstvo zvolalo na 29. mája 2018 šieste zasadnutie celoslovenskej kalendárovej komisie, ktorá je odborným orgánom v oblasti zaradovania krstných mien do slovenských kalendárov a schvaľovania oficiálnej podoby týchto mien. Členovia komisie sa zaoberali otázkami a podnetmi občanov, ktoré sa týkali zaradenie, resp. preradenie mien v oficiálnom kalendáriu a v niektorých prípadoch aj ich pravopisnej podoby. Komisia sa uzniesla na aktualizáciu oficiálneho kalendária.

Ministerstvo ako jeden z hlavných organizátorov celoslovenskej literárnej súťaže pre žiakov základných a stredných škôl s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko participovalo na realizácii jej 26. ročníka. Ministerstvo ako spoluveličateľ tejto súťaže sa v priebehu 1. polroka 2018 aktívne zúčastňovalo na zasadnutiach organizačného výboru v súvislosti s prípravou, obsahovým zameraním a vyhlásením 26. ročníka súťaže. Ministerstvo taktiež pripravilo a vydalo zborník víťazných prác a finančne zabezpečilo kultúrny program, ktorý bol súčasťou slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže 7. júna 2018 v Nových Zámkoch. Do súťaže sa zapojilo 139 základných a stredných škôl zo Slovenska, ktoré poslali 524 súťažných prác. Zo škôl zo Srbska, Chorvátska, Maďarska, Rumunska, Spojeného kráľovstva, Rakúska a Ukrajiny poslali školy 135 súťažných prác. Súťaž prezentovalo na výstave Bibliotéka 9. novembra 2018 v Bratislave.

Ministerstvo v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov ministerstvo počas hodnoteného obdobia poskytovalo verzie písomných testov zo štátneho jazyka osobným úradom ústredných orgánov štátnej správy, ako aj ďalším subjektom, ktoré o tieto testy prejavili záujem. Súčasťou osobného preberania testov zo štátneho jazyka zamestnancami služobných úradov bola aj odborná konzultácia, týkajúca sa najčastejších

jazykových a štylistických chýb vyskytujúcich sa v používaní spisovného slovenského jazyka v úradnom styku.

Ministerstvo posudzovalo návrhy na štandardizáciu geografických názvov na pôde Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR a odsúhlasovalo názvy geografických objektov podľa § 18 ods. 1 zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov. 12. septembra 2018 sa zúčastnilo na zasadnutí Názvoslovnej komisie Úradu pre geodéziu, kartografiu a katastra Slovenskej republiky, ktoré sa týkalo spresnenia a zmeny niektorých geografických názvov v smernici na štandardizovanie geografických názvov v časti Zásady úprav a používania geografických názvov na základe pripomienok a návrhov z ministerstva. odsúhlasovalo štandardizované názvy geografických objektov zo šiestich katastrálnych území v okrese Považská Bystrica a posudzovalo štandardizované názvy geografických objektov z 15 katastrálnych území v okrese Detva.

Ministerstvo sa 13. júla 2018 zúčastnilo na seminári Terminológia pre Európu, ktorý sa konal vo Viedni. Zorganizovala ho Terminologická banka pod patronátom Medzinárodnej terminologickej letnej školy, ktorá je vedúcou a najväčšou medzinárodnou školou pre profesionálov z oblasti terminológie. Prítomných bolo približne 70 účastníkov z 30 štátov sveta. Projekt Terminologickej banky poskytuje terminologické zdroje v záujme zvýšenia kvality a rozsahu automatického prekladu. Účasť zástupcu ministerstva na tomto seminári bola dôležitá nielen z hľadiska udržania kontinuity v rámci už prebiehajúcej spolupráce, ale aj z hľadiska získania aktuálnych informácií a impulzov pre rozvoj našej národnej terminológie.

Ministerstvo sa zúčastnilo na medzinárodnom workshope Nové výzvy v oblasti ochrany jazykov národnostných menšíň, ktorý zorganizoval splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny 26. októbra 2018 v Bratislave a na odbornom seminári Vyhľadávanie v písaných korpusoch, ktorý 6. novembra 2018 zorganizovalo korpusové pracovisko Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied v Bratislave.

Ministerstvo sa 15. novembra 2018 zúčastnilo na 14. konferencii Slovenskej terminologickej siete v Bratislave, ktorú organizoval odbor slovenského jazyka Generálneho riaditeľstva Európskej komisie (ďalej len „EK“) pre preklad k problematike jazykových technológií v prekladateľstve a terminológii v súvislosti so slovenským spisovným jazykom. Prostredníctvom zástupkyne sa zúčastnilo na medzinárodnom vedeckom seminári Pomenúvanie ako odraz komunikačných potrieb, ktorý organizoval JÚLŠ SAV 4. decembra 2018 v Bratislave.

Ministerstvo v priebehu novembra a decembra 2018 spolupracovalo na príprave podkladov k 3. kolu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva, ktoré sa uskutoční v Ženeve v januári 2019. Spracovalo aj podklady do vystúpenia vedúceho slovenskej delegácie na tomto hodnotení. Zástupcovia ministerstva sa 18. decembra 2018 zúčastnili na koordináčnom stretnutí zainteresovaných rezortov na MZVEZ SR.

Ministerstvo sa v zmysle zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v priebehu celého roka 2018 staralo o zvyšovanie jazykovej kultúry a vydávalo stanoviská a usmernenia v oblasti používania štátneho jazyka pre ostatné orgány verejnej správy a fyzické a právnické osoby.

Oblast' rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Ministerstvo v prvom polroku zrealizovalo odpočet Akčného plánu realizácie Stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, ukončeného ku koncu roka 2017. Z celkového počtu 37 úloh bolo splnených 11 úloh, nesplnených 5 úloh a stále prebiehajúcich je 21 úloh. Predmetný Akčný plán bol prvým dokumentom tohto druhu špecificky zameraný na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Ministerstvo realizovalo aktivity týkajúce sa prípravy Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR (ďalej len ako SÚ). V tejto súvislosti aj v 2. polroku 2018 pokračovalo v realizácii stretnutí so zástupcami zriadenej pracovnej skupiny (zástupcovia Štatistického úradu/INFOSTATU

Inštitút kultúrnej politiky MK SR) s cieľom odstrániť problémové oblasti identifikované v rámci zostavovania SÚ, predstavilo Štatistickému úradu požiadavky zostavené Inštitútom kultúrnej politiky týkajúce sa tvorby SÚ v roku 2019 (záverečná správa – verzia pre užívateľa, anglický preklad). Koncom roka 2018 sa konalo stretnutie zástupcov ministerstva a Štatistického úradu, kde bola odsúhlasená spolupráca pri zostavovaní SÚ aj po roku 2020.

Zástupcovia ministerstva pre oblasť kreativity sa nadálej aktívne zúčastňovali zasadnutí Medzirezortnej pracovnej skupiny na najvyššej úrovni pre Doing Business (Ministerstvo hospodárstva SR). Posledné zasadnutie pracovnej skupiny sa konalo dňa 8. marca 2018. Obsahom stretnutia bola diskusia o navrhovaných opatreniach v rámci Návrhu opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, kde MK SR predkladalo súbor opatrení, na základe realizovaných konzultácií s odborným prostredím.

V rámci činností týkajúcich sa tvorby verejných politík zameraných na rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu boli stanovené prioritné oblasti Akčného plánu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu na roky 2020 – 2021.

Počas celého roka 2018 prebiehala realizácia aktivít súvisiacich s medzinárodným projektom Smart Specialisation Creative Districts – CREADIS3. V sledovanom období boli zrealizované nasledovné hlavné aktivity projektu:

- prvá študijná návšteva partnerov projektu CREADIS3, ktorej organizátorom bolo Ministerstvo kultúry SR. Prvú študijnú návštevu organizovalo ministerstvo v spolupráci s projektovým partnerom Vládny úrad Valónsko (Belgicko) v termíne 20. – 21. marca 2018 na tému Podpora viacúrovňovej spolupráce a rozvoja politík v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu, druhá študijná návšteva vo Fínsku (16. - 17. mája 2018),
- tretia študijná návšteva realizovaná hlavným partnerom projektu v Baskicku (3. – 4. júla 2018), spolupodieľalo sa na obsahovej príprave štvrtnej študijnej návštevy vo Valónsku spolu s organizátorom predmetného podujatia – Regionálna vláda Valónska (1.– 2. 11. 2018 v Namure), uskutočnilo sa Tretie stretnutie medzirezortnej pracovnej skupiny pre projekt CREADIS3 (10. mája 2018), cieľom ktorého bolo vyhodnotenie Akčného plánu realizácie Stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike ukončeného ku koncu roka 2017, ako podkladu pre tvorbu nového akčného plánu,
- Štvrté stretnutie medzirezortnej pracovnej skupiny pre projekt CREADIS3 pre prípravu metodológie tvorby priorít a časového rámca prípravy Akčného plánu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike na roky 2020+ (12. decembra 2018 v priestoroch ministerstva),
- ministerstvo schválilo návrh na zapojenie sa do projektu Liga animácie pre rozšírenie spolupráce v Európe – Animation League for Increased Cooperation in Europe (A.L.I.C.E.) ako jedného z konzorcia partnerov predmetného projektu realizovaného v rámci programu Interreg Europe. Projekt využíva príležitosť, ktorú prináša súčasný rozmach v oblasti animácie v snahe prispiť k ekonomickému rastu a tvorbe pracovných miest v Európe. Vďaka projektu by sa mali partnerské regióny stať lídrami v podpore animácie.

Ministerstvo priebežne spolupracovalo s Európskou komisiou na vytvoreni zadania pre zhотовiteľa Analýzy prostredia kultúrneho a kreatívneho priemyslu so zameraním na jeho investičný potenciál realizovanej v rámci Programu na podporu štrukturálnych reforiem. Vytvorená analýza a odporúčania budú použité aj ako vstupné údaje pre pripravované strategické dokumenty v rezorte kultúry.

IV. OBLASŤ PRÁVA A VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Právna oblasť

Odbor práva a verejného obstarávania zaznamenal v roku 2018 celkom 113 ministerských zmlúv vrátane dodatkov (t. z. zmlúv, ktoré uzatvára ministerstvo s druhou zmluvnou stranou).

Tieto návrhy zmlúv vypracoval odbor práva a verejného obstarávania na základe podkladov od gestorského organizačného útvaru. V procese schvaľovania boli návrhy zmlúv konzultované vždy s dotknutými organizačnými útvarmi ministerstva ako aj s druhou zmluvnou stranou. Odbor práva a verejného obstarávania zabezpečoval celý proces prípravy zmlúv, ktorý sa koní ich zverejnením v Centrálnom registri zmlúv. Obdobným spôsobom bola zabezpečovaná aj administrácia zmlúv predložených druhou zmluvnou stranou.

Ministerstvo zabezpečovalo v roku 2018 schvaľovací proces rezortných zmlúv (organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry Slovenskej republiky), na platnosť ktorých sa v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov vyžaduje súhlas ministerstva. Taktiež zabezpečovalo predkladanie zmlúv organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na schválenie Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

Ministerstvo priebežne eviduje a navrhuje výkon právoplatných rozhodnutí súdov alebo správnych orgánov, pričom priebežne spolupracuje s exekútormi.

V roku 2018 zastupovali ministerstvo pred súdom a vyšetrovateľom Policajného zboru Slovenskej republiky zamestnanci odboru práva a verejného obstarávania – na základe poverenia ministerky kultúry. Poverení zamestnanci sa aktívne podieľali na príprave pojednávaní, účasti na pojednávaniach, vypracúvali vyjadrenia k žalobám pre súd a rokovali s druhou stranou sporu. Ku koncu hodnoteného obdobia je evidovaných 18 právoplatne neskončených súdnych sporov.

Najdôležitejšie spory sú prebiehajú vo veci SAAM LIMITED o náhradu 17 478 199,14 eur – vo veci nás zastupovala Advokátska kancelária Havlát & Partners.

Spor vo veci – JUDr. Alojz Baránik o zaplatenie škody 25 949 eur z dôvodu nesprávneho postupu ministerstva pri VO – vo veci ministerstvo zastupuje zamestnankyňa z odboru práva a verejného obstarávania.

Spor vo veci náhrady škody žalobcov PR Querkus s.r.o. a Mijas spol. s.r.o. o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške 510 142,22 eur vo veci nesprávneho postupu Slovenského národného múzea v Bratislave pri verejnem obstarávaní na predmet zákazky „Sanácia havarijného stavu národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka“- vo veci zastupuje ministerstvo zamestnankyňa odboru práva a verejného obstarávania.

Oblast' verejného obstarávania

Ministerstvo, ako ústredný orgán štátnej správy, ktorý má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti štátne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, využíva inštitút centrálneho rezortného verejného obstarávania podľa zákona o verejnem obstarávaní a centrálnie obstaráva vybrané predmety zákaziek aj prostredníctvom Elektronického kontraktačného systému (EKS), s dodržaním základných princípov verejného obstarávania zameraných na efektívne, hospodárne a účelné nakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v rezorte kultúry.

Ministerstvo zabezpečovalo všetky úkony súvisiace s verejným obstarávaním tovarov, služieb a stavebných prác pre Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v súlade so zákonom o verejnem obstarávaní a príslušnou legislatívou Európskej únie (okrem zverejňovania oznámení o verejnem obstarávaní a súťažných podkladov, aktualizovalo informácie na Profile ministerstva, na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, napr. správy o zákazkách; zverejňovalo referencie a iné povinné údaje vyplývajúce zo zákona o verejnem obstarávaní).

Naplnenie princípov vyžaduje zabezpečenie čo najhospodárnejšieho využívania verejných prostriedkov, ktoré predpokladá získanie ekonomickej najvýhodnejšej ponuky, čomu zodpovedá prirodzená snaha ministerstva dosiahnuť čo najširšiu hospodársku súťaž. Snahou pri aplikovaní centrálneho rezortného verejného obstarávania je čo najviac znížiť administratívnu záťaž spojenú s

verejným obstarávaním a umožniť organizáciám, aby sa venovali prioritne tým činnostiam, na ktoré sú primárne zriadené, t.j. napr. umeleckým činnostiam.

Odbor práva a verejného obstarávania sa zameral na zber údajov, podkladov súvisiacich s centralizovanou činnosťou vo verejnom obstarávaní, ktoré vyhodnocoval, posudzoval, analyzoval a následne nastavil procesy vhodné pre centrálne rezortné verejné obstarávanie. V roku 2018 bolo vyhlásené centrálne rezortné verejné obstarávania na dodanie elektriny, ktoré bude procesne ukončené až v roku 2019. Ministerstvo očakáva zvýšenie efektivity a tým spojené zníženie finančných nákladov.

Odbor práva a verejného obstarávania vykonával pravidelnú činnosť zameranú na predbežnú kontrolu zadávania zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti.

1.1.2. Výsledok rozpočtového hospodárenia kapitoly

Rozpočtová kapitola ministerstva dosiahla záporný výsledok rozpočtového hospodárenia z hľadiska dosiahnutých príjmov a použitých výdavkov v celkovej sume 282 650 481 eur. Dosiahnuté saldo príjmov a výdavkov bez prostriedkov EÚ oproti schválenému rozpočtu na rok 2018 je vyššie o 3 979 210 eur, čo bolo ovplyvnené hlavne vyšším čerpaním výdavkov z titulu úprav rozpočtu v priebehu roka 2018.

(v eurách)

	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% k upravenému rozpočtu
1	2	3	4	5=4/3100
Príjmy spolu	1 500 000	1 371 085	1 386 558	101,1
z toho: priyaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0
Výdavky spolu	280 159 727	284 138 937	284 037 039	101,4
z toho: kryté prostriedkami EÚ	0	637 751	637 751	100,0
Saldo príjmov a výdavkov	- 278 659 727	- 282 767 852	- 282 650 481	101,4
z toho: z prostriedkov EÚ	0	-637 751	-637 751	100,0

1.1.3. Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu kapitoly

Ministerstvo rozpísalo záväzné ukazovatele rozpočtovej kapitoly na rok 2018 v súlade so zákonom č. 333/2017 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2018 (ďalej len zákon č. 333/2017 Z. z.) a uznesením vlády Slovenskej republiky č. 471 z 11. októbra 2017 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020, ktoré Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“ alebo „ministerstvo financií“) oznámilo listom MF/020612/2017-441 zo dňa 20. decembra 2017.

Príjmy pre rozpočtovú kapitolu boli stanovené v sume 1 500 000 eur, rozpočtovým opatrením boli znížené na sumu 1 371 085 eur, ich plnenie bolo v celkovej sume 1 386 558 eur (101,1% plnenia upraveného rozpočtu), z toho príjmy štátneho rozpočtu v celkovej sume 1 385 473 eur (101% plnenia upraveného rozpočtu). *Príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.* tvoria príjmy z poistného plnenia v sume 1 085 eur od poist'ovne KOOPERATÍVA, a.s. za poistnú udalosť spôsobenú na budove Ministerstva kultúry SR.

Výdavky kapitoly zo zdroja štátneho rozpočtu (zdroj 111) boli rozpísané v sume 280 159 727 eur, tieto boli rozpočtovými opatreniami upravené na sumu 270 690 043 eur, ďalej bola vykonaná úprava rozpočtu zo zdrojov z predchádzajúcich rokov (zdroj 131) v sume 12 810 058 eur a prostriedkov EÚ v sume 637 751 eur a spolufinancovania k zdrojom EÚ v sume 149 511 eur.

Zvýšenie zdroja štátneho rozpočtu bolo v celkovej sume 3 979 210 eur. Rozhodujúci podiel na zvýšení bolo navýšenie rozpočtu pre cirkvi a náboženské spoločnosti (o 2 000 000 eur) a valorizácia platov duchovných a zákonnych odvodov (o 1 402 208 eur), valorizácia miezd a platov zamestnancov vrátane zákonných odvodov rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií v zriadeností ministerstva kultúry (o 2 092 889 eur), dotačné navýšenie v programe Obnovme si svoj dom kapitálových výdavkov (o 6 835 016 eur), ale zároveň aj zníženie bežných výdavkov na dotácie vo všetkých programoch (o 4 560 595 eur). Ďalej významné navýšenie kapitálových výdavkov nastalo u RTVS na základe Dodatku č. 1a k zmluve MK - 57/2017/M (o 7 500 000 eur). Výrazné zníženie kapitálových transferov nastalo z dôvodu viazania kapitálových výdavkov v kapitole v sume 30 800 371 eur.

Takto upravený rozpočet výdavkov kapitoly celkom dosiahol sumu 270 690 043 eur, pričom skutočné čerpanie bolo v sume 270 595 242 eur, t. j. 100 %.

V rámci záväzných výdavkov kapitoly bol určený záväzný ukazovateľ mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (EK 610) v sume 13 691 902 eur, z toho pre aparát ústredného orgánu v sume 3 168 182 eur, ktorý bol zvýšený z titulu valorizácie na sumu 14 773 959 eur, z toho aparát 3 643 738 eur a bol splnený na 14 773 959 eur, z toho aparát na 3 643 738 eur t.j. na 100,0%.

Záväzný ukazovateľ – *kapitálové výdavky* zo zdroja štátneho rozpočtu (111 a 131) bol stanovený v sume 36 988 937 eur, rozpočtovými opatreniami bol znížený na sumu 30 884 896 eur, tento bol splnený na 100,0 % v sume 30 877 298 eur.

Záväzný ukazovateľ – *počet zamestnancov* v rozpočtových organizáciách a v aparáte ministerstva kultúry z rozpísaného limitu 1 249 z toho pre aparát ministerstva kultúry 196 osôb, ktorý bol zvýšený o 13 osôb pre aparát ministerstva kultúry t.j. na 209 osôb na zabezpečenie personálneho obsadenia administratívnych kapacít, vrátane delimitácie 4 osôb formou rozpočtového opatrenia MF SR z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Záväzný limit 1 249 osôb bol na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov plnený na 1 192 osôb, t.j. 95 %, z toho aparát ministerstva na 208 osôb t. j. 99,0 %.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad príjmov a výdavkov kapitoly za rok 2018 podľa kódov zdroja, programov programovej štruktúry a ekonomickej klasifikácie.

(v eurách)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet k 31.12. 2018	Skutočnosť k 31.12. 2018	% čerpania upraveného rozpočtu
Záväzné ukazovatele rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2018				
I. Príjmy kapitoly	1 500 000	1 371 085	1 386 558	101
v tom: príjmy z poistného plnenia	0	1 085	1 085	100
II. Výdavky kapitoly spolu (A+B+C)	280 159 727	284 138 937	284 037 039	100
A. Výdavky spolu bez prostriedkov podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov EÚ	280 159 727	283 500 101	283 398 203	100
A.1. Prostriedky ŠR (zdroj 111)	280 159 727	270 690 043	270 595 242	100
-,- (zdroj 131)	0	12 810 058	12 802 691	100
A.2 . Prostriedky na spolufinancovanie	0	149 511	149 511	100
A.3. Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania kat. 610 (zdroj 111)	13 691 902	14 773 959	14 773 959	100
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	3 168 182	3 643 738	3 643 738	100
A.4. Kapitálové výdavky kat. 700 (bez	36 988 937	30 884 896	30 877 297	100

prostriedkov na spolufinancovanie)				
z toho: kód zdroja 111	36 988 937	18 224 349	18 223 847	100
kód zdroja 131H	0	12 660 547	12 653 450	100
kód zdroja 131G	0	0	0	x
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií	1 249	1 253	1 192,0	95
z toho: aparát ústredného orgánu	196	209	207,6	99
B. Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.	0	1 085	1 085	100
C. Prostriedky z rozpočtu Európskej únie	0	637 751	637 751	100
D. Účelové prostriedky				
08S0104 Média a audiovizia	4 939 821	5 143 468	5 143 468	100
08S02 Dotačný systém	15 996 097	18 270 518	18 173 823	99
08S0303 Rozhlas a televízia Slovenska	26 000 000	35 228 310	35 228 310	100
08S0401 Príspevok Audiovizuálnemu fondu	6 779 387	6 779 387	6 779 387	100
08S0402 Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva realizovaná SFÚ	1 519 992	1 524 742	1 524 742	100
Príspevok Fondu na podporu umenia	20 000 000	20 000 000	20 000 000	100
Príspevok Fondu na podporu kultúry národnostných menšíň	8 000 000	8 000 000	8 000 000	100
E. Rozpočet kapitoly podľa programov				
08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúr. hodnôt	218 649 448	210 611 041	210 514 205	100
08T Tvorba a implementácia politík	59 707 623	69 980 926	69 978 711	100
06H0A Hospodárska mobilizácia MK SR	2 656	2 656	0	x
0EK01 Informačné technológie financované zo ŠR	1 800 000	3 544 314	3 544 122	100
Interné ukazovatele kapitoly				
Bežné výdavky spolu kat. 600	243 170 790	253 254 041	253 159 741	100
v tom: 1. bežné výdavky rozpočtových organizácií	48 293 153	41 963 101	41 958 591	100
2. bežné transfery pre príspevkové organizácie	77 743 888	89 719 155	89 719 155	100
- Tlačová agentúra SR	2 200 000	2 354 000	2 354 000	100
- Dotačný systém	14 996 097	10 435 502	10 345 904	99
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	41 164 265	44 594 684	44 594 684	100
- Matica slovenská	1 494 000	1 734 000	1 734 000	100
- Rozhlas a televízia Slovenska	23 000 000	24 728 310	24 728 310	100
- Audiovizuálny fond	6 779 387	6 779 387	6 779 387	100
- Fond na podporu umenia	19 500 000	19 453 716	19 453 716	100
- Fond na podporu kultúry národnostných menšíň	8 000 000	8 000 000	8 000 000	100
- Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	5 200 000	0	0	x
- Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	700 000	0	0	x
- Projekt informatizácie kultúry	0	0	0	x
- Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	300 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	300 000	0	0	x
- Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galérinej hodnoty	100 000	0	0	x
- Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	100 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja múzeí a galérií	500 000	0	0	x
- Informačné technológie financované zo ŠR	1 800 000	3 492 186	3 491 994	100
Kapitálové výdavky spolu kat. 700	36 988 937	30 884 896	30 877 298	100
v tom: 1. kapitálové výdavky rozpočtové	3 270 000	2 220 313	2 219 812	100

organizácie				
2. kapitálové transfery pre príspevkové organizácie	29 218 937	8 474 977	8 474 977	100
- Tlačová agentúra Slovenskej republiky	0	0	0	x
- Dotačný systém	1 000 000	7 835 016	7 827 919	100
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	0	1 256 178	1 256 178	100
- Matica slovenská	0	0	0	x
- Rozhlas a televízia Slovenska	3 000 000	10 500 000	10 500 000	100
- Fond na podporu umenia	500 000	546 284	546 284	100
- Informačné technológie financované zo ŠR	0	52 128	52 128	100

1.2. PRÍJMY KAPITOLY

Záväzný ukazovateľ príjmy kapitoly boli stanovené v sume 1 500 000 eur. V hodnotenom období sa realizovalo jedno rozpočtové opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 48, zníženie príjmov z dôvodu viazania príjmov a zároveň výdavkov v sume 130 000 eur z titulu výpadku plnenia príjmov. Ostatné rozpočtové presuny medzi organizáciami boli realizované v kompetencii ministerstva. V roku 2018 boli rozpočtovými organizáciami kapitoly a aparátom ministerstva dosiahnuté príjmy v celkovej sume 1 386 558 eur, z toho príjmy štátneho rozpočtu predstavujú sumu 1 385 473 eur (101,1 % plnenie upraveného rozpočtu). Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. v celkom v sume 1 085 eur za prijaté poistné plnenie od poistovne KOOPERATÍVA, a.s. za škodovú udalosť spôsobenú na budove MK SR.

Informácia o dosiahnutých príjmoch v roku 2018 podľa rozpočtových organizácií je uvedená v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

Organizácia	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť rok 2018	% plnenia 3:1	% plnenia 3:2
a	1	2	3	4	5
SNK	103 500	109 000	117 622	113,6	107,9
UKB	110 000	110 000	111 900	101,7	101,7
ŠVK v Prešove	20 500	61 000	61 138	298,2	100,2
ŠVK v Košiciach	42 000	42 000	43 140	102,7	102,7
Bibiana	13 500	53 000	53 077	393,2	100,2
PÚ SR	705 000	635 700	635 704	90,2	100,0
Aparát ministerstva	505 500	359 300	362 892	72,0	101,0
Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.	-	1 085	1 085	-	-
Spolu	1 500 000	1 371 085	1 386 558	92,4	101,1

Vzhľadom na to, že poskytovanie základných knižnično-informačných služieb (výpožičky knižničných dokumentov v knižnici a výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov knižnice, a tiež ústne faktografické a bibliografické informácie) sú v zmysle príslušnej zákonnej úpravy poskytované bezplatne, príjmy rozpočtových organizácií (SNK, UKB, ŠVK v Prešove a ŠVK v Košiciach) sú tvorené najmä príjmami za špeciálne knižnično-informačné služby a sú závislé predovšetkým od miery záujmu verejnosti o tieto služby, čo na druhej strane nepriamo vytvára tlak na zvyšovanie kvality a rozsahu poskytovaných služieb. SNK má zároveň postavenie národnej konzervačnej a depozitnej knižnice SR. Okrem poskytovania knižničných služieb spravuje dve múzeá, z ktorých získava príjmy zo vstupného. Menovite ide o Literárne múzeum sídliace v priestoroch prvej budovy MS a Slovanské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch. Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti získava príjmy hlavne zo vstupného z výstav a z divadelných predstavení. PÚ SR zabezpečuje

predovšetkým výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a príjmy z reštaurovania. Aparát ministerstva získal hlavne príjmy z prenájmu majetku a iné nedaňové príjmy.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je plnenie ukazovateľa príjmov (celkom) uvedené v nasledovnom prehľade.

Ukazovateľ	1. štvrťrok	2. štvrťrok	3. štvrťrok	4. štvrťrok	Celkom
a	1	2	3	4	5
Príjmy za rok 2017	193 534	1 135 712	418 459	791 354	2 539 059
Príjmy za rok 2018	251 155	162 419	367 611	605 373	1 386 558
Index (2018/2017)*100	130	14	88	77	55

Celkové plnenie príjmov je v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 nižšie o 1 152 501 eur z dôvodu prijatia zahraničného grantu v roku 2017 vo výške 1 000 000 eur.

1.2.1. Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtové organizácie rezortu kultúry vykázali príjmy v oblasti nedaňových príjmov a grantov takto:

- **nedaňové príjmy** (hlavná kategória 200)
- V hlavnej kategórii **200 Nedaňové príjmy** dosiahli rozpočtové organizácie rezortu vrátane aparátu ministerstva príjmy v sume 1 385 473 eur (zdroj 111), čo predstavuje 101,1 % plnenia upraveného rozpočtu na rok 2018 a príjmy z náhrad z poistného plnenia v sume 1 085 eur (zdroj 72), celkom príjmy v sume 1 386 558 eur.
- V rámci kategórie **210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku** získali organizácie rezortu 365 083 eur (zdroj 111) za prenájom budov a priestorov.
- V rámci kategórií boli dosiahnuté najvyššie príjmy v kategórii **220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby**, ktoré sú v sume 546 699 eur (zdroj 111). Na plnení uvedených príjmov sa podielajú všetky rozpočtové organizácie rezortu. V rámci knižníc sú to predovšetkým príjmy za registráciu čitateľov, za vybrané knižničné služby, reprografické a kopírovacie práce a za nedodržanie výpožičnej lehoty. Bibiana príjmy zo vstupného z výstav a divadelných predstavení a PÚ SR príjmy z reštaurovania kultúrnych pamiatok.
- V rámci kategórie 230 Kapitálové príjmy získala kapitola príjem v sume 168 684 eur.
- V rámci kategórie 290 Iné nedaňové príjmy získali organizácie rezortu celkom sumu 306 092 eur, z toho (zdroj 111) 305 007 eur, v rámci ktorej tvorili objemovo najvýznamnejšiu položku vratky. Okrem príjmov (zdroj 111) je v rámci kategórie 290 vykázaný (zdroj 72) na rozpočtovej podpoložke 292 006 Z náhrad z poistného plnenia v sume 1 085 eur.
- Celkom prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. boli v sume 1 085 eur v kategórii 290 (podpoložka 292 006), z náhrada z poistného plnenia.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

V roku 2018 boli poskytnuté ministerstvu finančné prostriedky na refundáciu výdavkov v sume 637 751 eur nasledovné:

- *Projekt Mzdové zabezpečenie AK SO IROP PO3* – prostriedky v roku 2018 boli poskytnuté na technickú pomoc pre sprostredkovateľský orgán Integrovaného regionálneho operačného programu prioritná os 3 (SO IROP PO3) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (zdroj 3AA1) v celkovej sume 636 634,10 eur.

- projekt *Efektívna verejná správa - Budovanie a rozvoj kapacít analytických jednotiek na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy (CREADIS 3)* – z Európskeho sociálneho fondu (zdroj 3AC1) v sume 1 116,95 eur

1.3. VÝDAVKY KAPITOLY

1.3.1. Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

V roku 2018 z celkových vynaložených výdavkov v sume 284 037 039 eur tvoria bežné výdavky 89,1 % a kapitálové výdavky 10,9 %. Z bežných výdavkov 99,1 % je zo zdroja štátneho rozpočtu (zdroj 111) a rozhodujúci objem týchto výdavkov je v sume 209 118 961 eur bol realizovaný formou transferu (kat. 640), z toho pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva 89 719 155 eur, pre ostatné subjekty suma 117 990 001 eur, (v tom RTVS 24 728 310 eur, TASR 2 354 000 eur, Audiovizuálny fond 6 779 387 eur, Fond na podporu umenia 19 453 716 eur, Fond na podporu národnostných menšíň 8 000 000 eur, Matica slovenská 1 734 000 eur, cirkvi a náboženské spoločnosti 44 594 684 eur a dotačný systém 10 345 904 eur) a v rámci rozpočtových organizácií vrátane aparátu ministerstva v sume 1 409 805 eur.

Na čerpaní kapitálových výdavkov mali rozhodujúci podiel kapitálové transfery v sume celkom 30 877 298 eur, z toho pre príspevkové organizácie v sume 8 474 977 eur, RTVS v sume 10 500 000 eur, dotačný systém 7 827 919 eur, cirkvi a náboženské spoločnosti 1 256 178 eur, Fond na podporu umenia 546 284 eur.

Kapitálové transfery v roku 2018 pre príspevkové organizácie určené na financovanie rekonštrukcie, modernizácie v organizáciách boli poskytnuté v celkovej sume 5 686 582 eur, a to najmä pre Slovenské národné divadlo, Slovenské technické múzeum, Umelecký súbor Lúčnica, Štátnu operu Banská Bystrica, Slovenské národné múzeum.

V rámci prioritných projektov najmä na nákup hudobných nástrojov v sume 1 060 100 eur, akvizícií v sume 235 000 eur, prípravu a naštudovanie nových hudobnodramatických diel v sume 100 000 eur, na expozície v sume 375 000 eur.

Kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie vykazujú čerpanie v sume 2 271 940 eur a to najmä Slovenská národná knižnica na digitálnu knižnicu a digitálny archív v sume 1 768 138 eur, Pamiatkový úrad v celkovej sume 157 231 eur na nákup dopravných prostriedkov, v sume 68 430 eur na obstaranie strojov, prístrojov v sume 71 075 eur a náradia a rekonštrukciu objektov v správe KPU PO v sume 17 490 eur.

Čerpanie výdavkov celkom podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2018 je v nasledujúcej tabuľke:

(v eurách)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť rok 2018	% čerpania 3:2	% čerpania 3:1
a	1	2	3	4	5
600 Bežné výdavky	243 170 790	253 254 041	253 159 741	100,0	104,1
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	13 691 902	15 355 360	15 355 360	100,0	112,2
620 Poistné a prísp. do poisťovní	4 853 796	5 576 514	5 576 514	100,0	114,9
630 Tovary a služby	21 475 103	23 112 461	23 107 762	100,0	107,6
640 Bežné transfery	203 149 989	209 209 706	209 120 105	100,0	102,9
700 Kapitálové výdavky	36 988 937	30 884 896	30 877 298	100,0	83,5

710 Obstarávanie kapitál. aktív	3 270 000	2 272 441	2 271 940	100,0	69,5
720 Kapitálové transfery	33 718 937	28 612 455	28 605 358	100,0	84,8
Celkom výdavky kapitoly	280 159 727	284 138 937	284 037 039	100,0	101,4

(eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2018	v tom: ŠR 111	EÚ 3AA1, 3AC1	EÚ-spoluf. 3AA2, 3AC2	ŠR z r. 2017 131H	§ 17 ods. 4 zák. č. 523/2004 Z.z.
a	1	2	3	4	5	6
Bežné výdavky	253 159 741	252 371 395	637 751	149 510	0	1 085
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	15 355 360	14 773 959	470 998	110 403	0	0
620 Poistné a prísp. do poisťovní	5 576 514	5 374 506	163 647	38 361	0	0
630 Tovary a služby	23 107 762	23 103 968	2 184	525	0	1 085
640 Bežné transfery	209 120 105	209 118 962	922	221	0	0
700 Kapitálové výdavky	30 877 298	18 223 848	0	0	12 653 450	0
710 Obstarávanie kapitál. aktív	2 271 940	2 271 940	0	0	0	0
720 Kapitálové transfery	28 605 358	15 951 908	0	0	12 653 450	0
Celkom výdavky kapitoly	284 037 039	270 595 243	637 751	149 510	12 653 450	1 085

(1) Rozpočtové organizácie

Schválený rozpočet výdavkov štátneho rozpočtu pre rozpočtové organizácie a aparát ministerstva bol na rok 2018 stanovený vo výške 41 093 153 eur. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na sumu 44 666 940 eur (zdroj „111“). Skutočné čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu rozpočtovými organizáciami rezortu kultúry vrátane aparátu ministerstva (zdroj 111) bolo v sume 44 662 237 eur, čo predstavuje 100,0 % čerpanie upraveného rozpočtu. V roku 2018 boli rozpočtovým organizáciám uvoľnené aj rozpočtové prostriedky na realizáciu prioritných projektov v oblasti podpory kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva.

Čerpanie bežných výdavkov za rok 2018 zdroj „111“ prezentuje nasledovná tabuľka:

Organizácia	Kat. 610	Kat. 620	Kat. 630	Kat. 640	Spolu	(v eurách)
SNK	3 192 128	1 106 461	7 009 747	33 434	11 341 770	
UK v Bratislave	2 372 547	818 279	4 165 967	59 959	7 416 752	
ŠVK v Prešove	476 947	167 162	528 265	2 667	1 175 041	
ŠVK v Košiciach	752 539	261 218	425 910	15 534	1 455 201	
Bibiana, Bratislava	362 473	140 856	815 069	14 701	1 333 099	
PÚ SR, Bratislava	3 973 587	1 489 060	2 708 970	122 335	8 293 952	
MK SR, aparát	3 643 738	1 391 469	7 450 040	1 161 175	13 646 422	
Celkom	14 773 959	5 374 505	23 103 968	1 409 805	44 662 237	

Bežné výdavky rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva (zdroj „111“) boli použité na financovanie výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kat. 610) v sume 14 773 959 eur, na poistné a príspevok do poistovní (kat. 620) v sume 5 374 506 eur, na tovary a služby (kat. 630) v sume 23 103 968 eur a na bežné transfery (kat. 640) v sume 1 409 805 eur. V oblasti bežných transferov boli prostriedky štátneho rozpočtu použité hlavne na úhrady členských príspevkov v tuzemsku, do zahraničia, na výplaty odchodného, odstupného a na nemocenské dávky.

V rámci podprogramu 08T03 Technická pomoc IROP PO 3 (zdroje 3AA1 a 3AA2) a prvku 08T0101 – Koncepčná a riadiaca činnosť (zdroje 3AC1 a 3AC2) získal aparát ministerstva sumu 787 262 eur, ktorá bola vyčerpaná v sledovanom období v celom objeme.

Rekapitulácia: Rozpočtové organizácie a aparát ministerstva celkom čerpali bežné výdavky v roku 2018 celkom v objeme 45 450 584 eur, z toho rozpočtové prostriedky kapitoly rok 2018 v sume 44 662 237 eur (zdroj „111“), prostriedky EÚ a na spolufinancovanie v sume 787 262 eur (zdroj „3AA1“, „3AA2“, „3AC1“, „3AC2“) a prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. v sume 1 085 (zdroj „72“).

Na 544 zahraničných pracovných cestách realizovaných v rozpočtových organizáciách a aparáte boli čerpané výdavky v celkovej sume 278 186 eur. Členské príspevky v zahraničných inštitúciách boli čerpané rozpočtovými organizáciami a aparátom ministerstva celkom v sume 227 314 eur (napr. IFLA – Medzinárodná federácia knihovníckych asociácií, CIEPS – ISSN – INTERNATIONAL CENTRE).

Rozpočtovým organizáciám boli v roku 2018 v rámci programu 08T - Tvorba a implementácia politík (ďalej len „program 08T“) poskytnuté finančné prostriedky zdroj „111“ na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva vo výške 411 535 eur (bežné výdavky – upravený rozpočet) podľa jednotlivých prvkov takto:

08T 0103 *Podpora kultúrnych aktivít RO a PO* - poskytnuté finančné prostriedky celkom v sume 287 335 eur,

08T 0104 *Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí* - celkom boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 54 200 eur,

08T 0106 *Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov* celkom 55 000 eur,

08T 0109 *Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva* celkom 15 000 eur.

1.3.2. Výdavky kapitoly podľa funkčnej klasifikácie

Bežné výdavky (podľa organizácií) - zdroj 111

(1) Rozpočtové organizácie

(eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 18/17 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	10 094 627	10 826 044	11 341 771	11 341 770	100,0	104,8	1,12
UK v Bratislave	7 635 780	7 731 537	7 416 762	7 416 752	100,0	95,9	0,97
ŠVK v Prešove	1 146 106	1 148 949	1 175 159	1 175 041	100,0	102,3	1,02
ŠVK v Košiciach	1 316 423	1 356 483	1 455 201	1 455 201	100,0	107,3	1,10
Bibiana, Bratislava	1 285 021	1 202 966	1 333 099	1 333 099	100,0	110,8	1,03
PÚ SR, Bratislava	7 658 874	7 751 160	8 293 963	8 293 952	100,0	107,0	1,08
MK SR aparát	10 726 526	11 076 014	13 650 985	13 646 422	100,0	123,2	1,27
Celkom	39 863 357	41 093 153	44 666 940	44 662 237	100,0	108,7	1,12

Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj „111“) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie činnosti dvoch štátnych vedeckých knižníc.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 159 159 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 1 159 041 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 476 947 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 166 949 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 512 478 eur a bežné transfery v sume 2 667 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 144 041 eur. V rámci programu 08T čerpala rozpočtové prostriedky v sume 15 000 eur na akvizíciu zbierkových predmetov a knižničných fondov.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 454 201 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 1 454 201 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 752 539 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 261 218 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 424 910 eur a bežné transfery v sume 15 534 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 419 201 eur. V rámci programu 08T čerpala rozpočtové prostriedky v sume 35 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov (20 000 eur) a strategiu rozvoja slovenského knihovníctva (15 000 eur).

02 Obrana

02.1.0 Vojenská obrana

Rozpočtované finančné prostriedky na rok 2018 v sume 2 656 eur, zdroj „111“ (program 06H0A) neboli vyčerpané.

08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 11 232 391 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 11 232 391 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 124 066 eur, poistné a príspevok do poistovní sumu 1 082 673 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 6 992 998 eur a bežné transfery v sume 32 654 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 11 232 391 eur. V rámci programu 08T neboli organizácii pridelené finančné prostriedky.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 7 296 762 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 7 296 752 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 2 372 547 eur, poistné a príspevok do poistovní 817 505 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 4 046 741 eur a bežné transfery v sume 59 959 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 7 262 052 eur. V rámci programu 08T organizácia čerpala rozpočtové prostriedky v sume 34 700 eur na financovanie kultúrnych aktivít v zahraničí (14 700 eur), na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov (20 000 eur).

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 333 099 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 1 333 099 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 362 473 eur, poistné a príspevok do poistovní sumu 140 856 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 815 069 eur a bežné transfery v sume 14 701 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 248 599 eur. V rámci programu 08T bolo 84 500 eur použitých na financovanie projektov kultúrnych aktivít v tuzemsku (65 000 eur) a v zahraničí (19 500 eur).

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 8 293 963 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 8 293 952 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 973 587 eur, poistné a príspevok do poistovní sumu 1 489 060 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 2 708 970 eur a bežné transfery v sume 122 335 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 8 051 617 eur. V rámci programu 08T bolo 242 335 eur použitých na financovanie projektov kultúrnych aktivít v tuzemsku (222 335 eur) a v zahraničí (20 000 eur).

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Výdavky v rámci vlastných úloh ministerstva kultúry realizuje cirkevný odbor, schválený rozpočet na rok 2018 bol v sume 55 819 eur a upravený rozpočet bol v sume 27 608 eur. Skutočné čerpanie výdavkov celkom za rok 2018 (zdroj „111“) bolo v sume 27 608 eur (100,0 % upraveného rozpočtu). Prostriedky štátneho rozpočtu boli použité na poskytovanie finančných prostriedkov cirkevným subjektom na zameriavanie nehnuteľností a na geometrické plány v rámci reštitúcie cirkevných majetkov (program 08T).

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 124 647 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 109 379 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 109 379 eur na mzdy v sume 68 062 eur, poistné a príspevok do poistovní v sume 23 788 eur, tovary a služby v sume 16 749 eur a bežné transfery v sume 780 eur.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 120 000 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 120 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 120 000 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovní 774 eur a tovary a služby boli čerpané v sume 119 226 eur.

Štátnej vedeckej knižnici v Prešove

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 16 000 eur, upravený rozpočet organizácie bol 16 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 16 000 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovní sumu 213 eur a tovary a služby boli čerpané v sume 15 787 eur.

Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 1 000 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 1 000 eur na tovary a služby.

08.6 Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

08.6.0 Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

Schválený rozpočet na rok 2018 v sume 10 991 939 eur pre aparát ministerstva kultúry bol upravený v nadväznosti na rozpočtové opatrenia realizované ministerstvom financií na sumu 13 590 121 eur, celkové čerpanie bolo v sume 13 589 624 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 643 738 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 1 391 468 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 7 393 242 eur a bežné transfery v sume 1 161 176 eur. V rámci prvku 08T0101 boli čerpané prostriedky štátneho rozpočtu celkom v sume 10 097 630 eur (zdroj „111“) a v rámci podprogramu 0EK01 Informačné technológie finančované zo ŠR boli čerpané finančné prostriedky (zdroj „111“) v celkovej sume 3 491 994 eur v kat. 630 tovary a služby – na úpravu, údržbu, technickú a servisnú podporu informačných systémov a aplikačných programových vybavení, nákup softvérových licencií, výpočtovej techniky a na výdavky na IP Telefoniu.

09 Vzdelávanie

09.8 Vzdelávanie inde neklasifikované

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Rozpočtované finančné prostriedky v sume 30 600 eur boli čerpané v sume 29 190 eur, čo predstavuje 95 % plnenie upraveného rozpočtu (zdroj „111“).

(2) Príspevkové organizácie

Príspevkové organizácie podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. septembra 2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) majú s účinnosťou od 1. januára 2015 funkčnú klasifikáciu 08.2.0 – Kultúrne služby s výnimkou Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici (01.3.3).

Poskytnuté transfery príspevkovým organizáciám v zriadeností pôsobnosti v celkovej sume 89 719 155 eur predstavujú zvýšenie v porovnaní so schválených rozpočtom o 11 975 267, z toho 1 177 244 eur v súvislosti so zvýšením mzdových výdavkov vrátane zákoných odvodov z titulu valorizácie, ďalej výdavky na realizáciu prioritných projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, projekt informatizácie kultúry, stratégia rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia, stratégia nákupu slovacík múzejnej a galérinej hodnoty a stratégie rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 6 968 934 eur.

01 Všeobecné verejné služby
01.3 Všeobecné služby
01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj „111“) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie základných činností Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	1 109 602	1 103 639	1 177 232	1 177 232	100,0	106,9	1,06

08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo
08.2 Kultúrne služby
08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre dvadsaťtri príspevkových organizácií podľa prvkov programov nasledovne:

08S 0101 - Divadlá a divadelná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SND	17 158 160	18 059 487	19 811 994	19 811 994	100,0	109,7	1,15
DNS	2 501 723	2 309 760	2 497 156	2 497 156	100,0	108,1	0,99
DÚ	1 113 149	979 466	1 163 272	1 163 272	100,0	133,3	1,04
ŠO BB	4 155 559	4 084 525	4 472 178	4 472 178	100,0	109,5	1,07
ŠD KE	5 282 121	5 360 850	5 930 668	5 930 668	100,0	110,6	1,12
Spolu:	30 210 712	30 794 088	33 875 268	33 875 268	100,0	110,0	1,12

Slovenské národné divadlo

Upravený rozpočet organizácie po znížení sumy 480 902 eur bol v sume 19 811 994 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 19 656 994 eur, navýšenie 33 460 eur pozostáva z výdavkov spojených s poskytovaním kultúrnych služieb prostredníctvom kultúrnych poukazov (2 044 949 eur) na dofinancovanie nevyhnutných prevádzkových potrieb, na navýšenie základných miezd za účelom stabilizácie zamestnanosti, na vyplatenie motivačných odmien umeleckým zamestnancom. V programe 08T na úhradu prioritných projektov v sume 155 000 eur, z toho väčšia časť bola poskytnutá na Eurokontext.sk.

Divadlo Nová scéna

Upravený rozpočet bol v sume 2 497 156 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 2 392 156 eur, valorizácia (57 638 eur) bolo poskytnuté financovanie kultúrnych poukazov (24 758 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 105 000 eur, z toho príprava a naštudovanie hudobno-dramatických inscenácií (55 000 eur), oprava javiskovej podlahy (40 000 eur) a oprava nákladového javiskového výťahu (10 000 eur).

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 183 806 eur na sumu 1 163 272 eur. Zvýšenie poskytnutého transferu pozostávalo z výdavkov na valorizáciu v sume 23 806 eur, z výdavkov na prioritné projekty 160 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí.

Štátnej opera

Upravený rozpočet bol v sume 4 472 178 eur. Zo sumy poskytnutého transferu je určených na zabezpečenie základnej činnosti, v tom na valorizáciu (117 008 eur), na kultúrne poukazy (6 245 eur), na dofinancovanie hlavnej činnosti (130 000 eur). Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o (70 600 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 205 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí.

Štátne divadlo Košice

Upravený rozpočet bol v sume 5 930 668 eur. Zo sumy poskytnutého transferu je určených na valorizáciu (160 906 eur), na financovanie kultúrnych poukazov (27 912 eur) a na úhradu nepredvídaných výdavkov v súvislosti s prevádzkou divadla a na honoráre hostujúcich umelcov (116 000 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 265 000 eur z toho tvoria najväčšiu časť 250 000 eur finančné prostriedky v prvku 08T 0103 na naštudovanie baletných, činoherých a operných inscenácií a na podporu aktivít v zahraničí bola poskytnutá suma 15 000 eur.

08S 0102 - Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Lúčnica	1 252 770	1 031 465	1 216 473	1 216 473	100,0	118,0	0,97
SF	7 789 570	7 713 183	8 652 251	8 652 251	100,0	112,2	1,11
HC	1 271 237	1 143 486	1 247 265	1 247 265	100,0	110,4	0,98
SLUK	1 927 507	2 333 239	2 101 895	2 101 895	100,0	90,1	1,09
ŠKO Žilina	1 082 712	972 884	1 134 845	1 134 845	100,0	116,6	1,04
ŠF Košice	2 106 753	2 077 173	2 598 295	2 598 295	100,0	125,1	1,23
TD Ifjú Szivek	697 713	671 093	733 746	733 746	100,0	109,3	1,05
Spolu:	16 128 262	15 942 523	17 684 770	17 684 770	100,0	110,1	1,09

Umelecký súbor Lúčnica

Upravený rozpočet bol v sume 1 216 473 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 1 046 473 eur z toho na valorizáciu 15 008 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 170 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí v sume 165 000 a na obnovu nástrojového vybavenia v sume 5 000 eur.

Slovenská filharmónia

Upravený rozpočet bol v sume 8 652 251 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bola časť poskytnutá na dofinancovanie BHS (400 000 eur), na dofinancovanie koncertov a prevádzky (400 000 eur) a na zabezpečenie kultúrnych poukazov (2 568 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí v sume 136 500 eur.

Hudobné centrum

Upravený rozpočet bol v sume 1 247 265 eur. Z poskytnutej sumy bola časť poskytnutá v programe 08S na valorizáciu platov (20 620 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 81 000 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 2 159 eur.

Slovenský ľudový umelecký kolektív

Upravený rozpočet bol v sume 2 101 895 eur. Z poskytnutej sumy bola na činnosť organizácie poskytnutá čiastka 1 976 895 eur z toho na valorizáciu 40 293 eur a na kultúrne poukazy 2 631 eur. V roku 2018 bol organizácii znížený rozpočet (o 350 000 eur), d'alej boli finančné prostriedky v sume 60 638 eur preklasifikované na kapitálové výdavky a v sume 11 370 eur boli poskytnuté na havarijný stav. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 125 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí.

Štátny komorný orchester Žilina

Upravený rozpočet bol v sume 1 134 845 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 1 024 845 eur na valorizáciu (28 091 eur), na opravu riadiacej jednotky kúrenia (8 421 eur) a na mzdy a odvody pre jedného hráča sláčikovej skupiny (13 500 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 110 000 eur (prvok 08T 0103 v sume 70 000 eur prvok 08T 0104 v sume 40 000 eur). Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 1 949 eur.

Štátna filharmonia Košice

Upravený rozpočet bol v sume 2 598 295 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 116 122 eur na valorizáciu (70 551 eur), na dofinancovanie miezd a odvodov 40 000 eur a na financovanie kultúrnych poukazov 5 571 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí v sume 405 000 eur (prvok 08T 0103 v sume 360 000 eur v prvok 08T 0104 v sume 45 000 eur).

Tanečné divadlo fíjú Szivek

Upravený rozpočet bol v sume 733 746 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 45 386 eur na valorizáciu (15 093 eur), na dofinancovanie prevádzky (27 733 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 17 267 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 2 560 eur.

08S 0103 - Výtvarné umenie, fotografia, architektúra a dizajn

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SCD	620 720	434 928	835 667	835 667	100,0	192,1	1,34

Slovenské centrum dizajnu

Upravený rozpočet bol v sume 835 667 eur. V rámci programu 08S boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 90 739 eur z toho na valorizáciu (10 279 eur), na mzdy a odvody (15 000 eur) a na predfinancovanie projektu INERREG SK/AT (65 460 eur). V programe 08T v sume 310 000 eur z toho (v prvku 08T 0103 v sume 260 000 eur, v prvku 08T 0104 v sume 50 000 eur).

08S 0104 – Médiá a audiovízia

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	4 199 862	4 259 813	4 787 310	4 787 310	100,0	112,4	1,13

Slovenský filmový ústav

Upravený rozpočet bol 4 787 310 eur. V programe 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 54 397 eur z toho na valorizáciu 49 083 eur a v program 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 473 100 eur (z toho na 08T 0103 v sume 360 000 eur, na 08T 0104 v sume 18 100 eur a na 08T 0105 v sume 95 000 eur). Na Systematickú obnovu audiovizuálneho dedičstva realizovanú SFÚ bol upravený rozpočet o 4 750 eur na valorizáciu. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 564 eur.

08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SKN	900 387	899 258	940 807	940 807	100,0	104,6	1,04

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Upravený rozpočet organizácie bol na sumu 940 807 eur z toho na program 08S valorizácia (23 549 eur) a na program 08T v sume 18 000 eur v tom prvok 08T 0103 na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 8 000 eur a na prvku 08T 0109 - Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva v sume 10 000 eur.

08S 0106 – Múzeá a galérie

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	8 746 039	8 545 563	12 286 432	12 286 432	100,0	144,1	1,40
STM	1 182 870	1 192 047	1 490 564	1 490 564	100,0	125,3	1,26
M SNP	2 957 555	2 977 814	3 122 708	3 122 708	100,0	107,8	1,05
SNG	4 150 913	3 722 507	4 092 210	4 092 210	100,0	114,7	0,98
Spolu:	17 037 377	16 437 931	20 991 914	20 991 914	100,0	128,0	1,23

Slovenské národné múzeum

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 12 286 432 eur. V rámci programu 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky v sume 2 981 137 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 1 771 000 eur, na podporu aktivít v zahraničí v sume 280 000 eur, na projekt informatizácie kultúry 525 137 eur, na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 10 000 eur a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 395 000 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 759 732 eur hlavne na dofinancovanie bežných prevádzkových potrieb a havarijných stavov dotknutých VOJ v sume 424 028 eur, na valorizáciu 254 706 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli organizáciu uvoľnené finančné prostriedky v sume 80 998 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 490 564 eur. V rámci programu 08S boli čerpané rozpočtové prostriedky hlavne v súvislosti s prevádzkou v sume 90 000 eur a na valorizáciu v sume 40 855 eur. V programe 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 102 000 eur na projekt informatizácie kultúry v sume 10 000 eur a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 40 000 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli organizáciu uvoľnené finančné prostriedky v sume 15 662 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 3 122 708 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky na valorizáciu v sume 45 587 eur. Na prvku 08T 0103 na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 25 000 eura na prvku 08T 010E na strategiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 70 000 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli organizáciu uvoľnené finančné prostriedky v sume 4 307 eur.

Slovenská národná galéria

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 4 092 210 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky v sume 90 000 na sanáciu nahromadených problémov vysunutých pracovísk, na valorizáciu 116 957 eur. Súčasne bolo realizované preklasifikovanie výdavkov z bežných na kapitálové v sume v sume 33 004 eur. V programe 08T v sume 270 000 eur. Na prvku 08T 0103 na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 150 000 eur, na prvku 08T 0104 na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 20 000 eur, na prvku 08T 010C - Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galérinej hodnoty v sume 30 000 eur a na prvku 08T 010E - Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 70 000 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli organizáciu uvoľnené finančné prostriedky v sume 3 258 eur.

08S 0107 - Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚLUV	1 598 772	1 618 797	2 111 575	2 111 575	100,0	130,8	1,32
NOC	5 081 389	4 397 942	4 999 073	4 999 073	100,0	114,5	0,98
SÚH	520 352	572 211	555 999	555 999	100,0	98,0	1,06
Spolu:	7 200 513	6 588 950	7 666 647	7 666 647	100,0	116,4	1,06

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 2 111 575 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky na valorizáciu v sume 50 269 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku 40 000 eur a v zahraničí 30 000 eur a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok 366 300 eur. Na zabezpečenie financovania výdavkov spojených s prijímaním kultúrnych poukazov od žiakov a študentov boli organizáciu uvoľnené finančné prostriedky v sume 6 209 eur.

Národné osvetové centrum

Upravený rozpočet organizácie bol 4 999 073 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky na udržateľnosť projektu v rámci OPIS PO2 v sume 412 048 eur, na valorizáciu 47 427 eur a na vykrytie rozpočtu v oblasti mzdových nákladov a odvodov v sume 123 025 eur. V priebehu roka bol organizácii znížený rozpočet o 80 000 eur preklasifikovaním na kapitálové výdavky. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 98 631 eur z toho na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 85 631 a na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 13 000 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 555 999 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 11 888 eur na valorizáciu. Na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 15 000 eur. Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 1 900 eur.

08S 0109 - Literatúra a knižničná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
LIC	915 720	822 488	1 254 269	1 254 269	100,0	152,5	1,36

Literárne informačné centrum

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 254 269 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 261 834 eur na knižný veľtrh LIVRE PARIS 2019, v sume 14 947 eur na valorizáciu. V rámci programu 08T čerpalo rozpočtové prostriedky v sume 155 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí.

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva**08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva**

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre desať príspevkových organizácií:

08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	3 000	3 000	3 000	3 000	100,0	100,0	1,0

Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 3 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 3 000 eur.

08S 0101 - Divadlá a divadelná činnosť

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
DÚ	102 600	142 100	142 100	142 100	100,0	100,0	1,0

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 142 100 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 142 100 eur.

08S 0102 - Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
HC	15 320	15 320	15 320	15 320	100,0	100,0	1,0

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 15 320 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 15 320 eur.

08S 0106 – Múzeá a galérie

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	30 000	30 000	30 000	30 000	100,0	100,0	1,0
STM	2 000	3 000	3 000	3 000	100,0	100,0	1,0
M SNP	88 270	88 270	88 270	88 270	100,0	100,0	1,0
SNG	178 000	178 000	178 000	178 000	100,0	100,0	1,0
Spolu:	298 270	298 270	298 270	298 270	100,00	100,0	1,0

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 30 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 30 000 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 3 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 3 000 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 88 270 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 88 270 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 178 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 178 000 eur.

08S 0107 - Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚĽUV	5 973	6 080	6 080	6 080	100,0	100,0	1,0
NOC	34 500	34 500	34 500	34 500	100,0	100,0	1,0
SÚH	6 000	5 000	5 000	5 000	100,0	100,0	1,0
Spolu:	46 473	45 580	45 580	45 580	100,0	100,0	1,0

Ústredie ľudovej umenieckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 6 080 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 6 080 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 34 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 34 500 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 5 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2018 bolo v sume 5 000 eur.

(3) Verejnoprávne inštitúcie

08.2.0 Kultúrne služby

Účelová dotácia na podporu kultúrnych služieb Matice slovenskej (MS) bola poskytnutá v súlade so zmluvou v rozsahu 9 projektov v sume 1 494 000 eur, z ktorých rozhodujúca suma 479 450 eur bola určená na aktivity Členského ústredia a oblastných stredísk MS a Strediska národnostných vzťahov, 356 000 eur na finančné vzťahy a technickú prevádzku. Na vydavateľské aktivity MS v sume 327 550 eur. Na základe Dodatku č. 1 k zmluve č. MK-14/2018/M bol Matici slovenskej upravený rozpočet na sumu 1 734 000 eur.

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky

Tlačová agentúra Slovenskej republiky je verejnoprávnou inštitúciou, ktorej je uvoľňovaný transfer zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva kultúry od roku 2004. V roku 2018 mala schválený príspevok na bežnú činnosť v sume 2 200 000 eur, ktorý bol dodatkom č. 1 k zmluve č. MK-70/2017/M upravený o 154 000 eur na mediálnu prezentáciu osláv dejinných udalostí medzi SR a ČR – 100. výročie vzniku ČSR.

Rozhlas a televízia Slovenska

Účelová dotácia pre RTVS bola schválená na rok 2018 v sume 23 000 000 eur. V priebehu roka bol upravený bežný transfer na sumu 24 728 310 eur na výrobu a vysielanie relácie magazín „Polícia“ (129 360 eur), na dofinancovanie nákladov na realizáciu programového záväzku v oblasti televízneho vysielania (1 500 000 eur) a na realizáciu seriálu pre deti „Detektívka Emka a kolegovia pátrači“ v sume 98 950 eur.

Audiovizuálny fond

Účelová dotácia pre Audiovizuálny fond na rok 2018 bola schválená v sume 6 779 387 eur. Dotácia bola poskytnutá v rozsahu schválenej sumy na základe zmluvy s MK SR.

Fond na podporu umenia

Fondu na podporu umenia bol na rok 2018 schválený bežný transfer v sume 19 500 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu umenia vo forme príspevku fondu. V priebehu roka bol transfer upravený o 46 284 eur a to preklasifikovaním na kapitálové výdavky.

Fond na podporu kultúry národnostných menšíň

Fondu na podporu kultúry národnostných menšíň bol na rok 2018 schválený bežný transfer v sume 8 000 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu umenia vo forme príspevku fondu.

(4) Cirkvi a náboženské spoločnosti

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 18/17 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Cirkvi a nábož. spol.	38 595 330	38 591 205	41 940 637	41 940 637	100,0	103,1	1,08

Slovenská katolícka charita	2 337 848	2 337 848	2 397 006	2 397 006	100,0	100,0	1,02
Diakonia ECAV	208 657	208 657	216 022	216 022	100,0	100,0	1,03
Ústredie Diakonie RKC na Slovensku	38 555	26 555	41 019	41 019	100,0	145,2	1,06
Spolu	40 180 390	41 164 265	44 594 684	44 594 684	100,0	102,9	1,06

Na základe zákona č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom v znení neskorších prepisov boli za rok 2018 poskytnuté finančné prostriedky pre cirkvi a náboženské spoločnosti v celkovej sume 44 594 684 eur. Schválený rozpočet bol zvýšený o 3 430 419 eur na valorizáciu základných platov duchovných vrátane zákoných odvodov.

(5) **Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky**

V roku 2018 boli v rámci dotačného systému ministerstva kultúry poskytované dotácie prostredníctvom troch programov (v programovej štruktúre definovaných na úrovni prvkov) vo forme bežných alebo kapitálových výdavkov. Predmetom podpory bola široká škála aktivít zahŕňajúca obnovu národných kultúrnych pamiatok, podporu aktivít znevýhodnených skupín obyvateľstva a podporu návštevnosti kultúrnych aktivít žiakmi základných a stredných škôl.

Celkový rozpočet finančných prostriedkov alokovaných v rámci dotačného systému v roku 2018 predstavovala suma 15 996 097 eur. Úpravami rozpočtu v roku 2018 bol pôvodný schválený objem upravený na celkovú sumu 18 270 518 eur. Skutočné čerpanie na úrovni 18 173 823 eur predstavuje 99,5 % upraveného rozpočtu.

V rámci jednotlivých programov a podprogramov dotačného systému bolo predložených cca 1 500 žiadostí, podporených bolo viac ako 1 090 projektov.

Ukazovateľ	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	%	%	v eur
					čerpania 4 : 3	čerpania 4 : 2	Index 18/17 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
DS MK SR spolu	11 152 563	15 996 097	18 270 518	18 173 823	99,5	113,6	1,62
Obnovme si svoj dom (08S0203)	8 179 854	12 016 097	15 208 644	15 115 341	99,4	125,8	1,84
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí (08S0207)	2 073 406	3 000 000	2 103 874	2 103 874	100,0	70,1	1,01
Kultúra znevýhodnených skupín (08S0209)	899 303	980 000	958 000	954 608	99,6	97,4	1,06

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0203 Obnovme si svoj dom

Ukazovateľ	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	v eur Index 18/17 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Obnovme si svoj dom spolu	8 179 854	12 016 097	11 908 097	11 821 891	99,3	98,4	1,44
<i>z toho:</i>							
<i>bežné výdavky</i>							
Verejná vysoká škola (641 008)	21 000	0	72 800	72 800	100,0	x	3,46
Obec (641 009)	1 129 308	0	1 724 119	1 677 968	97,3	x	1,48
Vyšší územný celok (641 010)	81 800	0	179 220	172 611	96,3	x	2,11
Občianske združenie, nadácia (642 001)	685 475	11 016 097	702 482	702 482	100,0	6,4	1,02
Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (642 002)	64 000	0	70 200	70 200	100,0	x	1,09
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	2 617 455	0	2 924 307	2 921 407	99,9	x	1,11
Nefinančná právnická osoba (642 009)	53 000	0	147 600	147 600	100,0	x	2,78
Jednotlivec (642 014)	850 279	0	1 081 400	1 050 854	97,2	x	1,23
Ostatná právnická osoba (644 002)	328 600	0	449 500	449 500	100,0	x	1,36
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	37 000	0	22 000	22 000	100,0	x	0,59
<i>kapitálové výdavky</i>							
Obec (721 006)	1 517 832	0	2 026 762	2 026 762	100,0	x	1,33
Vyšší územný celok (721 007)	3 200	0	643 500	643 500	100,0	x	201,09
Občianske združenie, nadácia (722 001)	288 104	1 000 000	0	0	x	x	X
Cirkev (722 002)	350 900	0	1 864 207	1 864 207	100,0	x	5,31
Ostatným neziskovým právnickým osobám (722 003)	15 000	0	0	0	x	x	x
Jednotlivec (722 004)	102 900	0	0	0	x	x	x
Ostatná právnická osoba (723 002)	34 000	0	0	0	x	x	x

Presunuté finančné prostriedky z roku 2017:

Ukazovateľ	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 18/17 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Obnovme si svoj dom spolu	0	0	3 300 547	3 293 450	99,8	x	x
z toho:							
<i>kapitálové výdavky</i>							
Obec (721 006)	0	0	2 400 143	2 398 403	99,9	x	x
Vyšší územný celok (721 007)	0	0	50 000	50 000	100,0	x	x
Občianske združenie, nadácia (722 001)	0	0	277 954	2 77 954	100,0	x	x
Cirkev (722 002)	0	0	313 950	313 593	99,9	x	x
Ostatným neziskovým právnickým osobám (722 003)	0	0	20 000	20 000	100,0	x	x
Jednotlivec (722 004)	0	0	118 000	118 000	100,0	x	x
Ostatná právnická osoba (723 002)	0	0	85 000	80 000	94,1	x	x
Fyzická osoba – podnikateľ (723 003)	0	0	35 500	35 500	100,0	x	x

Program Obnovme si svoj dom patril aj v tomto roku medzi priority. Z 868 podaných žiadostí o poskytnutie dotácie bolo podporených 574. Okrem podpory obnovy národných kultúrnych pamiatok boli podporené aj projekty z oblasti kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dlhodobou ambíciou programu je vytvorenie komplexného rozvojového systému zameraného na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok s cieľom umožniť systémovú podporu revitalizácie národných kultúrnych pamiatok v jednotlivých fázach procesu ich záchrany, obnovy, prezentácie a interpretácie, či už ako solitérov, alebo súčasťi osobitne chránených lokalít a aktivít zainteresovaných subjektov v procese ochrany pamiatkového fondu s cieľom zvýšenia ich odbornej, personálnej a technickej kapacity, koordinácie a spolupráce.

K prioritám programu patrili:

- obnova národných kultúrnych pamiatok realizovaná na základe medzinárodných dohôd a tých, ktoré sú zapísané v Zozname svetového dedičstva alebo nominované na zápis do tohto zoznamu,
- záchrana a obnova autentických pamiatkových hodnôt, cielená obnova, koncové využitie, sprístupňovanie a interpretácia pamiatok alebo ich častí,
- budovanie odbornej, personálnej a technickej kapacity, mobility organizácií a expertov, zvyšovanie dostupnosti služieb v oblasti poskytovania poradenstva, informácií, konzultácií, tréningov a špecializovaného vzdelávania, výskumu a vývoja prostredníctvom siete spolupracujúcich inštitúcií a expertov a mnohé iné.

V roku 2018 sa v rámci programu Obnovme si svoj dom pokračovalo v obnove pamiatok cez podprogram 1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy. Podprogram bol určený pre projekty obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa súčasne nachádzajú v Zozname národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy k 31. 7. 2017. V roku 2018 bolo v rámci podprogramu podporených 8 projektov v celkovej hodnote 4 939 196 eur.

V programe Obnovme si svoj dom bolo z roku 2017 presunutých 3 780 551 eur, z toho v rámci podprogramu 1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy je zmluvne zaviazaných 2 262 173 eur. Z tejto sumy boli čerpané finančné prostriedky vo výške 1 782 170 eur. Zvyšná suma vo výške 480 003 eur bude použitá na dofinancovanie podporených projektov z roku 2017 v podprograme 1.6 v roku 2019.

Suma vo výške 1 518 378 eur bola použitá v rámci programu Obnovme si svoj dom v roku 2018 na projekty podané v rámci dotačného systému na rok 2018.

Schválený rozpočet programu predstavovala suma 12 016 097 eur. Rozpočtovými opatreniami boli prostriedky upravené na sumu 15 208 644 eur. Poskytnuté finančné prostriedky boli celkovo čerpané takmer na úrovni 100 % upraveného rozpočtu, z toho 7 287 422 eur v podobe bežných výdavkov a 7 827 919 eur v podobe kapitálových výdavkov.

Podrobny prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame na prílohe č 5.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0207 Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí

Ukazovateľ	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 18/17 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí spolu	2 073 406	3 000 000	2 103 874	2 103 874	100,0	70,1	1,01
z toho:							
Obec (641 009)	270 290	0	282 067	282 067	100,0	x	1,04
Vyšší územný celok (641 010)	463 545	0	478 884	478 884	100,0	x	1,03
Občianske združenie, nadácia (642 001)	878 124	3 000 000	959 153	959 153	32,0	x	1,09
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	41 571	0	32 617	32 617	100,0	x	0,78
Jednotlivec (642 014)	8 394	0	7 976	7 976	100,0	x	0,95
Ostatná právnická osoba (644 002)	192 219	0	156 937	156 937	100,0	x	0,81
Fyzická osoba podnikateľ (644 003)	- 219 263	0	186 240	186 240	100,0	x	0,84

Dotačný program Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí bol určený pre žiakov základných a stredných škôl a pre pedagogických zamestnancov týchto škôl, ktorým umožnil prístup do divadiel, múzeí, galérií, knižníc a niektorých ďalších kultúrnych inštitúcií poskytujúcich kultúrne podujatia a aktivity.

Do programu bolo zaregistrovaných 3 180 žiadostí, z toho v podprograme 3.1 bolo 2 855 základných a stredných škôl a v podprograme 3.2 bolo zaregistrovaných 325 subjektov, ktoré kultúrne poukazy vyberali.

Rozpočet programu bol rozpočtovými opatreniami upravený na konečnú sumu 2 103 874 eur.

Podrobny prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame na prílohe č 6.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0209 Kultúra znevýhodnených skupín

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 18/17 4 : 1	
A	1	2	3	4	5	6	7	
Kultúra znevýhodnených skupín spolu	899 303	980 000	958 000	954 608	99,6	97,4	1,06	
z toho								
Verejná vysoká škola (641 008)	1 900	0	1 900	1 900	100,0	x	1,0	
Obec (641 009)	40 000	0	37 500	37 251	99,3	x	0,93	
Vyšší územný celok (641 010)	89 959	0	81 500	79 601	97,7	x	0,88	
Občianske združenie, nadácia (642 001)	672 044	980 000	784 900	783 656	99,8	80,0	1,16	
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	54 000	0	40 200	40 200	100,0	x	0,74	
Nefinančná právnická osoba (642 009)	8 000	0	10 000	10 000	100,0	x	1,25	
Jednotlivec (642 014)	6 900	0	0	0	x	x	X	
Ostatná právnická osoba (644 002)	20 500	0	0	0	x	x	X	
Fyzická osoba podnikateľ (644 003)	-	6 000	0	2 000	2 000	100,0	x	0,33

Program Kultúrna znevýhodnených skupín obyvateľstva je určený predovšetkým na podporu kultúrnych potrieb znevýhodnených skupín obyvateľstva, najmä na podporu kultúrno-spoločenských projektov, ktoré vedú k potláčaniu rasizmu, xenofóbie a všetkých prejavov diskriminácie, vychovávajú k tolerancii, prijímaniu inakosti, a prispievajú k integrácii jednotlivých skupín do spoločnosti, k duchovnému a etickému rozvoju, k pochopeniu a prijatiu multikultúrnej dimenzie slovenskej spoločnosti, ako aj k posilneniu sociálnej súdržnosti.

Oblast' živej kultúry bola zameraná na vytváranie rovnosti príležitostí v oblasti kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva (festivály, prehliadky, výstavy, koncerty, umelecké tvorivé dielne, besedy, prednášky, odborné semináre, konferencie, sympóziá, atď.); na podporu kultúrnych aktivít, ktoré prispievajú k potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii, rozvoju kultúrnej diverzity a multikultúrneho chápania spoločnosti.

Oblast' periodickej tlače bola určená na vydávanie literárnych, vedeckých a detských časopisov a zo spoločenského hľadiska významných periodík, ktoré prispievajú k rovnosti príležitosti, potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii.

V oblasti neperiodickej tlače bolo podporované vydávanie pôvodných publikácií na tému znevýhodnených skupín obyvateľstva a podpora edičnej činnosti, vydavateľských a publikačných aktivít v oblasti pôvodnej, krásnej, odbornej a vedeckej literatúry a prekladateľskej činnosti.

Upravený rozpočet vo výške 958 000 eur bol vyčerpaný takmer na 100 %.

V rámci programu bolo podaných 265 žiadostí, podporených bolo 192 projektov.

Podrobny prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame na prílohe č 7.

(6) Kapitálové aktíva rozpočtových organizácií členené podľa funkčnej klasifikácie

V roku 2018 bol limit kapitálových výdavkov pre rozpočtové organizácie v zriaďovacej pôsobnosti ministerstva určený v celkovej sume 3 200 000 eur , z toho pre Univerzitnú knižnicu Bratislava v sume 1 000 000 eur a pre Slovenskú národnú knižnicu v Martine v sume 2 200 000 eur. Rozpočtovými opatreniami v priebehu roka došlo k úprave rozpočtu na sumu 2 272 441 eur. Finančné prostriedky kapitálových aktív boli čerpané v sume 2 271 940 eur. Celkovú výšku čerpaných prostriedkov tvoria len zdroje štátneho rozpočtu.

Čerpanie kapitálových výdavkov za rok 2018 podľa rozpočtových organizácií rezortu kultúry (schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutočné čerpanie vrátane prostriedkov podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., prostriedkov z minulých rokov) v členení podľa funkčnej klasifikácie:

(v eurách)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové aktíva (710)	1 375 288	3 270 000	2 272 441	2 271 940	99,98	69,48	1,65
Z toho:							
01.3.3	9 910	0	67 680	67 679	100,00	-	6,82
08.2.0	1 249 858	3 200 000	1 963 838	1 963 338	99,98	61,35	1,57
08.6.0.1	115 520	70 000	240 923	240 923	100,00	344,18	2,08

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Prešov

V priebehu roku rozpočtovými opatreniami došlo k úprave rozpočtu v celkovej sume 67 680 eur. Celkové čerpanie k 31.12.2018 organizácia vykázala v sume 67 679 eur. V prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na realizáciu prioritného projektu „na dodanie, inštaláciu a uvedenie do prevádzky samoobslužného systému na vrátenie dokumentov“ v sume 59 880 eur a v prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť na obstaranie fullframe fotoaparátu s príslušenstvom na účely dokumentovania rómskej kultúry a jej digitalizáciu v sume 7 799 eur.

08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

Slovenská národná knižnica Martine

V priebehu roku 2018 sa rozpočet kapitálových výdavkov organizácie upravil rozpočtovými opatreniami na sumu 1 768 138 eur, ktoré organizácia čerpala v rámci prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižná činnosť v celkovej sume poskytnutých prostriedkov a to na dofinancovanie služieb v súvislosti s udržateľnosťou projektu „Digitálna knižnica a digitálny archív (NP DIKDA) - rozvoj technologickej infraštruktúry“. V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa rozpočtovým opatrením znížil rozpočet kapitálových výdavkov v prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižná činnosť v celkovej sume 2 479 146 eur na použitie v rozpočtovom roku 2019. Z toho na rekonštrukciu I. budovy

Matice slovenskej v sume 200 000 eur, na národný knižničný systém v sume 2 000 000 eur, na rekonštrukciu a modernizáciu evakuačného rozhlasu v sídelnej budove v sume 150 000 eur, na kamerový systém opraveného schodiska v sídelnej budove v sume 19 146 eur, na realizáciu toaliet pre návštevníkov a pripojenie na verejnú kanalizáciu Múzea v Brodzanoch v sume 105 000 eur a na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu a napojenie novej kanalizácie v Kaštieli v Diviakoch v sume 5 000 eur.

Univerzitná knižnica Bratislava

K 31. 12. 2018 je upravený rozpočet organizácie v sume 29 000 eur. V priebehu roku sa rozpočtovým opatrením znížil schválený rozpočet v sume 1 000 000 eur určený na udržateľnosť projektu CDA. Finančné prostriedky sa poskytli Slovenskej národnej knižnici v Martine na dofinancovanie služieb v súvislosti s udržateľnosťou projektu „Digitálna knižnica a digitálny archív (NP DIKDA) - rozvoj technologickej infraštruktúry“. Čerpanie organizácia v celkovej sume 28 500 eur vykázala v rámci prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na financovanie nového samoobslužného skenovacieho zariadenia pre čitateľov knižnice.

Pamiatkový úrad SR

Upravený rozpočet bol čerpaný v celkovej sume poskytnutých kapitálových výdavkov, t.j. 157 231 eur v rámci prvku programovej štruktúry 08S0108 Ochrana pamiatkového fondu na nákup dopravných prostriedkov v sume 68 430 eur, na dofinancovanie špeciálneho prístroja na nepriamu digitalizáciu pre Chemicko - technologické oddelenie v sume 24 348 eur, na obstaranie vysokozdvížného vozíka, hobľovačky a kompresora pre potreby Oblastného reštaurátorského ateliéru v Levoči v sume 27 776 eur, na obstaranie PC pre potreby oddelenia digitalizácie v sume 18 950 eur, na vypracovanie projektovej dokumentácie pre objekty Bottova v Levoči v sume 6 000 eur, Laskomerského v Banskej Štiavnicki v sume 6 000 eur a Cukrová, depozitár v Trnave v sume 5 490 eur. V rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO čerpali sumu 237 eur na nákup pozemku o výmere 15m² v ku.ú. Banská Štiavnica pod "Piargskou bránou".

- 08.6   Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované**
- 08.6.0   Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované**
- 08.6.0.1   Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky – aparát**

Ministerstvo kultúry SR – aparát

V roku 2018 boli ministerstvu kultúry rozpisom kapitálových výdavkov poskytnuté prostriedky štátneho rozpočtu na obstaranie nových osobných automobilov v sume 70 000 eur. V priebehu roku došlo k úprave rozpočtu v celkovej sume 240 923 eur, ktoré organizácia čerpala v celej sume a to:

- v prvku programovej štruktúry 0EK0101 Systémy vnútornej správy v sume 52 128 eur na financovanie rozšírenia funkcionality EIS Softip Profit,
- v prvku _programovej štruktúry 08T0101 v sume finančných prostriedkov v sume 104 651 eur na dofinancovanie nákupu 3 osobných automobilov
- v prvku programovej štruktúry 08T0105 Projekt informatizácie kultúry v sume 84 144 eur na obstaranie multifunkčných zariadení.

6.1. Kapitálové transfery členené podľa funkčnej klasifikácie

(v eurách)

Funkčná klasifikácia	Skutoč. 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutoč. 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové transfery (720)	27 943 487	33 718 937	28 612 455	28 605 358	99,98	84,83	1,02
príspievkovým organizáciám spolu:	17 052 789	29 218 937	8 474 977	8 474 977	100,00	29,01	0,50
01.3.3	0	0	10 000	10 000	100,00	-	-
08.2.0	17 052 789	29 218 937	8 464 977	8 464 977	100,00	28,98	0,50
Ostatné subjekty	10 890 698	4 500 000	20 137 478	20 130 381	99,96	447,34	1,85
08.2.0.9 <i>Dotačný systém, toho</i>	<i>z</i> 2 311 936	1 000 000	7 835 016	7 827 919	99,91	782,79	3,39
Obnovme si svoj dom	2 311 936	1 000 000	7 835 016	7 827 919	99,91	782,79	3,39
Umenie	0		0	0	-	-	-
Kultúrne aktivity v oblasti pamäť. inštitúcií	0		0	0	-	-	-
Fond na podporu umenia	502 584	500 000	546 284	546 284	100,00	109,26	1,09
08.3.0 TASR	200 000	0	0	0	-	-	-
08.3.0 RTVS	5 400 000	3 000 000	10 500 000	10 500 000	100,00	350,00	1,95
08.4.0 Cirkvi	2 476 178	0	1 256 178	1 256 178	100,00	-	0,51

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica

Organizácii boli poskytnuté finančné prostriedky na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva v sume 10 000 eur na modernizáciu oddelenia absenčných služieb.

08.	Rekreácia, kultúra a náboženstvo
08.3	Kultúrne služby
08.3.0	Kultúrne služby

Slovenské národné divadlo Bratislava

Slovenskému národnému divadlu bol rozpisom kapitálových výdavkov na rok 2018 poskytnutý kapitálový transfer v prvku programovej štruktúry 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť v sume 500 000 eur na rekonštrukciu historickej budovy. Počas roku sa divadlu poskytli kapitálové transfery v celkovej sume 1 770 000 eur, z toho so zdrojom 131H v sume 1 020 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T010B Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 250 000 eur na obstaranie hudobných nástrojov. Kapitálové transfery so zdrojom 2017 (131H) boli poskytnuté v prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít PO a RO. Na finančné zabezpečenie nevyhnutných opráv historickej budovy Slovenského národného divadla v sume 980 000 eur v zmysle úlohy C.7. uznesenia vlády SR č. 570 zo dňa 13.12.2017 a na prípravu a naštudovanie nových divadelných titulov k „100. Výročie založenia SND - príprava premiéry Majster a Margareta“ v sume 20 000 eur a predstavenie k „100. Výročiu vzniku Československa“ v sume 20 000 eur.

Štátne opera Banská Bystrica

Štátnej opere boli poskytnuté finančné prostriedky formou kapitálových transferov v celkovej sume 220 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť v celkovej sume 120 600 eur, z toho na obstaranie hlavnej opony na javisko v historickej budove Štátnej opery v sume 5 640 eur, na nákup nákladného vozidla v sume 64 960 eur a na doplnenie vzduchotechniky a klimatizácie v historickej budove Štátnej opery v sume 50 000 eur. Pre prioritné projekty bola poskytnutá celková suma 99 400 eur z toho v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v sume 11 400 eur na obnovu hudobných nástrojov z dôvodu opotrebovateľnosti a modernizácie a v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 88 000 eur na obstaranie a technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku.

Divadlo Nová Scéna

Divadlu v roku 2018 boli poskytnuté kapitálové transfery v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO celkovej sume 210 000 eur z toho so zdrojom 111 v sume 150 000 eur na obnovu zvukovej techniky a so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 60 000 eur na prípravu a naštudovanie hudobno-dramatických inscenácií/muzikálov Bedári a Rasputin.

Štátne divadlo Košice

Štátnemu divadlu boli poskytnuté kapitálové transfery na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok na nákup hudobných nástrojov a ich príslušenstiev v sume 5 000 eur.

Slovenská filharmónia Bratislava

Slovenskej filharmónii bol v roku 2018 poskytnutý kapitálový transfer na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v celkovej sume 640 000 eur na obnovu nástrojového vybavenia, z toho so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 480 000 eur.

Štátna filharmónia Košice

Organizácii boli poskytnuté finančné prostriedky formou kapitálového transferu na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T010B na vybavenie orchestra hudobnými nástrojmi - obnova a modernizácia fondu koncertného vybavenia v sume 50 000 eur.

Štátny komorný orchester Žilina

Počas roku 2018 boli organizáciu poskytnuté kapitálové transfery na prioritné projekty v celkovej sume 100 500 eur, z toho v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia

a krojových súčiastok v sume 50 000 eur na obnovu nástrojového vybavenia a v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 50 500 eur na obstaranie klimatizácie v koncertnej sále, šatniach a kanceláriách.

Umelecký súbor Lúčnica

Súboru boli v roku 2018 poskytnuté kapitálové transfery v celkovej sume 315 000 eur, z toho v rámci prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v sume 15 000 eur na nákup hudobných nástrojov a v prvku programovej štruktúry 08S0102 Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory v sume 300 000 eur na rekonštrukciu a sanáciu schodiska Domu umenia v Piešťanoch.

Tanečné divadlo Ifjú Szivék

Finančné prostriedky boli divadlu poskytnuté so zdrojom roku 2017 (131H) na realizáciu prioritného projektu v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 25 000 eur na nákup profesionálneho projektora s objektívom pre divadelné využitie.

Slovenský ľudovo-umelecký kolektív

Organizácii boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 115 638 eur. V prvku programovej štruktúry 08S0102 Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory v sume 60 638 eur na zakúpenie HW lokálneho dátového úložiska pre zdigitalizované objekty a na integráciu do CAIR a CDA. Pre prioritné projekty boli poskytnuté kapitálové transfery v celkovej sume 55 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok na obnovu nástrojového vybavenia v sume 10 000 eur. V rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 45 000 eur so zdrojom roku 2017 (131H) na obstaranie nového úžitkového vozidla.

Slovenské centrum dizajnu

Kapitálové transfery boli poskytnuté v celkovej sume 24 540 eur, z toho v prvku programovej štruktúry 08S0103 Výtvarné umenie, fotografia, architektúra a dizajn v sume 14 540 eur na vybudovanie výskumnej infraštruktúry IKT na prácu a prezentáciu výpočtovo zložitého multimediálneho obsahu pre nové oddelenie Výskum a vývoj a v prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 10 000 eur na akvizície zbierkových predmetov.

Slovenská ústredná hvezdáreň

V roku 2018 boli organizácii poskytnuté kapitálové transfery v rámci prvku 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO na prioritné projekty v celkovej sume 40 000 eur, z toho na projekt výmeny medenej strešnej krytiny otáčacej kupoly historickej budovy hvezdárne v sume 30 000 eur a na projekt zateplenia administratívnej budovy v sume 10 000 eur.

Slovenské národné múzeum

V roku 2018 bol rozpisom kapitálových výdavkov poskytnutý kapitálový transfer v sume 2 000 000 eur v prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO na vybudovanie depozitára v Seredi. K 31.12.2018 sa schválený rozpočet na upravil na sumu 1 308 000 eur. Počas roku sa celkový rozpočet kapitálových výdavkov Slovenského národného múzea upravil na sumu 3 556 266 eur. V rámci prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzeá a galérie v sume 850 000 eur pre Múzeum holokaustu v Seredi v zmysle úlohy B.1 uznesenia vlády SR č. 72 zo dňa 31.1.2018 a pre Prírodovedné múzeum v sume 2 820 eur na obstaranie laboratórneho prístroja pre udržateľnosť projektu IBOL. V rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO kapitálové transfery predstavujú celkovú sumu 1 718 830 eur. Z tejto sumy boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 250 000 eur na realizáciu expozícií a prevádzkových priestorov múzea na Bratislavskom hrade, z toho so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 180 000 eur. Na odkúpenie pozemkov pre potreby dostavby nového vstupného areálu skanzenu Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku v sume 52 830 eur, na rekonštrukciu objektov Múzea SNR v Myjave -zabezpečenie financovania osláv dejinných udalostí medzi SR a ČR – vzniku ČSR, v zmysle Uznesenia vlády SR č. 282/2017 v sume 108 000 eur, pre vybudovanie depozitára v Seredi v sume 1 308 000 eur. V prvku

programovej štruktúry 08T0105 Projekt informatizácie kultúry celková suma transferov bola v sume 442 110 eur na projekt „Digitálna výstava“. V prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 854 eur, na nákup zbierkových predmetov do zbierkových fondov múzeí národnostných a etnických menších SNM v sume 95 000 eur, z toho so zdrojom 2017 (131H) v sume 50 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v celkovej sume 471 000 eur, z toho na Obnova a rekonštrukcia parku I. Madáchu v Dolnej Strehovej v sume 361 000 eur, na výskum a projekt komplexnej obnovy anglického parku v Betliari v sume 20 000 eur, na antropologickú časť expozície Zázrak prírody – Človek v čase a v priestore v sume 90 000 eur.

Slovenské technické múzeum

Slovenskému technickému múzeu boli v roku 2018 poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 1 131 330 eur. Na prioritné projekty v celkovej sume 111 330 eur, z toho v rámci prvku 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 66 330 eur na rekonštrukciu odovzdávajúcej stanice tepla OST, v rámci prvku programovej štruktúry 08S0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 20 000 eur na akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov a v rámci prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 25 000 eur na projekt „Československé leteckvo/ Letectvo na Slovensku I. etapa“. Na projektovú dokumentáciu a na výstavbu haly v Múzeu letectva/II.Etapa-hala „B“ v sume 1 000 000 eur a v sume 20 000 eur v zmysle rozhodnutia predsedu vlády SR o poskytnutí finančných prostriedkov z rezervy predsedu vlády SR v rámci prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzeá a galérie.

Múzeum Slovenského národného povstania

V roku 2018 bol múzeu poskytnutý kapitálový transfer v sume 10 000 eur na obstaranie úvodnej štúdie pre expozíciu v Osvienčime v rámci prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií.

Slovenská národná galéria

Pre Slovenskú národnú galériu bol v roku 2018 schválený rozpočet pre dostavbu a modernizáciu areálu SNG v sume 26 718 937 eur v prvku 08S0106 Múzeá a galérie. Upravený rozpočet Slovenskej národnej galérie k 31. 12.2018 v sume 73 004 eur ovplyvnili nasledovné rozpočtové opatrenia. V rámci prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzeá a galérie zníženie rozpočtu kapitálových výdavkov v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume schváleného rozpočtu na použitie v roku 2019 a navýšenie v sume 33 004 eur na úhradu výdavkov za výmenu nefunkčných zariadení: klimatizácia v Berlinke, vstupná brána kaštieľ Strážky, foto príslušenstvo, SW licencia. Poskytnutie kapitálových výdavkov na prioritný projekt akvizície zbierkových predmetov v sume 40 000 eur v prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Organizácii boli v roku 2018 poskytnuté kapitálové transfery na prioritné projekty v celkovej sume 98 700 eur. V rámci prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 70 000 eur na rozširovanie zbierkových predmetov za účelom zachovania a šírenia kultúrneho dedičstva v oblasti krojových súčiastok a v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v sume 28 700 eur.

Národné osvetové centrum

Organizácii boli poskytnuté prostriedky na obstaranie rekonštrukciu a modernizáciu klimatizačných zariadení, nákup dataprojektora a príslušenstva v sume 80 000 eur v prvku programovej štruktúry 08S 0107 Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra.

08.2.0 Kultúrne služby

Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Finančné prostriedky boli poskytnuté v roku 2018 len v rámci prvku programovej štruktúry 08S0203 Obnovme si svoj dom v celkovej sume 7 835 016 eur, z toho so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 3 300 547 eur. Čerpanie k 31.12. 2019 bolo v celkovej sume 7 827 919 eur, z toho čerpanie so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 3 293 450 eur.

08.3 Vysielačie a vydavateľské služby

08.3.0 Vysielačie a vydavateľské služby

Rozhlas a televízia Slovenska

Na základe zmluvy a dodatkov na rok 2018 uzavorennej medzi RTVS a MK SR bol organizácii schválený a poskytnutý kapitálový transfer na uskutočnenie investičných účelových projektov v celkovej sume 10 500 000 eur, z toho so zdrojom roku 2017 (131H) v sume 7 500 000 eur.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Cirkvi

V roku 2018 boli poskytnuté kapitálové transfery v celkovej sume 1 256 178 eur. Pre Rímskokatolícku cirkev, Biskupstvo Nitra finančné prostriedky na rekonštrukciu obnovu Kláštora v Hronskom Beňadiku v sume 1 186 178 eur a pre Evanjelickú cirkev augsburského vyznania na Slovensku finančné prostriedky účelovo určené na opravu evanjelickej fary v Dunajskej Lužnej v sume 70 000 eur.

1.3.3. Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim

Ministerstvo kultúry SR (ďalej „MK SR“) v sledovanom období v rámci európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim prostredníctvom výdavkov použilo finančné prostriedky v celkovej sume 879 867 eur, z toho zo zdrojov EÚ a ostatných zdrojov zo zahraničia v sume 795 419 eur a spolufinancovanie ŠR SR v sume 84 448 eur.

Projekty v roku 2018 boli realizované v rámci nasledovných programov:

Zamestnanosť a sociálna inklúzia – z Európskeho sociálneho fondu boli financované dva projekty a to v príspevkovej organizácii Slovenská knižnica nevidiacich Mateja Hrebenu v Levoči v rámci 3. Programového obdobia 2014-2020 v celkovej sume 34 595,53 eur, z toho na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím 6 852,93 eur, z toho zo zdrojov EÚ v sume 5 326,83 eur, zo zdrojov ŠR 1 526,10 eur a na prevádzku chránenej dielne vo výške 27 742,60 Eur, z toho zo zdrojov EÚ v sume 23 581,20 eur, zo zdrojov ŠR 4 161,40 eur. Prostriedky boli poskytnuté na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Občianstvo, Kultúra a médiá - v rámci programu Creative Europe Desk Slovensko 2018 boli v roku 2018 vyčerpané finančné prostriedky v celkovej sume 157 520 eur, z toho zo zdrojov EÚ v sume 78 760 eur, zdrojov organizácií v sume 78 760 na zabezpečenie činnosti kancelárie Creative Europe Desk Slovensko 2018 v SFÚ v rámci programu Kreatívna Európa na roky 2014 – 2020, k hlavným činnostiam patrí distribúcia aktuálnych výziev a informácií o programe Kreatívna Európa. Hlavnými nástrojmi propagácie nového programu Kreatívna Európa (2014-2020) v roku 2018 boli webová stránka, elektronické médiá, sociálne siete, tlačené propagačné materiály a články v printových médiach. Ďalej sú to informačné semináre, prezentácie, podujatia a konferencie, spoluorganizovanie

filmových festivalov. V rámci podpornej činnosti dvoch podprogramov a to Kultúra 2018 a MEDIA bola celková podpora pre slovenské subjekty v sume 498 009 eur.

Druhý projekt Európsky kontaktný bod bol implementovaný v Národnom osvetovom centre, ktorý je súčasťou medzinárodnej siete podobných kancelárií, ktoré sú zriadené v 32 štátoch Európskej únie a kandidátskych krajinách. Jeho úlohou je propagácia programu Európa pre občanov prostredníctvom informačných podujatí v regiónoch Slovenska, poskytovanie konzultácií a poradenstva žiadateľom o granty, konzultácie pri hľadaní možnosti grantovej podpory pre projekty občianskych aktivít s medzinárodným charakterom. Slovenská republika získala možnosť čerpať finančné prostriedky z programu automaticky, a to svojím vstupom do Európskej únie v roku 2004. Na Slovensku sa pre okruh verejných inštitúcií prezentuje odbornou činnosťou, metodicko-poradenskou a vzdelávacou činnosťou, edičnou a vydavateľskou činnosťou, marketingovo propagačnými aktivitami. Schválená výška finančných prostriedkov celkovo na základe zmluvy bola 50 000,00 eur, z toho z prostriedkov EÚ pod zdrojom 11P3 vo výške 25 000 eur a prostriedky na spolufinancovanie – prostriedky štátneho rozpočtu pod zdrojom 111 vo výške 25 000 eur.

Na úrovni Aparátu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky boli financované z prostriedkov Európskej únie programy Creadis vo výške 1 116 eur a SO IROP PO3 v sume 636 635 eur.

1.4. FINANČNÉ OPERÁCIE

1.4.1. Príjmové finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií rozpočtové organizácie rezortu a aparát v roku 2018 vykázali prijatie finančných zábezpekv celkovej sume 17 096 eur (SNK 17 000 eur a UKB 96 eur).

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

Rozpočtové organizácie rezortu kultúry a aparát ministerstva vykázali v roku 2018 výdavkové finančné operácie v sume 24 000 eur, z titulu vrátenia prijatých finančných zábezpekv aparátu ministerstva.

1.5. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

(1) Rozpočtové organizácie

Záväzný ukazovateľ – počet zamestnancov rozpočtových organizácií vrátane aparátu ústredného orgánu podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 471/2017 bol stanovený na rok 2018 na 1 249 osôb, z toho aparát ústredného orgánu na 196 osôb, v tom administratívne kapacity osobitne sledované v počte 21 osôb. V priebehu roka 2018 boli realizované rozpočtové opatrenia prostredníctvom MF SR, zamerané na zmenu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu. Celkový limit počtu zamestnancov rozpočtových organizácií vrátane aparátu bol zvýšený o 4 osoby na počet 1 253 osôb, z toho aparát ústredného orgánu bol zvýšený o 13 osôb na počet 209 osôb, v tom administratívne kapacity osobitne sledované boli upravené na počet 30 osôb.

Skutočný prepočítaný počet zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu, vrátane aparátu ministerstva, k 31. 12. 2018 predstavoval 1 192 osôb, z toho aparát ústredného orgánu 208 osôb, z toho administratívne kapacity ústredného orgánu v počte 29 osôb, čo je v porovnaní s upraveným rozpočtom k 31. 12. 2018 obsadenosť miest na úrovni 95 %, čo predstavuje neplnenie celkom v počte 61 osôb, z toho za oblasť rozpočtových organizácií ministerstvo vykazuje neplnenie v počte 60 osôb a za aparát ústredného orgánu neplnenie o 1 osobu.

Záväzný ukazovateľ – schválený rozpočet finančných prostriedkov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (mzdové výdavky) bol na rok 2018 pre rozpočtové organizácie, vrátane aparátu ministerstva, stanovený v sume 13 691 902 eur, z toho pre aparát ministerstva v sume 3 168 182 eur. Po realizácii rozpočtových opatrení bol rozpočet upravený na sumu 15 355 360 eur (z toho zdroj 111 v sume 14 773 959 eur, zdroj 3AA v

sume 580 383 a zdroj 3AC v sume 1 018 eur), z toho aparát ministerstva na sumu 4 225 139 eur (z toho zdroj 111 v sume 3 643 738 eur, zdroj 3AA v sume 580 383 a zdroj 3AC v sume 1 018 eur).

Úpravy rozpočtu mzdových prostriedkov pre aparát ústredného orgánu v rámci zdroja 111 v celkovej sume 475 556 eur boli realizované formou rozpočtových opatrení – zabezpečenie finančných prostriedkov na úhradu mzdových výdavkov pre 4 štátnozamestnanecné miesta v súvislosti s prechodom pôsobnosti v oblasti podpory kultúry národnostných menšíň od 1. januára 2018 v sume 52 416 eur, uvoľnením finančných prostriedkov na zvýšenie platov zamestnancov v súvislosti s ustanovením zvýšených stupníc platových tarív zamestnancov pri výkone práce vo verejnem záujme a zvýšením platových tarív štátnych zamestnancov v sume 141 542 eur, vykrytím úhrad miezd, ktoré neboli zabezpečené refundáciou pre sprostredkovateľský orgán Integrovaný regionálny operačný program prioritná os 3 v sume 412 398 eur a presunom z programu 08T – Tvorba a implementácia politík do programu 08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt v sume 130 800 eur.

Povolené prekročenie limitu výdavkov v kategórii 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania na zdroji 111 pre rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bolo realizované v celkovej sume 606 501 eur bolo realizované formou rozpočtových opatrení – zabezpečenie finančných prostriedkov v sume 475 701 eur na zvýšenie platov zamestnancov v súvislosti s ustanovením zvýšených stupníc platových tarív zamestnancov pri výkone práce vo verejnem záujme a zvýšením platových tarív štátnych zamestnancov a presunom z programu 08T – Tvorba a implementácia politík do programu 08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt v sume 130 800 eur.

V rozpočtových organizáciach rezortu kultúry, vrátane aparátu ministerstva boli k 30. decembru 2018 čerpané prostriedky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania celkom v sume 15 355 360 eur (z toho zdroj 111 v sume 14 773 959 eur, zdroj 3AA v sume 580 383 eur, zdroj 3AC v sume 1 018), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie 100 %. V rámci štátneho rozpočtu boli čerpané finančné prostriedky v sume 14 773 959 eur, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie na úrovni 100 %.

Aparátu ministerstva boli poskytnuté prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Európskej únie v celkovej sume 783 409 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 581 401 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 202 008 eur, v tom:

- v rámci podprogramu 08T03 – Technická pomoc Integrovaný regionálny operačný program Prioritná os 3 v sume 782 035 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 580 383 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 201 652 eur,
- v rámci podprogramu 08T 01 – Koncepcia kultúrnej politiky, riadenie a koordinácia Programov presunom z kapitoly Ministerstva vnútra SR na projekt Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy v sume 1 374 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 1 018 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 356 eur.

Súčasne boli na mzdy čerpané aj prostriedky zo samostatného účtu Dary a granty v sume 31 849 eur formou refundácie, ktoré boli určené na mzdové výdavky v súvislosti s realizáciou projektu CREADIS 3 v rámci programu spolupráce Interreg Europe.

Priemerná mesačná mzda v roku 2018 vypočítaná z celkového skutočného čerpania mzdových prostriedkov za oblasť rozpočtových organizácií dosiahla 943 eur.

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry **z prostriedkov štátneho rozpočtu a ostatných zdrojov** uvádza nasledovný prehľad:

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	(v eurách)	
							Index 18/17 4:1	
a	1	2	3	4	5	6	7	
SNK	3 056 444	3 079 024	3 192 128	3 192 128	100,0	103,7	104,4	
UK v Bratislave	2 308 433	2 272 628	2 372 547	2 372 547	100,0	104,4	102,8	
ŠVK v Prešove	442 492	395 540	476 947	476 947	100,0	120,6	107,8	
ŠVK v Košiciach	665 230	719 650	752 539	752 539	100,0	104,6	113,1	
Bibiana	324 037	336 843	362 473	362 473	100,0	107,6	111,9	
PÚ SR	3 594 049	3 720 035	3 973 587	3 973 587	100,0	106,8	110,6	
MK SR	3 781 365	3 168 182	4 225 139	4 225 139	100,0	133,4	111,7	
Celkom	14 172 050	13 691 902	15 355 360	15 355 360	100,0	112,2	108,4	

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry **z prostriedkov štátneho rozpočtu** uvádza nasledovný prehľad:

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	(v eurách)	
							Index 18/17 4:1	
a	1	2	3	4	5	6	7	
SNK	3 052 924	3 079 024	3 192 128	3 192 128	100,0	103,7	104,6	
UK v Bratislave	2 308 433	2 272 628	2 372 547	2 372 547	100,0	104,4	102,8	
ŠVK v Prešove	442 492	395 540	476 947	476 947	100,0	120,6	107,8	
ŠVK v Košiciach	665 230	719 650	752 539	752 539	100,0	104,6	113,1	
Bibiana	324 037	336 843	362 473	362 473	100,0	107,6	111,9	
PÚ SR	3 594 049	3 720 035	3 973 587	3 973 587	100,0	106,8	110,6	
MK SR	3 034 641	3 168 182	3 643 738	3 643 738	100,0	115,0	120,1	
Celkom	13 421 806	13 691 902	14 773 959	14 773 959	100,0	107,9	110,1	

Vývoj počtu zamestnancov v jednotlivých organizáciách rezortu dokumentuje nasledovná tabuľka:

Organizácia	Skutoč. 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	(prepočítané osoby)	
							Index 18/17 4:1	
a	1	2	3	4	5	6	7	
SNK	300	319	319	301	94,4	94,4	100,3	
UK v Bratislave	226	237	237	221	93,3	93,3	97,8	
ŠVK v Prešove	43	44	44	43	97,7	97,7	100,0	
ŠVK v Košiciach	76	81	81	76	93,8	93,8	100,0	
Bibiana	33	39	39	33	84,6	84,6	100,0	
PÚ SR	315	333	324	310	95,7	93,1	98,4	
MK SR	201	196	209	208	99,5	106,1	103,5	
Celkom	1 194	1 2	1 253	1 192	95,1	95,4	99,8	

Podľa štruktúry odmeňovania sa v roku 2018 na celkovom počte zamestnancov najväčšou mierou podielali zamestnanci pri výkone práce vo verejnem záujme a to vo výške 71,5 %, podiel štátnych zamestnancov predstavoval 28,5 %.

V roku 2018 predstavovali počty štátnych zamestnancov 356 osôb, z toho aparát ministerstva v počte 172 osôb a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v počte 184 osôb. Skutočnosť plnenia

zamestnancov v štátnej službe za rok 2018 bola celkom v počte 340 osôb (z toho aparát ministerstva 171 osôb), čo predstavuje 95,5 % plnenie k upravenému rozpočtu.

V záväznom limite počtu zamestnancov v roku 2018 pre rozpočtové organizácie vrátane aparátu ministerstva bolo 897 osôb (z toho aparát ministerstva 37 osôb odmeňovaných podľa zákona o „verejnej službe“). Skutočnosť plnenia zamestnancov vo verejnej službe za rok 2018 bola celkom v počte 852 osôb (z toho aparát 37 osôb), čo predstavuje 95,0 % plnenie k upravenému rozpočtu. Hlavnou príčinou neplnenia upraveného limitu zamestnancov bol odchod zamestnancov z verejnej služby – neobsadenosť z dôvodu existencie výhodnejších ponúk na trhu práce voľných pracovných miest, ukončenie pracovného pomeru na dobu určitú, ukončenie pracovného pomeru dohodou, odchod do starobného dôchodku.

(2) Príspevkové organizácie

Počet zamestnancov príspevkových organizácií v zriadenostnej pôsobnosti ministerstva bol aj v roku 2018 stanovený ako orientačný ukazovateľ v počte 3 493 osôb. V priebehu roka 2018 bola realizovaná úprava, ktorej dôsledkom bolo zvýšenie celkového počtu zamestnancov na 3 494 osôb. Plnenie počtu zamestnancov predstavovalo 3 488 osôb, t. z., že príspevkové organizácie nenačlenili stanovený orientačný ukazovateľ, čím došlo k zníženému plneniu v porovnaní s upraveným rozpočtom (plnenie na úrovni 99,8 %), čo predstavuje neplnenie v počte 6 osôb).

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty zamestnancov stanovené zriadenostom – ministerstvom kultúry - ako orientačný ukazovateľ rozpočtu podľa jednotlivých organizácií.

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 18/17 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
ŠVK, B. B.	67	67	67	69	103,0	103,0	1,02
SND, BA	893	898	898	880	98,0	98,0	0,98
DNS, BA	121	122	122	125	102,5	102,5	1,03
ŠO, B. B	206	208	208	205	98,6	98,6	0,99
ŠD, Košice	308	310	310	316	101,9	101,9	1,02
Lúčnica, BA	30	31	31	29	93,6	93,6	0,96
SF, BA	274	276	276	275	99,6	99,6	1,00
SLUK, BA	78	81	81	78	96,3	96,3	1,00
TD Ifjú Szivek	21	22	22	22	100,0	100,0	1,04
ŠKO Žilina	47	48	48	47	97,9	97,9	1,00
ŠF Košice	114	116	116	111	95,7	95,7	0,97
SÚH, Hurbanovo	25	27	27	25	92,6	92,6	1,00
HC, BA	30	31	31	29	93,6	93,6	0,96
SCD, BA	15	16	17	16	94,1	100,0	1,06
SFÚ, BA	84	85	85	83	97,7	97,7	0,98
DÚ, BA	38	40	40	40	100,0	100,0	1,05
NOC, BA	77	79	79	78	98,7	98,7	1,01
LIC, BA	25	27	27	25	92,6	92,6	1,00
SKN, Levoča	47	48	48	47	97,9	97,9	1,00
SNM, BA	551	556	556	586	105,4	105,4	1,05
STM, Košice	82	83	83	83	100,0	100,0	1,01
MSNP, BB	82	83	83	79	95,2	95,2	0,96
SNG, BA	174	175	175	175	100,0	100,0	1,00
ÚĽUV, BA	63	64	64	65	101,6	101,6	1,03
Celkom	3 452	3 493	3 494	3 488	99,8	99,9	1,01

Priemerná mesačná mzda v príspevkových organizáciách rezortu v roku 2018, určená z celkových zdrojov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahla 1 032 eur, čo je v porovnaní s rokom 2017 nárast o 36 eur (o 3,6 %).

1.6. PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

Celkovo boli k 31. 12. 2018 uvoľnené finančné prostriedky v sume 89 719 155 eur podľa prvkov takto: v prvku 08S v sume 82 750 220 eur, v prvku 08T 6 968 935 eur. V roku 2018 boli príspevkovým organizáciám uvoľnené rozpočtové prostriedky na realizáciu projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, na informatizáciu, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégii rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, na stratégia nákupu slovacík múzejnej a galérinej hodnoty a na stratégii rozvoja múzeí a galérií v SR.

Príspevkové organizácie za rok 2018 dosiahli z hlavnej činnosti kladný hospodársky výsledok v sume 663 036 eur ako rozdiel medzi dosiahnutými výnosmi 123 620 472 eur a nákladmi v sume 122 771 649 eur po zohľadení dane v sume 185 787 eur. Z podnikateľskej činnosti bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume 95 620 eur. Hospodársky výsledok z hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti dosiahol kladnú hodnotu v sume 758 656 eur.

Z celkového počtu 24 príspevkových organizácií vykázalo kladný hospodársky výsledok 21 organizácií a 3 organizácie vykázali záporný hospodársky výsledok. SF v sume 184 303 eur dôvodom sú vyššie náklady v položkách účtov opravy a udržiavanie, cestovné a ostatné služby. ŠVK B. B. v sume 20 018 eur strata súvisí s vyššími nákladmi na rekonštrukciu priestorov a vyššími odpismi hmotného majetku. NOC v sume 191 839 eur uvedený výsledok bol spôsobený skresleným interpretovaním príjmov z Folklórneho festivalu Východná a financovanie Kreatívneho centra a odpisy (tzv. technická strata).

Na výnosoch sa podieľali najmä tržby z predaja služieb v sume 17 575 312 eur a výnosy z transferov a rozpočtových príjmov príspevkových organizácií v sume 103 239 759 eur.

Najvyšší podiel na celkových nákladoch predstavovali najmä osobné náklady v sume 65 835 480 eur, služby v sume 30 119 705 eur, spotrebované nákupy v sume 8 307 321 eur, odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku v sume 15 838 699 eur.

Príjmy

Schválený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií za rok 2018 bol 119 166 869 eur. Najväčší podiel na celkových príjmoch predstavujú granty a transfery, a to 107 072 485 eur, z toho tuzemské bežné granty a transfery 77 749 788 eur, v nich príjmy zo štátneho rozpočtu v podpoložke 312 001 - bežné transfery zo štátneho rozpočtu v sume 77 743 888 eur. Tuzemské kapitálové granty a transfery bol rozpočtované na rok 2018 v sume 29 218 937 eur a v nich podpoložka 322 001 - kapitálové príjmy zo ŠR v sume 29 218 937 eur. Upravený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií bol 111 691 813 eur, z toho v bežných transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 89 719 155 eur a v kapitálových transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 8 474 977 eur. Skutočnosť celkových príjmov od začiatku roka 2018 bola 119 053 465 eur, granty a transfery dosiahli 98 672 133 eur. Bežný transfer zo ŠR dosiahol 89 719 155 eur a kapitálový transfer zo ŠR dosiahol 8 525 978 eur. Druhú časť príjmov príspevkových organizácií rezortu kultúry tvoria nedaňové príjmy, ktoré k 31. 12. 2018 dosiahli celkový objem 20 381 332 eur. Sem patria príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne poplatky a iné poplatky, kapitálové príjmy a iné nedaňové príjmy.

Prehľad príjmov príspevkových organizácií

Kategória	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	(v eurách)	
a	1	2	3	4				
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku		2 497 672,05	1 742 923,00	1 865 371,79	2 240 933,56	120,1	128,6	0,89
220 administratívne poplatky a iné poplatky a platby		15 070 085,80	10 145 552,00	11 142 045,26	17 589 470,22	157,9	173,4	1,16
230 kapitálové príjmy		136 549,21	0,00	0,00	6 171,00	0,0	0,0	0,04
240 úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných fin. výpomoci		273,15	70,00	70,00	310,01	442,9	442,9	1,13
290 iné nedaňové príjmy		1 293 523,68	205 839,00	292 779,62	544 446,87	186,0	265,0	0,42
200 Nedaňové príjmy)	18 998 103,89	12 094 384,00	13 300 266,67	20 381 331,66	153,2	168,5	1,0	
310 tuzemské bežné granty a transfery		79 357 560,62	77 749 788,00	89 812 808,20	90 032 676,74	100,2	115,8	1,13
320 tuzemské kapitálové granty a transfery	a	18 060 121,86	29 218 937,00	8 474 978,18	8 525 978,18	100,6	29,2	0,47
330 zahraničné granty		102 395,08	103 760,00	106 760,00	113 478,53	106,3	109,4	1,10
300 Granty a transfery	97 520 077,56	107 072 485,00	98 294 546,38	98 672 133,45	100,4	92,2	1,01	
200 a 300 spolu	116 518 181,45	22 166 869,00	111 594 813,05	119 053 465,11	106,7	537,1	1,02	

Príjmové finančné operácie v kategórii 400 predstavujú sumu 31 981 944 eur a z toho na položke 453 sumu 31 958 190 eur predstavujú zostatok finančných prostriedkov príspevkových organizácií z predchádzajúcich rokov na bežnom účte, účte sociálneho fondu a v pokladnici.

Výdavky

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR bolo v roku 2018 celkom 24 príspevkových organizácií, ktorým bol schválený štátny rozpočet na rok 2018 v sume 77 743 888 eur a po úprave bol príspevkovým organizáciám poukázaný bežný transfer (zdroj 111) v sume 89 719 155 eur. Financovanie v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlach, nakoľko poskytnuté finančné prostriedky po 1. 8. 2018 mohli byť čerpané až do 31. 3. 2019, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

V bežných výdavkoch má z hľadiska čerpania (zdroj 111) najväčší podiel t. j. 57% kategória 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania (37 713 012 eur) vrátane kategórie 620 Poistné a príspevok do poisťovní (13 641 337 eur). Kategória 630 Tovary a služby tvorí 36%.

V roku 2018 čerpali príspevkové organizácie aj vlastné zdroje na dofinancovanie kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré predstavovali sumu 5 419 631 eur, (v porovnaní s rokom 2017 o 463 764 viac).

V roku 2018 sa zrealizovalo 1 068 zahraničných pracovných cest v celkovej sume 776 098 eur z toho zo ŠR 543 371 eur.

Na transfery do zahraničia predovšetkým ako príspevky do medzinárodných organizácií, odvody do rozpočtu EÚ a pod. bolo použitých 20 217 eur z toho zo ŠR 12 358 eur.

Podrobnejšie informácie o hospodárení jednotlivých štátnych príspevkových organizácií prezentujú ich výročné správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle ministerstva a na webových sídlach organizácií.

Zhodnotenie majetkovej pozície príspevkových organizácií

Príspevkové organizácie rezortu kultúry vykazujú k 31. 12. 2018 neobežný majetok v zostatkovej hodnote 269 126 238 eur a obežný majetok v hodnote 37 569 151 eur. V rámci neobežného majetku mali organizácie k dispozícii na zabezpečenie plnenia svojich úloh dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 5 516 510 eur, z čoho najväčšiu časť tvoril softvér. Dlhodobý hmotný majetok je vykazovaný v sume 263 609 728 eur. Príspevkové organizácie rezortu vykazujú v rámci obežného majetku 37 569 151 eur.

Príspevkovým organizáciám boli v roku 2018 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík, poskytnuté finančné prostriedky na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR celkom v sume 6 968 934 eur (bežné výdavky), z toho v rámci prvku:

- 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v sume 4 362 913 eur
- 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 959 584 eur
- 08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry v sume 630 137 eur
- 08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 30 000 eur
- 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva v sume 10 000 eur
- 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v sume 371 300 eur
- 08T 010C – Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galérinej v sume 30 000 eur
- 08T 010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 575 000 eur

Treba uviesť, že úroveň čerpania finančných prostriedkov v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje iný režim ich čerpania ako v prípade rozpočtových organizácií čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť 2018	% čerpania	% čerpania	Index 18/17
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	41 292 449,01	41 552 899,00	44 075 667,61	44 441 537,08	100,8	107,0	1,07
620 Poistné a príspevky poistovní	14 990 974,61	14 461 475,00	15 684 997,70	16 191 575,81	103,2	112,0	1,08
630 Tovary a služby	40 739 263,88	33 119 506,00	44 006 177,88	44 808 815,89	101,8	135,3	1,09
640 Bežné transfery	464 913,26	276 192,00	420 876,14	463 857,33	110,2	167,9	0,99
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom	97,75	0,00	0,00	170,54	0,00	0,00	1,74
600 Bežné výdavky¹⁾	97 487 698,51	89 413 072,00	104 187 719,33	105 905 956,65	101,6	118,4	1,08